

କଳିଙ୍ଗ-ଭାରତୀ ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା

ଦ୍ଵିତୀୟ ଖଣ୍ଡ

ଗୀତ କଳ୍ପତରୁ

(ପ୍ରଥମ ଶାଖା)

ଗୌରଚରଣ ଗୀତାବଳୀ

(ପ୍ରଥମ ଭାଗ)

Gauracharana Gitikāṭī

ଗୀତ ଗୋବିନ୍ଦ-ସମ୍ଭାଷଣ

ବିଷୟ-ସମ୍ବନ୍ଧ

ବାବାଜୀ ଶ୍ରୀ ବୈଷ୍ଣବଚରଣ ଦାସଙ୍କଦ୍ଵାରା

ସଂଗୃହୀତ

କଳିଙ୍ଗ-ଭାରତୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା

ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରମଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ବି. ଏ. ବି. ଏଲ.ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା

ସଂଶୋଧିତ ଓ ସମ୍ପାଦିତ

314

PKA

0046317

କଳିଙ୍ଗ ଶିଳା

କଳିଙ୍ଗ ଶିଳା

କଳିଙ୍ଗ ଶିଳା

କଳିଙ୍ଗ-ଶିଳା ଦ୍ଵାରା
ସମସ୍ତ ସଂରକ୍ଷିତ

କଳିଙ୍ଗ ଶିଳା

କଳିଙ୍ଗ ଶିଳା

କଳିଙ୍ଗ ଶିଳା

କଳିଙ୍ଗ ଶିଳା

କଳିଙ୍ଗ ଶିଳା

ପ୍ରକାଶକ

ଉତ୍କଳ ଗଣ୍ଡୁଭାଷା ପ୍ରକାଶନ ସମିତି

ଗଣ୍ଡୁଭାଷା ବେଡ଼ି, କଟକ

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ

ମୁଦ୍ରାକର

ଶ୍ରୀ ଅନସୂୟା ପ୍ରସାଦ ପାଠକ

ଗଣ୍ଡୁଭାଷା ସମବାୟ ପ୍ରେସ,

କଟକ

ଅମଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଅମଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ

ମୂଲ୍ୟ—ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଆଠଅଣା
ଅମଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ

ଅମଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଅମଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଅମଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଅମଳ

ମୁଖବନ୍ଧ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ପଣମନ୍ତ୍ର

ସବଲୋକ ମହେଶ୍ୱର ପରମକାରୁଣିକ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ
ଅପାର କରୁଣାରୁ ଆଜି କଳିଙ୍ଗଭାରତୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ ତପାୟ
ଅନନ୍ୟଭକ୍ତ ଉତ୍କଳର ଅନ୍ୟତମ ବିସ୍ମୃତ କବି ଗୌରଚରଣ
ଅଧିକାଶଙ୍କ ଗୀତାବଳୀ ଗୀତ-

ଗୀତକଳ୍ପତରୁ ପରଚନ୍ଦ୍ର କଳ୍ପତରୁ ଗ୍ରନ୍ଥର ପ୍ରଥମ ଶାଖା
ରୂପେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ମୁଁ
କ୍ଷମ ହୋଇଅଛି । ଏହା ଏକାଧିକ ଶତ୍ତ୍ୱରେ ସମାପ୍ତ ହେବ ।
କବିଙ୍କ ଅମୂଲ୍ୟ କବିତାବଳୀର ବ୍ୟାପକ ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ ପୂଜ୍ୟାୟ
ବାବାଜୀ ଶ୍ରୀ ବୈଷ୍ଣବଚରଣ ଦାସ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ସର୍ବାଙ୍ଗେ ମୁଁ
ଆନ୍ତରିକ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଅଛି । ଆଶୁ ପ୍ରକାଶ କାମନା କରି
ସେ ଏହାକୁ ବହୁଦିନ ହେଲା କଳିଙ୍ଗଭାରତୀ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ସମର୍ପଣ
କରିଥିଲେ । ଶୁଷ୍କଭାଷା ପ୍ରଭୃତ ପ୍ରେସ୍‌ର ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସ୍ୱତଃ
ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ଏଥିର ପ୍ରକାଶ ଭାର ଗ୍ରହଣ କରି ଧନ୍ୟବାଦାର୍ହ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । କଳିଙ୍ଗର ତାବତାୟ ସବଜନପ୍ରିୟ ଗୀତ ଓ

ସଙ୍ଗୀତକୁ ଏକସ କରି ବହୁଶକ୍ତି ବିଶିଷ୍ଟ ଗୀତକଳ୍ପକରୁ ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ମୁଁ ମନସ୍ଥ କରିଅଛି । ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ମହୋଦୟ ସାତଶକ୍ତି ବିଶିଷ୍ଟ ସଙ୍ଗୀତ ସାଗର ନାମକ ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରି ଏ ଦିଗରେ ଅଗ୍ରଣୀ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦେଶର ଦୁର୍ଭାଗୀକୁ ସେ ଗ୍ରନ୍ଥର କେହି ପୁନର୍ମୁଦ୍ରଣ କଲେ ନାହିଁ । ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ । ସଂଗ୍ରହ ହିସାବରେ ତାହା ଧାର୍ଯ୍ୟବାହିକ ବା ପୂର୍ଣ୍ଣିଙ୍ଗ ଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ସାତଶକ୍ତିଯାକ ପୁସ୍ତକକୁ ମିଶାଇଲେ ତାହା ଏକା ଗୌରଚରଣଙ୍କ ଗୀତାବଳୀ ପୁସ୍ତକର ସମାନ ହେବ କି ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ । ତଥାତ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ମହୋଦୟ ସେ ଯୁଗରେ କଳିଙ୍ଗର ସଙ୍ଗୀତ ବିଭବକୁ ବିସ୍ମୃତି କବଳରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଅକୁଣ୍ଠିତ ଚିତ୍ତରେ ତାଙ୍କୁ ସ ଧୂବାଦ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆମ୍ଭ ଏ ଯୁଗ ଲୋକଙ୍କର ଇର୍ଷ୍ୟ୍ୟ ।

କଳିଙ୍ଗର ସବ୍‌ଜନପ୍ରିୟ ଗୀତ ଓ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଅବର୍ଣ୍ଣ୍ୟମୟ । ଅଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟବସାୟୀ ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କ ହାତରେ

ପଡ଼ି ସେ ସବୁ
ଗୀତ ବିଭବ ଓ ବିଦ୍ୱାନମାନଙ୍କ ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ
ଅବହେଳା ବିକଳାଙ୍ଗ ଓ
କିଂଭୂତ କିମା-

କାର ହୋଇ ସାରିଲଣି । ଏ ଯୁଗର ବିଦ୍ୱାନମାନେ ଓଡ଼ିଆଜାତିର ଏ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ପ୍ରତି ଏକାବେଳେ ଉଦାସୀନ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ପ୍ରାର୍ତ୍ତା ସମିତିର ସମ୍ପାଦକ ଥିବା ସମୟରେ ଚଉତିଶା ଗୀତମାନଙ୍କର ବ୍ୟାପକ ସଂଗ୍ରହ କରି ମୁଁ ପଞ୍ଚ ଭାଗ

ବିଶିଷ୍ଟ ନଉଦଶା ମଧୁଚନ୍ଦ୍ର ଗ୍ରହ ସମ୍ପାଦନ ଓ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲ । ତା ପରେ ଏ ଦିଗରେ ଅନୁରୂପ ଉଦ୍ୟମ ହୋଇନାହିଁ । ଯେଉଁ ସବୁ ସଙ୍ଗୀତ ଘେନି ଜାତି ଗଦ୍ୟ କରିବାର କଥା ସେ ସବୁ ତାଳପଦ ପୋଥିମାନଙ୍କରେ ଅବଦେଶିତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଅଛି; ଅଥବା ‘ସଙ୍ଗୀତ ପାଠିଲ କଦଳୀ’, ‘ସଙ୍ଗୀତ ଛେନାଗୁଡ଼’ ପ୍ରଭୃତି ବାଦକ ବହିରେ ସ୍ଥାନ ପାଇ ତୁଚ୍ଛ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିଣତ ହୋଇ ଅଛି । କଳକ୍ଷରଣ ଅନୁସ୍ଥାନ ଏ ସବୁ ଅବଦେଶିତ, ଲୁପ୍ତ ବା ଲେପୋନ୍ମୁଖ ରହୁଛନ୍ତି ଆବିଷ୍କାର, ଉଦ୍ଧାର ଓ ମାର୍ଜନ କରି ଗୀତକଳ୍ପରୁ ରୂପ ଜାତି ହସ୍ତରେ ଅର୍ପଣ କରିବ ବୋଲି ବ୍ରତ ଗ୍ରହଣ କରିଅଛି । ଅପୂମାରମ୍ଭ ଶୁଦ୍ଧପୂ ଭବତୁ । କାବ୍ୟ ସାହିତ୍ୟର ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଦଶା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆର୍ତ୍ତବିହାର ମହାନ୍ତି ମହୋଦୟ ପ୍ରାଚୀ ଉଦ୍ୟମ କରି ନ ଥିଲେ କଳିଙ୍ଗର ଖଣ୍ଡି ଏ ହେଲେ କାବ୍ୟର ଶୁଦ୍ଧ ସଂସ୍କରଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁ ନ ଥାନ୍ତା ।

କବି ଗୌରଚରଣ ଅଧିକାଂଶ ୧୮୧୪ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ (୧୭୭୧ ସାଲ) ଭଦ୍ରମାସ ଗୁଆସୁମୀ ଦିନ ପୁରୀଜିଲ୍ଲା ଖୋରଧା ସବ୍ ଡିଭିଜନର ଲେଫ୍ଟେନାଣ୍ଟ ନାମକ ଗ୍ରାମରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲ । ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ମୁକୁନ୍ଦ ମିଶ୍ର ।

କବିଙ୍କ ପରିଚୟ ମୁକୁନ୍ଦ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଆଦୌ ସ୍ପଷ୍ଟ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ପାଠଶାଳାଟିଏ କରି ଗୌରଚରଣଙ୍କୁ ପରିବାରର ଭରଣପୋଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ତାଙ୍କ ଘଣ୍ଟାଗୁରୁ ସଦାନନ୍ଦ ବ୍ରହ୍ମବୃଷ ତାଙ୍କୁ ରଘୁର ନକଟବର୍ତ୍ତୀ ପୁରୁଣାବସ୍ତ୍ର ଗ୍ରାମରେ ଅବସ୍ଥିତ ନିଜ ମଠର ଅଧିକାଂଶ ପଦ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଓ ତତ୍ପରା ତାଙ୍କ ସାଂସାରିକ ଅବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତି ଘଟିଥିଲା । ଗୌରଚରଣଙ୍କର ଖୁବ୍ କମ୍ ବୟସରୁ କବିଶକ୍ତିର

ଫୁରଣ ହୋଇଥିଲା । ସେ ମହାପ୍ରଭୁ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଚୈତନ୍ୟଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ
 ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନାନା ଗୀତ ରଚନା କରି ପାଠଶାଳାର ଗୁରୁମାନଙ୍କୁ
 ଶିଖାଉଥିଲେ । ପୁରୁଣାବସ୍ତ୍ର ମଠର ଅଧିକାରୀ ହେବାପରେ ସେ
 କୃଷ୍ଣଲୀଳା ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରି କୃଷ୍ଣଲୀଳା ଯାତ୍ରା ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି
 ଥିଲେ । ସେ ଓଡ଼ିଆ ବଙ୍ଗଳା ମିଶ୍ରା ସଙ୍ଗୀତର ପଦାବଳୀ ରଚନା
 କରି ଗୀତର ଆମାନଙ୍କୁ ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ତାଙ୍କର
 ଶ୍ୟାମଳ ହସ୍ତ ଚାରିଆଡ଼େ ବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାଛଡ଼ା
 ତାଙ୍କ ରଚିତ ସଙ୍ଗୀତ, ଜଣାଣ, ଭଜନ, ବୋଲି ଓ ଚଉତିଶା
 ଇତ୍ୟାଦି ଗୀତ ଘରେ ଘରେ ଗୀତ ହେବାରେ ଲାଗିଲା । କବି ଛଡ଼ା
 ଜଣେ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ଭକ୍ତ ଓ ସାଧକରୂପେ ସେ ପୂଜିତ ହେଉ-
 ଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ବହୁସଂଖ୍ୟକ ଲୋକ ତାଙ୍କଠାରୁ ଦକ୍ଷିଣ
 ଗ୍ରାମ୍ୟ କରି ତାଙ୍କୁ ଗୁରୁ କରିଥିଲେ । ସେ ୧୮୯୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ
 (୧୨୯୭ ସାଲ) ମାର୍ଗଶୀର ମାସ କୃଷ୍ଣ ଏକାଦଶୀ ଦିନ
 ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ସମୟରେ କୃଷ୍ଣ ନାମ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁ କରୁ ବ୍ରଜଧାମ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଗୃହା ବୈଷ୍ଣବ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
 ଗୌର ନିତାଇ ବିଗ୍ରହ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଲେହେଙ୍କରେ ତାଙ୍କ
 ବଶ୍ୟରମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପୂଜିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ବଳଦେବ
 ରଥ ୧୮୪୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ କବି କଳହଂସ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ
 ୧୮୭୨ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୀବିତ ଥିଲେ । ଗୌରଚରଣ ଏ
 ଦୁହେଁଙ୍କ ସମସାମୟିକ । ଏ ଦୁହେଁଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ତାଙ୍କ ଉପରେ କଥାହତ
 ପଡ଼ିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ରଚନା ଶୈଳୀର ସାରଳା ଓ ତାଙ୍କ ମୌଳିକତା
 ଯେନି କଳିଙ୍ଗ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ
 ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ସେ ଓଡ଼ିଆମିଶ୍ରା ବଙ୍ଗଳା ଓ ବ୍ରଜବୋଲି ଭାଷାରେ
 ଅନେକ ଗୀତ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ରଚିତ “କୃଷ୍ଣଲୀଳା” ଗ୍ରନ୍ଥ

କଟକର ଏକ ଧନ ପ୍ରେସ ଗୁପ୍ତି ଅଛନ୍ତି । “ଗୌରହର ଭଜନ ଶତକ” ବୋଲି ତାଙ୍କର ଶତ୍ରୁ ଏ ଗୀତ ସଂଗ୍ରହ ତାଙ୍କ ପୁଅ ବହୁ ବର୍ଷତଳେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଷ୍ଟାପ୍ୟ । ତାଙ୍କ ରଚିତ ଓଡ଼ିଆମିଶ୍ରା ବଙ୍ଗଳାରେ ଲିଖିତ “ଅଦ୍ୱୈତ ମଙ୍ଗଳ” ପୁସ୍ତିକା କଣିକାକୁ ମିଳୁ ଅଛି । “ଆଠରସ”, “ପଞ୍ଚସୂକ୍ତ” “ପଶାଖେଳ”, “ଚମତ୍କାର ଚନ୍ଦ୍ରିକା” ଓ “ଶରଦ୍ରାସ” ପ୍ରଭୃତି ତାଙ୍କ ରଚିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ପାଇନାହିଁ । ଏ ସଂଗ୍ରହରେ ତାଙ୍କ କୃଷ୍ଣଲୀଳା କେତେକ ଗୀତ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପାଇଅଛି । ସେ ଶୁଦ୍ଧା ଭକ୍ତିମାର୍ଗର ସାଧକ ଥିଲେ ।

ଗୌରଚରଣ କଳିଙ୍ଗର ପରମ ଭାଗବତ କବିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ । ସରଳ, ତରଳ ଓ ସଂଜ୍ଞନବୋଧ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ତାଙ୍କ

ଗୌରଚରଣ, ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ	ଜଣାଣ ଓ ଭଜନମାନ
ଓ କବିସୂର୍ଯ୍ୟ	ସଂସ୍ତ ସମାଦୃତ ଓ
	ଗୀତ ହୋଇଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ସବୁ ତଥ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଅଜ୍ଞାତ । କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ଓ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ପଦ୍ୟାବଳୀ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ କବି କଳହଂସଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଦଶା ହୋଇଥାନ୍ତା । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଏମାନଙ୍କ ସମକକ୍ଷ ରାମକୃଷ୍ଣ ପଢ଼ନାୟକ, ଗୌରହର ପରଗୁ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ପରି ଅନ୍ତତଃ ଶତ ସଂଖ୍ୟକ ସଙ୍ଗୀତ କବି ବିସ୍ମୃତ ଗର୍ଭରେ ସନ୍ନିଦ ଅଛନ୍ତି । ଆଜି କଳିଙ୍ଗର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବିସ୍ମୃତ ଭକ୍ତ କବି ଗୌରଚରଣ ଅଧିକାଂଶଙ୍କ ପ୍ରତିଭାର ସମ୍ୟକ୍ ପରିଚୟ ଦେବାର ସୁଯୋଗ ଲଭ କରି ମୁଁ ନିଜକୁ ସୌଭାଗ୍ୟବାନ ମନେ କରୁଅଛି । ଗୌରଚରଣ,

କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ବ୍ରତୀଶ ରାଜତ୍ବରେ ଜୀବିତ ଥିଲେ ।
 ଗୌରଚରଣ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ସ୍ବବା ପକ୍ଷରେ ଅର୍ଥତ୍ ୧୮୯୦
 ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ; କିନ୍ତୁ ଜଡ଼ବାଦମୟ ବ୍ରତୀଶ ସତ୍ୟତାର ତିଳାର୍ଦ୍ଧମାତ୍ର
 ପ୍ରସବ ଏମାନଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିନାହିଁ । କଳିଙ୍ଗର ଆଧ୍ୟାତ୍ମ୍ୟ କୃଷ୍ଣର
 ଏ ତିନିହେଁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ପ୍ରତିନିଧି । ବ୍ରତୀଶମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବିଶ୍ବ-
 ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ରାଧାନାଥ ରାୟ ଓ ତାଙ୍କ ଅନୁଗାମୀ
 କବିମାନେ କଳିଙ୍ଗ ସାହିତ୍ୟର ଆତ୍ମମୁଖ୍ୟ ବଦଳାଇ ଦେଇ ଦେଶରେ
 ନୂଆହୋଇ ସର୍ଜନା ହୋଇଥିବା ଜଡ଼ବାଦମୟ ଆନେଷ୍ଟେସିଆର
 ଅନୁକୂଳ କାବ୍ୟ କବିତା ଲେଖି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଆବେଷ୍ଟେସିଆ
 ତିଷ୍ଠି ରହିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଧାନାଥ ଯୁଗର ଟେକ ରହିବା
 ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ଦେଶର ବିରାଟ ଜନତାର ସଂଖ୍ୟା ବିରୂପରେ
 ନଗଣ୍ୟ ଅଥଚ ପ୍ରସବ ବିରୂପରେ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଅଂଶ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ
 ଶକ୍ତିରୁ ଆଗତ ଜଡ଼ବାଦ ମୁହଁରେ ନିଜକୁ ସଫି ଦେଇଥିବାପରି
 ଜଣାପଡ଼ୁ ଅଛି । ତେଣୁ ଅଧିକାଂଶ ବିଦ୍ବାନଙ୍କର ଦେଶର
 ଆଧ୍ୟାତ୍ମ୍ୟ ପରମ୍ପରା ସମ୍ମତ ସାହିତ୍ୟ ଓ ମାରାତ୍ମକ ଅବହେଳା ।
 ନଚେତ୍ ଗୌରଚରଣ ଆଦଙ୍କ ଭୂଲ ମହା ପ୍ରତିଭାଶାଳୀ
 କବିମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ତଙ୍କ ନୟନଗୋଚର ହେବାକୁ ଏତେ କାଳ
 ଲଗୁ ନ ଥାନ୍ତା ବା ଏଥିପାଇଁ କାହାକୁ ଏତେ ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ବୀକାର
 କରିବାକୁ ପଡ଼ୁ ନ ଥାନ୍ତା । ବ୍ରତୀଶମାନଙ୍କ ଦ୍ବାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଶିକ୍ଷା
 ପଦ୍ଧତି ଏ ଦେଶର ସ୍ବାଭାବିକ ପରିବେଷକୁ ବଦଳାଇ ଦେବାକୁ
 ଚେଷ୍ଟା କରିଅଛି । ଏହାକୁ ଦେଶର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ
 କରିବାକୁ ହେବ । ବ୍ରତୀଶ ପ୍ରସବରୁ ମୁକ୍ତ ଏ ତିନି କବି ଦେଶ
 ପାଇଁ ଚିରକାଳକୁ ବିପୁଳ ଆଧ୍ୟାତ୍ମ୍ୟ ସମ୍ଭାର ସମ୍ପାଦି ଯାଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏକା ଗୌରଚରଣ ରୁହନ୍ତି, କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ କବିକଳହଂସ ମଧ୍ୟ

ଶୁଦ୍ଧା ଭକ୍ତିମାର୍ଗର ପଥକ । କୃଷ୍ଣଭକ୍ତି ଭିନ୍ନଙ୍କ ହୃଦୟରେ
ଉଦ୍‌ବେଳ ।

ଗୀତାପ୍ରୋକ୍ତ କାଳର କଳନା ଓ ଅବତାର ତତ୍ତ୍ୱ ଏ ଦେଶ
ଲୋକଙ୍କ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାମଗ୍ରୀ ଥିଲା । ଆଜି
ବ୍ରିଟିଶ ପ୍ରଭାବରେ ଶିକ୍ଷାଭିମାନମାନେ ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ଆଦୌ ମନନଶୀଳ
ନୋହୁଥିବାରୁ ସର୍ବଲୋକ ମହେଶ୍ୱର ଶ୍ରୀରାମ ବା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲୀଳାକୁ
ଉପଜୀବ୍ୟ କରି ଲିଖିତ ହୋଇଥିବା ସାହିତ୍ୟର ଯଥାର୍ଥ
ଉପଯୋଗିତା ବା ଗୁରୁ ମର୍ମ ସେମାନେ ଆଦୌ ବୁଝିନାହାନ୍ତି ଓ
ତାକୁ ଜାତିର ଆଧୁନିକ ପ୍ରୟୋଜନ ପ୍ରତି ଅନୁପଯୋଗୀ ଓ ଅସାର
ରଚନା ବୋଲି କହି ଅବହେଳା ଓ ଅବଜ୍ଞା କରୁଅଛନ୍ତି । ଇନ୍ଦ୍ରିୟ
ତର୍ପଣ ପାଇଁ ତାବଜ୍ଞସ୍ତ୍ର ସମ୍ଭାରର ଅବାଧ ସଂଗ୍ରହକୁ ଜାତିର
ଏକମାତ୍ର ପ୍ରୟୋଜନ ବୋଲି ସେମାନେ ଜ୍ଞାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ
ଶିଷ୍ଟ ନୃସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଶିକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କୁ କେବଳ ସେଥି-
ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ କରି ତଥାର କରୁଅଛନ୍ତି । ବ୍ରିଟିଶ ପ୍ରଭାବ ବିବର୍ଜିତ
କଳିଙ୍ଗର ଜାତୀୟ ସାହିତ୍ୟକୁ ତାର ଗୌରବମୟ ତୁଙ୍ଗ ଆସନରେ
ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାକୁ ହେଲେ ତହିଁର ମର୍ମୋଦ୍‌ଘାଟନ
ସର୍ବାଦୌ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଗୀତାର ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଉକ୍ତ ହୋଇଅଛି—

ସହସ୍ରଯୁଗପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମର୍ତ୍ତ୍ୟୟତ୍ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ବିଦୁଃ

ରାଧି ଯୁଗସହସ୍ରାନ୍ତାଂ ତେହୋରାସବିଦୋ ଜନାଃ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ଏକଦିନ ଏକହଜାର ଚତୁର୍ଯୁଗୀ ପରିମିତ
ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ଏକରାତି ମଧ୍ୟ ଏକହଜାର ଚତୁର୍ଯୁଗୀ ପରିମିତ ।
ଏ ତଥ୍ୟକୁ ଯେ ତତ୍ତ୍ୱତଃ ଜାଣନ୍ତି ସେ ଯୋଗୀପୁରୁଷ କାଳକୁ
ତତ୍ତ୍ୱତଃ ଜାଣନ୍ତି ।

ସତ୍ୟ, ସେବା, ଦ୍ଵାପର ଓ କଳି ଏ ଚାରୋଟିକୁ ଏକତ୍ର
 ଚତୁର୍ଯୁଗୀ କୁହାଯାଏ । ଗୋଟିଏ ଚତୁର୍ଯୁଗୀର ପରିମାଣ
 ୪୩୨୦,୦୦୦ ବର୍ଷ । (କଳିଯୁଗର ପରିମାଣ ୪୩୨୦୦୦ ବର୍ଷ,
 ଦ୍ଵାପରଯୁଗର ପରିମାଣ ୮୬୪୦୦୦ ବର୍ଷ, ସେବାଯୁଗର ପରିମାଣ
 ୧୭୧୭୦୦୦ ବର୍ଷ ଓ ସତ୍ୟଯୁଗର ପରିମାଣ ୧୭୨୮୦୦୦ ବର୍ଷ) ।
 ତେଣୁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଦିନକ $୪୩୨୦୦୦୦ \times ୧୦୦୦ = ୪୩୨୦୦୦୦୦୦$
 ବର୍ଷ ଓ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ରାତିକ $୪୩୨୦୦୦୦ \times ୧୦୦୦ = ୪୩୨୦୦୦୦୦୦$
 ବର୍ଷ । ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଅହୋରାତ୍ର ୮୬୪୦୦୦୦୦୦ ବର୍ଷ । ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ
 ବର୍ଷକ $୮୬୪୦୦୦୦୦୦୦ \times ୩୬୦ = ୩୧୧୦୪୦୦୦୦୦୦୦୦$ ବର୍ଷ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପରମାୟୁ ୧୦୦ (ଦେବ) ବର୍ଷ = ୩୧୧୦୪୦୦୦୦୦୦୦୦୦
 ବର୍ଷ । ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଶିଖନ୍ଦ୍ର ଓ ମନୁସ୍ମୃତିର ଗଣନାନୁସାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପରମାୟୁରୁ ୫୧ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଦିନ । ତେଣୁ ସତ୍ୟ, ସେବା,
 ଦ୍ଵାପର ଓ କଳି ବା ଚତୁର୍ଯୁଗୀ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେ କେତେବାର
 ଗତ ହେଲାଣି ଓ କେତେ କେତେବାର ହେବାକୁ ଅଛି ହିସାବ
 କରି ଦେଖିବାର କଥା । ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ପରିପାଳନ କରିବାକୁ
 ଦୁଷ୍ଟତମାନଙ୍କୁ ବିନାଶ କରିବାକୁ ଓ ଧର୍ମକୁ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ
 ସର୍ବଲୋକ ମହେଶ୍ଵର ମହାପ୍ରଭୁ ସେବାରେ ଶ୍ରୀରାମ ଓ ଦ୍ଵାପରରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୂପରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୁଅନ୍ତି ଓ କଳିରେ କଳିପାବନ ଅବ-
 ତାର ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟରୂପେ ଆବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୁଅନ୍ତି ; ଏହା ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ
 ନିତ୍ୟ ସନାତନ ପରମ୍ପରାରୂପେ ଚାଲି ଆସିଅଛି ଓ ଚାଲୁଥିବ ।
 ଏ ତଥ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିକୁ ଜଣାଥିଲା ଏବଂ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ
 ଭଜନ ସ୍ମରଣ ପାଦସେବନ ଆଦିକୁ ମୁକ୍ତିର ଏକମାତ୍ର ସୋପାନ
 ବୋଲି ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ବୁଝିଥିଲା । ବ୍ରତୀଶ ପ୍ରଭାବ ବିବର୍ଜିତ ଓଡ଼ିଆ
 ଜାଗାୟ ସାହିତ୍ୟର କଳାକାରମାନେ ଏଥିଯୋଗୁଁ ଶ୍ରୀରାମ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ

ଓ ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟଙ୍କ ଲୀଳାକୁ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଭାର ସବୋକ୍ତିଷ୍ଟ ବନକ ଦେଇ ଚିତ୍ତ କରୁଥିଲେ । ଏହିସାବରେ ବାଲୁକି ଓ ବ୍ୟାସଙ୍କ ପଛକୁ ସେମାନେ ଜାତିର ଗୁରୁ ଏବଂ ସର୍ବକାଳକୁ ନମସ୍ୟ ଓ ପୂଜ୍ୟ ।

ଦେଶରେ ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ଜଡ଼ବାଦର ଦମ୍ଭିକ ପ୍ରସାର ହେଉଥିଲାବେଳେ ଗୌରଚରଣ, ଗୋଟ୍ଟାଳକୃଷ୍ଣ ଓ ବଳଦେବ ଜୀବିତ ଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ଦେଶର ସାହିତ୍ୟର ଅଜ୍ଞୀଭୂତ କରିବାକୁ ଜଡ଼ବାଦୀ ବ୍ରିଟିଶ ଜାତିଠାରୁ ଯେ କିଛି ଶିଖିବାର ଅଛି ତାହା ସେମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରି ନ ଥିଲେ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର କବିତା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପରମ୍ପରା ସମ୍ମତ ଜାଣି ସରଣୀରେହିଁ ଗଠି କରୁଅଛୁ । ସେମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ଥିଲା ନାହିଁ ସତ୍ୟ; କିନ୍ତୁ ଭକ୍ତ ଥିଲେ । ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ ପରି ସେମାନେ ଇଂରେଜ ସାହିତ୍ୟର ଆସ୍ବାଦ ଲଭିକରି ପାରିଥାନ୍ତେ । କବିମାନେ ଜାତିର ଗୁରୁ । ଇଂରେଜ କବି ଶେଲ୍ ମଧ୍ୟ କହିଅଛନ୍ତି, କବିମାନେ ପରୋକ୍ଷରେ ଜଗତର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ “Unacknowledged Legislators”; ତେଣୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦେଶର ଗୁରୁମାନଙ୍କ ମନୋରାଜିବ ଜଡ଼ବାଦ ଆଡ଼କୁ ଯାହା ହେବାର କଥା ଏମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାହାହିଁ ହୋଇଅଛି । ବୋଧହୁଏ ଗୌରଚରଣ ଅଧିକାଂଶ ଗୁଣାଧାରୀ ପୂର୍ବଯୁଗର ଶେଷ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରତିନିଧି ।

ତନ୍ତ୍ର କବିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କବିପୂର୍ଣ୍ଣ ବଳଦେବ ରଥଙ୍କ ସ୍ୱୟଂ ଜ୍ଞାନ ସମ୍ପଦ । କିଶୋରଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ଚମ୍ପୂରୁ ଜଣାପଡ଼େ ସେ ଯଦି ସ୍ୱୟଂରେ କବିତା ଲେଖିଥାନ୍ତେ, ତାହାହେଲେ ସ୍ୱୟଂ ସାହିତ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଅତି ବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥାନ୍ତେ ।

ଅନୁପ୍ରାସ ସମ୍ବଳିତ ପଦ ଯୋଜନାରେ ସେ ଅଦ୍ଭିଷ୍ଟ । ଏବଂ ସ୍ବଳ୍ପ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ଗୀତି ଦୁର୍ବୋଧ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ସଙ୍ଗୀତର ମଧୁମୟ ମୁକ୍ତିନାରେ ତାହା ଆପାମର ସାଧାରଣଙ୍କର ପରମପ୍ରିୟ ସାମଗ୍ରୀ । ତାଙ୍କ ସମୟରେ ଦେଶର ସାଧାରଣ ଲୋକେ ସୁଦ୍ଧା ଅମରକୋଷ ଅଭିଧାନ ମୁଖସ୍ଥ କରି କାବ୍ୟ କବିତାର ଅର୍ଥ ବୁଝୁଥିଲେ । ତେଣୁ ଲୋକଙ୍କ ଦୁର୍ବୋଧ କରି କବିସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଭଳି ଜାଣିପାରି କବି କବିତା ରଚନା କରୁଥିଲେ— ଏହା କହିବା ଅଜ୍ଞତା ମାତ୍ର । ସେ ଯୁଗରେ ବିଦ୍ରୋହର ଯଥେଷ୍ଟ ପୂଜା ଓ ପ୍ରସାର ଥିଲା । ଏବଂ ଏ ପଲ୍ଲବଗ୍ରାସୀ ଯୁଗରେ ଲୋକେ ସରଳତାର ଦ୍ବାହଦେଇ ଜ୍ଞାନର ଦାନତାକୁ ଉଚ୍ଚାସନ ଦେବାରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ।

କବିସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଅଗାଧ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣଙ୍କଠାରେ ନ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଭା ପ୍ରତି ଅକୃଷ୍ଣିତ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସ୍ବୀକାର କରିବାକୁ ଦେବ ଯେ କବିତାକୁ ଅଳଙ୍କାର ବିଭବରେ ମଣ୍ଡନ କରିବାର ଶକ୍ତିରେ ସେ କବିସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ନ୍ୟୁନ; କିନ୍ତୁ ଉଗବଞ୍ଚିତାୟତାର ସରଳ ଓ କମଳାୟୁ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିରୂପେ ତାଙ୍କ ପଦ୍ୟାବଳୀର ସାବଜମାନ ସମାଦର । ଅଭିମନ୍ୟୁ ସାମନ୍ତସିଂହାରଙ୍କ ପରି ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ଜଣେ ଭାବଭୋଳା ପୁରୁଷ । ପ୍ରେମିକ ହୃଦୟ ଭାବକୁ ତନ୍ମତନ୍ମ କରି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ନିପୁଣ ଭାବରେ ଚିତ୍ରିତାରେ ସେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ । ସଙ୍ଗୀତମୟତା ଯୋଗୁଁ କବିସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ କବିତା ମନୋହର ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଭାବମୟତା ଯୋଗୁଁ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣଙ୍କ କବିତା ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ।

ଗୌରଚରଣ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମକକ୍ଷ କବି । ସେ ମଧ୍ୟ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭଳି ଭାବଭୋଳା । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀଗୌରଙ୍କଙ୍କ ପ୍ରତି

ବା ଅନନ୍ୟ ଭକ୍ତି ତାଙ୍କ କବିତାମାନଙ୍କର ପ୍ରତି ପଂକ୍ତିରୁ ଉଛୁଳି ପଡ଼ୁଥିଲା ପରି ବୋଧହୁଏ । ପ୍ରେମିକ ହୃଦୟ ଭାବର ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜନରେ ଭାବ ପ୍ରକାଶ ଯାହାକି ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣଙ୍କ କବିତାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପୁଷ୍ପଲଭାବରେ ପ୍ରକଟିତ, ତାହା ଗୌରଚରଣଙ୍କର ନାହିଁ । ଅଥଚ ପଲ୍ଲୀର ସାଧାରଣଙ୍କ ସରଳତରଳ ଭାଷାରେ ଗୌରଚରଣ ଯେଉଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ସୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି, ତାହା କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ଉଭୟଙ୍କଠାରେ ଦୁର୍ଲଭ । ଗୌରଚରଣଙ୍କର ସମ୍ୟକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜ୍ଞାନ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାକୃତ ପଦ ଯୋଜନା କରିବାରେ ସେ ସମୟକ ଭାବରେ ଆଗ୍ରହୀ । ଏପରିକି ପଲ୍ଲୀସୁଲଭ ଭାଷାରେ ଅନୁପ୍ରାସ ସୃଷ୍ଟି କରି ତହିଁରେ କବିତା ମଣ୍ଡନ କରିବାରେ ସେ ସୁଦକ୍ଷ । କବିସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ କବିତାବଳୀ ତତ୍ସମ ଶବ୍ଦରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ କବିତାରେ ତତ୍ସମ ଶବ୍ଦର ପ୍ରୟୋଗ ଅପେକ୍ଷାକୃତ କମ । କିନ୍ତୁ ଗୌରଚରଣଙ୍କ କବିତାବଳୀରେ ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ଦେଶଜ ଶବ୍ଦର ଅନୁପାତ ଯଥେଷ୍ଟ ବେଶି । ମହାପଣ୍ଡିତ ଥିବାରୁ କବିସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କ କୋଟୀକୁ ଉଠିବାର ସ୍ୱାଭାବିକ ପ୍ରୟାସ ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରୟାସ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ବା ଗୌରଚରଣଙ୍କର ଆଦୌ ଥିଲା ବୋଲି ପ୍ରମୋଦ ହୁଏ ନାହିଁ । ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶୈଳୀଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଗୌରଚରଣଙ୍କ ଶୈଳୀ ସମୟକ ନିରାଡ଼ମ୍ବର । କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଓ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଗୌରଚରଣ କବିତା ରଚନା କରି ସମୟକ ପ୍ରସାର ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି । ଏକା ତାଙ୍କ କୃଷ୍ଣଲୀଳା ପୁସ୍ତକ ଆକାରରେ କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ଓ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ପଦ୍ୟାବଳୀର ସମାନ । କଳିଙ୍ଗର ସ୍ୱର୍ଗଭିନ ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କରେ ଗୌରଚରଣଙ୍କ ରଚନାର ବ୍ୟାପକ ଆଦର

ଦୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖ ଭାଷାରେ (ବଙ୍ଗଳା) କବିତା ଲେଖିବାକୁ ସେ ଯୁଗରେ କେତେକ କବି ଗୌରବ ଜ୍ଞାନ କରିଥିଲେ । ଗୌରଚରଣ ଓ ବସନ୍ତ ରାସ ଗ୍ରନ୍ଥର କବି ପିଣ୍ଡିକ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । କବିସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ କିଶୋରଚନ୍ଦନ ଚମ୍ପୁ “ହ” ଗୀତରେ ପ୍ରଥମ ପଂକ୍ତି ମଧ୍ୟ ବଙ୍ଗଳା । କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ଓ ଗୌରଚରଣଙ୍କର ନିମ୍ନ ଉଚ୍ଚିତ ଗୀତମାନଙ୍କରୁ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଭା ଓ ରଚନା ଶୈଳୀର ପାର୍ଥକ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରକଟିତ ହେବ ।

କବିସୂର୍ଯ୍ୟ—

ରେ କିଶୋର ! ରୁଷିବାର ସିନା ଜାଣୁ
ରସ ଜଳଧରେ ଅବଗାହ ଧୀରେ ତହୁଁ ତ ସାର ନ ଗୁଣୁ । ଦୋଷା ।
ରମଣୀୟ ଜାଣି, ରସି ଯହିଁ ପୁଣି, ନ ଭରି ପରିବାଦକୁ
ରୋଷ ଅଜୀକାର କରି କି ତାହାର ଅଳପ କଥା ପଦକୁ । ୧ ।
ରହ ତ ମୃଦୁଳ ନୋହେ ତାକୁ ଅଳଙ୍କାରକୁ ନିକି ନ ଆଣି
ରସିକାଙ୍କ ଶିଖାମଣି ଦେଲୁ ଶିଖାଶିଖି ଭୁବ୍ଧ କାହୁଁ ପୁଣି । ୨ ।
ରକତ ବ୍ୟକତ ହେଲେ ଯଦି କ୍ଷତ ହୁଅଇ ଆସେବନକ
ରଦାଗ୍ର ସ୍ପରଶ ଅବା କେଡ଼େ ଦୋଷ ନ କରି ଚିତ୍ତେ ବିବେକ । ୩ ।
ରତିଶିଖରଣ ଯାହାର ଶରଣ ଦେଖିଥିଲେ ତାକୁ ନେତ୍ରେ
ରହନ୍ତୁ କି ଲଜ ହୋପେ ଜମି ଆଜ ଭୁଜେ ଭିଡ଼ ଦେବା ମାତ୍ରେ । ୪ ।
ରଙ୍କରତନ ଲଭନ୍ତୁ ପରି ଏବେ ରତି ଯତନକୁ ଭଲେ
ରମ୍ୟ ଶ୍ୟାମ ଛବି କିଶୋରରେ କବିରବି ରାସୁଗୁରୁ ବୋଲେ । ୫ ।

ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ—

କହିଲେ ବହିବୁ ଶେଷ ରେ ସଙ୍ଗାତ ! କହିଲେ ବହିବୁ ଶେଷ
ତୁହି ଘେନିବାକୁ ଅଛି କି ଆନ୍ତର ନିକୁଞ୍ଜବିହାର ଦୋଷ ॥୯॥

ବ୍ରଜ ପୁରନ୍ଦର ନନ୍ଦନ ସୁନ୍ଦର ବୃନ୍ଦାବନବରଣକି
କରନ୍ତୋଡ଼ରେ ଲୁଗୁଇଲୁ ଇଚ୍ଛାର ଆଡ଼େ ନ ତାଳି ଦୃଷ୍ଟି କି ॥

ଥରକୁ ଥର ପସାବଳୀ ମକର ଲେଖୁ ଦିନ ଅଶ୍ଵିନାହିଁ
ଆଉ ଯେତେସେବା ଆଳୀ ଅଜଣାରେ ତୋତେ ଏକା ସାକ୍ଷୀ ତୁହି ॥

କି କରୁନାହାନ୍ତି ତୋର ନଉକର ଗୁରୁପରି ପାଶେ ଥାଇ
ତୁ ସିନା ନିଷେଧ କରୁଛୁ ଆସିଲେ ସେ ଲକ୍ଷା ଲେଖିବା ପାଇଁ ॥

ଘଡ଼ିଏ ଗୁମୁରୁ ହୋଇଲେ ଅନ୍ତର ତୋ ପାଦଚନ୍ଦ୍ରର ଧୂଳି
ବୋଲି ହେଉଛନ୍ତି ଲୁହ ପୋଛି ପୋଛି ବୃନ୍ଦାବନ ଯାକ ବୁଲି ॥

ଶୁଣି ସଖୀବାଣୀ ଶ୍ରୀ କଣୋରାମଣି ଶ୍ୟାମଗୁମୁରେ ମିଳିଲେ
ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ପଦାବ୍ଜ ପୋଛୁପୋଛୁ ମୋହନ କୋଳକୁ ନେଲେ ॥

—*—

ଗୌରଚରଣ—

ସଖି ! ଶ୍ୟାମଦନ ଯେବେ ସେ ମୋହନ—

ମୁରଲୀ ସୁସ୍ଵରେ ବଜାଇବେ ଗୋ

ଘୁରୁ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ଚତୁରାମାନଙ୍କ

ଚେତା ଘୁଞ୍ଚୁ ଘୁଞ୍ଚୁ ହଜାଇବେ ଗୋ ॥୧॥

କୁଳବତୀମାନେ ଏଣିକି, ବାହାରିବେ ନାହିଁ କେଣିକି

ଯେବେ ବହିବଣେ ମିଳିବେ ତା ପାଶେ ଛନ କରି ମନ

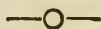
ମଜାଇବେ ଗୋ ।

ବ୍ରଜେ ଯେତେ ନବଅବଳା, ବଳିହାରେ ସେ ନନ୍ଦବଳା

ଗୁରୁ ହୋଇ ରୁରୁନୟନମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵରାଶାସ୍ଥ୍ୟ ବୁଝାଇବେ ଗୋ ।
 ନାଶକର ଲଜ ମହତ, ଜାଣିଥାଅ ହେଲଣି ହତ
 ପାସୋରିଥିବ ଯେ କାମକଳାବିଦ୍ୟା ନିଶ୍ଚୟ କିଶୋର
 ହେଜାଇବେ ଗୋ ।

କେତେ ରଙ୍ଗେ ଭୁଲାଇବେଟି, ବନେ ବନେ ବୁଲାଇବେଟି
 ଫୁଲଶର ପୂଜା କରିବା ପାଇଁ କି କୁଞ୍ଜେ ଫୁଲଶେଜ
 ଶେଜାଇବେ ଗୋ ।

ଦ୍ରୁମ ଗୌରଚରଣ ଭଣି, ଜାଣିଥାଅ ପ୍ରାଣମିତଣି
 ରୁମ୍ଭ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିବେ ପ୍ରଦାନ ଅଧରୁ ଅମିଷ୍ଟ ଭୁଞ୍ଜାଇବେ ଗୋ ।

କି ସୁନ୍ଦର କଳା କହାଇଁ
 କେ ଦେଲ ତାକୁ ଏ ବେଶ ବନାଇଁ ॥୧॥
 ଝୁଲି ଝୁଲି ନାଚେ ଖେମଟା ତାଳରେ
 କି ଭଙ୍ଗେ ବାଜେ ଅନାଇଁ ଅନାଇଁ
 ନୂଆ ଗୁଆକୁଣୀ ଛୁଆ ଭୂଆସୁଣୀ—
 ମାନଙ୍କ ମାନସ ନିଏ ମନାଇଁ । ୧ ।
 କିଏ ଡାକୁଥାଏ ଅନାଇଁ ବନାଇଁ
 କେନ୍ଦୁ ଡାକେ ଗେଲେ ସନାଇଁ ଦନାଇଁ
 ନନ୍ଦଗଣୀକର ସେରନ୍ତା ପୁଅକୁ
 କେ କେତେ ତମାଳ ମେଲେ ଦେନାଇଁ । ୨ ।
 କିଏ ଯାଉଥାଇ ଶଶ୍ଵ ସରସୁଳୀ
 ଅଧାମ ଗୋଟିକା ଛେନା ଦେନାଇଁ
 କିଏ ରୁମ୍ଭ କିଏ କଳାବୃନ୍ଦ ମୁଖେ
 ସେହଲୁହେ ନେସ ଥନଥନାଇଁ । ୩ ।

ଅଞ୍ଜଳି ପଢ଼ାଇ ଜଞ୍ଜାଳିଆ କହୁ
ନବମାତ ମାଗେ ଶନ ଶନାହିଁ
ଗୌର ଦ୍ଵିଜ କହୁ ଧନ୍ୟ ଗୋପଗୋବିନ୍ଦ !

କେଉଁ ଦିଅଁ ପୂର୍ବେ ଥିଲ ମନାହିଁ । ୪
—୦—

ଗୌରଚରଣଙ୍କ ଭଜନମାଳା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମର୍ମସ୍ପର୍ଶୀ । ସେଗୁଡ଼ିକ
ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଗତ ଚିତ୍ତରେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ଭଜନାୟକ ସେ ନିତାନ୍ତ
ଆପଣାର ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ନିଜ ହୃଦୟକୁ ପ୍ରବଳ କରି
ତାଙ୍କ ପଦତଳେ ଅର୍ପଣ ରୂପେ ତାଙ୍କ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ନଚେତ୍
ଏ ସବୁ ପଂକ୍ତି ତାଙ୍କ ଲେଖନୀରୁ ନିସ୍ସୃତ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ।

ଯଥା:—

୧) ଗଉରଚରଣ ବୋଲେ ବାପାବଣ ପକାଉଛୁ ଆଅ ଜାଣିକ
ମୋ ମରଣବେଳା ଜାଣି ଚକାଡ଼ୋଳା

ଦେଖାଇବ ଏହି ଠାଣିକ ॥ ପୃ ୨୨

୨) କଲେ ଅନୁକୁଳ ଗୋକୁଳ ଯୁବଣ ପଦ୍ମରଣ ଝାଁନବାସ ଗୋ
ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ମୋତେ ସଙ୍ଗେ ନଥ

ମୁଁ ପରାଭୁବର ଦାସ ଗୋ ॥ ପୃ ୨୪

୩) ସତେ କି ନଦିଆୟୁରେ ବସୁ ପ୍ରିୟା ପରାଶନାଥଙ୍କୁ ଦେଖିବ
ଶତୀମାତାଙ୍କର ନୟନ ସଙ୍ଗାଳ ଗୋରା ନାମ ହୃଦେ ଲେଖିବ ।
ଶ୍ରୀବାସ ଅଙ୍ଗଣ ଗୌରଭକ୍ତଗଣେ ସଙ୍ଗର୍ତ୍ତନାମୃତ ରୁଖିବ
ସାଧୁଙ୍କର ପଦଧୂଳିକ ସଙ୍ଗାଳ କରି ସଦାଙ୍ଗରେ ମାଣିବ ।
କରି ମନ ନିଷ୍ଠ ସତ୍ତ୍ଵ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ସାଦରେ ଭୁବ୍ଧରେ ଭସିବ
ଗୌର ଛଡ଼ା ଫୁଲ ଭୁଲସୀ ଅମୂଲ୍ୟ ଝୁଲରେ ପୂର୍ବର ରଖିବ ।

ପୃ ୩୫

ସେ ଯେ ଭିତର ବାହାର ସବୁ ବାସୁଦେବମୟ ଦେଖୁଥିଲେ
ତାହା ଶ୍ରୀ ରାଧାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଫୁଟାଇଥିବା ତାଙ୍କର ନିମ୍ନ କବିତାଟିରୁ
ସ୍ପଷ୍ଟ ସୂଚିତ ହୁଏ ।

କାହିଁ ରଖିବି ଏ ନେତ୍ର ଲେ ସଜନି ! କାହିଁ ରଖିବି ଏ ନେତ୍ର
ଯେଣେ ଚାହିଁ ଦେଲେ ତେଣେ ଯେ ଦିଶନ୍ତି ଜଣେ ଏ କିସ ବିବିଧ ॥
ଏ ବଡ଼ ଅପୂର୍ବ ହେଲ ବୋଲି ପୂର୍ବ ପାଶୁକୁ ଚାହାନ୍ତେ ଫେରି
ଯମୁନା ତନ୍ମୟା ହୋଇ ବହୁଛନ୍ତି ମାଳମା ଛବିକି ଧରି । ୧।
ଦେଖି ଏ ଲକ୍ଷଣ ପାଲଟି ତକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷିଣେ ଇକ୍ଷଣ କଲି
ସେ ଦିଗେ ହୃଦୟ ପୁଣି ପୁରନ୍ଦର ମାଳମଣି ତ ଛଇଲି । ୨।
ପଶ୍ଚିମକୁ ଆଲି ! ଚାହାନ୍ତେ ମୁଁ ତଳି ଗିରି ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଶୋଭା
ନବ ପଲ୍ଲବ ତରୁଲତା ମଣ୍ଡିତ କୋଟି ମରକତ ଆଭା । ୩।
ଭାଜିଲୁ ଚାନ୍ଦର ହେଲି ମୁଁ କାନ୍ଦର ଉତ୍ତରକୁ ଦେଲି ଦୃଷ୍ଟି
ସେ ଦିଗେ ତମାଳ ବନ ମାଳ ମାଳ ସେ ଶ୍ୟାମଳ ଶୋଭା ସୃଷ୍ଟି । ୪।
ଆକାଶକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲି ରେ ବିଦ୍ୟାସ୍ତ ! ଛନ ଚିତ୍ର ଦକ ଦକ
ସେ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ କାନ୍ତି ନବଦାନ ଦିଶିଗଲେ ଜକ ଜକ । ୫।
ଦଣ୍ଡେ ପରିଯନ୍ତେ ଗଣ୍ଡେ କର ଦେଇ ରହିଲି ବଦନ ପୋତି
ନବଦୁର୍ବାଙ୍କୁର ମହାରେ ଅଙ୍କୁର ସେ ପୁଣି ସେହି ଆକୃତି । ୬।
ଭାଜିଲୁ ଗୁମାନ ମାନ ମାନସରୁ ନୟନ ବୁଜିଲି ଯହୁଁ
ଗୌର ଦ୍ଵିଜ କହେ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ଉଦୟ ହୋଇଲେ ତହୁଁ । ୭।

— ୦ —

ଏହିପରି ଅମୃତ ନିଃସଂଦି ସରଳ ତରଳ ଭାଷା ନିବନ୍ଧ
ପୁଷ୍ପଳ ରଚନାରେ କବି ଗୌରଚରଣ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ରକ୍ଷିମନ୍ତ
କରି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ବଣ ମାଳତୀ ବଣରେ ଝୁଡ଼ି ହଜିଗଲା ପରି

ତାଙ୍କର କବିତାମାନ ଏ ସଂଗ୍ରହ ବିନା ବିସ୍ମୃତ ଅନ୍ଧାରରେ ପଡ଼ି
ସାରି ଯାଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ
ତାହା ନିବାରିତ ହେଲା ।

ଉତ୍ତର ଭାରତ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତର କୃଷ୍ଣରେ ଯାହା
ଯାହା ସବୋତ୍ତମ ବୋଲି ବିବେଚିତ କଲିଙ୍ଗ କୃଷ୍ଣରେ ସେ
ସବୁର ଅପୂର୍ବ ସନ୍ନିଶ୍ଚିତ ଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଏ ଦୁଇ ଭୂଖଣ୍ଡ

ଗୌରଚରଣ ଓ
ଓଡ଼ିଶୀ ସଙ୍ଗୀତ

ମଧ୍ୟରେ କଲିଙ୍ଗ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନ
ଅଧିକାର କରିଥିବାରୁ ଏହା ସମ୍ଭବ
ହୋଇଅଛି । କଲିଙ୍ଗର ସଙ୍ଗୀତ ମଧ୍ୟ

ଉତ୍ତର ଭାରତ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତ

ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ବିଭୂତି ଅର୍ଜନ କରିଅଛି । କଲିଙ୍ଗର ଅପାର ନାମ
ଓଡ଼ିଶୀ ହୋଇଥିବାରୁ କଲିଙ୍ଗ ସଙ୍ଗୀତ ସାଧାରଣତଃ ଓଡ଼ିଶୀ
ସଙ୍ଗୀତ ବୋଲି କଥିତ । ଓଡ଼ିଶୀ କଣ୍ଠ ସଙ୍ଗୀତ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ କଣ୍ଠ
ସଙ୍ଗୀତ ପରି କେବଳ ସ୍ୱରର ବିଳାସ ନୁହେଁ । ଓଡ଼ିଶୀ ସଙ୍ଗୀତ
ଓଡ଼ିଶାର ଅଲଙ୍କାର ବିଭବମୟ ସାହିତ୍ୟର ନିତ୍ୟ ବାହନ । ବ୍ରତୀଶ
ପୂର୍ବଯୁଗରେ ଓଡ଼ିଆରେ ସାହିତ୍ୟ ବିନା ସଙ୍ଗୀତ ନ ଥିଲା ବା ସଙ୍ଗୀତ
ବିନା ସାହିତ୍ୟ ନ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶୀ ସଙ୍ଗୀତ ସମୟକ ମଧୁମୟ
ହେବାର କାରଣ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ହସନ୍ତ ବିବର୍ଜିତ । ଏହାର ଅକ୍ଷର-
ମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚାରଣର ପୂର୍ଣ୍ଣତା; ବଙ୍ଗଳା ବା ହିନ୍ଦୀଭାଷାର ଅକ୍ଷରମାନଙ୍କ
ଉଚ୍ଚାରଣ ପରି ଖଣ୍ଡିତ ନୁହେଁ । ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟିପୁଅ ଓ ପାଲ ଅନୁ-
ସ୍ଥାନଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାର ଶୋର୍ଯ୍ୟସିକ (ଗୀତ, କାବ୍ୟ ଓ ନୃତ୍ୟ ଏକତ୍ରେ)
ଯୁଗ ଯୁଗ ହେବ ବିକାଶ ଲାଭ କରିଅଛି । ଉଚ୍ଚ କୋଟୀର
ସଙ୍ଗୀତହିଁ ଜାତିର ସମ୍ବନ୍ଧିତ କୃଷ୍ଣର ପରିରୂପକ । ଏ ହିସାବରେ

ଓଡ଼ିଶାର ହୋର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ ଯେନ ଓଡ଼ିଶା କେବଳ ସମଗ୍ର ଭାରତରେ
 ନୁହେଁ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠତାସନର ଅଧିକାରୀ । ଷଡ଼େଇ
 କଲାର ଛଉ ନାଚ ଦ୍ଵାରା ଏହା ସଭ୍ୟଜଗତ ଆଗରେ ସୁପ୍ରମାଣିତ
 ହୋଇ ସାରିଅଛି । ଗୋଟିପୁଅ ନାଚର ମହତ୍ତ୍ଵ କେବଳ
 ବିଦେଶରେ ସ୍ଵୀକୃତ ହୋଇନାହିଁ ବୋଲି ଦେଶର କେତେକ
 ଶିକ୍ଷାଭିମାନୀ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ତା ପ୍ରତି ଉପେକ୍ଷା ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏହା ବହୁକାଳସ୍ଥାୟୀ ଦାସଭରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏନ ଗୌଣ ମନୋବୃତ୍ତିର
 ଫଳ ମାତ୍ର । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମନ୍ଦିରମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ସବୁ ମୂର୍ତ୍ତି
 ଖୋଦିତ ହୋଇଅଛି ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ କେତେକଟିରୁ ଦେଶବ୍ୟାପୀ
 ସଙ୍ଗୀତଚର୍ଚ୍ଚାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଚୟ ମିଳେ । ବ୍ରହ୍ମିଣ ଫୁଟ୍ ସୁଗରେ
 ଓଡ଼ିଶାରେ ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ଯାହାଦଳ, ପାଲଦଳ ଓ ଗୋଟିପୁଅ
 ଦଳ ଥିଲେ । ଦକ୍ଷିଣ ପଟେ ଦାସକାଠିଆ ଦଳଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ
 ପ୍ରସାର ଥିଲା । ଇଂରାଜ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଭାବରେ ଦେଶର ଅର୍ଥିକ ଜୀବନ
 ଓ ସାମ୍ବୃଦ୍ଧିକ ଜୀବନ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିବାରୁ ଓଡ଼ିଶୀ
 ସଙ୍ଗୀତର ଏହି ପୋଷକ ଅନୁସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଫଳଶଃ ମିଥ୍ୟୁମାଣ
 ହୋଇପଡ଼ୁଅଛି । ତଥାତ ଚନ୍ଦନଯାହା ଓ ଝୁଲଣଯାହା ସମୟରେ
 ପୁରପଲ୍ଲୀରେ ଏ ସବୁ ଦଳମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ସମାବେଶ ଏବେ
 ସୁଦ୍ଧା ଲକ୍ଷିତ ହେଉଅଛି ତହିଁରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସକଳ ପ୍ରକାର
 ବିପର୍ଯ୍ୟୟକୁ ଏଡ଼ି ଦେଇ ଓଡ଼ିଶୀ ସଙ୍ଗୀତ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ନିଜ
 ମହମାରେ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ରହିଅଛି । ପୂର୍ବେ ସଙ୍ଗୀତରେ ପାରଦର୍ଶିତା
 ଦେଖି ଉପ୍ରଲୋକମାନଙ୍କର ମାର୍ଜିତ ବା ଉନ୍ନତ ରୂପର କଳନା
 କରାଯାଉଥିଲା । ସଙ୍ଗୀତ ନ ଜାଣିଥିବା ଲୋକେ କୌଣସି ଗ୍ରାମକୁ
 କୁଣିଆ ହୋଇଯିବାକୁ ଭରସୁ ନ ଥିଲେ । ଏ ଅଧୋଗତିର
 ସୁଗରେ ମଧ୍ୟ ପାଲବାଲମାନଙ୍କ ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞାନ

ଦେଖିଲେ ସେମାନେ ଆଗେ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରସପରିବେଷଣ କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଗ୍ରାହକତା କେତେ ଉଚ୍ଚ କୋଟୀର ଥିଲା ତାହା ବେଶ ଜଣାପଡ଼େ । ଏହି ଦଳମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ କବିମାନଙ୍କର ସଙ୍ଗୀତାଦି ଗୀତିମାନ ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶ-ବ୍ୟାପୀ ପ୍ରସାର ଲାଭ କରିଥିଲା । ଆଜି ଯେଉଁ ସବୁ ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ନାମରେ ପରିଚିତ ସେ ସବୁ ଆଗେ ଶୁଣି ପଦ ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇ ରଚିତ ହେଉଥିଲା । ଘୋଷା ପଦ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ଥିଲା । ତେଣୁ ଏ ଶ୍ରେଣୀର ଗୀତିମାନଙ୍କୁ ଚଉପଦୀ କୁହାଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପରେ ଏ ଚଉପଦୀ ନିୟମ ପାଳିତ ନ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ସଙ୍ଗୀତ ମାତ୍ରେ ଚଉପଦୀ ବୋଲି କଥିତ ହେଲା । ପୁରୁଣା ଲୋକମାନେ ସଙ୍ଗୀତକୁ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଚଉପଦୀ କହିଥାନ୍ତି ।

ଗୌରଚରଣ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ଓଡ଼ିଶୀ ସଙ୍ଗୀତ ରଚନା କରି ଅଛନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ତାଙ୍କର ଜଣାଣ, ଭଜନ, ବୋଲି ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବଙ୍ଗଳା ମିଶା ଓ ଓଡ଼ିଆ ବ୍ରଜବୋଲି ମିଶା ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ପଦାବଳୀ ରହିଅଛି । ସେ ଓଡ଼ିଶୀ ସଙ୍ଗୀତର ଜଣେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରତିନିଧି । ଜୀବନର ୭୭ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଶାଶୋର୍ତ୍ତୀର୍ଥ ମଣି ଭୂଲ ଶ୍ରବଣ ବହୁତ ଗୁଡ଼ିଏ ଅମୂଲ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତ ରଚନା କରି ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତକବିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚାସନର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ବେଳକୁ କବିସମ୍ରାଟ ଉପନ୍ଦ୍ରବଞ୍ଚି, କୃଷ୍ଣ ଦାସ, ବନମାଳୀ, କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ବଳଦେବ, ଯଦୁମଣି, ରାମକୃଷ୍ଣ, ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ପ୍ରଭୃତି ବହୁ କବି ଓଡ଼ିଶାର ସଙ୍ଗୀତ ଭଣ୍ଡାରକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରି ଖ୍ୟାତିର ଉଚ୍ଚ ପଦସ୍ତରେ ଆରୁଡ଼ି ଥିଲେ । ତଥାପି ସେ ନିଜର ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ପ୍ରତିଭାବଳରେ ନିଜ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚ ଆସନ ଅର୍ଜ୍ଜନ କରି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତାବଳୀ ଏବେ

ସୁଦ୍ଧା ପାଲ୍ଲବାଲ୍ଲଦଳ ଓ ଗୋଟିପୁଅଦଳମାନେ ବିଷିତ୍ର ସ୍ଥଳରେ
ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ କରି ସାଇତି ଅଛନ୍ତି । ଏ ପୁସ୍ତକରେ ସେ ସବୁର
ବ୍ୟାପକ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଅଛି । ଆଶାକରାଯାଏ ଏଣିକି କବିସୂର୍ଯ୍ୟ
ବଳଦେବ ଓ କବିକଳହଂସ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗୀତାବଳୀ
ପରି ସେ ସବୁ ଓଡ଼ିଶାର ପୁରପଲ୍ଲୀର ଘରେ ଘରେ ଧ୍ବନିତ ହେବ ।

ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇଥିବା ଓଡ଼ିଶାର ସଙ୍ଗୀତ
ସମ୍ପଦରୁ ତଳେ କେତୋଟି ମାତ୍ର ଉଦାହରଣ କରି ଏଠାରେ ଓଡ଼ିଶୀ
ସଙ୍ଗୀତ ରଚନାର ନିମ୍ନବିକାଶର କଥାସ୍ଥିତି ସୂଚନା ଦିଆଗଲା ।
ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ କେବଳ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କବିଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତର
ନମୁନା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପଞ୍ଚଦଶ ଗୀତାବଳୀ:—

ମହାରାଜା କପିଳେନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ

(ପରଶୁରାମ ବିଜୟ)

ସଂସ୍କୃତ ନାଟକର ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତ

(ଅମର ରାଗେଶ ଗୀତାବଳୀ)

କେବଣ ମୁନକୁମର ପରଶୁ ଦକ୍ଷିଣ କର

ବାମେଶ ଶୋହେ ଧନୁଶର ନା

କୋପେଶ ବୋଲଇ ଗାର ତ ତୁ ସେ ମୋ ବଧୂଲୁ ଗୀତ

ଆଜ ତୋର ଛେଦବଳି ମାଥ ନା

ଶୁଣ ରାଜନ ହେ, କିଏ ତୋର ରାଜେ ବ୍ରହ୍ମ ବଧେ ନା ॥

ଏ ତୋର ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ ମେଘେ କି ତାଙ୍କଲୁ ଜହନ

ତାହା ଦେଖି ବିକଳ ମୋ ମନ ନା

ଆବର ଦେଖଇ ଅରଣ୍ଧ୍ର ବାଜ୍ୟ ତୋ ରୂପର ବୃଷ୍ଟି
 ପୁର ବେଢ଼ି ସେଦନ୍ତ ଶୃଙ୍ଗାଳ ନା ॥

—୦—

ସୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀ:—

ମହାରାଜ ପ୍ରତାପରୁଦ୍ର ଦେବଙ୍କ ସଭା କବି

ଚମତ ରାଏ

(ରାଗ ମଲ୍ଲାର—ଆଦି)

ସୁ ଜୟ ହରିହର ମିଳିତ କଳେବର ପୁରମନ୍ଥନ ପୁରମନ୍ଥନୁଆ
 ଗପତି ବାହନ, ଗୋପତି ବାହନ ପଣିଶୟନ ପଣିକଙ୍କଣୁଆ
 ଧ୍ରୁବଶେଖର ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଶ୍ରୀଧର ଗଙ୍ଗାଧର ଇଆରେ
 ଆୟୁଧ ଅବ୍ଧି ଶିଶୁଳ ଆୟୁଧ ମାବଲ୍ଲଭ ଉମାବଲ୍ଲଭୁଆରେ ।

—*—

ସପ୍ତଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ:—

ଯଦୁପତି ଦାସ

(ଏକ ତାଳ)

ଆଦିମାପତି ବିଦିମେ ଶକତି ବିବିଧ ରଙ୍ଗ ରତି ବିହରତିଆ
 ବଶ୍ୟେ ଗଞ୍ଜିତ ଲୁଗା ରଜମାପତି ଗୌରବେ ଔରକ ଗିରିପତିଆ
 ଦଶା ଶତ୍ରୁମଣି ରସବତୀ ସଙ୍ଗିତ ବିବିଧ ରଙ୍ଗଯୁକ୍ତ ବିହରତିଆ
 ଲଗିର କୋ ପତି ଚରଣ କମଳେ ମତି ବିଜୟ ତୁ ନରସିଂହ
 ନରପତିଆ ।

—୦—

(୧୩୮)

ରସକଲ୍ଲୋଳକାର ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଦାସ

(ଶ୍ରୀ ଧନାଶ୍ରୀ-ତାଳ ଆଠତାଳ)

ସଖି ! ଗୁହାଁ ଏ ପର । ବ୍ରଜସୁବର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କ ଏ ଚିତ୍ତରେ ॥ ଯୋଷା
ମୁରଲୀ କରେ ଧରି, ମାରି ନେତ୍ରକଟାସ,

ପଡ଼ିବରତ ହରି, ନିଅଇ ଜୁର କରି

କା ପାଲରୁ ଉତୁରି ଅଛି କେ ବ୍ରଜନାଥ ନ ପଡ଼ି ଧର । ୧
କଟି ତଟେ କଙ୍କଣୀ ବାଜର କଣି କଣି

ଶୁଣି କେଉଁ ରମଣୀ କଣି ନୋହିବ ପୁଣି

ଆହା ଶିଉଳୀଠାଣି, ବାଙ୍କ ବାଙ୍କ ଗୁହାଣି ନେତ୍ର ପସର । ୨

ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି

—୦—

ନୃସିଂହ ପଟ୍ଟନାୟକ

(ଶ୍ରୀ କାପି-ଏକ ତାଳ)

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଧାକର-ବଦନା ବନ୍ଧୁ ।

ସୁଦକ୍ଷମଣି ସରୁମଧ୍ୟମାରେ ତୁ ମୋ କରୁଣାସିନ୍ଧୁ । ୧

ସଖି ! ଶିଶୁସମୃଦ୍ଧ ସଞ୍ଜେକବାସ ।

ଶମ୍ଭା ସୋଦର ବରନରେ ରମା କଲେ ଯେ ଅଙ୍ଗେ ବାସ । ୨

ସିନ୍ଧୁଗୁରୁଣ ବିନ୍ଦୁ ବଧୁଲ ଜବା ।

ସୁରଙ୍ଗି ତୋର ଦନ୍ତବାସକୁରେ ସମ କି ଗୁଣେ ଅବା । ୩

ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି [ତମ୍ବୁ]

—୦—

ଧନଞ୍ଜୟ ଭଞ୍ଜ (କବିସମ୍ରାଟଙ୍କ ପିତାମହ)

(ରାଗ କାମୋଦୀ-ତାଳ ଏକତାଳ)

ତଳି ତଳି ହୁଏ ହୁଏ ଆସୁ ଯେ ଥାଉ

ତାଳେ କି ତା ନେତ୍ରପଥେ ଦେଖିବି ଆଉ ।୧।

ତଳି ଯେ ରୁମ୍ଭିଲି ଦିନେ ନୟନେ ତୋର

ତଗ ମେଲି ଭିଡ଼ିଲୁ ଯେ ଗଲା ମୋହର ।୨।

ତାଉ ଘୋର ଲେଖଇଁ ତୋ କୁଚେ ଚିହ୍ନକ

ତମ କାମ ଚେତାଇ ତା ହୃଦେ ବିବେକ ।୩।

ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି [ଚମ୍ପୂ]

—୦—

ନୀଳକଣ୍ଠ ଭଞ୍ଜ (କବିସମ୍ରାଟଙ୍କ ପିତା)

(ରାଗ କାଫି)

ପ୍ରାଣ ବ'ରଣ ଦିନେ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ପରେ

କର ଦେଇଣ ଥିଲୁ ଥୋର ହସ୍ତରେ

ସେ ମୋ ଚମ୍ପକଗୋଷ୍ଠ

ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ତାହାର ଶୋଭା ଗୁରୁଷ୍ଠ ।୧।

ଜଞ୍ଜରେ ଥିଲୁ ତାର କଥା ପାଖୁଡ଼ା

ତା ଦେଖି ଅଙ୍ଗେ ହେଲୁ ଅନଙ୍ଗପୀଡ଼ା ।୨।

ଲଲଟେ ଥିଲୁ ତାର ସିନ୍ଦୂର ବିନ୍ଦୁ

ତା ଦେଖି ବଢ଼ିଲୁ ଯେ ଆନନ୍ଦ-ସିନ୍ଦୁ ।୩।

ଗରବକର ଚିତା ଅଙ୍ଗେ ଶୋଭିତ

ତା ଦେଖି ଧରଣ୍ୟ ମୋ ହୋଇଲୁ ହତ ।୪।

ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି

—୦—

ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ—

କବିସମ୍ରାଟ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ

ପ୍ରିୟେ କି କଲୁ ଏ ଗତି ରେ । ପୁରୁଷାୟିତରେ ମାତି ରେ । ଘୋଷା ।
 ପଦ୍ମମୁଖୁଁ ଝାଳ ଖସି; ପ୍ରସନ୍ନେ ଏମନ୍ତ ଦିଶି
 ପଞ୍ଚଦଶ ଶଶୀ କାମ ସଞ୍ଜୀବନେ ସିଞ୍ଚୁଥିଲା ସୁଧାସ୍ରବଣି ରେ ॥
 ପୟୋଧରେ ଖେଳେ ହାରା; ପୁଣି ଗୁରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ତୋରା
 ପ୍ରାଚୀ ଅତଳେ ଲାଳାଦୋଳା ରଚିଲା ପରା ଏ ଅନେକ ତାରା ରେ ॥
 ପ୍ରଲେଟନ ସାସାମଣି; ପ୍ରସ୍ତୁତ ରବିକ କିଶି
 ପୁନେ ରତିକି ତାଟକ ଆଳତି ଦୋହଲଇ ପୁଣ ପୁଣି ରେ ॥
 ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି

—୦—

ବନମାଳୀ

କି ଦେଖିଲୁ ଆଜି ନେତ୍ର ଲେ ସଙ୍ଗିନି ! କି ଦେଖିଲୁ ଆଜି ନେତ୍ର
 ଲଳିତ ମୁରତି କଳି ତ ନୋହିଲା

ଦଳିତ ଅଞ୍ଜନଗାନ୍ଧ ଲେ । ଘୋଷା ।
 ଅଳକା କପୋଳେ ଚପଳା କି ଖେଳେ କେକିପୁକ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଳ
 ରତନେ ଜଡ଼ିତ ଯତନେ କୁଣ୍ଡଳ ଝଲକେ ଗନ୍ଧ ମଣ୍ଡଳ । ୧ ।
 ହୃଦରେ ପଦକ କରଇ ମାଦକ ବାଦ କରେ ନିଶାକରେ
 କାମିନୀ ଚିତ୍ତ କୁମୁଦ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ କରୁଥାଇ ଲୋକନରେ । ୨ ।
 ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି

—୦—

ରାମକୃଷ୍ଣ

ସଖି କେ କହେ ଉତ୍ତମ ପ୍ରୀତି ସାର
 ପ୍ରୀତି କରି ହେଲ ନାରଖାର । ଘୋଷା ।

ବାରଣ ନ ମାନ ଯାହା କାରଣ ମୁଁ କଲି ରେ
ସୁଧାରୁ କି ବହେ ବିଷଧାର ।

କପଟୀ ପୁରୁଷ ଶୁଣା ଚନ୍ଦ୍ର ଶୀତଳ ରେ
ପାଣିରେ କାଟିଲ ପରି ଗାର ।

ପୁରତରେ ଥିବା ଯାଏଁ ପୁରୁଷଙ୍କ ଶୁଦ୍ଧ ରେ
ଜାଣ ଦରପଣ ପରକାର ।

ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି

ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କ ନମୁନା ପୁରୁ
କବିସୂର୍ଯ୍ୟ, ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ଓ ଗୌରଚରଣଙ୍କ ତୁଳନା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ
ଦିଆଯାଇଅଛି । ପୁନଶ୍ଚକୃତ୍ତି ଅନାବଶ୍ୟକ । ଉପରେ ପ୍ରଦତ୍ତ
ନମୁନାମାନଙ୍କ ସହିତ ସେ ଗୁଡ଼ିକୁ ମିଶାଇ କରି ଦେଖିଲେ
ଓଡ଼ିଶୀ ସଙ୍ଗୀତ ରଚନାର ଯେଉଁ ଶୁଦ୍ଧରେ ଫଳବିକାଶ ଘଟିଅଛି
ତାହାର ଧାରଣା ଏବଂ କଳିଙ୍ଗର ସଙ୍ଗୀତ କବିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଗୌରଚରଣଙ୍କ ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ କରି ହେବ ।

ଗୌରଚରଣ ଶୁଦ୍ଧା ଭକ୍ତିମାର୍ଗର ଜଣେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କବି । ସେ
ସାର୍ଥକ ନାମା । “ଗୌର” ଚରଣରେ ତାଙ୍କର ଅନନ୍ୟ ଭକ୍ତି ।
ତେଣୁ ଯଥାର୍ଥରେ ସେ “ଗୌରଚରଣ ଅଧିକାଂଶ” ।

ଜୟ ମା କଳିଙ୍ଗ ଭରତୀ !

କଳିଙ୍ଗ ଭରତୀ ଭବନ } ଶ୍ରୀ ବିଚ୍ଛନ୍ଦଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
ଉଗରପଡ଼ା, କଟକ-୨ }

ତା ୨୯ । ୯ । ୫୧

ସୂଚୀପତ୍ର

ଗୀତର ନାମ	ପୃଷ୍ଠା.
୧। ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ବନ୍ଦନା	୧
୨। ଶ୍ରୀ ଗୌରହର ଭଜନାଷ୍ଟକ	୨
୩। ବ୍ରହ୍ମା ସ୍ତବ	୪
୪। ଇନ୍ଦ୍ର ସ୍ତବ	୪
୫। ମହାବାହୁ ଜଣାଣ	୫
୬। ଗରୁଡ଼ାସନ ଜଣାଣ	୬
୭। ଲଳାମୟ ଜଣାଣ	୭
୮। ଗୋବିନ୍ଦ ସ୍ତୁତି	୮
୯। ବିଶ୍ଵନାଥ ଜଣାଣ	୮
୧୦। ଦାନବର ଜଣାଣ	୯
୧୧। ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଜଣାଣ	୧୦
୧୨। ନୀଳଚକ୍ର ଦର୍ଶନ	୧୧
୧୩। ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦର୍ଶନ	୧୨
୧୪। ଚନ୍ଦନ ଯାତ୍ରା ଗୀତ	୧୪
୧୫। ଦେବସ୍ନାନୋତ୍ସବ ଗୀତ	୧୫
୧୬। ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ବିଜେ ଗୀତ	୧୭
୧୭। ରଥଯାତ୍ରା ଗୀତ	୧୯
୧୮। ରଥଚଳା ଗୀତ	୨୧
୧୯। ଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାତ୍ରା ଗୀତ	୨୨
୨୦। ଅଣସର ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଗୀତ	୨୩
୨୧। ଗୁଣ୍ଡିଚାବାଡ଼ ବିଜେ ଗୀତ	୨୫
୨୨। ଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିର ବିଜେ ଗୀତ	୨୯

ସୂଚୀପତ୍ର

ଗୀତର ନାମ	ପୃଷ୍ଠା .
୧। ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ବନ୍ଦନା	୧
୨। ଶ୍ରୀ ଗୌରହର ଭଜନାଷ୍ଟକ	୨
୩। ବ୍ରହ୍ମା ସ୍ତବ	୪
୪। ଇନ୍ଦ୍ର ସ୍ତବ	୪
୫। ମହାବାହୁ ଜଣାଣ	୫
୬। ଗରୁଡ଼ାସନ ଜଣାଣ	୬
୭। ଲୀଳାମୟ ଜଣାଣ	୭
୮। ଗୋବିନ୍ଦ ସ୍ତୁତି	୮
୯। ବିଶ୍ଵନାଥ ଜଣାଣ	୮
୧୦। ଦାନବନ୍ଧୁ ଜଣାଣ	୯
୧୧। ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଜଣାଣ	୧୦
୧୨। ନୀଳଚନ୍ଦ୍ର ଦର୍ଶନ	୧୧
୧୩। ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦର୍ଶନ	୧୨
୧୪। ଚନ୍ଦନ ଯାତ୍ରା ଗୀତ	୧୪
୧୫। ଦେବସ୍ନାନୋତ୍ସବ ଗୀତ	୧୫
୧୬। ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ବିଜେ ଗୀତ	୧୭
୧୭। ରଥଯାତ୍ରା ଗୀତ	୧୯
୧୮। ରଥଚଳା ଗୀତ	୨୧
୧୯। ଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାତ୍ରା ଗୀତ	୨୨
୨୦। ଅଣସର ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଗୀତ	୨୩ .
୨୧। ଗୁଣ୍ଡିଚାବାଡ଼ି ବିଜେ ଗୀତ	୨୫
୨୨। ଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିର ବିଜେ ଗୀତ	୨୯

୨୩। ବାହୁଡ଼ା ବିଜେ ଗୀତ	୩୦
୨୪। ଝୁଲଣ ପାତ ଗୀତ	୩୨
୨୫। ଶ୍ରୀ ଗୌର ଚନ୍ଦ୍ରକା	୩୩
୨୬। ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟଚନ୍ଦ୍ର ଭଜନ	୩୩
୨୭। ଶ୍ରୀ ଗୌର ଭଜନ (୧)	୩୪
୨୮। ଶ୍ରୀ ଗୌର ଭଜନ (୨)	୩୫
୨୯। ଶ୍ରୀ ଗୌର ଦର୍ଶନ ଲଳସା	୩୫
୩୦। ଶ୍ରୀ ହରିନାମ ମାଧୁରୀ ଭଜନ	୩୬
୩୧। ଶ୍ରୀ ହରିନାମାମୃତ ଭଜନ	୩୭
୩୨। ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମ ନାମ ଭଜନ	୩୮
୩୩। ଶ୍ରୀ ହରିନାମ ଭଜନ	୩୯
୩୪। ଶ୍ରୀ ନାମାବଳୀ ଭଜନ	୪୦
୩୫। ଶ୍ରୀ ହରିନାମ ମହିମା ଭଜନ	୪୨
୩୬। ଶ୍ରୀ ହରିନାମ କୀର୍ତ୍ତନ ଭଜନ	୪୨
୩୭। ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜଯୁବରାଜ ଭଜନ	୪୪
୩୮। ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜରାଜତନୟ ଭଜନ	୪୪
୩୯। ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜରାଜନୟନ ଭଜନ	୪୫
୪୦। ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀପତି ଭଜନ	୪୬
୪୧। ଶ୍ରୀ ନାମକୀର୍ତ୍ତନ ଭଜନ	୪୭
୪୨। ଶ୍ରୀ ହରିଗୁଣ ଭଜନ	୪୮
୪୩। ଶ୍ରୀ ହରି ଭଜନ	୪୯
୪୪। ଶ୍ରୀ ରାମନାମ ଭଜନ	୫୦
୪୫। ଛଲୋକ୍ତି ଭଜନ	୫୧
୪୬। ଭଗବତ ଭଜନମାଳୀ	୫୪

୪୭। ଭଜଗୋବିନ୍ଦ ଭଜନ	୫୫
୪୮। ରାଧେକୃଷ୍ଣ ଭଜନ	୫୬
୪୯। ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋପାଳ ଭଜନ	୫୭
୫୦। କୃଷ୍ଣ କଥା ଭଜନ	୫୮
୫୧। ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେବା ଲଳସା	୫୮
୫୨। ଯୁଗଳ ସେବା ଲଳସା	୫୯
୫୩। ଯୁଗଳ ଚରଣ ଭଜନ	୬୦
୫୪। ରାଧେ ଗୋବିନ୍ଦ ଭଜନ	୬୧
୫୫। ବୈରାଗ୍ୟଧ୍ୟ ଭଜନ	୬୨
୫୬। ବୈରାଗ୍ୟସୁଧା ଭଜନ	୬୩
୫୭। ନାମାମୃତ ସଙ୍ଗୀତ ଭଜନ	୬୪
୫୮। ମାନଭକ୍ତାରଣ ଭଜନ	୬୫
୫୯। ଶ୍ରୀବ୍ରଜବାସ ଲଳସା	୬୫
୬୦। ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନ ବାସ ଲଳସା	୬୬
୬୧। କଳିତାରଣ ଭଜନ	୬୮
୬୨। ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ଧାମ ଭଜନ	୬୮
୬୩। ଶ୍ରୀବ୍ରଜବାସ ଲଳସା ଭଜନ	୬୯
୬୪। ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାରଣ୍ୟ ସ୍ମରଣ ଭଜନ	୭୦
୬୫। ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନବାସ ଭଜନ	୭୧
୬୬। ଶେଷସାମ ଭଜନ	୭୨
୬୭। ଶ୍ରୀଗୌରଙ୍ଗ ଭଜନ	୭୩
୬୮। ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମ	୭୪
୬୯। ଗୋପୀକ ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦର୍ଶନ	୭୫
୭୦। ନନ୍ଦକୋଳେ ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦ	୭୬

୭୧ । ଯଶୋଦା ସୌଭାଗ୍ୟ	୭୭
୭୨ । ଭାଗ୍ୟବତୀ ଯଶୋଦା	୭୮
୭୩ । ଜନ୍ମୋତ୍ସବ	୭୯
୭୪ । ଆନନ୍ଦ ହାଟ	୮୦
୭୫ । ମାଳ ହାଟ	୮୨
୭୬ । ନନ୍ଦଗଜାର ଟିକ ପିଲଟି	୮୪
୭୭ । କୋକରପେ ଯଶୋଦା ବିଳାପ	୮୫
୭୮ । ଅଜଟ କୃଷ୍ଣ	୮୬
୭୯ । ଦୁଇଟି କୃଷ୍ଣ	୮୭
୮୦ । ଅରୁଣା କାନ୍ଥ	୮୮
୮୧ । ନଟକୃଷ୍ଣ	୮୮
୮୨ । ନାଟୁଆ କାନ୍ଥ	୮୯
୮୩ । ନାଟୁଆ କନ୍ଦା	୯୦
୮୪ । ନଟବର	୯୧
୮୫ । ସ୍ନେହାଭୁଷ ଯଶୋଦା	୯୩
୮୬ । ପୁଷ୍ପବତ୍ସଳା ଯଶୋଦା	୯୪
୮୭ । ସୁତରସିଳା ଯଶୋଦା	୯୫
୮୮ । ଯଶୋଦା ପ୍ରବୋଧ	୯୬
୮୯ । ପ୍ରସନ୍ନ ଅବକାଶ	୯୭
୯୦ । ସୁତରସିଳା ଜନନୀ	୯୮
୯୧ । ପ୍ରଥମ ବନଗମନ	୯୯
୯୨ । ଗୋରୁରଣ ବେଶ	୧୦୦
୯୩ । ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା (୧)	୧୦୧
୯୪ । ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା (୨)	୧୦୨

୯୫ । ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା (୩)	୧୦୩
୯୬ । ଗୋଗୁରଣ ବେଶ	୧୦୪
୯୭ । ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା (୪)	୧୦୫
୯୮ । ଗୋପୀ ଭବନା (୧)	୧୦୫
୯୯ । ଗୋପୀ ଭବନା (୨)	୧୦୬
୧୦୦ । ରୂପାନୁରାଗ (୧)	୧୦୮
୧୦୧ । ଗୋପୀ ଭବନା (୩)	୧୦୯
୧୦୨ । ଗୋପୀ ଭବନା (୪)	୧୧୦
୧୦୩ । ଗୋପୀ ଭବନା (୫)	୧୧୧
୧୦୪ । ରୂପାନୁରାଗ (୨)	୧୧୫
୧୦୫ । ରୂପାନୁରାଗ (୩)	୧୧୬
୧୦୬ । ରୂପାନୁରାଗ (୪)	୧୧୭
୧୦୭ । ରୂପାନୁରାଗ (୫)	୧୧୯
୧୦୮ । ରୂପାନୁରାଗ (୬)	୧୨୦
୧୦୯ । ରୂପାନୁରାଗ (୭)	୧୨୧
୧୧୦ । ରୂପାନୁରାଗ (୮)	୧୨୨
୧୧୧ । ରୂପାନୁରାଗ (୯)	୧୨୪
୧୧୨ । ରୂପାନୁରାଗ (୧୦)	୧୨୫
୧୧୩ । ରୂପାନୁରାଗ (୧୧)	୧୨୫
୧୧୪ । ରୂପାନୁରାଗ (୧୨)	୧୨୬
୧୧୫ । ରୂପାନୁରାଗ (୧୩)	୧୨୭
୧୧୬ । ରୂପାନୁରାଗ (୧୪)	୧୨୮
୧୧୭ । ମୋହନ ସୁବେଶ	୧୨୮
୧୧୮ । ଗିରିଚୈକା	୧୨୯

୧୧୯ । କୃଷ୍ଣକରଣି	୧୩୧
୧୨୦ । ଗୋପବାଳକ ଅଳି	୧୩୩
୧୨୧ । ଶ୍ରୀରାଧା ଭୂତବେଶ	୧୩୪
୧୨୨ । ଦଧି ଗୀତ	୧୩୫
୧୨୩ । କୋଳି ଗୀତ	୧୩୮
୧୨୪ । କଂସ ଅଜ୍ଞା	୧୪୦
୧୨୫ । ଗୋପବାଳକ ବିଳାପ	୧୪୧
୧୨୬ । ଗୋପିକା ବିଳାପ	୧୪୨
୧୨୭ । କାଳୀୟ ଶିର ନର୍ତ୍ତନ	୧୪୩
୧୨୮ । ନାଗିଣୀ ପ୍ରବ	୧୪୫
୧୨୯ । ଗୋପିକା ପାଞ୍ଚ	୧୪୬
୧୩୦ । କାଳିଆ କରଣି	୧୪୭
୧୩୧ । ମୁଁ ଜାଣି ଡରୁଥାଇ	୧୪୮
୧୩୨ । କହ୍ନାଇଁ ଆଦୌଳ	୧୪୯
୧୩୩ । କାହ୍ନୁ ଗୁଣ	୧୫୦
୧୩୪ । ନବ ଛଇଳ ରେ	୧୫୧
୧୩୫ । ଗୁହଁ କଦମ୍ବ ମୂଳକୁ	୧୫୨
୧୩୬ । ଆଉ ଦିନେ ନ ରୁଷିବୁ	୧୫୩
୧୩୭ । ମୋହନ ମାଧୁରୀ	୧୫୪
୧୩୮ । ନାଗର ଛଇଳ କହ୍ନା	୧୫୫
୧୩୯ । ନାଥମୂଳ କିଶୋର	୧୫୫
୧୪୦ । କାଳିଆ କଳଙ୍କ ଅଠା	୧୫୭
୧୪୧ । ବାଜେ ମୋହନ ବାଂଶରୀ	୧୫୯
୧୪୨ । କପଟୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣୀ ଶଠ	୧୫୯

୧୪୩। ଆଉ ପାରିବୁ କି ତା ପାଲରୁ ବଢ଼ି	୧୭୦
୧୪୪। ନନ୍ଦସୁତ ମନ୍ଦ ବୋଲି ଜାଣି ତ ନ ଥିଲି	୧୭୧
୧୪୫। ସଙ୍ଗାତ ଗୋ କାହିଁ ଥିଲ କି	୧୭୨
୧୪୬। ବୃଷଭାନୁ ଜେମା ରାଧିକା	୧୭୩
୧୪୭। ନାଗରା ଗରବଗଞ୍ଜନ ବାନା	୧୭୪
୧୪୮। ଇନ୍ଦ୍ରମାଳମଣି ତରା	୧୭୫
୧୪୯। ଝୁର ଝୁର ଯିବୁଟି ସରି	୧୭୬
୧୫୦। ମନା କରିଥିଲି ମୁହିଁ	୧୭୭
୧୫୧। ନନ୍ଦସୁତ କଳାନିଧିକ	୧୭୮
୧୫୨। ଜାଣୁ ଜାଣୁ ଶ୍ରୀମତ !	୧୭୯
୧୫୩। ନନ୍ଦ ନେତ୍ରଗୁଣ	୧୮୦
୧୫୪। ଆଜିକୁ ସୁଖ !	୧୮୧
୧୫୫। ଶିଶିରୁଲେ ଆଖି ଲୁଖି ଗଲ କି	୧୮୨
୧୫୬। ନିଷେଧ ଥିଲି ଯେ ପହଞ୍ଚିଲୁରେ	୧୮୩
୧୫୭। କାଳିଆ ନାଗ	୧୮୪

ଗୀତ କଲ୍ପଦ୍ରୁ

ପ୍ରଥମ ଶାଢ଼ୀ

ଗୌରଚରଣ ଗୀତାବଳୀ

[ଏକ]

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ବନ୍ଦନା

(ସ୍ଵର୍ଗ ବନ୍ଧନାଶ୍ରୀ, ତାଳ ଆଦିତାଳ)

ବନ୍ଧୁ ଗୁରୁପଦ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ

ସକଳ ବେଦର ଗାର

ଯେ କୃପାରୁ କରି ପଞ୍ଜୁଲଦେ ଗିରି

ଯେ କରେ ଭବାବଧୂ ପାର । ୧ ।

ଦେଇ ଜ୍ଞାନାଞ୍ଜନ ଚକ୍ଷୁ ଉନ୍ମୀଳନ

କରାଇଲେ ଯେ ସାକ୍ଷାତେ

ଅଜ୍ଞାନ ତମିରେ ଅନ୍ଧ ହୋଇଥିଲି

ତହୁଁ ଉଦ୍ଧରିଲେ ମୋତେ । ୨ ।

ଅଶରଣ ଜନ ଶରଣରକ୍ଷଣ

ପତିତ-ପାବନ-କାଶ୍ଵ

ଶ୍ରୀଗୌର ଗୋବିନ୍ଦ ଆବେଶ ମୂରତି

ସନ୍ତତ ସଦାବେଶଧାରୀ । ୩ ।

ଏମନ୍ତ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ବାସ୍ତବକଳ୍ପତରୁ
 ଯା ପ୍ରକଟ ଅଦଭୁତ
 ବଶୁଦ ବୈଶ୍ଣବୀ ଶ୍ରୀନାମାନୁରାଗୀ
 ଅଲୋକିତ ଶେଷବନ୍ତ । ୪ ।
 ଶୁକ୍ଳମାଲ୍ୟ ଶୁକ୍ଳ ବସନ୍ତେ ଭୂଷିତ
 ଶୁକ୍ଳ ପଦ୍ମପୀଠେ ବିଜେ
 ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦାସ ଦାସ ଅନୁଦାସ
 ଦିନ ଗୌରଦାସ ନିଜେ । ୫ ।

[୨୭]

ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦେ ନମଃ । ସ୍ତୁକ

(ନବ ନୀରବ ନିହିତ କାନ୍ତିଧରଂ—ବୃତ୍ତ)

ଭବଭୟ ଭଞ୍ଜନ କାରଣ ଗୋରା
 ସିଞ୍ଚନ ମୋହନ ମାନସ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
 କୃପା ସାଗର ନାଗର ଦଣ୍ଡଧାରୀ
 ଭଜ ଭଜ ତୁ ରେ ମନ ! ଗୌରହରି । ୧ ।
 ନବରସେ ବିଭୂଷିତ କଳେବର
 ଭାବ ବିକାରେ ନିରତେ ଗରଗର
 ବିଗଳିତ ପଦ୍ମନେତ୍ର ଅଶ୍ରୁବାରି
 ଭଜ ଭଜ ତୁ ରେ ମନ ! ଗୌରହରି । ୨ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ବିନିଯତ ଶୂର ନଖଛଟା
 ନିଜ ନାମ ଗୁଣ ନିଜ ମୁଖେ ରଖା

ନବ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ଅରୁଣାମ୍ବରଧାରୀ
 ଭଜ ଭଜ ତୁ ରେ ମନ ! ଗୌରହରି । ୩ ।
 ବିବ୍ୟ ଜମ୍ବୁନଦ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକାନ୍ତ ତୋର
 ମହାସ୍ରବରୁପୀ ଭକ୍ତବେଶଧରୀ
 ଗତି ମନ୍ତରେ ନୃତ୍ୟ ବିଳାସକାରୀ
 ଭଜ ଭଜ ତୁ ରେ ମନ ! ଗୌରହରି । ୪ ।
 କୋଟି ଚନ୍ଦ୍ରକିର ହର୍ଷ ବଦନପୁ
 ମୃଦୁ ସ୍ମିତହସା ମୋଦବନ୍ଦନପୁ
 ଗୋପୀ ଚନ୍ଦନୋଜ୍ଜ୍ୱଳ ତିଳକଧାରୀ
 ଭଜ ଭଜ ତୁ ରେ ମନ ! ଗୌରହରି । ୫ ।
 ଆକାଶଲମ୍ବିତ ମହା-ଭୁଜ-ଟେକା
 ଧୁରନ୍ଧର ବିନାଶନେ କାଳ-ଦକା
 ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଲମ୍ପିଟ କଳ୍ପସହାୟ
 ଭଜ ଭଜ ତୁ ରେ ମନ ! ଗୌରହରି । ୬ ।
 ପାପୀ ପାବନ ମୁରତି କ୍ଷମାଦାୟୀ
 ନାମ ନିମାଇଁ ପଶ୍ଚିତ ମହାଜ୍ଞାନୀ
 ଶ୍ରୀ ଶଚୀନନ୍ଦନ ମହା ଅବତାରୀ
 ଭଜ ଭଜ ତୁ ରେ ମନ ! ଗୌରହରି । ୭ ।
 ନବଦ୍ୱୀପ ସୁଧାକର ସୌମ୍ୟଶିଖା
 ଶଳ ପାଶସ୍ତ୍ର ଦୁର୍ଜନ ସାଣକାରୀ
 ମୋଦେ ବନ୍ଦେ ହୃଦେ ଗୌର ଅଧିକାରୀ
 ଭଜ ଭଜ ତୁ ରେ ମନ ! ଗୌରହରି । ୮ ।

[ତନ]

ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତବ

ଜୟ ଜୟ ଘନବନ୍ଧୁ ଦୁରନ୍ତନିବାରଣ
 ଅଗତି ଗତିଦାୟକ ଅଧମ ଉଦ୍ଧାରଣ । ଘୋଷା ।
 ଜୟ ବେକୁଣ୍ଠ ନାୟକ କୈବଲ୍ୟ ମୁକ୍ତିଦାୟକ
 ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ତେଜ ଏବେ କଲ ବେଣୁ ଧାରଣ । ୧ ।
 ଜୟ ଜୟ କୃପାସିନ୍ଧୁ ଜୟ ଦୁଃଖୀ ଜନବନ୍ଧୁ
 ପତିତପାବନ ବାନା ପତିତ ନିସ୍ତାରଣ । ୨ ।
 ବ୍ରହ୍ମାପଦ ଦେଲ ଯେଣୁ ଗବେ ନ ଚିହ୍ନିଲି ତେଣୁ
 ଦେଖାଇଲି ମୋ ସୁଭାବ ଅହଂକାର ଧରଣ । ୩ ।
 ଯେହୁ ଶ୍ରୀଚରଣେ ଦାସ ସେ ଯେବେ କରଇ ଦୋଷ
 ପ୍ରଭୁ ତାହାଠାରେ ରୋଷ କରିବା ଅକାରଣ । ୪ ।
 ବଧୂ ସିଧୁ ସନମାନ ମୋଠାରେ ନୋହୁ ଏମାନ
 ଏତେ ମାତ୍ର ଜଣାଉଛି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ । ୫ ।
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ କହେ ଗୀତେ ଏହି ଆଜ୍ଞାହେଉ ମୋତେ
 ନିଶିଦିସି ବସି ନାମ କରିବ ସୁମରଣ । ୬ ।

[ବୁରି]

ଭକ୍ତସ୍ତବ

(ରାଗ ଶଙ୍କରାଭରଣ, ତାଳ ଆଠତାଳୀ)

ଘନବନ୍ଧୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ ହେ, ଘନବନ୍ଧୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ
 ଜୟ କରୁଣାନିଧାନ ଶୈଳେକ୍ୟଗୋପାଇଁ ହେ ॥

ଇନ୍ଦ୍ରପଦେ ଗବବନ୍ଧୁ ମୁଁ ଯା ନ ଚିହ୍ନିଲି
 ଅମୁକ ପଦସୁଗଳେ ଅପରାଧୀ ହେଲି ହେ । ୧ ।
 ଗରବଗଞ୍ଜନ ନାମ ଆବର ଗୋବିନ୍ଦ
 ଦର୍ପହାରୀ ବୋଲି ଭଜୁଥାନ୍ତି ଭକ୍ତବୃନ୍ଦ ହେ । ୨ ।
 ସମ୍ପଦରେ ଭୋଳ ହୋଇ ମୋହେ ହେଲି ଅନ୍ଧ
 ସମ୍ପଦ ନୁହେଁ ଏ ଭକ୍ତ ପଡ଼ିରେ ବିପଦ ହେ । ୩ ।
 ସ୍ୱର୍ଗସୁଖେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ନିଅ ବାହୁଡ଼ାର
 ଶ୍ରୀଚରଣ ସେବା ଦେଇ ପ୍ରଭୁ କର ଯାହୁ ହେ । ୪ ।
 ଧୂଳି ମୋର ବଡ଼ପଣ ହେଲି କି ଅଜ୍ଞାନ
 ଶରଣ ସନ୍ତାଳ ନାଥ ଗତି ନାହିଁ ଆନ ହେ । ୫ ।
 ଚରଣ ତଳେ ଲେଟିଲେ ସ୍ୱର୍ଗ ପୁରନ୍ଦର
 ତୋଳି କୋଳକଳେ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ସୁନ୍ଦର ହେ । ୬ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋବିନ୍ଦ ମିଳନ ଅତୁଲ୍ୟ ମାଧୁରୀ
 ଦରଶନେ ଗୌରବିଜ ବୋଲେ ବଲିହାରୀ ହେ । ୭ ।

— — —

[ପାଞ୍ଚ]

ମହାବାହୁ ଜଣାଣ

(ସ୍ୱାଧୀନାଥ, ଏ ତୁମ୍ଭ ବିଚିତ୍ର ମାୟା — ବୃତ୍ତ)

ମହାବାହୁ ! ଅଖିଳ ଜଗତନାଥ

ତୁମ୍ଭେ ଥାଉଁ ଥାଉଁ କାହା ପାଦତଳେ ଲେଟାଇବି ମୋର ମାଥ । ୧ ।

ମହାବାହୁ ! ଲଜମାଡ଼େ ଏଥିପାଇଁ

ଇତରମାନଙ୍କୁ ହାତ ମଲିବି କି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଛୁଡ଼ି ଗୋସାଇଁ ! । ୨ ।

ମହାବାହୁ ! ଭଲେ ଅବଧାନ କର
 ତୁମ୍ଭ ବାହାରେ କେ ବଡ଼ ଜଣେ ଅଛୁ ତା'ଆଗେ ଯୋଡ଼ିବ କର । ୩
 ମହାବାହୁ ! ତୁମ୍ଭେ ତ ବିଚିତ୍ରକର୍ମୀ
 ଆଉ ମୁଁ ସଂସାରେ କାହାକୁ କପାଇଁ ବୋଲିବ ବାବୁ ମଣିମା । ୪
 ମହାବାହୁ ! ମୋତେ ମାଗିଆସେ ନାହିଁ
 ତୁମ୍ଭ କୃପା ଭିକ୍ଷା ବିନୁ କାହାହାରେ ଯାଚକ ହୋଇବି ଯାଇଁ । ୫
 ମହାବାହୁ ! ଏ ଜୀବନ ଗଲେ ଯାଉ
 ଗଉରଚରଣ ପଦ୍ମ ଶ୍ରୀଚରଣ ଗୁପ୍ତାକୁ ତକାଇ ଥାଉ । ୬

[ଛଅ]

ଗରୁଡ଼ାସନ ଜଣାଣ

ଦୁଃଖ ନାଶନ ଗରୁଡ଼ାସନ ହରି !

ଦୁଃଖ ଜଣାଇବି କାହାକୁ

ଫନନାଥ ଥାଉଁ ଅଛାର ଘୋଟୁଛି

ଏ ନିନ୍ଦା ଟି ଚଉବାହାକୁ ॥ ଘୋଷା ॥

ଚନ୍ଦ୍ରା ନାବପରେ ବସାଇ କର ଠେଲିଦେଲ ଯେଣୁ ଯାଉଛି ସରି
 ରଖ ରଖ ବୋଲି କାହାକୁ ଡାକିବି ହବଣ ତ କଲ ଲୁହାକୁ । ୧ ।
 ସୁଦାମା ଦାରଦ୍ୟ ଭଞ୍ଜନକାନ୍ତ ରଖିଛ ପାଣ୍ଡବେ କୁରୁ ସହାର
 ଜଳର ମଧ୍ୟରେ ଗଜକୁ ରଖିଲ ଛେଦିପକାଇଲ ଗ୍ରାହାକୁ । ୨ ।
 ଅଜାମିଳ ନାମେ ଯେ ମହାପାପୀ ତରିଗଲ ପୁଅ ନାମକୁ ଜପି
 ନାତେକ ମାଇଲ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୃଦରେ ବସିଲ ତାହାକୁ । ୩ ।
 ବନର ହରିଣୀ ଚନ୍ଦ୍ରବାମାସେ ଘନେ କୃପା କଲ ପରା ସାକ୍ଷାତେ
 ଅର୍ଷିତ ଡାକକୁ ନ ଶୁଣୁଛ ଲଜ୍ଜା ନୋହିବ କି ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥାକୁ । ୪ ।

ଯେଉଁ ନାମ ଧରି ପବନସୁତ ଡେଇଁ ସମୁଦ୍ରୁ ଆଣିଲ ସଙ୍କେତ
ଗଉରଚରଣ ସେ ପାଦେ ଶରଣ ହରବ୍ରହ୍ମା ଚିନ୍ତେ ଯାହାକୁ । ୫ ।

[ସାତ]

ଲୀଳାମୟ ଜଣାଣ

(ରାଗ ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ, ଆଠତାଳୀ)

ଲୀଳାମୟ ଏ ଲୀଳା ତୁମ୍ଭର ହେ କେମନ୍ତେ ବୁଝିବି ମୁହିଁ ?
ହରବ୍ରହ୍ମାକୁ ଯେ ଅତି ଅଗୋଚର ଅନନ୍ତ ଅନ୍ତ ନ ପାଇ । ଘୋଷା ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବରୁଣ କୁବେର ଆଦି ଯେତେ ଛନ୍ଦ୍ର ଦଶଦିଗପାଳେ
ବାଣୀ ରମା ଉମା ତୁମ୍ଭର ମହିମା ଜାଣି ନ ପାରିଲେ ତାଳେ । ୧ ।
କୋଟି କୋଟି ରକ୍ଷି କଲେ କଲେ ବସି ଧାନେ ହେଉଛନ୍ତି ବଣା
ମୁଁ ଗୁର ଅଧମକ କରି ବୁଝିବି ତୁମ୍ଭ ମାୟା ବୁଝାମଣା । ୨ ।
କାହାକୁ କେବେ କି ନ କରୁଛ ହରି ଦୟାଳୁ ସାମନ୍ତମଣି
ମାରିବା ତାରିବା ଦୁଇ କଥା ଭଲ ବଞ୍ଚିଛ ସାରଙ୍ଗପାଣି । ୩ ।
ଶସ୍ତ୍ରମରାଜକୁ ଏକ ଗତି ଦିଅ ଏ ତ ବଡ଼ ଆଚମ୍ବିତ
କାହାକୁ ଅଚଳା ବିଭୁତି ସମର୍ପ କାହାକୁ କରି ଅସିତ । ୪ ।
କେଉଁ ଗୁଣ ବା ତୁମ୍ଭର ବାଉନବ ଆହେ ମହାଭୁଜଟେକା
କେ ପିନ୍ଧି ବୁଲୁଛ ଖଣ୍ଡିଆ ଦରଘ କାହା ମୁଣ୍ଡେ ସୁନାଠେକା । ୫ ।
କେନ୍ଦ୍ର ଦାନା ପାଇଁ ହୁଏ ହାଇଁ ହାଇଁ କେ ଭୁଞ୍ଜିଲ ଶାଳିଅନ୍ତ
ଖଜା ମଣି ଶିଶୁରଙ୍ଗ ଗୌର ଦୁଃଖ ନ ଶୁଣି ମୁଦିଛ କର୍ଣ୍ଣ । ୬ ।

[ଆଠ]

ଗୋବିନ୍ଦ ସ୍ତୁତି

ହେ ଗୋବିନ୍ଦ ବୃନ୍ଦାରଣ୍ୟ ମଦନ
 ଫେଡ଼ିଦିଅ ମୋର ଭବବନ୍ଧନ । ଘୋଷା ।
 ଭକତଙ୍କ ହୃଦ ସୁଖ ସଦନ
 ନିର୍ମଳ ପ୍ରେମ ଆନନ୍ଦ ବର୍ଦ୍ଧନ । ୧ ।
 ଅସାର ସଂସାର ବାସନା ମାନ
 ଛେଦି ପକାଅ ମୋ କୃପା ନିଧାନ । ୨ ।
 ଚଖାଇ ଶାନ୍ତି ମଧୁକୁ ବହନ
 ରଖାଅ ତବ ଭୃତ୍ୟ ସନ୍ନିଧାନ । ୩ ।
 ଲୀଳା ରସମୟ ନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ
 ବିପଦ ଭଞ୍ଜନ ଜଗଦ୍‌ବନ୍ଧନ । ୪ ।
 ଦେଖାଅ ଶ୍ରୀରଙ୍ଗ ପଦ୍ମ ଚରଣ
 ଶସାଅ ଗୌର ମନ୍ଦ ଆଚରଣ । ୫ ।

[ନଅ]

ବିଶ୍ଵନୂର ଜଣାଣ -

(ଚାଳ—ଆଠତାଳୀ)

ଆହେ ବିଶ୍ଵନୂର ! ମୋର ଏ ଦୁରନ୍ତ ଦଶା ହର ॥ ଘୋଷା ॥
 ଏ ଘୋର ସଂସାର ଦଶୁଛି ଅନ୍ଧାର ଦେଉଛି ଅସ୍ଥିର ସଦା ପ୍ରାଣ
 କୃପାସିନ୍ଧୁ ହରି ଶ୍ରୀଚରଣ ତରା ଦାନରେ ଦାସକୁ କର ଯାଣ । ୧ ।

ହିଂସାକୃଷ୍ଟ ଦ୍ଵେଷ ଆଦି ନାନା ଦୋଷ ଅଶେଷ କଳ୍ପସ ମୁଁ ବହିଛି
 ମାୟା ମୋହହର୍ଷେ ପଡ଼ି ନିରାଶନେ କଲବଳ ଏକା ହେଉଅଛି । ୨।
 ଅବଳର ବଳ ଦୁଃଖୀର ସମ୍ବଳ ଶରଣ ବସ୍ତ୍ର ଶ୍ରବଣାସୀ
 ମହାବାହୁ ମହା ମହିମାବନ୍ତ ହେ ସଦା ସଙ୍କଟରୁ କର ତ୍ରାହି । ୩।
 ପ୍ରଭୁ ଆଦିମୂଳ ତୁମ୍ଭେ ଅନୁକୂଳ ହୁଅ ଯାରେ ତାର କିବା ଭୟ ?
 ଦୁବଟାକୁ ଦାରୁ କର ମହାମେରୁ ଶୁଣିଛି ପୁରାଣେ ଲୀଳାମୟ । ୪।
 ମାଳାଦ୍ଵି ସାମନ୍ତକେତେ ହଳସନ୍ତ ହେବ ଆଉ ଏ ଜଞ୍ଜାଳେ ପଡ଼ି
 ବାରେ ଅନୁକମ୍ପା ନ ହେଉଛି କିପାଁ ଚନ୍ଦ୍ର ମଣୁଅଛି ସୋଳଘଡ଼ି । ୫।
 ଏଡ଼େ ପ୍ରଭୁ ହୋଇ ନ ଶୁଣ ଗୋସାଇଁ ଭୃତ୍ୟର ଗୁହାରି ଡାକ ଥରେ
 ଭବ ଦୁର୍ବାସନା ଅନିତ୍ୟ ଭାବନା ପ୍ରବଳ ହେଉଛି ହୃଦୟରେ । ୬।
 ସାମଳା ଭଞ୍ଜନ ଗରବ ଗଞ୍ଜନ ମାନସ ରଞ୍ଜନ ବ୍ରଜବଧୂ
 ଅଭୟ ଦାୟକ ଆଭରା ନାୟକ ଇଚ୍ଛାମୟ ହରି କୃପାସିନ୍ଧୁ । ୭।
 ଶାହି ଜନାଦାନ ଶ୍ରୀମଧୁସୂଦନ ଆଶା ପୂର୍ଣ୍ଣକର ଦଇତ୍ୟାରି
 ଗଉରଚରଣ ଦୁଷ୍ଟ ଆଚରଣ ଧୂସିଦିଅ ପାପ ତାପହାର । ୮।

[ଦଶ]

ଦାନବନ୍ଧୁ ଜଣାଣ

ଦାନବନ୍ଧୁ ଦୁରିତ ନାଶନ ହେ ଶ୍ରୀ ଦେବାଧି ଦେବରାଜେ
 ଅରକ୍ଷ ରକ୍ଷଣ ବୋଲି ପରା ତୁମ୍ଭ ମହିମା ଉଣ୍ଡିମ ବାଜେ ॥ ଘୋଷା ॥
 କରପଦ ଯୋଡ଼ି ସୁତ କରୁଥାନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବ ସମାଜେ
 ଚେଡ଼େ ବଡ଼ପଣ କେ ଘେନି ଗଲୁ କି ଫେଡ଼ି କହୁନାହୁଁ ଲଜେ । ୧।
 ଯେଉଁ ଶ୍ରୀଭୁଜକୁ ରଥାଙ୍ଗ କମଳ ଟଙ୍କ ଗଦାବର ସାଜେ-
 ସେ ଅସ୍ତ୍ର ଛଡ଼ାଇ କେ ଘେନି ଗଲୁ କି ଭୁଞ୍ଜାହାତେ ଅଛ ବ୍ୟାଜେ । ୨।

ଯେବଣ ଚନ୍ଦନ ଅର୍ଗଳ ଗଳିବା ପାଇଁ ମନା ଦେବରଜେ
 ଏମନ୍ତ ଶ୍ରୀରାମ ସିଂହାସନ ଅଧିକାରୀ କେ ହେଲୁ କି କାର୍ଯ୍ୟେ । ୩ ।
 ବଡ଼ ଠାକୁରଙ୍କୁ ସାନ କରିବାକୁ କ୍ଷମ କେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ରାଜ୍ୟେ
 କିପା ନ କହୁଛ ମଉନେ ରହୁଛ ଦେଖି ମୁଁ ହୁଏ ଥକା ଯେ । ୪ ।
 କେଡ଼େ ସୁପ୍ରସନ୍ନେ ଦାଉ ଦାଉ ପଣେ କଳାଶ୍ରୀମୁଖ ବିରଜେ
 ଗୌରଦ୍ଵିଜଠାରେ କେବଣ ଅହଂନ୍ତା ଆଜ୍ଞାହେଉ ଦେବରଜେ । ୫ ।

[ଏଗାର]

ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଜଣାଣ

(ରାଗ ଡୋହପରଜ, ଆଠତାଳୀ)

ବିପଦକାଳରେ ଡାକିଲେ କାତରେ ସାହାଯ୍ୟ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ॥ ଘୋଷା ॥
 ଶ୍ରୀଚରଣ ଭେଳା ଦେଇ ଚକାଡ଼ୋଳା ଉଦ୍ଧର ପାତକୀ ନରେ
 ଅଥଳ ଭବସାଗରୁ ପାରି କରି କୋଳକୁ ନିଅ ସାଦରେ । ୧ ।
 ଧନର ସମ୍ପଦ ଏକା ଭୁଲୁ ପଦ ଆହେ ଆର୍ତ୍ତୀ ଆର୍ତ୍ତହାର
 ଅଖିଳ ସ୍ଵସାର ମୋହନ ମୃତୁତି ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାରଣ୍ୟ ବିହାରୀ । ୨ ।
 ଅନନ୍ତ ଚିତ୍ତନ ଚିନ୍ତୟ ସୁରସମୟ ନିତ୍ୟ ସନାତନ
 ସକଳ ଜୀବଙ୍କ ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ସୁଖଦାୟକ ବିଶ୍ଵ ମୋହନ । ୩ ।
 ଭକତ ବଞ୍ଚିଲ ଭୁଲେ ଆଦମୂଳ ଚଉବର୍ଗ ଦାନା ହରି
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜକଥା ନ କର ଅନ୍ୟଥା ଶୁଣ ବାରେ କର୍ଣ୍ଣ ଡେରି । ୪ ।

[ବାର]

ନୀଳଚକ୍ର ଦର୍ଶନ

ମାଳତୀସେ ହୋ ଦେଖ ଉଡୁଛି ବାନା
ପଡ଼ିତପାବନ ନାମ ଟି ଯା ନାଁ ॥ ଘୋଷା ॥

ଆସ ଆସ ବୋଲି ପାତଳ ମାନଙ୍କୁ
ଡାକୁଅଛି ପର ସଙ୍ଗୀତ ଅନା,

ନେତ ଧୂଳାବର ଉଡ଼ି ଫରହର
ଉଡ଼ାଇ ଦେଉଛି ଭବଯାତନ ॥୧॥

ପଞ୍ଚକୋଶୀ ଯାଏଁ ଜନେ ଦେଖାଯାଏ
ଦର୍ଶନ କଳ୍ପସ ହୁଅଇ ରୁନା
ଚଉଦ ବହ୍ମାଣ୍ଡ କର ତାଙ୍କ ଲୀଳା
ଶଙ୍ଖନାଭ ସେହେ ବିଚିତ୍ର ସିନା ।୨।

ସଲଖ ସୁନ୍ଦର ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ ଶୋଭା
ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳରେ କାହିଁ ଅଛି ନା
ଶରଧା ବାଲିରୁ ସ୍ୱର୍ଗଦ୍ୱାର ଯାଏଁ
ଗହଳ ଚହଳ ନୁହେଁ କଳନା ।୩।

ପାପଛଡ଼ା ପୁରେ ବାସ କରିବାକୁ
ଯାହାକୁ ତାହାକୁ ନୁହଇ ମନା
ଆଗୁଣ୍ଡାଳ ବିପ୍ର ପସକେ ଢୁଞ୍ଚିବା
ବଡ଼ ଆଚମ୍ବିତ ଲଗଇ କି ନା ।୪।

ଗୌରଦ୍ବିଜ ଭଣି ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରେ ରହଣି
 ପାଇଁ କରୁଥାଇ ସଦା ଭାବନା
 ସତେ ହେବେ ସାହା ବଳିଆର ବାହା
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ ମନ କାମନା ।୫।

[ତେର]

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦଶନ

(ରାଗ ଭଟ୍ଟିଆସ, ତାଳ ଖେମଟା)

[‘ଦେଖ ଗୋ ସଙ୍ଗାତ ବ୍ରଜରାଜସୁତ’ ବୁଝିରେ]

ସଖି ! ନବଦନ କାଳିଆ ବଦନ
 କି ଶୋଭା ଦିଶୁଛି ଅନା ଗୋ
 ଏହି ପରା ବୃନ୍ଦା— ବନ ଧେନୁତରା
 ନନ୍ଦର ନନ୍ଦନ କହ୍ନା ଗୋ
 ଭଲେ କର ଅନୁମାନ,
 ସେହି କୁଳବୁଝା ଏ ନିଦାନ ଗୋ ।୧।
 ବାକଟକୁଟିଆ, ବସନଲୁଟିଆ
 ଖୋଟିଆ ପଣ ତ ଜାଣ ଗୋ
 ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଗୋପ କନିଆଁ କୁ
 ଯେତେ କରେ ହଇରାଣ ଗୋ
 ଏକୁଟିଆ ହୋଇ ଠିଆ,
 ବାଟେ ଘାଟେ ଭାଙ୍ଗିଲେ ମାଠିଆ ଗୋ ।୨।

କହିଲେ ହୋଇବ ପୋଥିଟାର ପାଠ
 ତା ଯେଉଁ ଅପାଠ ଯାକ ଗୋ,
 ଦହି ଦୁଧ ଯେତେ ରେସର ଚିଲଇ
 ସଉଁକି କରି ଅବାକ ଗୋ
 ପୁଣି ପୁଣି ବଣୀ ପୁଞ୍ଜି
 ବାଇ ଭୂତ ଲଗାଏ ଗୋପୀଞ୍ଜି ଗୋ । ୩
 ଏତେ ଗୁଣ ଜାଣି ପଶନ୍ତ କାନରେ
 ଗୋଛ ବାନ୍ଧିଥିଲେ ବୋଲି ଗୋ
 କଦର କରିଣ ପଲାଇ ଆସି ତ
 ଏଠାରେ ବଖାଣେ ବେଲି ଗୋ
 ରଜା ପରି ଖଜା ଖାଇ,
 ମଜାମାରୁଛି ଦେଖାଇ ଛଇ ଗୋ । ୪
 ଆମ୍ଭ ଠାକୁରାଣୀ କୁଞ୍ଜ ସାମନ୍ତାଣୀ—
 କର ଏ ପରା ବେଠିଆ ଗୋ
 ଭେଟ ଲମ୍ପଟରେ ନାପ ନିକଟରେ
 ହୋଏ ଯମୁନା ତୋଠିଆ ଗୋ
 ଏବେ ରତ୍ନ ସିଂହାସନେ,
 ବସି ରହିଛୁ ମହା-ମଉନେ ଗୋ । ୫
 ପୂରୁବ କଥା କି ମନେ ଭାବି ତାର
 ଦୂରୁ ପକାଉଛୁ ହସି ଗୋ
 ଦୁରୁଜନ କହା ମୁରୁକି ହସାରେ
 ଏତେ ଲୋକ ଛନ୍ତି ରସି ଗୋ
 ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଏ କାଳିଆ,
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜର ଗଲାମାଳିଆ ଗୋ । ୬

[ଚଉଦ]

ଚନ୍ଦନଯାତ୍ର ଗୀତ

(କରନ୍ତୁ ଦନ୍ତ ପଲଙ୍କ ତେଜ ପ୍ରଭୁ ନରେନ୍ଦ୍ର ଚୁପେ ଗମନ—ବୃତ୍ତ)

ଶ୍ରୀରାଧା ମୋହନ — ଶ୍ରୀରାଧା ମୋହନ !!

ଚନ୍ଦନ ଯାତ୍ରାକୁ ବିଜୟେ ସଧୀରେ

ଦେଖ ସଖି କି ଯତନ । ଘୋଷା ।

ମଣି ବିମାନରେ ସିଞ୍ଚିବା ଠାଣିରେ

ଉତ୍ସବ ଜଗୁଜୀବନ

ବାମେ ବାମାଧନା ଶ୍ରୀରାଧା ନନ୍ଦନା

ଚଉପାଶେ ସଖୀଗଣ । ୧ ।

ବିମ୍ବାଧରେ ହାସ ଝରଇ ପୀୟୂଷ

କି ଶୋଭା ଚନ୍ଦ୍ର ଲପନ

ଅଗୁରୁ କର୍ପୁର ଚନ୍ଦନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ

ମୃଦୁମୟ ଅପଘନ । ୨ ।

ଜାଲ ପୀତ ଝୀନ ପଟ ପରିଧାନ

ଅତି ଅପୂର୍ବ ଘଟନ

ନବ ନଟବର ଦେଶ ମନେହର

ନାହିଁ ନା ସୟ ଭୁବନ । ୩ ।

ଗଲେ ବନମାଳ କର୍ଣ୍ଣରେ କୁଣ୍ଡଳ

ଦୋହଲି ହରଇ ମନ

ଗୁରୁକରେ ବାଣୀ ଧରି ଗୋପଶଶୀ

ମୋହୁଛନ୍ତି ଭକ୍ତଜନ । ୪ ।

ଦେବଙ୍କ ଦୁୟୁଧି	ବାଜଣା ସହିତେ
ନାରଦ ଶାଶା ବାଦନ	
ଶଙ୍କର ଡମ୍ବରୁ	ଘନ ଘନ ବାଇ
ଭାବେ କରନ୍ତି ନର୍ତ୍ତନ	।୫।
ଅପସରାବୃନ୍ଦ	ହୋଇଣ ଆନନ୍ଦ
ବୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି ସୁମନ	
ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ତହିଁ	ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମୁରେ ରହି
କରେ ଗୁମର ଦ୍ୟଜନ	।୬।

[ପଦର]

ଦେବସ୍ନାନୋତ୍ସବ ଗୀତ

(ରାଗ ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ, ଆଠତାଳୀ)

ଘନବନ୍ଧୁ ଦୁରିତନାଶନ ହେ ଶ୍ରୀଦେବାଧି ଦେବରାଜ
 ମହାମହୋତ୍ସବ କରିବାକୁ ଦେବ ! ସ୍ନାନମଣ୍ଡପକୁ ବିଜେ । ପଦ ।
 ତେଜ ରତ୍ନସିଦ୍ଧାସନ ମହାପ୍ରଭୁ ହେଜି ପତିତଙ୍କ ଦୁଃଖ
 ନିରୋଷମାନେ ନିସ୍ତାର ହୋଇଯିବେ ନିରେଖି କଳାଶ୍ରୀମୁଖ ॥
 ଦିବ୍ୟବେଶ ହୋଇ ଦୟାଳୁ ସାମନ୍ତ ଦେଉଳରୁ ବାହାରିଲେ
 ମସ୍ତକରେ ହସ୍ତ ନିବେଶି ସମସ୍ତ ଜନମାନେ ଜୁହାରଲେ ॥
 ବାଜେ ଜୟଶଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ମହୁରା ମଦଳ ଶାର କାହାଳୀ
 ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ହରିବୋଲ ଧ୍ଵନି ନାରୀଙ୍କର ହୁଲହୁଲ ॥
 କେନ୍ଦ୍ର ଧରେ ଛନ୍ଦ ଆଡ଼େଶି ବିଚିତ୍ର କେ ଧୀରେ ତାଳେ ଗୁମର
 ଆଗେ ମାଳମାଳ ଉଡ଼ୁଛି ଚରାଳ ଆଲଟିଧାରା ଅମର ॥

ଛଡ଼ିବାଡ଼ି ଧରି ତାକେ ପଡ଼ିଆର ମଣିମା ମଣିମା ବାଣୀ
 ସ୍ନାନମଣ୍ଡପକୁ ବିଜେକର ପ୍ରଭୁ ସେଲେକ୍ୟର ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ॥
 ଖଟଣି ସେବକ ପଥ ସମାଜନ୍ତି ପକାନ୍ତି ପାହାଡ଼ା ତୁଳି
 ପହଣ୍ଡି ବିଜୟେ କରନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦ ଧୀରେ ଧୀରେ ତଳି ତଳି ॥
 ରତନ ମଣ୍ଡପ ଭରୁ ଚନ୍ଦ୍ରାତପ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚିତ୍ରେ ତୋର
 ଯନ୍ତ୍ରରେ ପାବକ୍ତ ବସିଅଛୁ ସ୍ବଚ୍ଛ ଝୁଇ ବ୍ରହ୍ମଜାତି ସୁରା ॥
 ଜମ୍ବୁନଦ ହେମ ବାଡ଼େ ମନୋରମ ଆଉଜିବା ଅପସର
 ଭାଇଭଗ୍ନୀ ସଙ୍ଗେ ଦେନକର ରଙ୍ଗେ ବିଜୟେ ଜଗୁ ସୋଦର ॥
 ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଦେବ ନୈରଢ ବରୁଣ ସୁର ସିଦ୍ଧ ବିଦ୍ୟାଧର
 ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମୁରେ ଆସି ସେବା କରୁଛନ୍ତି ମାନବ ମୂରତି ଧରି ॥
 ଅନେକ କନକଦଟ ପୂର୍ଣ୍ଣକର ଆକାଶର ଗଙ୍ଗାପାଣି
 ଜୟ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ବାଣୀ ଭଣି ହିରେ ନିଉଡ଼ନ୍ତି ଆଣି ॥
 ବ୍ରହ୍ମା ଶିବକୁ ଲଭ୍ୟ ନୋହିଥିଲୁ ଯେସେହି ସେ ଚରଣାମୃତ
 ଏବେ ଇଚ୍ଛାସୁଖେ ପାନକର ଲେଖେ ହେଉଛନ୍ତି କୃତକୃତ୍ୟ ॥
 ଅତି ସମ୍ଭବରେ ସ୍ନାନ ମହୋତ୍ସବ ବିଧାନକୁ ବଢ଼ାଇଲେ
 ଧୁପଦୀପ ବନ୍ଦାପନା ଦେବାର୍ଚ୍ଚନ କର୍ପୁର ଆଳତି କଲେ ॥
 ପଣ୍ଡା ପଣ୍ଡୁପାଳ ନାନା ଧଣ୍ଡାମାଳ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ ଲମ୍ବାଇଲେ
 କଳା କରବରବେଶ ଧରି ହରି ବାହୁଡ଼ା ବିଜୟ କଲେ ॥
 ବିଦ୍ମରଜ ଉପାସକ ଏକଦିନ ଭକ୍ତ ପୂର୍ବେ ଥିଲୁ ଆସି
 ଏ ମହାପ୍ରଭୁ ନୁହନ୍ତି ବୋଲି ହୋଧେ ଯାଉଥିଲୁ ସେହୁ ରୁଷି ॥
 ଜାଣି ତାର ମନ କରୁଣାନିଧାନ ଆଣି ପାଶେ ରଖାଇଲେ
 ଗଜବଦନ ଶୋଭା ବେନିନୟନ ତାର ଆଗେ ଦେଖାଇଲେ ॥
 ସେହୁଦିନଠାରୁ ଗଜବେଶ ହେଲେ ଭକ୍ତବନ୍ଧୁ ଭାବଗ୍ରାସୀ
 ବଡ଼ଦେଉଳକୁ ଝୁଲୁଝୁଲୁ ବିଜେ ଠାବେ ଠାବେ ରହି ରହି ॥

ଅନେକ ଜଳ ଅଭିଷେକ ହେବାରୁ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଅଳସ ଯନ୍ତ୍ର
 ଲୋକେତ ବେଶରେ ଅଣସର ଘରେ ଗୁପ୍ତେ ରହିଲେ ତନ୍ତ୍ର ॥
 ଭକ୍ତଙ୍କ ଆକୁଳ ଜାଣି ଅନୁକୂଳ କଲେ କରୁଣାନିଧାନ
 ଅଣସର ଘର କରିଣ ଅନ୍ତର ଗୁଣ୍ଡିଚାଯାତ୍ରା ବିଧାନ ॥
 ନବଜଳଧର ରୂପ ମନୋହର ଶ୍ରୀମୁଖମଣ୍ଡଳ ଶୋଭା
 ଜଘେମୋହନ ବେଶ ଯି ହରି ମଣୋହି କୋଠାରେ ଉଭା ॥
 ସେ କାଳର ଶୋଭା ମଣୋହି ଉତ୍ସବ ହେଖିଛି ଯାନ୍ତାର ଆସି
 କବି ଯୁଗ କାହିଁ ସେ ଛବି ବଞ୍ଚିବ ହେବ ତାର ଏକା ସାକ୍ଷୀ ॥
 କାଳି ଶିଶୁଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାତ୍ରା ହେବ ବୋଲି ଅଜଠାପୁ ହୋଇ ଯଜ
 ନନ୍ଦଦୋଷ ରଥେ ବିଜୟ କରିବେ ବିଦ୍ରାବିଣ ବେନିବିଜ ॥
 ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ କ୍ଷେତ୍ର ପରମ୍ପରା କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି କିଛି
 ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷ ଏ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଠାବେ ଠାବେ ପୂରିଅଛି ॥
 କେ କହିପାରିବ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ମହିମା ଶେଷମୁଖେ ନୋହେ ଶେଷ
 ଦେବଙ୍କୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ମର୍ତ୍ତ୍ୟର ବୈକୁଣ୍ଠ ଲଳା ଅଶେଷୁ ଅଶେଷ ॥
 ହେ ଜଗନ୍ନିବାସ ! ମୋର କ୍ଷେତ୍ରେ ବାସ କରିବାକୁ ବଡ଼ ଆଶ
 ନିଶିଦିଅ ଏହି ଅନୁଜ୍ଞା ମାଗଇ ଗଉରଚରଣ ଦାସ ॥

[ଷୋହଳ]

ପଦ୍ମଶ୍ରୀବିଜେ ଗୀତ

କାଳିଆ କାହ୍ନୁ ! ଆଉ ବିଳମ୍ବ କର କାହିଁକି
 ବରଷକେ ଥରେ ବିଜୟେ ରଥରେ
 ପଡ଼ିତ ତାରିବା ପାଇଁକି । ଘୋଷା ।

ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଛନ୍ତି ଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁକ
 ଅନେକ କାଳର ଦୁଖ ଉପେଶିବେ କଳାଶ୍ରମୁଖକୁ ଚାହିଁକା ୧।
 ଆଗେ ଗଜପତି ଉଦ୍‌ଭ୍ରାହ୍ମାଛନ୍ତି ଶିରେ ଯୋଡ଼ି କର ଦୁଇକ
 ସୁନା ଶୋଧନରେ ମାର୍ଜନା କରନ୍ତି ପହଣ୍ଡି ବିଜୟେ ଭୁଇଁକା ୨।
 ଛତିଶା ନିଯୋଗେ ଉଦ୍‌ଭ୍ରାହ୍ମାଛନ୍ତି ଯେ ଭ୍ରାଜନ ହେବେ ଯହିଁକ
 ଆକାଶେ ଇନ୍ଦ୍ର ଅମରବୃନ୍ଦ ପୁଷ୍ପ ବୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି ତହିଁକ ୩।
 ତାଳଧ୍ବଜ ରଥେ ବିଜୟ କରନ୍ତୁ କହିଦିଅ ବଡ଼ ଭାଇଁକି
 ଦେଶରଥ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ଦଶିବ ଭଉଣୀ ହଳଦିମୁଣ୍ଡାଁକି ୪।
 ଭୁମ୍ଭେ ପଛରେ ପଛକେ ଆସୁଥାଅ କରି ନବରଙ୍ଗ ଛଇକି
 ମଥା ଦୋହଲାଇ ଟାହିଆ ହଲାଇ ଠାବେ ଠାବେ ରହି ରହିକା ୫।
 ସେବକମାନଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ଶ୍ରମଣ୍ୟାଳ ଗମଗମ ପଡ଼େ ବହିକ
 ଝଙ୍କାଝଙ୍କି କରିବାରୁ ବାଧୁଧ୍ବ ପର ସୁକୁମାର ଦେହିକ ୬।
 ଦେବଦାସୀ ନାଟ ଉକୁଟ କରନ୍ତି ତାତା ଧ୍ବ ନିକଟ ଥେଇକ
 ବାଜେ ଖୋଳତାଳ ମହୁରୀ ମଞ୍ଜୁଳ ମଞ୍ଜୁଳ ତାପେଇ ଧେଇକା ୭।
 କା ନେଷୁ ଲ୍ଲେତକ ବହେ ଥକଥକ କେନ୍ଦ୍ର ନାଚେ ଗୀତ ଗାଇକ
 ଜଗମୋହନିଆ ଜଗତଜନଙ୍କୁ ଲଗାଇଛି ପ୍ରେମବାଇକ ୮।
 କେତେ ଖାଇବ କଦଳୀ କରମଙ୍ଗା ସରପୁଳ ଖଣ୍ଡ ଖଇକ
 ନାଡ଼ୀ ବଡ଼ ଗଜା ମନୋହର ଖଜା ଛେନାପୁର ବସାଦହିକା ୯।
 କେକେତେତମାଳୀ ଗୀତଶୁଣାଇବେ କେକେତେକରିବେଟାହିକ
 ଖଣ୍ଡି ଚରଦୁଃଖ ମଣ୍ଡି ଦେବ ଆଜ ଶେଷ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ ସାହାକା ୧୦।
 ନ ଦିନ ଅବଧୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କି ପ୍ରବୋଧୁ ଆସିଅଛୁ ଫର କହି କ
 ଭୁନିହୋଇ ଆସ ଚିହ୍ନିଅଛୁ ଟି କ ଜଳପତିଜେମାଦେହି କ ୧୧।
 ଆହେ ଚକାଡୋଳା ! ବୃନ୍ଦାବନ ଲାଲା ମନେ ଆଉ ପଡ଼ୁ ନାହିଁ କ
 ଆସ ବର୍ଣ୍ଣଧର ! ଚରାଇବ ପର ଜଗତ ଭଗତ ଗାଉଁକି ୧୨।

ପାପ ଅନ୍ଧକାର ଗୁରୁ କି କରିବ ଆଉ ସେ ପାଇବ କୁଇଁ କି
ମାଳଶରଣଶିଖରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଆସୁଛନ୍ତି ପର ଉଇଁ କି । ୧୩ ।
ଅପଲକ ଦୃଷ୍ଟି କର ରେ ମାନସ ! ଆଉ ଏ ସମୟ ପାଇ କି
ଗଉର ଚରଣ ପଶିଲ ଶରଣ ନନ୍ଦଦୋଷରଥଗୁରୁକି । ୧୪ ।

[ସ୍ବତର]

ରଥଯାତ୍ରା ଗୀତ

(ଶ୍ୟାମ ନାଗର ହେ ! ଏ ବେଶ ହୋଇବ ନାହିଁ—ବୃତ୍ତ)

ପ୍ରାଣ ସଙ୍ଗାତ ରେ ! ନୟନ ପୂରାଇ ଅନା

ଫରହର ହେ!ଇ କେମନ୍ତେ ଉଡ଼ଇ

ତନ ରଥେ ତନ ବାନା । ଦୋଷ ।

ତାଳଧ୍ବଜ ଦେବ — ଦଳନ ଶ୍ରୀନନ୍ଦ—

ଦୋଷ ନାମ ସୁଦଢ଼ନା

ଭାଇଭଗ୍ନୀ ସଙ୍ଗେ ବିରାଜେ କି ରଙ୍ଗେ

ନାଗର ଛଇଲ କହ୍ନା । ୧ ।

ଡାହାଣେ ଶ୍ରୀବଳ— ଭଦ୍ର ଦେବରାଜେ

ବଡ଼ ଠାକୁର ଯାହା ନାଁ

ବାମେ ନନ୍ଦଦୋଷେ କି ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ

ସିପଣ୍ଡ କାଳିଆ ସୁନା । ୨ ।

ବେନିଭାଇ ମଧ୍ୟେ ହରିଦ୍ରାବରଣ

ସୁଭଦ୍ରାଈ ଚନ୍ଦ୍ରାନନା

ଗୋକୁଳ ନବରେ ଯିବାକୁ ଭାବରେ

ହୋଇଛନ୍ତି ତନମନା । ୩ ।

ଦୈଲ୍ୟକ୍ୟମୋହନ ଶୁଭ ଅପଘନ
 ଶୋଭା ନୁହଇ କଳନା
 ଉପମା ଦେବାକୁ ତନୁରେ ନାହିଁ
 ଯା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଅତୁଳନା । ୪ ।
 ଟାଣିଆ ଚୁଲ୍ଲଇ ଶୁଭିକ ଫୁଲ୍ଲଇ
 କି ମନେ କରି ଭାବନା
 ପହଞ୍ଚି ବିଜୟେ କରୁ ଦେବରାୟେ
 ପୁରୁଷ ଭକ୍ତ କାମନା । ୫ ।
 ସିନ୍ଦୂରଅରୁ ଟି— ରାଧା ବାଲି ଯାଏଁ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣବର ପାଟଣା
 ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଯାହାକୁ ବୋଲନ୍ତି
 କାହାକୁ ନାହିଁ ବା ଜଣା । ୬ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀଭାଗ୍ୟଥା ଜଗନ୍ନାଥଆର
 କଉତୁକ ବୁଝାମଣା
 ଜନମାନଙ୍କର ଗହଳ ଚହଳେ
 କେ କାହିଁ ହୁଅନ୍ତି ବଣା । ୭ ।
 ଆଜି କି ଆନନ୍ଦେ ଉଛୁଳି ପଡୁଛି
 ଗୁଣିବୁ ପାଟ ଅଗଣା
 ଗହ ଗହ ନାଦ ବାଜେ ନାନା ବାଦ୍ୟ
 କେ କରିବ ତା ବର୍ଣ୍ଣନା ! । ୮ ।
 ଆମ୍ଭ ଠାକୁରାଣୀ ଚାହିଁ ରହିଛନ୍ତି
 କରି ମନ୍ଦର ମାଙ୍କୁ ନା
 ଏ କଳା ଶ୍ରୀମୁଖ ଦରଶନ କରି
 ହରିବେ ହୃଦ ଯାତନା । ୯ ।

ଆମ୍ଭେ ସବୁ ସହା

ହୃଦୟକୁ ଦେଇ

କରିବା ଗୋ ବନ୍ଦାପନା

ଗୌରବିଜ କହ

ସବାପଛେ ରହି

ଛଡ଼ାଇବି

ଆବର୍ଜନା

। ୧୦ ।

[ଅଠର]

ରଥଚଳା ଗୀତ

ମଳାଦ୍ରୀ ସିଂହ ! କି ଲଳା ଲଗାଇଛୁ ଆଖିକି

ନିସ୍ତାରବାପାଇଁ ପଞ୍ଚତନକୁ ବିସ୍ତାରଛୁ ବେନିପାଣିକ । ଘୋଷା ।

ଏକା କରି ଯାହା ଗୁଡ଼ି ଆସିଅଛୁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କି

ସେ ଏବେ କି ଦୁଖେ ବସି ମାନମୁଖେ ଚରନ୍ତି ନଖେ ଧରଣୀକି ॥

ଭୁଲେ ନନ୍ଦଘୋଷ ପୃଷ୍ଠେ ବସି ହୃଷ୍ଟ କରି କଟାକ୍ଷ ଚନ୍ଦ୍ରାଣୀକି

ଦର୍ଶନ ମାନକେ ଅଶେଷ କଳ୍ପସମାନକୁ ପକାଅ ହାଣିକି ॥

ଆଗେ ବଳଭଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ସୁଭଦ୍ରା ପଛରେ ଛଇଲମଣିକି

ତନୁକୁଣେ ସ୍ଥିତି ସି ଗୁଣ ମୂରତି କେ ପାରେ ସେ ତହୁଁ ଜାଣିକି ॥

ଜକ ଜକ ମାଳ ଶ୍ରୀମୁଖ ଝଟକ ନନ୍ଦ ଛନ୍ଦ୍ରମଳମଣିକି

କେମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ରଙ୍ଗି ମା ଅଧର ବଧୂଲି କୁସୁମ ଜଣି କି ॥

ଦିସନ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଯାକ ଶୋଭା ରୁଣ୍ଡି ସାର ସାର ଗୁଣି ଗୁଣି କି

ବରୁର ବରୁର ଚରବଦନ ଏ ରୂପ ଅଛୁ ନରମାଣିକି ॥

ରଥର ଦଉଡ଼ି ଲମ୍ବେ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି କି ବାସେ ବାସୁକି ପର୍ଣ୍ଣା କି

ନର ସ୍ବରୂପେ ଅମରଗଣ ମିଶି ସଧୀରେ ଧରନ୍ତି ଟାଣିକି ॥

ଚନ୍ଦ୍ର କଟ କଟ ମାଳେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକଟ ଘଣ୍ଟି ନାଦ ଟିଣି ଟିଣି କି

ବାଜେ ଦୁମ୍ବୁ ଦୁମ୍ବୁ ଦୁମ୍ବୁର ମନ୍ଦଳ ବେଶୁ ବଣା ଅଳାବେଣିକି ॥

ଛନ୍ଦ ଗୁମର କଳସ ମନୋହର ବିଚିତ୍ର ରଥ ସାଜେଣି କି
 କରୁ ଘୁଂ ଘୁଂ ଘୋଷ ଚଳେ ନନ୍ଦଘୋଷ କମ୍ପାଇଦିଏ ଧରଣୀକି ॥
 ଗର୍ଜୁ ନାହିଁ ତର୍ଜୁ ଅଛି ସେ ପ୍ରକୋପେ ବର୍ଜୁଛି ପାତକହେଣୀକି
 ପଳା ତୁ ଅଠର ନଳାଠାରୁ ବଳି ନ ଆସିବୁ ଆଉ ଏଣିକି ॥
 ଜଗତକରତା ଚଉବର୍ଗଦାତା ଫିଟାଇ ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟଶଣିକି
 ପ୍ରେମଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ସମ୍ପତ୍ତିକି ଆଣି ଦାଣ୍ଡରେ ଦେଇଛ ବୁଣି କି ॥
 ଦରଶନେ ଆଜି ଆନନ୍ଦ ଉଛୁଳେ କେନ୍ଦ୍ର ଭାଷେ ଜୟବାଣୀକି
 ଯାରମନେ ଯାହା ଯାହା ଅଛି ତାହା ଜଣାନ୍ତି ସେ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣିକି ॥
 ଗଉର ଚରଣ ବୋଲେ ବାପରାଣ ପକାଉଛି ଥାଅ ଜାଣିକି
 ମୋ ମରଣବେଳା ଜାଣିଚକାଡୋଳା ! ଦେଖାଇବ ଏହିଠାଣିକି !

[ଉତ୍ତର] .

ଗୁଣ୍ଡିଚା ଗୀତ

ଆଗୋ ସଙ୍ଗାତ ! ଗୁଣ୍ଡିଚା ଘେନିଯିବା ପରା ଆସ ଗୋ
 ବରଷା ଦେଖି ଭରସା ପାଉନାହିଁ ସହଜେ ଅଗାଧ ମାସଗୋ ॥
 ଗ୍ରାମନାମ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ବୋଲି ସେ ରଥ ନାମ ନନ୍ଦଘୋଷ ଗୋ
 ଅନାଥର ନାଥ ଗୁଣ୍ଡି ଏବେ ଜଗନ୍ନାଥ ନାମ ପରକାଶ ଗୋ ॥
 ବଂଶୀବଟ ଠାରୁ କଳ୍ପବଟ ପରା ସାତଶ ପରୁଷ ହୋଶ ଗୋ
 ନାଗ ସୁକୁମାର କେମନ୍ତେ ଶୁଭବା ପାଦ ହୋଇଯିବ ପ୍ରାସ ଗୋ ॥
 ଗୋପେଥିଲୁବେଳେ ଶାଇବା ବିନା ସେ ପାଉଥିଲେବଡ଼ କେଶଗୋ
 ଦରପୁଟି ଭାତ ହରଡ଼ ଆମ୍ବଳ ଏବେ କରୁଛନ୍ତି ପ୍ରାସ ଗୋ ॥
 ଆଉଟି କଥାଏ ଶୁଣାଯାଉଅଛି ବଡ଼ କଉଁ ତୁଳ ରସ ଗୋ

ଶୁଦ୍ରଠାରୁ ଅନ୍ଧ ଛଡ଼ାଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଖାଉଛନ୍ତି ଅବଶେଷ ଗୋ ॥
 କେମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଦେଖିବା ତାଙ୍କର ଶ୍ରୀବତ୍ସଶିଖାର ବେଶ ଗୋ
 ଦର୍ଶନମାତ୍ରକେ କୋଟିଏ କଲ୍ଲସ ହୋଇଯାଏ ପର ନାଶ ଗୋ ॥
 ଏକ ବିଡ଼ମ୍ବଣ କଥା ଅଛି ପୁଣି ଶୁଣିଲେ ମାଡ଼ିବ ହସ ଗୋ
 କେମନ୍ତ ଲେଖାରେ ସୁଭଦ୍ରା ଭଉଣୀ ଦଣ୍ଡେ ନ ଗୁଡ଼ନ୍ତି ପାଶ ଗୋ ॥
 ଗୁଲ ଆମ୍ଭେ ସବେ ଯିବା ଠୁଲହୋଇ ଧରି କାଙ୍ଗାକୁଣୀବେଶ ଗୋ
 ପୁଛୁଲେ କହିବା ଆମ୍ଭର ନିବାସ ନନ୍ଦ ମହାଶୁଭ୍ର ଦେଶ ଗୋ ॥
 ରଙ୍ଗାଧର ବଡ଼ଠାକୁର ସୁଭଦ୍ରା ସିଂହାସନେ ଉପବେଶ ଗୋ
 ସୁଦର୍ଶନ ସଙ୍ଗେ ଦର୍ଶନ କରିବା କଳା ରାଇଟର ପାଶ ଗୋ ॥
 ଆମ୍ଭ ଦୁଶ ସୁଶ ଜଣାଇ ଛୁମ୍ବରେ ଦେବା ଖଣ୍ଡେ ଦରଖାସ ଗୋ
 ବୋଲିବା ନିଜ ଦାସୀରେ ରୋଷକଲେ ଅଜିବ କି ପଡ଼ରୁଷ ଗୋ ॥
 ଯେବେ ଭୁଲେ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗରେ ନ ଯାଇ କ୍ଷେତ୍ରରେ କରିବ ବାସ ଗୋ
 ଶ୍ରୀକୃତ୍ତାବନରେ କାହା ସଙ୍ଗତରେ ଆରମ୍ଭ କରିବୁ ରାସ ଗୋ ॥
 ସୁବଳ ସୁଦାମ ସଖା ସଙ୍ଗତେ କେ କରିବ ଟି ପରିହାସ ଗୋ
 ଧବଳୀ ଶାମଳୀ ଗାଞ୍ଜମାନଙ୍କର ମୁଖରେ କେ ଦେବ ଦାସ ଗୋ ॥
 କଲେ ଅନୁକଳ ଗୋକୁଳ ଯୁବଣୀ ପହରଣ ଝିନ ବାସ ଗୋ
 ଗୌରବିଜ ବୋଲେ ମୋତେ ସଙ୍ଗେ ନିଆ ମୁଁ ପର ଭୁଲୁରଦାସ ଗୋ ॥

[କେତୁଏ]

ଅଶଫର ପଦ୍ମଣ୍ଡ ଗୀତ

ପ୍ରଭୁ ଅଶଫରୁ ତେଜ ଅଳସ ଗରୁ
 ଯେହ୍ନେ ମଉଗଜ ଗଡ଼େ ଗିରି ଶିଖରୁ । ୧ ।

ବେଢ଼ି ଦଇତାମାନେ ହୁଁ ହୁଁ କାର ଗର୍ଜନେ
 ଟେକନ୍ତି ମହାମେରୁକୁ ହରଷ ମନେ ।୨।
 କଲେ କେ ପିଠି ଭରା ଦେଇ ଡାକନ୍ତି ଭରା
 ହରି ବୋଲି ଶବଦରେ ଡଢ଼ୁଲେ ଧରା ।୩।
 ପ୍ରଭୁଙ୍କର ପହଣ୍ଡି ଧୀରେ ଗୁଳିବା ଖଣ୍ଡି
 ଚଳନ୍ତେ କମିଲ ବେନି-ସତ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ।୪।
 ପ୍ରଭୁ କନକ ଦଣ୍ଡି ଘେନିଛନ୍ତି ମାର୍କଣ୍ଡି
 କରେ ବେତ ଧରି ବ୍ରହ୍ମା ଛଡ଼ାନ୍ତି ଦାଣ୍ଡି ।୫।
 ଦିଶେ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର କଳା ମୁଖ ହୁନ୍ଦର
 ରତ୍ନ ଝରା ଘେନିଛନ୍ତି ରେହିଣୀବର ।୬।
 ନର ରୂପେ ଅମର ସବେ ଭକ୍ତ କମର
 ଛଡ଼ିଣା ନିଯୋଗ ସେବାକୁ ଆଗଭର ।୭।
 ସେ ଯେ କୁବେର ଆସି ବୁଝେ ରତନ ରାଣି
 ପବନ ଦେବତା ବିଷୟ ବିଷଣି ହସି ।୮।
 ସେ ଯେ ବରୁଣ ଆସି କରେ ଛବି ଧରିଛୁ
 ଦନ ଦନ ଇନ୍ଦ୍ର ପୁଷ୍ପ ଦିଅଇ ବର୍ଷ ।୯।
 ଦିଗପାଳ ନିକର ସବେ ସେବା କଙ୍କର
 ଶ୍ରମରେ ମଣିମା ଡାକ ଦିଅନ୍ତି ହର ।୧୦।
 ସେ ଯେ କଳପତରୁ ବିଜେ ଅଶ୍ଵ ଘରୁ
 ପାଟ ଡୋର ଭକ୍ତି ଦ୍ଵିଜେ ଝିଙ୍କନ୍ତି ଦୂରୁ ।୧୧।
 ଶ୍ଵେତ ପଙ୍କଜ ଡୋଳା ଗୋପୀଭାବରେ ଭୋଳା
 ଭାଇ ଭଗ୍ନୀ ସଙ୍ଗେ କର ଯିବେ ସଙ୍ଗୋଳା ।୧୨।
 ଆଜି ବରଷକରେ ମନେ ପଡ଼ିଲା ଥରେ
 ଡିନିଏ ଚଳିବେ ଗୋପେ ଡିନି ରଥରେ ।୧୩।

ହୋଇ ଦଇତା ମେଲା ଦେଖି ମାହେନ୍ଦ୍ରବେଳା
 ପହଣ୍ଡକୁ ଯୋଗାଇଲେ ପାଟ ମୁରୁଳା । ୧୫।
 ପ୍ରଭୁ ପହଣ୍ଡି ଚଳା ଚାହିଁ ଗୌର ବାଉଳା
 ପାଦପଦ୍ମ ଲଗି ଫୁଟି ଉଡ଼ିଲା ଭୂଳା । ୧୬।

[ଏକୋଇଶ]

ଗୁଣ୍ଡିଚା ବାଡ଼ି ବଜେ ଗୀତ

କଳାସି ହ ! କାହିଁକି ଅଇଲୁ ରେ ଶ୍ରୀ ନୀଳ-କନ୍ଦର ଗୁଡ଼ି
 ଭାଇ ଭଗ୍ନୀ ସଙ୍ଗେ ଘେନି କରି ରଙ୍ଗେ

ରହିଛୁ ଗୁଣ୍ଡିଚା ବାଡ଼ି । ଘୋଷା ।

ହଜାରେ ସୁଆର ରାତି ପରଷିଲେ

ତେବେ ନ ପୁରଇ ପେଟ

ଏଠାରେ ସପ୍ତଶ ପଣସ କଦଳୀ

ଖାଇ ହୋଇଯିବୁ ମୋଟ । ୧।

ଅରଗଳ ଗଳି ଯିବାକୁ ତେଣିକି

ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଆଜ୍ଞା ନାହିଁ

ଏବେ ନାନା ଜାତି ଯୁବକ ଆସିଣ

ଲଘୁଛନ୍ତି ଖଡ଼୍ଗ ବାହି । ୨।

ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ବୃନ୍ଦ ଆଜ୍ଞାକାରୀ

ବ୍ରହ୍ମା ପଦ୍ମଧାନ୍ତି ବେଦ

ସେସୁଖ ନୋହିଲ ବୋଲି ଶୁଣୁଛୁ କି

ତଗ ଝମାଳିଆ ପଦ । ୩।

ବଡ଼ ଦେଉଳରେ ବଡ଼ ଧଣ୍ଡାମାଳ
 ବଡ଼ ରଙ୍ଗ ଧଡ଼ ପିନ୍ଧା
 ଏବେ ଭାଇ ଭଗ୍ନୀ ଭିଜିଲଣ ଯାକ
 ଖମ୍ବରେ ହୋଇଛ ବନ୍ଧା ।୪।
 କର୍ପୁର ଚନ୍ଦନ ଚୁଆ ଚତୁଷମ
 ନ ରୁଚିଲ ସେ ସୁବାସ
 ଏବେ ଶ୍ରୀ ଅଙ୍ଗରେ ଆଙ୍ଗୁଳେ ବହୁଳେ
 ଲଗିଛି ହଳଦି କସ ।୫।
 ନାଡ଼ୀ ବଡ଼ ଗଜା ଖଣ୍ଡ ଖେ ଖଜା
 ଏ ତୋତେ ନୋହିଲ ମିଠା
 ମାଉସୀ ଦୁଆରେ ରହି ଶ୍ରେବାଇଲୁ
 ପାଉଁଶିଆ ଘୋଡ଼ ପିଠା ।୬।
 ଘର ଘରଣୀକ ନ ଦିନକୁ ପରା
 କର ଆସିଥିଲୁ କଷ୍ଟ
 ସେ କଥା ପାସୋର ମୂଲଭକ୍ତ ଗାଳ
 ତୁ ବଡ଼ ବିଷମ ଖଣ୍ଡ ।୭।
 ହେରାଦିନ ପରା ରଥ ଭାଙ୍ଗି ଗଲେ
 ଠାକୁରାଣୀ ହୋଇ ହୋଧ
 ତେବେ ପୁଣି ତୋର ଚେତା ବସୁନାହିଁ
 ପାଇଛୁ ଗହମ ନିଦ ।୮।
 ଆନ ନାଶ ପରି ନୁହନ୍ତି କମଳା
 ସେ ଯେ ନ ସହନ୍ତି ଟାହି
 ଘଡ଼ିଏ ଉକୁର ହେଲେ ଘଡ଼ିତବେ
 ଘରେ ପୁରାଇବେ ନାହିଁ ।୯।

ସେ ମାନ କହିବୁ ଗୋକୁଳ ନାଶଙ୍କୁ
 ଠାରିବୁ ନୟନ କୋଣେ
 ବଂଶୀ ବଜାଇବୁ ମନ ମଜାଇବୁ
 ଖୋଜାଇବୁ କୁଞ୍ଜବଣେ ।୧୦।
 ନିଶ୍ଚୟେ ତୋହର ମନେ ପଡ଼ିଗଲା
 ବୃନ୍ଦାବନ ଗାଈ ରଖା
 ଦ୍ଵାଦଶ ବନରେ ବିହାର କରିବୁ
 ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଗୋପସଖା ।୧୧।
 ଶୁଣୁଥିବୁ ସମ୍ପତ୍ତି ମାଳାଦ୍ଵିରେ ସ୍ଥିତି
 ବ୍ରଜେ ଏକା ପ୍ରେମଭାବ
 ଜଣାଗଲା ତେବେ ଉଭୟ ପକ୍ଷରେ
 ପ୍ରେମ ସେ ପରମ ଭାବ ।୧୨।
 ଜଣା ଅଛି ମୋତେ ପୂର୍ବରୁ ତୋହର
 ସୁଭାବ ଗୋଟିଏ ଅଛି
 ଠେକା ଲୋକ ଟେକ ଟିକିଏ ନ ରଖି
 ଘନରେ ଦୟା ଶ୍ରୀବତ୍ସି ! ।୧୩।
 ହରକୁ ମୋହିନୀ ରୂପେ ଭୁଲାଇଲୁ
 ବ୍ରହ୍ମାକୁ ବଧା ହରଣେ
 ସୁନାଶୀର ଗଦା ରୁନା କରିଦେଲୁ
 ଗୋମତ ଗିରି ଧାରଣେ ।୧୪।
 ଦନ୍ତ ସତ ରୂତ ଶବରଣୀ ଦେଲୁ
 ଖାଇଲୁ ତାର ଅଇଁଠା
 ଶୋଇଲା ଶେଜରେ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ମାଇଲା ପରାଗୋଇଠା ।୧୫।

ଭଲ ଭଲ ଲୋକେ ଦେଉଳକୁ ଗଲେ
 ପଣ୍ଡା ମାରିନ୍ତି ଦଉଡ଼ି
 ଏବେ ମୋ ଲୋକେ ଦରଶନ କରି
 ହିଁଙ୍କନ୍ତି ରଥ ଦଉଡ଼ି ।୧୬।
 ନେ'ହଲେ କାହିଁକି ଭକତ-ବଞ୍ଚଳ
 ନାମ ଘନଜନ ବଞ୍ଚୁ
 ପଡ଼ିତ ମାନଙ୍କୁ ଦରଶନ ଦେଇ
 ଉଦ୍ଧରିଲୁ ଭବସିନ୍ଧୁ ।୧୭।
 ନାନା ନଟକଟ ନବରଙ୍ଗ ଜାଣୁ
 ଛଇଳ ନାଗର ହରି !
 ଇଚ୍ଛର ଲୋକଙ୍କ ମହତ ସମ୍ଭାଳୁ
 ଆପଣା ମହତ ସାରି ।୧୮।
 ବଡ଼ଲୋକ ପୁଅ ବୋଲି ସିନା ତୋତେ
 କେହି ନ ବୋଲନ୍ତି କିଛି
 ଭଉଣୀକ ଘେନି ଦାଣ୍ଡେ ବୁଲିବାର
 କାହା ଘରେ ଏହା ଅଛି ।୧୯।
 ଗଉର ଚରଣ ବୋଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଜଣାଗଲା ଏବେ ଆସ
 ପଡ଼ିତପାବନ ପତାକା ଉଡ଼ାଇ
 ରହୁ ସିଂହାସନେ ବସ ।୨୦।

[ବାଇଶ]

ଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିର ବିଜେ ଗୀତ

ମାଳାତଳ ପୁରା ତେଜ କେଉଁ ଭାବ ମନେ ହେଜି
 ଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିରେ ଆଜ ଅଛୁ ବିରାଜି ହେ ।୧।
 ବଡ଼ଭାଇ ବଳରାମ ଭଗିନୀ ସୁଭଦ୍ରା ନାମ
 ସଙ୍ଗେ ଘେନି ସ୍ବପ୍ନାମ ଏଥେ ବିଶ୍ରାମ ହେ ।୨।
 ସେବକ ଯଥାବିଧିରେ ତୁଳସୀନ ଘେନି ଧୀରେ
 ପାଉଛନ୍ତି ସନ୍ନିଧିରେ କେଉଁ ସିଧିରେ ହେ ।୩।
 ପୃଷ୍ଠଦେଶେ ସେନାପତି ପାଟ ସୁସେ ଭିଡ଼ା ଅଶ୍ବା
 ଝଲକ ଲବଣ୍ୟ ଛଟା ଶୋଭା ଚନ୍ଦ୍ରଟା ହେ ।୪।
 ଦଇତା ସେବକେ ନିଜେ କରନ୍ତି ପହଞ୍ଚି ବିଜେ
 ସେବାକୁ ନଇଲେ ଦ୍ଵିଜେ ପାସୋରସେଜେ ହେ ।୫।
 ଘଣ୍ଟା କାହାଳୀ କଂସାଳ ମୃଦଙ୍ଗ କୁବୁଜା ତାଳ
 ବାଜଇ ଝାଞ୍ଜି ଝଞ୍ଜାଳ ବାଦ୍ୟ ବିଶାଳ ହେ ।୬।
 ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ସୁଖ ଆକର ମାଳାଦ୍ରୁ ଦ୍ଵାରକା ପୁର
 କରାଇଲ ଅସୁନ୍ଦର ଘନ ସୁନ୍ଦର ହେ ।୭।
 ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜ ଗୁଣ୍ଡିଚାଘରେ ବିଜେ ଗୋପାଳ ନବଶରେ
 ଗୋପିକାଭାବାବେଶରେ ମଜ୍ଜ ରସରେ ହେ ।୮।
 ଏଥୁଁ ବାହୁଡ଼ୁଁ ମଣିମା କବାଟ କଳିବେ ରମା
 ତହିଁକି ବିଚିତ୍ର କର୍ମା ମାଗିବ ଶ୍ରମା ହେ ।୯।
 ସେ କ୍ଷୀରସିନ୍ଧୁ ଦୁହିତା ହୋଉଛନ୍ତି ମାନବଣୀ
 ହେର ପଞ୍ଚମୀର ରାତି ଭାବ କିଆଡ଼ି ହେ ।୧୦।

ଭୁମ୍ଭର ଉପରେ ରାଗି ନନ୍ଦଦୋଷ ରଥ ଭାଙ୍ଗି
 ନାଏକା କାଠିକ ଫିଙ୍ଗି ଗଲେ ଶୋଭାଙ୍ଗୀ ହେ । ୧୧ ।
 ଦେବଦାସୀଙ୍କର ସାଥେ ସେ ହେରାଗୋହରୀ ପଥେ
 ବାହୁଡ଼ିଲେ ମନ ବ୍ୟସ୍ତେ କି ମନୋରଥେ ହେ । ୧୨ ।
 ନବଦିନ ଯାତ୍ରା ସାର ଗଲେ ପୁଣି କମ୍ବୁଧାରୀ
 ଦେବେ ଟି ମହତ ସାର ସିନ୍ଧୁ କୁମାରୀ ହେ । ୧୩ ।
 ମିଳନ୍ତେ ସିନ୍ଧୁଦୁଆରେ କାନ୍ଦିବ କୁଆ ବୁଆରେ
 ପାରିବ କି କଜିଆରେ ଚେତ ହୁଆରେ ହେ । ୧୪ ।
 ସେ ମାଳାଦ୍ରୁସାମନ୍ତାଣୀ କହିବେ ନିଷ୍ଠୁର ବାଣୀ
 ସହବ ଛଳ କାହାଣୀ ଲୁବଣ୍ୟଠାଣୀ ହେ । ୧୫ ।
 ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ସ୍ତେ ରୋଷ ଭଙ୍ଗାଇ ମାଗିବ ଦୋଷ
 ତେବେ ସେ ହୋଇବେ ତୋଷ ଜଗନ୍ନିବାସ ହେ । ୧୬ ।
 ଗଉର ଚରଣ ଭଣି ଦେବଙ୍କ ମଉଡ଼ମଣି !
 କି ରତନ ଦେଲେ ଗଣି ଗୋପ ରମଣୀ ହେ । ୧୭ ।

[ତେଇଶି]

ବାହୁଡ଼ା ବିଜେ ଗୀତ

ବଡ଼ ଠାକୁରଙ୍କ ସହୋଦର ହେ !
 ମୋ ଜଣାଣେ ନୁହ କାଲି
 ବଡ଼ଦାଣ୍ଡେ ବଡ଼ ଭୁଜକୁ ବିସ୍ତାର
 ବଡ଼ ଦେଉଳକୁ ଚୁଲ । ଘୋଷା ।
 ବଡ଼ ପଣେ ବଡ଼ ଛଇକି ଦେଖାଅ
 ପିନ୍ଧ ବଡ଼ ପଣ୍ଡାମାଳ

ବଡ଼ରଜା କର ଯୋଡ଼ି ଡାକୁଛନ୍ତି
 ତାଙ୍କ ଗୁହାଗୁ ନ ଟାଳ । ୧ ।
 ବଡ଼ପଣ୍ଡା ବଡ଼ ସୁଆର ସେବକେ
 କଲେଣି ବଡ଼ ପଖାଳ
 ବଡ଼ ଠାକୁରାଣୀ ରୋଷ ହେବେ ବଡ଼
 ଏ କଥା ମନରେ ଭାଳ । ୨ ।
 ବଡ଼ ପାବଛୁଆ ବଡ଼ ଅଳସୁଆ
 ପଣ ଛୁଡ଼ି ତତକାଳ
 ବଡ଼ ନୟନଙ୍କୁ କିବା ଅଗୋଚର
 ବଡ଼ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଜଞ୍ଜାଳ । ୩ ।
 ବଡ଼ ସିଂହାର ବେଶକୁ ଦରଶନ
 କରିବାକୁ ମୋ କଟାଳ
 ବଡ଼ ଅରସି ତ ଗଉର ଚରଣ
 ଭଜେ ଶ୍ୟାମ କାମପାଳ । ୪ ।

[ଚବିଶ]

ଝୁଲୁଥାତ ଗୀତ

(ଗୁଣ ତୋଡ଼ି ଆଠକାଳୀ)

[ହାତୀ ଝୁଲୁଛି ଗୋ ଦିଶୁଛି କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର-ବୃତ୍ତ]

ସରି ଯାଉଛି ଗୋ ସୁଖର ଝୁଲଣ ଯାତ

ଦେଖିଥାଅ ଅଟେ ନୟନ ପଥରେ

ମୋପ୍ରାଣସହ ! ସଙ୍ଗାତ ! ! ଦୋଷା ।

ଶ୍ରୀକ୍ଷୁର ଦୁଲ୍ଲୀ ଭୂଲେ ବନମାଳୀ
 ଫୁଲ ଦୋଳରେ ବିଜେ ତ
 ସଖୀଗଣ ମିଳି ଦେଇ ଝୁଲଝୁଲି
 ଝୁଲନ୍ତି କି ରଙ୍ଗରେ ତ ।୧।
 ମଙ୍ଗଳ ମନ୍ଦିର ଶାଶା ଏକତାର
 ଶଙ୍ଖ ମନ୍ତ୍ରଣ ବାଜେ ତ
 ରବା ଭେରା ତୁଣ୍ଡ ବିଜୟ କାହାଳୀ
 ମଧୁର-ସ୍ଵର ସହିତ ।୨।
 ମୃଦଙ୍ଗ କଂସାଳ ଦଣ୍ଡା କରତାଳ
 ସାରଙ୍ଗୀ ବାଜେ ତା ସାଥ
 ନାଗରା ଟିକରା ଶଞ୍ଜିଣୀ ଦୁମୁର
 ବାଦ୍ୟ କେ କରିବ ଅନ୍ତ ।୩।
 ବର ଆଳାପିଣୀ କରୁଛନ୍ତି ଗାନ
 ମାନସ ଭୁଲ ସଙ୍ଗୀତ
 ଦେବ ଦୁନ୍ଦୁଭର ଭୂଲେ ଗୀତସ୍ଵର
 ଶୁଭ୍ରଅଛି ଅଲୋକିତ ।୪।
 ଗଉର ଚରଣ ବୋଲେ ମୁଁ ଶରଣ-
 ରକ୍ଷଣ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭୂଷ
 ଦରଶନ କରି ସେ ଶୋଭା ମାଧୁରୀ
 ଛୁମୁର କରିବି ନୃତ୍ୟ ।୫।

[ପଞ୍ଚଶ]

ଶ୍ରୀଚୌରଚନ୍ଦ୍ରକା ।

ଜେ ଜେ ଚୈତନ୍ୟଚନ୍ଦ୍ର ଜେ ନବସ୍ତ୍ରୀପକାସୀ ।

ସୁନ୍ଦର ମୁଖ କୁନ୍ଦରଦନ ମନ୍ଦ ମଧୁର ହାସୀ ॥ ଘୋଷା ॥

ସିଞ୍ଜଗନ୍ଧୋଦନ ମୁରତିସାର କଣ୍ଠେ ଲୁଳିତ କୁଳସିଂହାର
କୋଟି ମଦନ ଖଙ୍କ ଖଙ୍କ ସୁନ୍ଦର ରୂପ ଭାଷି । ୧ ।
ପତିତ ରକ୍ଷଣେ ଉଦ୍‌ବିଦ୍ରୁ ଦେଖିଣି କପଟ ପଟଳ ଧୃସ୍ତ
ଦୁଷ୍ଟ ଦଳନେ ହୁଷ୍ଟ ବଦନ ମହିମା ପରକାଶି । ୨ ।
ଦାହ ପୁରଟ ଚିତକାନ୍ତି ଚମକ ଦେଖି କରଇ ଭ୍ରନ୍ତି
ଶ୍ରୀ କର୍ପୁର ଅତର ଗନ୍ଧ-ଚନ୍ଦନେ ତନୁ ଭୂଷି । ୩ ।
ବରୁଣ କୁଟବର ରମ୍ଭ ଚନ୍ଦ୍ର ନାମ ଭଜନ କରନ୍ତି ସାନ୍ଧୁ
ଦୁବନମଙ୍ଗଳ ଯା ଶ୍ରୀଚରଣେ ପଦ୍ମାଳୟା ଦାସୀ । ୪ ।
ଶରୀର ତନୟ ନବକିଶୋର କଣ୍ଠ ଗଦଗଦ ଘେମେଶ୍ଵର
ବିନ୍ଦ୍ୟାଧରେ ରାଧେ ରାଧେ ମଧୁର ବଚନ ଭାଷି । ୫ ।
ଚୌରଶ୍ରୀଚରଣ ଅରୁଣତଳ ଶରଣ ଗଉରଚରଣ ଦ୍ଵିଜ
ଯାରେ ସେ ପଦ ଅଳ୍ପ ସଦୟ କଳ୍ପକଳ୍ପସ ନାଶି । ୬ ।

[ଛବିଶ]

ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟଚନ୍ଦ୍ର ଭଜନ

ରେ ଚିତ୍ତ, ଚୈତନ୍ୟଚନ୍ଦ୍ର ଚରଣସରସିରୁହ ଧାକରେ ।

ତେଜ ମନୁ ଆନ ରାତି ପ୍ରୀତି କର ତୁ ନିତି ନାମ ଗାନରେ ॥

। ଘୋଷା ।

ଯାର ସୁମଧୁରଭାଷ କର୍ପୁର ହାସ ପୁର ମୁଖେ ପ୍ରେମେ ଗରଗର ।
 ଆଶ ଲଗାଅ ତୁ ପ୍ରାସ ଦୂର ହେବ ଦାସଭାବେ ନିଦାନରେ । ୧ ।
 ଚକ୍ରକରଜିତ କର୍ଣ୍ଣକୁଣ୍ଡଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶଶଧର ଶ୍ରୀମୁଖ ମଣ୍ଡଳ
 ଦଣ୍ଡକମଣ୍ଡଳଧାରୀ କଟୀତଟେ କୌପୀନ ପରିଧାନ ରେ । ୨ ।
 ଅମୃତାକୃତି ନେତ୍ର ତଳେ ତଳେ କମ୍ପୁତ୍ରୀବ ସୁବିସ୍ତାର ବକ୍ଷସ୍ଥଳ
 ଜମ୍ବୁନଦଜିତ କାନ୍ତି ତସ୍ମିନ୍ ଯାର ଜନ ପରିହାଶ ରେ । ୩ ।
 ଭାଷ ମୁଖେ ଗୌରାଙ୍ଗ ନାମକୁ ନାଶ ଅମଙ୍ଗଳ କପଟ କାମକୁ
 ଦାସ ଗଉରର ଆଶ ସେହି ପଦ ପଞ୍ଜନ-ମଧୁପାନ ରେ । ୪ ।

[ସତେଇଶ]

ଶ୍ରୀ ଗୌର ଭଜନ

ଯାଅ ନବଆବେଶକୁ ମାନସ ଗାଅ ଗଉର ଗୁଣ ରେ
 ବାଅ ମୁଦଙ୍ଗ କରତାଳକୁ ତାଳେ ତାଳେ ଅନୁକ୍ଷଣରେ । ଘୋଷା ।
 ପାଅ ରସି ସେ ଚରଣାମୃତକୁ ରଙ୍କ ପରି ପୁଣ ପୁଣରେ ।
 ପାତଳେ ପଡ଼ି ଭକ୍ତିଭରେ ତୁ ଦଶନରେ ଧରି ତୁଟରେ । ୧ ।
 ଶାଅ ସାଧୁଙ୍କ ଶେଷ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ତଳେ ନୋହି ଅବଗୁଣରେ ।
 ଧାଅ ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜଦମ୍ପତି ମିଳନମୁଖକୁ ମୁଷ୍ଟ ଟାଣରେ । ୨ ।
 ଥାଅ ଜାହ୍ନବା ଶରେ ବାସ କରି ନ ହୁଅ ଏଥୁ କୁପଣରେ ।
 ନ୍ୟାୟରେ ଗୌର ଭକତଙ୍କ ରୁଲେ ଗଣାହୁଅ ଏକ ଜଣରେ । ୩ ।
 ତା ଅଭାବ ତ ନୋହିବ ତୋରେ ଦୟାଳୁ ସେ ସାଧୁଗଣରେ ।
 ଧାଅ ଚକ୍ଷୁରେ ତହିଁ ଗୌର ଦୋଳେ ପରିହାସକୁ ନମଣରେ । ୪ ।

[ଅଠେଇଶ]

ଶ୍ରୀଗୌର ଭଜନ

ରେ ମୁତମନ ! ଦୃଢ଼କରି ଘେନ ଶ୍ରୀ ଗୌର ଭଜନ ॥ଦୋଷ॥
 କଳୟୁଗ ମତ୍ତ ମାତଙ୍ଗ ଦଳନ ପ୍ରମତ୍ତ କେଶବ ଶ୍ରୀ ଶତୀନନ୍ଦନ
 ଏମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର କନକ ବରନ ପଦ ସଦା କର ଧ୍ୟାନ ।୧।
 ନୟନ ଯୁଗଳ କର୍ଣ୍ଣ ଆୟତନ, ନବ ବିକଶିତ ଅରୁଣ-ନଳୀନ
 ଏମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଶଙ୍କଜ-ଲେଚନ ପଦ ସଦା କର ଧ୍ୟାନ ।୨।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରିୟା ଜୀବନଉତ୍ସବ କର୍ୟ୍ୟମୋହନ ମୂର୍ତ୍ତି ବିଶ୍ଵନୁର
 ଏମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ନବ ନଟବର ପଦ ସଦା କର ଧ୍ୟାନ ।୩।
 ଅପାର ମହିମାବନ୍ତ ଗୁଣନିଧି ସମାଧିଧ୍ୟାନ ଶ୍ରୀ କରୁଣାବାସିଧି
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ଗିର ଏମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ପଦ ସଦା କର ଧ୍ୟାନ ।୪।

[ଅଶତରଶ]

ଗୌର ଦର୍ଶନ ଲଳିତା

(ସତେ ବୃନ୍ଦାବନେ ଏ ପାପ ନୟନେ-ବୃତ୍ତ)

ସତେ କି ନିଶ୍ଚିନ୍ତାୟୁରେ ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରିୟା ପଦେଶ ନାଥକୁ ଦେଖିବି
 ଶ୍ରୀ ମାତାଙ୍କର ନୟନ ସଖାଳି ଗୋରୁନାମ ବୁଦ୍ଧେ ଲେଖିବି । ପଦ ।
 ଶ୍ରୀବାସ ଅଙ୍ଗଣେ ଗୌରଭକ୍ତପଣେ ସଙ୍କର୍ଷଣାମୃତ ଚୁଖିବି
 ଶାସ୍ତ୍ରଙ୍କର ପଦ-ଧୂଳିକି ସମ୍ପଦ କର ସଦାଙ୍କରେ ମାଖିବି ।୧।
 ଶ୍ରୀ ମନ ନିଷ୍ଠ ସତ୍ତ୍ଵ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ସାଦରେ ଭୁଣ୍ଡିଲେ ଭକ୍ଷିବି
 ଗୌର ଛଡ଼ାପୁଲ ଭୁଲସୀ ଅମୂଲ୍ୟ ଝୁଲରେ ପୂସର ରଖିବି ।୨।

ଅକଳନ ଭକ୍ତ ଗୋଷ୍ଠିରେ ପଶି ମୁଁ ସକଳ ତାପ ଉଷ୍ମଶିବ
 ସିଦ୍ଧ ସାଧକଙ୍କ କଙ୍କର ଶ୍ରବରେ ସାଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ଶିଖିବ । ୩
 ନୃତ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତହିଁ ହେଉଥିବ ଯହିଁ ତହିଁ ମୋ ଲୟକୁ ଯୋଗିବ
 ମଦର ମୁଦର ତାଳ ମାନ ରଙ୍ଗ ରସେ ତା ତା ଧେୟା ଶୁଣିବ । ୪
 ଶ୍ରୀ ଗୌର ନନ୍ଦୁକ ପାଶଣି ତାଙ୍କିକ ଦୁର୍ଜନଙ୍କ ସଙ୍ଗୁ ତର୍କିବ
 ମହା କାରୁଣିକ ପ୍ରେମ ସିନ୍ଧୁ ତୁଲେ କି ଉପମା ଛୁର ଲକ୍ଷିବ । ୫
 ହା ହା ପ୍ରାଣନାଥ ଗୌରଙ୍କ ବୋଲି ମୁଁ ଗହ କେଉଁଦିନ ଶିଖିବ
 ଗୌରଦ୍ବିଜ ଭଲ ଧରି ଜପାମାଳୀ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଅଙ୍କକୁ ଟାକିବ । ୬

[ତିରଣ]

ଶ୍ରୀ ହରିନାମ ମାଧୁରୀ ଭଜନ

[ପ୍ରୀତିପଟ କପଟ-ପ୍ରୀତି କରି ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ସଦାଭଲ ହେ—ବୃତ୍ତେ]

ହରିନାମ କେତେ ସୁମଧୁର

ଯେ ଶୁଣିଛି ସେହି ଜାଣେ ସିକା ରେ ।

ଅଭକତ ଜନେ ଜାଣିବେ ଟି କାହୁଁ

ସୁରସିକ ବ୍ରଜ-ଭକ୍ତ ବନା ରେ । ଘୋଷା ।

ସଦଗୁରୁ ଆଶ୍ରୟ ଯାର

ସେହୁ ଜାଣେ ସ୍ବାଦୁ ଏହାର

ବରଷ୍ଟବ ସେବା କରୁଅଛି ଯେ ବା

ସେ ହୃଦେ ବହୁଛି ପ୍ରେମମୀନା ରେ । ୧ ।

ଦ୍ବିଜ କୁଳେ ଜନମ ଲଭି

ଥୁଲେ ହେଲେ ତା ହୃଦ ପବ

ଶ୍ରୀରାଧା ଗୋବିନ୍ଦ ଧୃଗଳ ପଦାବଳ

ମଧୁକୁ ଯଦି ନ କଲୁ ଘେନା ରେ । ୨ ।

ଯେ ମଜ୍ଜିଛି ବିଷୟା ରସେ

ଦମ୍ଭ ଅହଂକାରେ ସରସେ

ସେ ମୂଢ଼ ବବର

କପର ବୁଝିବ

ସାଧୁଜନଙ୍କର ଯେ ଅବିହ୍ନା ରେ । ୩ ।

ମହାଶବ ସ୍ବରୂପା ଧନା

କୃପା ହେଲେ କି ଅଛି ହାନି

କହଇ ଗଉର-

ଚରଣ ଅଜ୍ଞାନ

ଭକ୍ତି ନାହିଁ ମୋର ଏକ ଚିନା ରେ । ୪ ।

[ଏକତରଣ]

ଶ୍ରୀ ହରିନାମାନୁବ୍ରତ ଭଜନ

(ରାଗ ମଙ୍ଗଳ ଗୁଞ୍ଜରୀ—ତାଳ ପଦ୍ମପଟ୍ଟ)

ସୁମଧୁର ହରିନାମେ ମଜ୍ଜି ଆରେ ମନ
କାହିଁପାଇଁ ଏଣେ ତେଣେ ଧାଇଁ ହେଉ ଛନ୍ଦ । ଘୋଷା ।

ଅନ୍ୟ ଚିନ୍ତା ବୃଥା କଥା ଶୁଣି ରେ ବହନ

ଶ୍ରୀ ନାମେ ତୋ ଅନୁରାଗ ବଢ଼ାଅ ଯତନ । ୧ ।

ନାମେ ଗତି ନାମେ ମୁକ୍ତି ନାମେ ଶାନ୍ତି ଜାଣ

ନାମେ ପରମ ଆନନ୍ଦେ ଉଲ୍ଲାସ ଅ ପ୍ରାଣ । ୨ ।

ନିରବଧି କର ବିନା ନାମ ରସ ପାନ

ଚିର ଆଶାକୁ ମେଣ୍ଟାଅ କରି ନାମ ଧ୍ୟାନ । ୩ ।

ଦେଶ ନିଜ ହୃଦୟରେ ନିତ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନ
 ଉଚ୍ଛ୍ଳିଷ୍ଟ ପ୍ରେମ ସିନ୍ଧୁ ଲଭି ଦିବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ । ୪ ।
 ସବଂଗାର୍ଥ ସବ୍ୟାସ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚରଣ
 ସେହି ପଦ ଏକା ସ୍ୱର୍ଗ ବୈକୁଣ୍ଠ ଭୁବନ । ୫ ।
 ସବ୍ୟସନ ଯାଗଯଜ୍ଞ ତପ ବ୍ରତ ମାନ
 ହରିପଦ ସ୍ମରଣରେ ପାଇବୁ ନିଦାନ । ୬ ।
 ସାଧୁ ଭକ୍ତଙ୍କର ଯେହୁ ନିତ୍ୟ ନିକେତନ
 ସେହି ଶାନ୍ତିମୟଧାମେ କର ଅବସ୍ଥାନ । ୭ ।
 ଗୌର ଦ୍ୱିଜ ବୋଲେ ଜାଣି ନ ହୁଅ ଅଜାଣ
 ଭଜ ହରି ପାଦପଦ୍ମ ଉଲ୍ଲାସ ପ୍ରାଣ । ୮ ।

[ବଚନ]

ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମ ନାମ ଭଜନ

ଭଜ ଭେ ମନ ! ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର
 ନାମକୁ ଅନୁବରତରେ ।
 ପାମର ମନ କାମ ବରଜ
 ଧାମ ବରଜସ୍ୱର ତ ରେ ॥ ଘୋଷା ॥
 ହାସ ଶ୍ରୀ ଶୁଷ ବାସ—
 ଆଶରୁ ତୁ ନିବରତ ଭେ
 ଦାଶରଥର ଦାସ ହୋଇ
 ଉଦାସରେ ଦିନ ହର ତ ରେ । ୧ ।
 ଆନ ରସରେ କାନନ କର
 ମାନ ମୋହର ଗିର ତ ରେ

କାଲ ହୋଇ ତୁ ଜାଲେ ନ ପଡ଼
 ଚାଲ ବୁଜକୁ ତରତରେ । ୨ ।

ଜାୟା ସୁରତ ମାୟାରେ ପଡ଼ି
 ବାୟା ହୋଇ ନ ମର ତ ରେ ।

ଛୁୟାରମଣତନୟା ଜଳରେ
 କାୟା ଧଉଳ କର ତ ରେ । ୩ ।

କୁଣ୍ଡ ସଲିଳେ ମୁଣ୍ଡ ଶାଳ
 ତୁଣ୍ଡରେ ନେଇ ଭର ତ ରେ

ଦଣ୍ଡଧର ଉଦଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡ
 ଦଣ୍ଡକେ ତୁ ହର ତ ରେ । ୪ ।

ଦ୍ରୁମ ଗଉର ଚରଣ ଶରଣ
 ଅରୁଣ ଚରଣେ ନିରତ ରେ

ଛେଦିବେ ଏ ଭବଭୟକୁ
 ଅଭୟ କଶୋର କରୁଣାକରତରେ । ୫ ।

[ତେଜଶ]

ଶ୍ରୀ ହରିନାମ ଭଜନ

ହରଷେ ହରିନାମକୁ ମନ ! ନିରତେ ବସି ଗା ରେ ।
 ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋପୀନାଥ ମଦନମୋହନ ପଦ ଧା ରେ । ଘୋଷା
 କଳିତ ନୁହଇ ଲଳିତାଙ୍ଗୁଳ ଚଳିତ ବଂଶୀ ଦ୍ଵାରେ ।
 ଝଳିତ ବଦନ ଖଳିତ ହାସ ଗଳିତ ପ୍ରୀୟୁଷ ଧାରେ । ୧ ।
 ପୁଞ୍ଜି ପୁଞ୍ଜି ରୁଞ୍ଜି ରୁଞ୍ଜି ଶଞ୍ଜିତ ଅଳକା ରେ ।
 ସତ୍ପଦକୂଳ ବେଷ୍ଟିତ ଚଳ ସୁମନସ-କଳକା ରେ । ୨ ।

ବାଙ୍କ ମୋହନ ବଂଶୀ ଝାଙ୍କ କରେ କୁଳବନ୍ଧିତାରେ ।
 କାମ ମୋହନ ଲଙ୍କୀ ରଞ୍ଜୀ ସଞ୍ଜୀ ସୁବଳ ଯା ରେ । ୩
 ଚନ୍ଦନ ଘନସାର ଆର ଚନ୍ଦ୍ରାଢ଼ିତ ଧାରେ ।
 ଗୁଣ ଶୀତଳ ହାରି ପାତଳ ଯିବେ ଯା ତଳିପା ରେ । ୪
 ଦ୍ଵିଜ ଗଉର ଭାବନ ନିଜ ସେବନ ଅନୁସାରେ ।
 ଯହେ ଯୁଗଳ ନାମ ରତନ କଣ୍ଠ ଭୂଷଣ ହାରେ । ୫

[ଚେତରଣ]

ଶ୍ରୀ ନାନାବଳୀ ଭଜନ

ଶ୍ରୀ ନୃସିଂହ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ନାରାୟଣ ଦେବ ।
 ନିରନ୍ତର ନିଶିବାସର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ମନ ଏବ । ଘେଷା ।
 ମାଧବ ମଧୁସୂଦନ ହରି ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ଵାମୀ ।
 ନିରଞ୍ଜନ ନିଙ୍କ କଳ୍ପ ଅନନ୍ତ ଅନୁର୍ଯ୍ୟାମୀ । ୧ ।
 ଶ୍ରୀକର ଶ୍ରୀସତ୍ୟବାଦୀ ଶ୍ରୀନିବାସ ଶ୍ୟାମ ।
 ଶ୍ରୀଧର ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ ରାଘବ ଅଭରାମ । ୨ ।
 ପରମ ବ୍ରହ୍ମ ପୁରୁଷର୍ତ୍ତେଷୁ ଭକ୍ତଜନଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ।
 ଭବନେଶ୍ଵର ଭୟଭଞ୍ଜନ ନୀଳଶୈଳଭଦ୍ର । ୩ ।
 କୌଣସିକୂଳଗବ୍ୟବକାଶ ସୁଜନରକ୍ଷ ।
 ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ଦାମୋଦର ସବ୍ୟସାଚୀପତି । ୪ ।
 ମୟ କଳ୍ପ ଶ୍ରୀ ବରହ ନୃସିଂହଅବତାର ।
 ବାମନ ଶ୍ରୀ ପରଶୁରାମ କ୍ଷତ୍ରିୟ କୁଳସାର । ୫ ।
 ତପନ-ବୀଣମଣ୍ଡନ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ଵାମୀ ।
 ଜନକ ସତ୍ୟ ପ୍ରତିପାଳନ ହେଉ ଶତ୍ରୁନାଶୀ । ୬ ।

ସପ୍ତ ଉରଗ ମସ୍ତକ ପର ହଳ ମୂଳେଧାରୀ ।
 ସଂକର୍ଷଣ ଅବତାରକ ପ୍ରଳାୟାନ୍ତକାରୀ । ୭ ।
 ବୌଦ୍ଧ କଲ୍ଲ ଅନନ୍ତ ଅବତାର ସୃଷ୍ଟି ହେତୁ ।
 ଧର୍ମ କର୍ମ ସଂସ୍ଥାପନ ଧରଣୀ ଧର୍ମ ସେତୁ । ୮ ।
 ହେ ଗୋବିନ୍ଦ ଆଦିକନ୍ଦ ଅଭୟ ପାଦପଦ୍ମ ।
 ହେ ଅରୁଂଧତ ଆର୍ତ୍ତହାରୀ ସବ୍‌ବନୋଦସଦ୍ମ । ୯ ।
 ହେ ନନ୍ଦନ ଜଳଦ କାନ୍ତି ହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦନ ।
 ହେ ନଟବରମଦନମୁଖି ଗୋପିନାଥଦ ଚନ୍ଦନ । ୧୦ ।
 ହେ ମୋହନ ନବକିଶୋର ଶ୍ରୀବ୍ରଜପୁର ମଣ୍ଡନ ।
 ହେ ଗୋକୁଳପରିପାଳକ ଦୁଷ୍ଟ ରିଷ୍ଟ ଶଶ୍ଵନ । ୧୧ ।
 ହେ କଦମ୍ବତଳଲମ୍ବଟ ଯୁଗ୍ମାର୍ଜୁନଭଞ୍ଜନ ।
 ହେ ରସିକ ରସେଶ୍ଵର କାଳୀଗଙ୍ଗଗଞ୍ଜନ । ୧୨ ।
 ହେ ବୃନ୍ଦାବିଦର୍ପଦଳନ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଧାରଣୀ ।
 ହେ ଦାବାଦ୍ ଭକ୍ଷକାରୀ ଗୋଗୋପାଳତାରଣୀ ॥
 ହେ କାମିନୀ ନେତ୍ରାଞ୍ଜନ ନିତ୍ୟ ନୂତନଭଞ୍ଜିୟା ।
 କାମମୋହନ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାମସୁବଳସଞ୍ଜିୟା ॥
 ହିମ ଗଉର ଚରଣ ଭାଷେ ହେ କିଶୋରୀ ବଲ୍ଲଭ ।
 ମଦ ବାଞ୍ଛିତ ଉପଦାବଜ ଭକ୍ତସଙ୍ଗ ସୁଲଭ । ୧୫ ।

[ପଞ୍ଚତରଙ୍ଗ]

ଶ୍ରୀ ହରିନାମ ମହିମା ଭଜନ

(ରାଗ—ଶଙ୍କରାଭରଣ ତାଳ ଆଠତାଳୀ)

[ଭଜ ରାଧେକୃଷ୍ଣ ବୋଲି—ବୃତ୍ତେ]

ମନ ଭଜ ନିଷ୍ଠାକର ।

ହରେକୃଷ୍ଣ ମହାମନ୍ତ୍ର ତୋ ଅନ୍ତମ ଶିଖା । ଘୋଷା ।

ଏ କଳିଯୁଗେ ଶ୍ରୀହରି ନାମ ରୂପେ ଜାତ

ନାମ ବଳେ ଉଦ୍ଧାରନ୍ତି ସକଳ ଜଗତ । ୧ ।

ନାମାଞ୍ଜସ ମାତେ ହୁଏ ସବ ପାପକ୍ଷୟ

ସବମନ୍ତ୍ର ସାର ନାମ ଅକ୍ଷୟ ଅବ୍ୟୟ । ୨ ।

ଅବିନ୍ୟସ ଅଭ୍ୟୁତ ନାମ ତସ ବ୍ୟବହାର

ନାମରହମାଳାଗୋଟି କର ହୃଦେ ହାର । ୩ ।

ଏ ମହିମା ନ ଜାଣନ୍ତି ତାଙ୍କିକ ଗୁଆଁର

ପଡ଼ନ୍ତି ସେ କୁମ୍ଭୀପାକେ ନ ପାଇ ନିସ୍ତାର । ୪ ।

ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ଧନ୍ୟ ଗୌର ଅବତାର

ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଛଳେ ନାମ କଲେ ଯେ ପ୍ରବୃତ୍ତ । ୫ ।

[ଛତୁଶ୍ର]

ଶ୍ରୀ ହରିନାମ କୀର୍ତ୍ତନ ଭଜନ

କର ମନ ହରିନାମ କୀର୍ତ୍ତନ କହୁଛି ମୁଁ ତୋତେ ବାରମ୍ବାର । ଘୋଷା ।

କଳିତ ଲଳିତ ମଧୁର ବେଶ ଶଳିତ ଲଳିତ ଚନ୍ଦ୍ରହାସ

ତଳିତ ଚରଣ କମଳ ଯୁଗଳୁଁ ମଧୁ ମକରନ୍ଦ ଧାର ଧାର । ୧ ।

ଘେନ ସୁବିଭକ୍ତେ କହୁଛି ସାର ନବଦନ ତନୁ ନବ କିଶୋର
 ତେଜ ଭଜ ମନ ! ଅଳସ ନକର ହର ଚରିତର ସାର ସାର । ୨ ।
 ଛୁଡ଼ିବ ଅଳ୍ପକେ ଏ ମୋହ ପାଶ ଜଗବନ୍ଧୁ ନାମ ଯତନେ ଘୋଷ
 ଝୁଗଡ଼ି ମରନା କୃଷ୍ଣନାମ ବନା ଗତି କେ ବା ଏହି ଆର ଆର । ୩ ।
 ନିଶ ଧବସରେ କର ତୁ ଧ୍ୟାନ ଟିକାଏ ମନରେ ନ ଧର ଆନ
 ଠାକୁର ଚରଣେ ଆଶ୍ରୟ କରଥିଲେ ଛୁଡ଼ିବ ଦୁର୍ଗତି ଭାର ଭାର । ୪ ।
 ଡେଇଁଥା ଶ୍ରବଣେ ନାମକୁ ତାର ତାଳେ କି ବିପତ୍ତି ରହିବ ଆର
 ଆଦିକନ୍ଦ ନାମ କନ୍ଦରୁ ମଧୁର ପୀୟୂଷକୁ ବୋଲେ ଗୁରୁ ଗୁରୁ । ୫ ।
 ଭୁଣ୍ଡରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନାମକୁ ଗାର ଧ୍ୟାନକର ବ୍ରଜ ମନ୍ତ୍ରରେ ଯାଇ
 ଦବ୍ୟ ଦେହ ଧର ବାରବନେ ହେଉ ସେବନ ପୂର୍ବକ ସାରସାର ॥
 ଧୀର କର ତୋର ଧୈର୍ଯ୍ୟକୁଳି ନନ୍ଦସୁତ ପଦ କର ତୁ ସିଦ୍ଧ
 ପତିତମାନଙ୍କ ଶ୍ରାବନ ନିମନ୍ତେ ନାମ ମୁକତି ବଜାର ଯାର । ୬ ।
 ଫେରି ବ୍ରଜପୁରେ ପୋଷ ତୁ ପେଟ ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ ଯୁଗଳେ ଲେଟି
 ଭ୍ରାନ୍ତିଯିବ ତୁଟି ସେ କୁଟୀକିଗଲେ ନାହିଁ ସେ ସୁଲେ ବିକାର କାର ॥
 ମନ ଦୃଢ଼ କର ଲଗାଅ ଲଘେ ଜମୁତ ବରନ ମୋହନ ଗପେ
 ଶ୍ରୀରାସବିହାରୀ କଳବେଶୁଧାରୀ ବୈଜୟନ୍ତୀ ହାର ଯାହାର ହାର ॥
 ଲବଣ୍ୟ ମୁରତି ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ଦୃଷ୍ଟିଭରୁସୁତା ହୃଦ ଚନ୍ଦନ
 ସଂସାର ତାରଣେ ଦୁଷ୍ଟ ନିବାରଣେ ବହୁବିଧ ଅବତାର ତ'ର ॥
 ଶରୀରେ ଘୋଟିଛି ସକଳ ରୋଗ ଶାନ୍ତି ହେବା ପାଇଁ ଅଛି ପ୍ରୟୋଗ
 ହର ଚରିତ ପୀୟୂଷକୁ ପିଅ ତ ଏହି ଉପରୁର ସାର ସାର ॥
 କ୍ଷୁଦ୍ରମତି ହିଜ ଗଉର ଗୁଣି ଶିଖିବିନ୍ଦା ଗୁଡ଼ି ହୁଅ ଉଦାସୀ
 କ୍ଷମା କୃପାନିଧି ନାମ ଆଶ୍ରୟ କଲେ ହେବୁ ଭବ ଅକ୍ଷୟାର ପାର ॥

[ସଙ୍ଗିତରଣ]

ଶ୍ରୀବ୍ରଜଯୁବରଜ ଭଜନ

ଧୀର ସମୀର ବିହାସ ନାମ ନିରତ ରଟୁ ଥା ।
 ରଜନୀ ଦିନ ଭଜନେ ମନ ମାୟାରୁ ହଟୁ ଥା ॥ ଘୋଷା ।
 ବ୍ରଜ ଯୁବରଜ ନନ୍ଦନପୁ ଲଳାରସ ଆଦି ସୁଗୁଣବସୁ ।
 ସଞ୍ଜ ସକାଳରେ ବସି ନିଶ୍ଚଳରେ ଜଞ୍ଜାଳ କାଟୁ ଥା । ୧ ।
 ରସନା ପାମର ବିଷୟା ରସେ ନାମାମୃତ ପିଅ ରସନା ତୋଷେ ।
 ବାସନା ମଉନେ ଦଣ୍ଡେ କି ନିମିଷେ ନଠାଇ ରଟୁ ଥା । ୨ ।
 କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ବୋଲି ଆନନ୍ଦ ଶ୍ରେଣେ ଗଡ଼ାଗଡ଼ି ଦିଅ କୃଷ୍ଣର ଆଳେ
 ମଜ୍ଜନା ପ୍ରମଦା ସୁତବିତ୍ତ ଗୁହେ ତହିଁରୁ ଫିଟୁ ଥା । ୩ ।
 ଜୀବନ ଯୌବନ ନୁହଇ ଚିର ଗୁରୁ କୃଷ୍ଣ ପାଦେ ଲଗାଇ ଶିର
 ଶ୍ରୀବନ ଦ୍ଵାଦଶ ପରିହମା କରି ସାଧୁକୁ ଖଟୁ ଥା । ୪ ।
 ପ୍ରମୟ ତୋ ଯାଉ କୃଷ୍ଣ କଥାରେ ଏ ଭରୁ କୃତାର୍ଥ ହେବୁ ଯଥା ରେ
 କୃଥାରେ ପାପ ନ ମୁଣା ତୁ ମଥାରେ ସୁଚିତ୍ତେ ବାଣ୍ଟୁ ଥା । ୫ ।
 କହଇ ଗଉରଚରଣ ଦ୍ଵିଜ ଷଡ଼ାକ୍ଷରମନ୍ତ୍ର ଯେ ମୂଳବାଜ
 କରି ଜପ ଧ୍ୟାନ ଲଭି ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ତନୁକୁ ମାଠୁ ଥା । ୬ ।

[ଅଂତରଣ]

ଶ୍ରୀବ୍ରଜରଜ ତନୟ ଭଜନ

ଜେ ଜେ ବ୍ରଜରାଜତନୟ କୁଞ୍ଜବିନୋଦକାଶ ।
 ଜେ ନବଦଳ କାନ୍ତସୁନ୍ଦର ମୋହନ ମୁରଲୀଧାରୀ । ଘୋଷା ।

ମାଳକଣ୍ଠ ଚନ୍ଦ୍ରରୂପ ଗୁଞ୍ଜି ରୁଞ୍ଜି ଅତି ଶୋଭେ
 ଗଣ୍ଡମଣ୍ଡଳେ ମକର କୁଣ୍ଡଳ ଜଗଜ୍ଜନ ମନ ମୋହେ । ୧ ।
 ଭାଲପଟେ ବିରାଜିତ ମୃଗମଦ କସ୍ତୁରୀ ସେ
 ବୃନ୍ଦାବନରୁଦ୍ଧିତ ଶୁଭ ଶ୍ରେତପଦ୍ମନେତ୍ର । ୨ ।
 ବିମ୍ବାଧରେ ଶୁଭ୍ରତ ହାସମୋହିତ ଭୁବନ ସର୍ବ
 ବଦନପାତ୍ର ଖଦ୍ବ କରଇ ପଦ୍ମଶଶୀର ଗଦ୍ବ । ୩ ।
 ସାରରତନ ହାର ପଦକ କଣ୍ଠଦୁଷଣ ମୋତି
 ପୀତବସନ ଜିତବଦ୍ଧୁତ ଝଲକ ଝଲକ ଜ୍ୟୋତି । ୪ ।
 କଙ୍କଣ ମଣିମଣ୍ଡିତକର କଙ୍କିଣି କଟି ମାଝେ
 ଝଂ ଝଂ କୃତ ନୟୁର ନାଦ ପାଦ ଯୁଗଳେ ସାଜେ । ୫ ।
 ମୋହିତ ବ୍ରଜମଣ୍ଡଳ ମହା ମଦନମୋହନଭଞ୍ଜୀ
 ଦାମ ସୁବଳ ମଧୁମଞ୍ଜଳ ଷ୍ଟୋକକୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗୀ । ୬ ।
 ଚତୁର୍ବଳନ ପଞ୍ଚାନନ ସହସ୍ରାନନ ଆର
 ଅଶେଷ ଗୁଣ ଗଞ୍ଜାବର୍ଣ୍ଣବ ବସ୍ତ୍ରରେ ଚନାହେ ଯାର । ୭ ।
 ପତିତ ଜନ ପାବନ ଦନବନ୍ଧ ନାମ ଯେଶୁ
 ପାମର ଦ୍ବିଜ ଗଞ୍ଜରଚରଣ ଆଶ୍ରୟ କରେ ତେଣୁ । ୮ ।

— — —

[ଅଶରୁଳଣ]

ଶୀବ୍ରଜରାଜନନ୍ଦନ ଭଜନ

ପାହୁ ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜରାଜ ନନ୍ଦନ ପାହୁ ନିଖିଳ ବନ୍ଦନ ।

ପାହୁ ଗୋକୁଳପୂର୍ଣ୍ଣିଶଶଧର

ଗୋପୀହୃଦ ତଟବନ୍ଦନ । ଦୋଷା ।

ଗୁରୁଚନ୍ଦ୍ରକରୁଳ ମୂଳକୁ ବକୁଳ ମାଳତୀ ଭୂଷଣ
 ରଞ୍ଜିତାଧରଭଞ୍ଜୀ ଦେଖି ମୃଦୁଅଞ୍ଜୀ ମନ ତୋଷଣ । ୧।
 ମଳଜଳଧର କାନ୍ତି ସୁନ୍ଦର ପୀତପଟ କଟୀ ଶୋଭନ
 ସାର ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ ସାର ବୈଜୟନ୍ତୀ ହାର ସୁନ୍ଦର ଲମ୍ବନ । ୨।
 କାଳୀ ଅହିବର ଗଦା ଗଞ୍ଜନ ସାମଳାକୁଳ ଭଞ୍ଜନ
 ବଂଶୀ ବାଦକ ମଦନ ମାଦକ ସଙ୍ଗଜନ ମନରଞ୍ଜନ । ୩।
 ଦୁଷ୍ଟ କୌଣସି ନାଶି ହୃଷ୍ଟରେ ଗେପରିଷ୍ଟ ବିଷଣ୍ଣନ
 ଉନବିଂଶତି ଚନ୍ଦ୍ରେ ବ୍ରଜଧରଣୀ ମସ୍ତକ ମଣ୍ଡନ । ୪।
 ଗୋପୀଜନମନ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଳ୍ପନ ପ୍ରେମ ଭକ୍ତି ସୁସଞ୍ଚନ
 ମାତି ମହେଶଅରାତି ରସରେ ସେ ରାତି ରାସରେ ବଞ୍ଚନ । ୫।
 ଦାସ ଗଉରର ଆଶ ଏହି କର ବିଷୟ ପାଶ ବିମୋଚନ
 ଘନବାନ୍ଧବ ଗୋପିକ ଧବ ସାହି ପଙ୍କଜଲେଚନ । ୬।

— — —

[ଶୁକଣ]

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ ଭଜନ

ଭଜ ରେ ମତ ଶ୍ରୀମତୀପଦ ପାଦପଦ୍ମକ ଧାମରେ ।
 କୁନ୍ଦନ ନନ୍ଦନ ପ୍ରତିମା ରାଜ ନନ୍ଦନଜଳଦ ଶ୍ୟାମରେ ॥ ଶ୍ରୀନାମ ॥
 ଲଳସୀ ନୁହ ବିଷୟ ବ୍ୟାଳ ଜାଳ ନାଶନେ ଉପାୟ ଭାଳ
 ମାଳ କୁଳସୀ ଧରଣ ଜପ କୁ ବାଳମୁକୁତ ନାମରେ । ୧।
 ଶ୍ୟାମଳବନ ରୁଚର ଗାନ୍ଧ ଅମଳ କମଳ ବଞ୍ଚନେନ୍ଦ୍ର ।
 ଧ୍ୟାନେ ଦେଖି ତୁ ଜ୍ଞାନ ନୟନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇବ କାମରେ । ୨।

ନନ୍ଦରସୁତ ମନ୍ଦରଧର କୁନ୍ଦରଦନ ସୁନ୍ଦରବର
 ରାମ ଅନୁଜ ନାମକୁ ଧରି ଛେଦ ଏ ଭବଦାମରେ । ୩
 ଦ୍ଵିଜ ଗଉର ଚରଣ ଶ୍ରୀ ଉବଭବାଞ୍ଜୁବେ ନ ଯାଅ ଶ୍ରୀ
 ଦିବା ବିଶ୍ରବଣ ଶ୍ରବ ତୁ ଶ୍ରବ-ବିନୋଦିଆ ଘନଶ୍ୟାମରେ । ୪

[ଏକରୁକଣ]

ନାମକୀର୍ତ୍ତନ ଭଜନ

ଚନ୍ଦ୍ରରେ ମନ ! ରଜନୀ ଦିନ
 ରାଧେକୃଷ୍ଣ ପଦ ବାରମ୍ବାର ।
 ହେଜି ଭଲକରି ବୋଲି ହରି ହରି
 ଏହି ଏକା ଏ ସଂସାର ସାର । ଘୋଷ ।
 ନେବୁ ଅବା କିସ ଏ ବିଷୟା ବିଷ
 ଘାରି କରେ ତାତେ ଶୁ ରଖାର ।
 ହରିନାମେ ଗଦ ଅବିଦ୍ୟାକୁ ବର୍ଜ
 ହେବୁ ଭବ-ଅନ୍ତପାର ପାର । ୧ ।
 ପୁଅ ଦାରାଧନ ସୁନ୍ଦର ସମାନ
 କେହି ନୁହେଁଟି ପ୍ରକାର କାର ।
 ଏ ଜଳାଳେ ପଡ଼ି ଯାଅନା ତୁ ସତ୍ତି
 ବୁଝା ପ୍ରେମଅଛି ଧାରଧାର । ୨ ।
 କାମ ହୋଧ ଲେଉ ମାୟାୟି ଆରମ୍ଭ
 ତଡ଼ି ଏ ଶତ୍ରୁକୁ ମାର ମାର ।
 ମିଛ ବଶିଜକୁ ସତପ୍ରାୟ ମଣୁ
 ଛୁ ଛୁରେ ତାକୁ ନ ଗାର ଗାର । ୩

ପୋଡ଼ିବେ ପୋଡ଼ିବେ ଅବା ଫାଙ୍କିଦେବେ ନେଇ
ସକଳେ କିଞ୍ଚିତ ଦୟା । ନ ବଢ଼ିବେ କେହି । ୭।
ଗୌରଦ୍ବିଜ କହେ ଆରେ ମୁଁ ଦୁରାତ୍ମ ।
ସତ କି ମିଛ ଏକଥା ସାଧୁକୁ ପଚାର । ୮।

[ତେୟାଳିଶ]

ଶ୍ରୀହରି ଭଜନ

(ରାଗ ପୁରୀ ତାଳ ଝଲ)

ମୁଦ୍ରମନ ! ହରି ଭଜୁଥା ।

ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଜନମ ନ ହେଉ ବୃଥା । ଘୋଷ ।

ହୃଦୟ ହୋଇଣ ସରସ ରସରେ

ଭରସି ଯାଇ ତୁ ଛଡ଼ାଅ ବଂଥା ।

ଅମୂଲ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ସେ ଯେ ପରମାର୍ଥ

ଅସରନ୍ତ ଧନ ଗଣି କରିଥା । ୧ ।

ନୋହି ହରବର ଭୟବେଶ ଧର

ତୁଣ୍ଡରେ ଉଜାରି ଗୋବିନ୍ଦ କଥା

ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ଦେବର ନାମଧନ ପାର

ବାରବାର କରି ବସି ହେଜୁଥା । ୨ ।

ଶୋକି ମଧୁସୂଦନ କର ବୁଦ୍ଧି ବେଗ

ଅସାଧୁ ମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ନ ଥା

ବୁଦ୍ଧି ଅପଥା ମରଣକୁ ଛଡ଼ାଇ

ତୋଇ ଦେବତା ସେ ରାଗ ପଦ୍ମ । ୩ ।

କୃଷ୍ଣଲୀଳା ଗୁଣ କର ସୁମରଣ
 କୃଷ୍ଣ ଚରିତକୁ କର ତୁ ପୋଆ
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ଅକାରଣଟ ରେ
 ନ ଖାଅ ଶମନ ଦୂତଙ୍କ ମୁଆ । ୪ ।

[ଚଉରାଶ]

ଶ୍ରୀ ରାମନାମ ଭଜନ

ଭଜ ରେ ମନ ! ରାମ ନାମ
 ଆନ ଅପୁନେ ଯାଆ ନା ।
 ବ୍ୟର୍ଥ କଥାକୁ ସାର୍ଥ ମଣି ତୁ
 ଅଥ ମହୁର ଖାଆ ନା । ଘୋଷା ।
 ମାନବ ତନୁ ପୁଣ୍ୟରେ ପାଇ
 ଦାନବ ବୁଦ୍ଧି ନ କର ତୁହି
 ଯା ନବଦାନ କାନ୍ତି ସୁନ୍ଦର
 ନିତି ଲୟ କର ତା ନାଁ । ୧ ।
 ବନ ପବନରେ ଏ ଜୀବ ପୂରି
 କଳ୍ପ ଆୟୁଷ ନୁହେଁ ଗୋହରି
 ଅଳ୍ପକେ ସରି ଯିବୁଟି ଭଜ
 ମୁକତି ପସର ଯାହା ନାଁ । ୨ ।
 କାକର ପରି ଏ ସବ ବଢ଼ି
 ଚୁକର ତୁ ଏଥି ନ କର ଚିତ୍ତି
 ଦାସ ତନୟ ସେନାକୁ ଶାକର
 ମଣି ତୁ ଟାକର ଖାଆ ନା । ୩ ।

ବକ'ତ ହରି ନାମକୁ ବୋଲ
 ତକ' ଏ ବଡ଼ ସଂସାର ଜାଲ
 ହକ'ତ ନୁହ ଅକ'ତନୟ
 ହଜୁରେ ପକିତ ପାଆ ନା । ୪ ।
 ଦ୍ଵିଜ ଗଉର ଚରଣ ଭାଷି
 ନ ଲଗା ତୁ ଗଲେ ବିଷୟା ପାସି
 ଗୁହ କାରତରେ ପ୍ରୀତି ନ କରି ତୁ
 କର ବ୍ରଜସୁରେ ଆନା । ୫ ।

— — —

[ପଞ୍ଚଗୁଣିଣ]

ଛଳୋକ୍ତି ଭଜନ

ତାକୁ କିଏ ବୋଲୁଥାଇ ଗୋ! ପରମ ଦୟାଳୁ ହରି ।
 କାହିଁ ଦେଖି ଅଛ ମାୟୁକୁ ଭଣଜା
 ଜୀବନେ ପକାଏ ମାରୀ । ଦୋଷା ।
 କାକ କୋଳେ ପିକ ପାଳିଲ ପରାୟେ
 ସେବିଥିଲେ ଗୋପନାୟ ।
 ପୋଷନ୍ତା କାଳକୁ ଛାଡ଼ି ପଳାଇଲେ
 ରହିଲେ ମଥୁରାପୁଷ୍ପ । ୧ ।
 ବିଷାଲେରେ ଶିଖୁ— ପାଳ ଗର ଆସି
 ଥିଲା ବର ବେଶ ଧରି ।
 ଚଣ୍ଡୀ ପୁରୁ ଦଣ୍ଡି କନ୍ୟା ଦେନିଗଲେ
 ଲୁଜରେ ସେ ଗଲା ଫେରି । ୨ ।

ରାମ ଅଭରାମ ରୂପ ଦେଖି କାମ
ଲେଭେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣଶା ନାଶ ।

ଆସିଥିଲୁ ଆଶା— କରି ତାର ନାସା
କାଟି କଲେ ହୃଦଶିର । ୩ ।

ବୈଲ୍ଲେତନ ବୋଲି ଏକ ଶର ଥିଲୁ
ହେଲେ ତାର ମନୋହାର ।

କୁଟ କରି ରୁଟି ପ୍ରସାଦ ତାହାକୁ
କେଶକାଟ ଦେଖି ମାର । ୪ ।

କାନନ ମଧୁରୁ ଜନକ ସୁତାକୁ
ରାବଣ ଯେ ନେଲୁ ହରି ।

ବିନା ଦୋଷେ ମିଶୁ ବାନ୍ଧ ପକାଇଲେ
ବାଳୀ କି ବିନାଶ କରି । ୫ ।

ବଳୀ ମନ୍ଦିରକୁ ଛଳି ବଢେକଲେ
ବାମନ ମୂରତି ଧରି ।

ଭିକାରୀ ହୋଇଣ ଧନୀର ରୂପିଲେ
ରଖିଲେ ପାତାଳସୁର । ୬ ।

ଜଳନ୍ଧର ଶର ଶାଳକ ତାଙ୍କର
ଭାବ ରହି ତାର ପୁର ।

ହରି ତା ସଙ୍ଗେ ପୁଣି ତା ପଡ଼ିକ
ହର କରେ ବଧ କରି । ୭ ।

ପାଣ୍ଡବେ ତାଙ୍କର ସୁହୃଦ ବାନ୍ଧବ
ଜାଣନ୍ତି ଏ ଢିନିପୁର ।

ଭୀମ ସୁତ ବେଲ— ବଳୀକ ମାଇଲେ
କେଉଁ ଅବରୁଣ ଧରି । ୮ ।

ପୁଅ ହତ ଶୁଣି ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣ ପୁଣି
ପଡ଼ିଥିଲେ ଜ୍ଞାନ ହାରି ।

ମାର ବୋଲି ଧୂଷ୍ଣ ଦୁଃମନଙ୍କୁ ପରା
ଦେଖି ଦେଲେ ଆଶି ଠାରି । ୯ ।

ରାସ ମଣ୍ଡଳରୁ ବ୍ରଜ ଦେଶଙ୍କି ସେ
ଦୋନ ଗଲେ ଭୁଜ ଧରି ।

ଏକା କରି ଗିରି ଟେକା ଗୁଡ଼ି ଗଲେ
କନ୍ଦରୁ ପକାଇ କରି । ୧୦ ।

ଶୁଦ୍ରଠାରେ ବନ୍ଦ ହୋଇ କୁଶମୁନ
ଭୂଷି ଦେଲେ ସ୍ଥର କରି ।

ବାହୁଣକୁ ବଣ କଲେ କାହିଁପାଇଁ
କେଉଁ ଅବଗୁଣ ଧରି । ୧୧ ।

ଯେଉଁ ଗୋରୁହତ୍ୟା ଶୁଣିଲେ ଲାଗିଲେ
ଗଲେ କେଳାସୁଁ ବାହାରି ।

କଉଡ଼ୁକେ ପଶା — ସୁରକୁ ମାରଲେ
ପାପପୁଣ୍ୟ ନ ବିଚାରି । ୧୨ ।

ଆନ୍ଦେ ଗୋପୀମାନେ ସମୁଦାରେ ଦିନେ
କରୁଥିଲୁ ଜଳକେଳି ।

ବସନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶୁଣିବେ ବାରିଲେ
ମହତ ନେଲେ ଆମ୍ଭର । ୧୩ ।

ଗଉର ତରଣ ବୋଲେ ଗୋପୀଗଣ !
ହରିଙ୍କ ନିନ୍ଦା ନ କରି ।

ଜଗତ ଯାକର ପ୍ରଭୁ ସେ ଅଟନ୍ତି
ମହାମହିମା ତାଙ୍କର । ୧୪ ।

[ଛପୁଲିଣ]

ଭଗବତ ଭଜନ ମାଳୀ

ଭଗବତ ଭଜନ ମାଳୀ

ଅହରହ କରି ଆ ତୁ ସଙ୍ଗାଳି । ଘୋଷା ।

ରବିସୁତ ଦଣ୍ଡରୁ ଯଦି

ସାହି ଲଭିବୁ ରେ ଦୁର୍ବଳି

ଅବରତରେ ତୁ ରବିପ୍ରିୟାନେଷ

ଗୁଣ ଶୁଣ ସବ ଜଞ୍ଜାଳ ଟାଳି । ୧ ।

ଧାଇ ଧାଇ କୃଷ୍ଣମୁଖିକ

ଭ୍ୟାଇ ମହୋତ୍ସବ ଶୁଦ୍ଧିକ

ଚ୍ୟାଇଁ ଉଠ ଆଉ ମୋହ ନଦ୍ରାରେ ତୁ

ଦାରି ନୁହ ଗୁରୁବଚନ ପାଳି । ୨ ।

ଅସମର୍ଥ ନୁହ ଏଥିକ

ଧର ସାଧୁଜନ ପୋଥିକ

ଦଶ ଦଶା ମାଡ଼ି ଆସୁଛି ଟି ତୋର

ସେ କଷଣ ପାରିବୁ କି ସମ୍ଭାଳି । ୩ ।

ଆନ ବିଷୟରେ ନ ରସି

ପାନ କର ପୀୟୂଷ ଶୁଣି

ଗାନ କର ସଦା ରାଧା ହରି ପଦ

ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁମରେ ନେଷ ପଶାଳି । ୪ ।

ମିଛ ବଣିଜକୁ ବରଜି

ଇଚ୍ଛା ଶୁଭ ସୁଖ ଅରଜି

ଶ୍ରୀ ଛନ୍ଦଶୀପାଦ— ପଙ୍କଜେ ମିଳିବ

ହୁଅ ତୁ ଶ୍ରୀବଜେ ଚରଣ ଚୁଳ୍ । ୫ ।

ଭ୍ରାନ୍ତ ନୋହି ଛାନ୍ତ ଉପେଶ
 ପ୍ରାନ୍ତକୁ କି ହୋଇବୁ ଦେଖ
 ଫାନ୍ତ ମାତେ ନେବୁ ନାହିଁ ତ ସେଥିରୁ
 ସଞ୍ଜକୁ ଯା ହମେ ସଞ୍ଜ ସକାଳ । ୬ ।
 ଧର୍ମ କହେ ଲଗାଇ ସେନୁ
 ଲକ୍ଷ୍ମଦେବେ ବିକି ଦେ ଦେହ
 ଦର୍ମକୁହା ଯେଉଁ ଅନିତ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି
 ବିତରାଇ ଦେଉ ନ ହୋଇ ଗାଳି । ୭ ।
 ଦ୍ଵିଜ ଗୌର ଚରଣ କହି
 ନ ଶୁନ୍ଦରେ ଶ୍ରୀ ବୁଜେ ରହି
 ଉଦର ଖଣ୍ଡକ ଭରଣ ଲାଗି ତୁ
 ମାଗ ମାଧୁ କଣ୍ଠ ମାରଣ ତାଳି । ୮ ।

[ସତରଂଗ]

ଭଜଗୋବିନ୍ଦ ଭଜନ

ଭଜ ଗୋବିନ୍ଦ ସୁର ଗୋବିନ୍ଦ ନିଅ ଗୋବିନ୍ଦ ନାମକୁ ରେ ।
 ରଜନୀ ଦିନ କର ଧ୍ୟାନ ଅବନବ ଦନଶ୍ୟାମକୁ ରେ । ଘୋଷା ।
 ଶ୍ରୀନାମ ମାଦକ ଶ୍ରେଣେ ମୋହ ମୁକ୍ତି
 ହେଉଥାଅ ଯାମ ଯାମକୁ ରେ
 ମାନସିକେ ସେବୁଥାଅ ନିରନ୍ତରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାବତୀନକାମକୁ ରେ । ୧ ।
 ଆନ ବିଷୟରେ ନରସି ନିମିତ୍ତେ
 ରସ ତୁ ବ୍ରଜ ଆରାମକୁ ରେ

ଭୂର୍ଣ୍ଣରେ ମାଳା ଡୋର ଅପଣେ
 ପୂର୍ଣ୍ଣକର ମନସ୍କ ମକୁ ରେ । ୨ ।
 ସଖୀଙ୍କ ସଙ୍ଗିନୀ ପଣକୁ ଆଦର
 ଆହେକର ଗୁରୁ ନାମକୁ ରେ
 ମାଲିକ ମାଲିକଆଶୀର୍ଜି ଦେଖିବୁ
 ଗୁଲି ଯା ତୁ ନିତ୍ୟ ପାମକୁ ରେ । ୩ ।
 ପରମା କର ଯାବଟ ବର୍ଷାଣ
 ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ନନ୍ଦହାମକୁ ରେ
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ କହୁ ମପ ମୂଳେ
 ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ନିଅ ବିଶାମକୁ ରେ । ୪ ।

— — — — —
 [ଅଠରୁଲିଶ]

ରାଗେକୃଷ୍ଣ ଭଜନ

ବାଧେ କୁମାର ବାଧେ କୁମାର ବାଧେ କୁମାର ରାଗେ
 ବୁଦ୍ଧଜନ ମଙ୍ଗ ମୁଖ ଗୁଣାବଦେ ଶବ୍ଦରେ । ଗୋଷା ।
 କେତେ ଦିନ ରାଜବ ମ ମାଟିରେ ପଥରେ
 ଜଞ୍ଜାଳ ଜାଲରେ ପଡ଼ି ନୁହେଁ ଚଟପଟରେ । ୧ ।
 ଧନ ଦାସ ସୁତ ଦେଖ ମନ କରୁ ମୋଟରେ
 ମୋର ମୋର ହୋଇ ଚୁରୁଅଛି ପାଦାବରେ । ୨ ।
 ଯମୁନାଧୁନି କେଶାଦାଟ ବଞ୍ଚିବଟରେ
 ଚିତ୍ତ ଉର୍ଜା ମାଛରେ ଉଠି ନ ଚାଟରେ । ୩ ।

ବ୍ରହ୍ମ ଗୋପାଳମୂରତି ଶ୍ରୀକଣୋର ନଟରେ
ଦଶନେ କୃତାର୍ଥ ହୁଅ ସଖୀ ବାମ ପଟରେ । ୩
ହରେ କୃଷ୍ଣ ମହାମନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନେ ରଟରେ
ରାମନାମ ଶକ୍ତି କରି ପାପତାପ କାଟରେ । ୪
ଭାବେ ଭାଗବତ ବାଣୀ ଶୁଣ କର୍ଣ୍ଣଧୂଳରେ
ଭାବ ଭାବେ ଦିନ ଗୌର ଅବଧୂତ ଚୁଟରେ । ୫

[ଅଶରୁଣ]

ଗୋବିନ୍ଦଗୋପାଳ ଭଜନ

(ରାଗ ବଡ଼ବଞ୍ଜିଲାଶ୍ରୀ — ତାଳ ଝଲ)

[ଭଜରେ ମନ ରାମନାମ ଆନନ୍ଦମୟେ ଯାଆ ନା — ବୃତ୍ତ]

ଭଜ ରେ ମନ ! ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋପାଳ ଶ୍ରୀକଣୋର ମନ ହରିକି
ଅହରୁ ଭଜବ ଧୂର ପ୍ରହରାଦ ନାମ ଧରିଗଲେ ତରଳ କାୟା ।
ମାରଲେ କରକ ତାରଲେ କରକ ପ୍ରଦୟା ହୃଦୟେ ଭରିକି
ମାରଲେ ନାଶକ ତାରଲେ ନାଶକ ହୋଇ ବସନବସନକ । ୧
ମାରଲେ ବାଳକ ତାରଲେ ବାଳକ ମୁଦପଣ ଅଟେକି
ମାରଲେ ହରିଣୀ ତାରଲେ ହରିଣୀ ଦୁଇଗୁଣ ସମ ସଜେ । ୨
ଭସଲେ ଅନଳ ରଖିଲେ ଗୋକୁଳ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଧରି ପରିକ
ରୁଖିଲେ ଅଂଗ ପଳ ମିଠା ମିଠା ସୁଗନ୍ଧ ଦେଲେ ଶବର କ । ୩
ମାରଣ ତାରଣ ଜୀବ ଉଦ୍ଧାରଣ ଅଛି କେ ବା ତାଙ୍କ ପରି କ
ଗଞ୍ଜର ଚରଣ ହ ଜର ଚରଣ ରକ୍ଷଣ ହେବେ ସେ ତରଳ କ । ୪

[ପଞ୍ଚମ]

କୃଷ୍ଣକଥା ଭଜନ

ରାଗ ଭାଟିଆର—ଏକତାଳୀ

ଆରେ ସୁରସନା ! କୃଷ୍ଣ କଥା ବନେ ଅନେ ତୁ ରସ ନା । ଘୋଷା
 ଅନବରତରେ ହୋଇ ତୋଷ ଅନେତବ ଭାବ ନିତ୍ୟ ଘୋଷ
 ନନ୍ଦନେହାନନ୍ଦଭାବରତନ କରପର୍ଯ୍ୟୁତରଗୁଣ ଘୋଷ । ୧ ।
 ଅଖିଳ ରସ ଅମୃତ ସିନ୍ଧୁ, ବ୍ରଜ ବଧୂଜନ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ
 ଶ୍ରୀମଧୁସୂଦନ ମଧୁମିତ୍ର ନାମ ମଧୁକୁ ଗୁଣ ତୁ ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ । ୨ ।
 ଆଳସୀ ନ ହୋଇ ତୁ ନିମିତ୍ତେ ଲଳସୀ ହୁଅ ଏ ସୁଧାରସେ
 ମାଳିଣୀ କରିଣ ହରେକୃଷ୍ଣ ନାମ କାଳ ବଞ୍ଚୁଥାଅ ନିଶିଦିସେ । ୩ ।
 ସୌରଭ କେମନ୍ତ ନାମ ପଣା ଆଜସର ତୋତେ ନୋହେ ଜଣା
 ଗୌରଦ୍ଵିଜବୋଲେ ଗୌରବପ୍ରତିଷ୍ଠା ଗୁଡ଼ିଲେ ଅନୁଭବରୁସିନା ।

[ଏକାବନ]

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣସେବା ଲଳସା

ସତେ କି ଏକ ରଜନୀ ବ୍ରଜସୁରେ ମୁଁ ବଞ୍ଚିବ ।
 କୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀମୁଖକୁ ଗୁହଁ କୋଟିଦୁଖ ମୁଞ୍ଚିବ । ଘୋଷା ।
 ପ୍ରଥମେ ଭେଟ ସମୟେ ପଡ଼ିବ ଅମ୍ଭଜପାଏ ।
 ଉଠି ଶିରେ ଯୋଡ଼ିକର ଦବ୍ୟ ସୁଖ ରଞ୍ଜିବ । ୧ ।
 ତନୁହେବ ; ରୋମେ ଦ୍ଵଗମ ପୁଲକେ ପରିବ ହେମ ।
 ନେତ୍ରମାର ସତେ ମୋର ଉରପରେ ସିଞ୍ଚିବ । ୨ ।

ପୁଣି ଚରଣେ ପଡ଼ିବ ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ଗଡ଼ିବ ।
 ପାଦ ପଦ୍ମ ଚିହ୍ନଧରି ମସ୍ତକରେ ବିସ୍ତବ । ୩ ।
 ମଥୁରା ଯିବାକୁ ସଜ ହେଲାବେଳେ ଦେବରାଜ ।
 ତଡ଼ିଗଲୁଗି କରାଇ ପିତାଫେର କୁସ୍ତବ । ୪ ।
 ଗୌରଦ୍ଵିଜବୋଲେ ଶୋଲେ ରଥ ବିଜୟକଳବେଳେ
 ରୂପର ଧରଣ କର ଧୀରେ ଧୀରେ ବିସ୍ତବ । ୫ ।

[ବାଉନ]

ଯୁଗଳସେବା ଲଳସା

(ନ ଡେଇଁବି ମୁରଲୀ ଧରା—ବୃନ୍ଦା)

ମନେ ହେଉ ନାହିଁ ପରତେ ।

ଏମନ୍ତ ସୁସାଗ୍ୟ ଘଟିବ ମୋତେ । ଘୋଷା ।

କୁଞ୍ଜ ସାମନ୍ତାଣୀଙ୍କ ଲଗି ନିଶାନ୍ତରୁ ଉଠିବ ଜାଗି
 ମଙ୍ଗଳ ଆଳତା କାଳେ ଦରଶନ

କରିବ ଦୁହିଁଙ୍କି ଏ ପାପ ନେତ୍ରେ । ୧ ।

ତୁଳସିଦାସ ସଖୀଙ୍କ ଯଥେ ଗୁଣରତ୍ନା-ମଞ୍ଜରୀ ମତେ
 ମୋ ଶ୍ରୀଗୁରୁରୂପ ସଙ୍ଗ ମଙ୍ଗ କୃପା

ଅପାଙ୍ଗେ ସୁସେବା ପାଇବି ସତେ । ୨ ।

ମହା ପଦ୍ମ ରତ୍ନ-ସଦୃଶ ସେ ସପ୍ତମ ଦଳମଧ୍ୟରେ
 ଧନ୍ୟାମଞ୍ଜରୀଙ୍କ ବାସନ ରହି ତାଙ୍କ

ଆଦେଶ ଖଟିବି କୁଞ୍ଜ ପୁରତେ । ୩ ।

ଦ୍ଵିଜ ଗୌର ଚରଣ କହେ ସିଦ୍ଧ ହେବ ପ୍ରାପ୍ତିର ସ୍ଵେଦେ
ମାନସିକ ଭାବେ ଆଉଁଶ-ସ୍ଵପ୍ନାବେ
ଅମ୍ଭାକ୍ଷମାମା ମୁଁ ପର ସନ୍ତତେ । ୪ ।

[ତେପନ]

ଯୁଗଳ ଚରଣ ଭଜନ

(ଯିବ ରେ ଯିବ ଏ ଜବ ଦିନେ ଶୁଣିଯିବ ରେ ବୃତ୍ତ)
ଭଜଭଜ ଆରେ ମନ ଯୁଗଳ ଚରଣକୁ
ନରଦିବ ତୋରଭୟ ଆଉ ଜନ୍ମରାଜକୁ । ଘୋଷା ।
ଛୁଡ଼ି ଏ ଦରଦୁଆର ପଳା ବଜବକୁ ।
କିଛି କାଟୁଅଛି ଦିନ ଏହି ଅକାରକୁ । ୧ ।
ଦେଖି ନାହିଁ କି ତୋର ଗଳେକେକେକେକେ ଜୁ
କେ କିସ ମୁଣ୍ଡାଳ ନେଲେ ଧନ ବଡ଼ପଣକୁ । ୨ ।
ବନ୍ଧାସି ତୁ ନ ପା ଡାଗୁଧର ଧନ ଗଢ଼କୁ ।
ଚୋରକୁ ସେ ଅକାର ଦେଉଛୁ ମରଣକୁ । ୩ ।
ଛଡ଼ାଇନା ପାଇଁ ମହାପତିକରକୁ ।
କି ଲୁପ୍ତେ ତୋରୁ ଅବା ପମର କରକୁ । ୪ ।
ମୁଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡ ରେ ଅକାର ! ମର-ଅଚରଣକୁ ।
ନ ପକା ଜମାଳଜାଲେ ଡେର ଚରଣକୁ । ୫ ।

[ଚଉବନ]

ରାଧେଗୋବିନ୍ଦ ଭଜନ

ରାଧେ ଗୋବିନ୍ଦ ଭଜ ରାଧେ ଗୋବିନ୍ଦ ଭଜ
 ନୟନନୟନ ବଂଶୀବଦନ କୃପାବନରସ ଭଜ । ଦାସା ।
 ମାୟାମୋହ ହିଂସା କାମ ହୋଧ ଲେହ
 ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ କଥାଲି ମଜ
 ହରେକୃଷ୍ଣ ରାମ ଅମୃତ ସାଗର
 ସାଧୁଜନ ପାଶେ ପରୁର ବୁଝ । ୧ ।
 କେଶବ କାସୀର ରାମ ଦଇତାରି
 କଂସ ନାଶି କଲେ ବୁକୁଜା ଭଜ
 କୃଷ୍ଣ ନାରାୟଣ ନୃସିଂହ ବାମନ
 ବଳଶିରେ ଦେଲ ଯେ ପାଦରଜ । ୨ ।
 ଦୟାହୀନୁଷଣ ନାଶିବେ କଷଣ
 ଦୃଢ଼େ ଭଜୁଥୁବୁ ପାଦ-ସରୋଜ
 ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାବନରେ ନାନାରଙ୍ଗେ କେଳି
 ଗୋପ ସୁତ ସଙ୍ଗେ ବରଜରାଜ । ୩ ।
 ହରିଣୀ ବିପତ୍ତି ହରିଲେ ଶୀପତି
 ଗ୍ରାହା ମାରି ତାରି ଚାଣିଲେ ଚଜ
 ଏବେ ମାଳାତଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ଜଗନ୍ନାଥେ
 ଭକ୍ତପାଶ ଟେକି ଅଛନ୍ତି ଧୂଜ । ୪ ।
 ଅମୃତ ମୁକୁନ୍ଦ ମାଧବ ମରାରି
 ପତିତପାବନ ଗରୁଡ଼ଧୂଜ

ପ୍ରହଲଦ ଛଳେ ପ୍ରହରୁ ବାହାର
 ନଖେ ବିଦାରଲେ ହିରଣ୍ୟରାଜ । ୫
 ନରୋତ୍ତମ ନରହରି ହରେକୃଷ୍ଣ
 ଭଜ ତୁ ଅଭୟ ପାଦ ପଙ୍କଜ
 ଯେଉଁ ପାଦପଦ୍ମେ କାଳୀକ ଦଳିଲେ
 ହୋଇଣ ମଦନ ମୋହନ ସଜ । ୬
 ଇନ୍ଦ୍ର, ବିବାଦରେ ମନ୍ଦର ଧରିଲେ
 ହାର ସୁରପତି ପାଇଲ ଲଜ
 ଗଉର ଚରଣ ଶରଣ ମାଗଇ
 କାରଣ କରବେ ଦେବାଧିରାଜ । ୭

— — —

[ପଞ୍ଚାବନ]

ଦୈତ୍ୟଦାସନିଧି ଛାଡ଼ନ

[ପଢ଼ିତ ପାବନବାନା ଅର୍ଥ କେତେ ବେଳକୁ— ବୃତ୍ତରେ]
 ଭୁଞ୍ଜାନ୍ତୁ ତୁ ଧୂସର ଗୁଣ୍ଡ ଚଳେଇଁ ହେଲୁ ତ
 ଭୁଞ୍ଜିରେ ଥରେଲେ ହେଲେ ବୁଝୁ ନ ବୋଇଲୁ ତ । ଘୋଷା ।
 ଦାରା ତନୟଙ୍କ ସେହେ ବୃଥାଟାରେ ମାୟାମୋହେ
 ବିଷମ ଜଣିଲେ ପଡ଼ି ଦିନ କାଳ ନେଲୁ ତ । ୧ ।
 ଦାନୁକ କୃପଣପଣେ ବଡ଼ମା ଗର୍ବ ଆପଣେ
 ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ବଞ୍ଚମନ୍ତ ତେଜ ଦେଲୁ ତ । ୨ ।
 କେ ତୋହର ତୁ କାହାର ଦିନେ ହୋଇବୁ ବାହାର
 ଦନ୍ତଧର ଦଣ୍ଡୁ ଯାହି ହେବା ନ ଦିଲୁ ତ । ୩ ।

ଆଣି ଦେଖାଇ ହେଉ ଯା ଠାଣିରୁ ଫାଇ କି ମଜା
ଜାଣି ଜାଣି ସନ୍ତାନ ବାଣୀ ଦୂରେ ଠେଲୁ ତା
ଗୌର ଦିଜ ବୋଲେ ମନ ! ହରାଅନା ମୂଲଧନ
ସମ୍ପାଦ କରି ଯତନ କରୁଁ ଏତେବେଳୁଁ ତା । ୫

[ଛପନ]

ବୈରାଗ୍ୟ ସୁଧା ଭଜନ

ରାଗ ଶଙ୍କରାଭରଣ । ତାଳ ଆଠତାଳୀ

[ଭଜ ରାଧେ କୃଷ୍ଣ ବୋଲି—ବୃତ୍ତ]

ମନ ତୁ ଏଡ଼େ ଅବୋଧ !

ସୁପଥ ଗୁଡ଼ି କୃପଥ ବଳାଇଲୁ ସଧ । ଘୋଷା ।
ବନ୍ଦୀ ହୋଇ ଅକାରଣେ ମୟାମୋହ ଘରେ
କାହିଁକି ଆସିଛୁ ଭବେ ନ ଚାହିଁଲୁ ଥରେ । ୧ ।
ରଜ୍ଜାରେ ପାତକ ପୁଣି ସଦା ପ୍ରତିପାତୁ
ପ୍ରବୋଧ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହୃଦ ମନ୍ଦିରେ ନ ଜାଣି । ୨ ।
ଧନ ମଦେ ମତ୍ତ ହୋଇ ସବୁ ବୋଲୁ ମୋର
ବଡ଼ାଇ ଛଡ଼ାଇବ କାଳପାଶୋର । ୩ ।
ମିଛବଣିଜରେ ପଶି ହେଉ ଯିନା ବଣା
ଅନ୍ତକାଳେ ଜଣାଯିବ ତୋର ଦୁରାମଣା । ୪ ।
ଥୁକୁ କି କାଳକ୍ରମେ ଚେତନା ହୋଇ
ମଣାଣି ଧୂଳିରେ ଦିନେ ଶୋଇବୁ ରେ ଯାଇ । ୫ ।

ବାହାର ପରିବ ମନୁଷ୍ୟେନ ସବୁ ମଜା
ଗୋଡ଼ାଇ ନପିବେ ସଙ୍ଗେ ତୋ ସୁଖ ଭରଜା । ୬ ।
ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ଭବ ଶକ୍ତି ଥିଲେ ତୋର
ସବୁ ଛାଡ଼ି ହରେକୃଷ୍ଣ ନାମ କର ସାରା । ୭ ।

— — — — —
[ଶତାବନ]

ନାମା ମୃତ ହଙ୍ଗାଳି ଭଜନ

(ତାଳ ଆଠତାଳୀ)

ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ବେଣୁପଣି ନାମକୁ ଶୁଣିବେ ମନ !

ନାମ-ଗୋଲକ ପାଇବୁ ବାମ ଗୋବିନ୍ଦ ମେନ । ଦୋଷା ।
ଶ୍ୟାମ ଅଭରାମତରୁ କାମ ମୋକ୍ଷନ ଅତିନୁ
ରାମ ଅନୁଜଙ୍କ ବିନୁ ଗତି ନାହିଁ ଯିବୁବନ । ୧ ।
ଦାମ ସୁବଳ ସଙ୍ଗ ଆ ରଙ୍ଗିଆ ଭୁରୁରଙ୍ଗିଆ
ବାମନେନ୍ଦ୍ର ଅପାଙ୍ଗିଆ କାମନା କରବେ ପଣ୍ଡି । ୨ ।
ଯାମଳା ଭଞ୍ଜନକାରୀ ସବ ପପ ତାପହାରୀ
ରାମ କେଶୁରୀ ବିଦ୍ରାଘ ଦନ ଚିତକର ଦନ । ୩ ।
ତାମସେ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ ତହିଁ ମୁଖ ମହାଭକ୍ତ
ନାମର ଗଉର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ତୁ ହୋଇବୁ ଧନ୍ୟ । ୪ ।

— — — — —

[ଅଠାବନ]

ମାନଭଞ୍ଜାରଣ ଭଜନ

ଯିବୁ ଯେବେ ଆର ପାରିକି
 ମାନ ମୋର ବୋଲି ଭଜ ହରିଙ୍କି
 ଆନରେ ନ ରସି ଧ୍ୟାନ କର ବସି
 ମାନଭଞ୍ଜାରଣ ଦାନବାରିଙ୍କି । ଘୋଷା ।
 ଜ୍ଞାନଯୋଗ ସାଧୁକୁ କାହିଁ ଦାନ ଧର୍ମେ ପାରିବୁ ନାହିଁ
 ଆନ କର ବ୍ରଜକାନନରେ ଯାଇ
 ତାନମାନେ କରତାଳି ମାରିକି । ୧ ।
 ଶ୍ଵାନ ବୃତ୍ତି ଧରି ତୁ ଆପେ ଆନନ୍ଦରେ ଭ୍ରମୁଥା ଗୋପେ
 ହା ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ରାଧେ ରାଧେ ବୋଲି
 ଗାନ କର ଚନ୍ଦ୍ର ବ୍ରଜନାରାଜି । ୨ ।
 ନାନଖାନ ନୁହ କୃଥରେ କାନ ଡେର କୃଷ୍ଣକଥାରେ
 ଯା ନବରସରେ ମଜ୍ଜିଛନ୍ତି ସନ୍ତେ
 ତା ନ ଆଦରୁଛୁ କି ବିରୁଦ୍ଧ କି । ୩ ।
 ସ୍ଵାନ ସାରି ଶ୍ରୀକୁଣ୍ଡଳରେ ଦାନ ଘାଟୀ ଧୀର ସମୀରେ
 ସାନନ୍ଦେ ବିହର କହେ ଦ୍ଵିଜ ଗୌର
 ପାନ କର ଶ୍ରୀ ଯମୁନାବାରିକ । ୪ ।

[ଅଶଷ୍ଠି]

ବ୍ରଜବାସ ଲଳୟା

ସତେ ମୋତେ ଗୁରୁଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ହେବ କୃଷ୍ଣକଥାରେ ମୁଁ ରସିବ,
 ଶ୍ରୀରାଧା ଗୋବିନ୍ଦ ବୃନ୍ଦାବନଚନ୍ଦ୍ର ନାମ ନିରନ୍ତରେ ଘୋଷିବ । ଘୋଷା

ଦାସପୁତ ବଡ଼େ ଚିତ୍ତ ନ ରସିବ କି କି ପରି ତହୁଁ ଖସିବ
 ଚନ୍ଦ୍ରା ଦୂର କରି ଅଚନ୍ଦ୍ରା ହୋଇ ମୁଁ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣିପୁଲେ ପଡ଼ିବ । ୧ ।
 ସନ୍ତତ ଭକ୍ତଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅନୁରକ୍ତ ଅଜ୍ଞା ମାଗି ପାଶେ ବସିବ
 ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀପଦ୍ମରହେମାବଜ୍ରକୁ ମୋର ଉରକସଟିରେ କଷିବ । ୨ ।
 ଦ୍ଵାରେ ଦ୍ଵାରେ ଫେରି ଭସା ମାଧୁକର ମାଗି ଏ ପେଟକୁ ପୋଷିବ
 ମାରି କରତାଳି ନାଚି ତଳି ତଳି ସେମାନଙ୍କ ମନ ତୋଷିବ । ୩ ।
 ରାଧାକୁଣ୍ଡ ଜଳ ଜମ୍ବୁଲକୁ ଗୋଳି ଉର ଉଡ଼ୁମାଙ୍ଗେ ଦସିବ
 ଯେତେ ଥିବ ଏସଂସାର ଦୁଃଖାସନା ତେବେବେଳେ ସିନା ନାହିବ । ୪ ।
 ବୈଷ୍ଣବ ପଦ୍ମର ଧୌତ ମାର ମୋର ଭୃଷ୍ଟା ଦୁର୍ଘ୍ଟକର ଶୋଷିବ
 ଆନନ୍ଦରେ ଶ୍ଵେଳହୋଇ ବେନିତୋଳ କପାଳରେ ନେଇ ଶୋଷିବ ॥
 ଶ୍ରୀହରିମନ୍ଦିର ଗୁପ୍ତା ନାମାସର ଚିତ୍ତ ବାହୁ ଉରେ ଭୂଷିବ
 ଶ୍ରୀନନ୍ଦନନନ୍ଦନ ପଦଦ୍ଵୟ ଧ୍ୟାନ କରି ପ୍ରେମାନନ୍ଦେ ଭସିବ । ୬ ।
 ଗୌରଦ୍ଵଜ ଭାଷେ ସାଧୁକୁପାବଶେ ଯେବେ ସେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ମିଶିବ
 ତେବେ ସେ ନିକର ବ୍ରଜବାସୀଙ୍କର କଙ୍କର ପରାଏ ଦଶିବ । ୭ ।

[ଶାଠିଏ]

ବୃନ୍ଦାବନ ବାସୀ ଲଳିତା

[ବ୍ୟଥିତ କଥୁତ ଧନୀ ଗିର ବୃତ୍ତେ]
 କର ଅନୁକମ୍ପା ବନଦେବ
 ଶ୍ରୀ ବନେଶ୍ଵରୀ ସେବକା ହେବ
 ସତେ ନିକ ମୁହଁ ବୃନ୍ଦାବନେ ଯାଇ
 ଶ୍ରୀକୁଣ୍ଡେ ଏ ମଥା ଫୋଲିବ
 ଗୋ ବୃନ୍ଦାଦେବ !
 ଦିନ ହରିବ ଯୁଗଳ ପଦ ସେବ । ୧ ।

ଖଜୁର ଶୁଣ୍ଠୀର ଭଦ୍ର ବନେ
ବିହରଇ ସତେ ମୋଦେ ମନେ
ନିକୁଞ୍ଜେ ମଦନମୋହନ ଦର୍ଶନେ
ଧନା ହେବ ସେହି ନିତ୍ୟ ଧନେ
ଗୋ ବୃନ୍ଦାଦେବ !

ଦିନ ହରିବ ଯୁଗଳ ପଦ ସେବା ।
ସିଦ୍ଧ ଗିରିରାଜ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ
ସୁଖାନନ୍ଦେ କରି ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ
ଯାବତ ବର୍ଷାଣ ନନ୍ଦଗ୍ରାମ ସ୍ଥାନ
ବିଲେକିବ ଗୋପ ପୁରାମାନ
ଗୋ ବୃନ୍ଦାଦେବ !

ଦିନ ହରିବ ଯୁଗଳପଦେ ସେବ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଘାଟେ ଗୋବିନ୍ଦ ରୂପ
ଦର୍ଶନେ କାଟିବ ମନ ତାପ
ପ୍ରେମାଶ୍ରୁରେ ହୃଦ ପଙ୍କିଳ ହୋଇବ
ଛଡ଼ାଇବ ଆଜନ୍ମର ପାପ
ଗୋ ବୃନ୍ଦାଦେବ !

ଦିନ ହରିବ ଯୁଗଳ ଭଦ୍ର ସେବ ।
ରାସସ୍ଥଳୀଠାକୁ ଯିବ ଚଳି
ରୂପିବ ଗୋପୀଙ୍କ ପାଦତଳ
ଆଶା କରିଅଛି ଏ ଗୌରଚରଣ
ଅର୍ଜିବ କି ପୁଣ୍ୟ ତେଡ଼େ ଭଳି
ଗୋ ବୃନ୍ଦାଦେବ !

ଦିନ ହରିବ ଯୁଗଳ ପଦ ସେବ ।*

[ଏକଷଠି]

ଜଳିତାରଣ ଭଜନ

ଯା ଯା ମନ ! ବୃନ୍ଦାବନ ମାୟାରେ ପଡ଼ି ନା ।
 ମୋର ବୋଲି ତୁ ଘେ'ର ସଂସାରସାଗରେ ବୁଡ଼ି ନା । ଘୋଷା
 ଦେଖ ଏ କଳିକାଳବ୍ୟାଳ ଅତିହୀଁ କଠାର ଗରଳ ଜାଳ
 ଗୁଣିଆଁ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଗାରୁଡ଼ମନ୍ତ୍ର ହେଲେ ତୁ ହୁଡ଼ି ନା । ୧ ।
 ସଡ଼ାଇବ ତନୁ ସିତାପତାପ କଡ଼ାଇବ ନେତ୍ର ସନ୍ତାପ ଆପ
 ଛଡ଼ାଇବୁ ଯେବେ ବିଷୟାପଙ୍କ ଧରିଥା ଦୃଢ଼େ ନାଁ । ୨ ।
 ତର୍କ ଜନଙ୍କ ସଙ୍ଗ ମୁଖ ଦିତକ କରବେ ଟି ଘୁଞ୍ଚି
 ହର୍କତ କରି ଭୁଲ୍ଲ ମାରବେ ଜାଣି ତୁ ଜଡ଼ି ନା । ୩ ।
 ସାଧୁଙ୍କ ବଚନ ମଧୁର ପର୍କ ଶୁଦ୍ଧ ମୁଖେ ମାଧୁଶ୍ୟକ ତୁ ପର୍କ
 ଅସିତ ହୋଇ ଯିବୁ ଟି ମୂର୍ଖପଣରେ ଏଡ଼ି ନା । ୪ ।
 ଶୁଷିତ ଦ୍ଵିଜ ଗଉର ଏବେ ଦାସୀତନ୍ତ୍ରକୁ ଲଭିବୁ ଯେବେ
 ଆଶ୍ରିତ କର ଶ୍ରୀଗୁରୁଚରଣ ବ୍ୟର୍ଥରେ ସଡ଼ି ନା । ୫ ।

[ବାଷଠି]

ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନଧାମ ଭଜନ

ରେ ମୃତମନ ବୃନ୍ଦାବନ ଧାମକୁ ଭଜୁ ଥା ।
 ଶ୍ୟାମନାଗର ପ୍ରେମସାଗରେ ନିରତେ ମଜୁଥା । ଘୋଷା
 ଶୁକ ପିକ ଭୁଞ୍ଜ ମୟୂର ଗାନ କରି ହରି ନାମ ଉକୁଟ ତାନ
 କାନକୁ କେଡ଼େ ମଧୁର ଲାଗୁଛି ମନରେ ହେଜୁଥା । ୧ ।
 ଶ୍ରୀବ୍ରଜମଣ୍ଡଳ କେମନ୍ତ ସ୍ଥାନ ନିଶ୍ଚଳ ସେ ସ୍ଥଳ କର ତୁ ଧ୍ୟାନ
 ଦିନକୁ ଦିନ ତୁ ମନକୁ ବୁଝାଇ ମାନକୁ ତେଜ ଥା । ୨ ।

ଯତନେ ସଜ୍ଜନ ସଙ୍ଗ ଅଙ୍ଗ ଉଚ୍ଚେ ହରି ନାମ ଧରି ତୁ ଗଙ୍ଗ
 ବରଜବାସୀଙ୍କ ଚରଣରଜରେ ଅଙ୍ଗକୁ ମାଜୁ ଥା । ୩।
 ହରିଜ ଗଉର କନ୍ଦେ ଏ ଶ୍ରବଣ ସେ ବ୍ରଜସ୍ଥଳେ କର ତୁ ଆଶ
 ବ୍ରଜ ଉପାସିକ ସାଧକ ସିଦ୍ଧ ଜନଙ୍କୁ ଖୋଜୁ ଥା । ୪।

[ତେଷଠି]

ବ୍ରଜବାସ ଲଳସା ଭଜନ

ଉଠ ମନ ବୃନ୍ଦାବନକୁ ଯିବା ଆଉ ମଠ ମଠ କାହିଁକି
 ଏ ଘଟ ତୋର କେତେ ଦିନ ରହିବ
 ଏ କଥା ତେଜନା ନାହିଁ କି ଘୋଷା ।
 ସଖୀ ସହିତରେ ଦର୍ଶନ କରିବା
 ନବ କିଶୋରୀ କହ୍ନାଇଁକି
 ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ସମ୍ମୁଖି ଜଞ୍ଜାଳ କରିବା
 ନୂଆ ଦାସୀ ହେବା ପାଇଁକି । ୧।
 ସେବାରେ ତପ୍ତର ହେବା ବିଭାବରୀ
 ଦିବାରେ ନିକୁଞ୍ଜେ ରହିକି
 କେ ବାରଣ କରି ପାରେ କି ଏଥିକି
 କେ ବଣ ବାଢେ କାହିଁକି । ୨।
 ନୟନ ସଫଳ କରିବା ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜ
 ଅୟନ ବିପିନ ଗୁଞ୍ଜିକି
 ରାଧେ ଶ୍ୟାମ ବୋଲି ନାଚିବା ଗତିବା
 ପ୍ରେମ ମାଧୁକରୀ ଖାଇକି । ୩।

କନ୍ଦେ ବହି ଝୁଲି ଶ୍ରବେ ଝୁଲି ଝୁଲି
 ସେ ଦେଖେ ହୋଇବା ବାଇ କି
 ଗୌର ହିଜ ଭଣେ ଶ୍ରୀ ଯମୁନା ବନ୍ଦେ
 ମଗ୍ନ ହେବା ଅବଗାହକ । ୪।

— — —

[ଚଉଷଠି]

ବୃନ୍ଦାରଣ୍ୟ ସୁରଣ ଭଜନ

[ଗଲ୍ଲଣି ତ ଗଲ୍ଲ କଥାରେ ସଙ୍ଗାତ ବୃତ୍ତେ]

(ରାଗ ତୋଡ଼ପରଜ--ଆଦିତାଳ)

କେଡ଼େଶୋଭା କୁଞ୍ଜବନ ଗୋ ସଜନି !
 କେଡ଼େ ଶୋଭା କୁଞ୍ଜବନ
 ନାନା କୁସୁମିତ ଚରୁଲତା ବ୍ରାତ
 ଅନା ଅନା କି ଯତନ । ଘୋଷା ।
 ଯହଁ ବିହରନ୍ତି ମାଳମଣି ହାତୀ
 ଯଶୋଦା ନନ୍ଦନନ୍ଦନ
 କି ଉପମା ଦେବା ସରକି ମସବା-
 ନିଳୟ ନନ୍ଦନ ବନ ଗୋ । ୧।
 କୁନ୍ଦନ ପ୍ରତିମା ବୃଷଭାନୁ ଜେମା
 ଯହଁ କରେ ବିହରଣ
 ଭୂମି ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି କଳ୍ପଦ୍ରୁମ ଶ୍ରେଣୀ
 ଅଗଣନ ବିଦ୍ୟମାନ ଗୋ । ୨।

ଶୁକ ପିକ ସାଗ ମୟୂର ମୟୂରୀ
 ଭଞ୍ଜ ଭ୍ରମରକାଗଣ
 ଜୟ ରାଧେଶ୍ୟାମ ବୋଲିକ ସୁଷମ
 କରୁଛନ୍ତି ଚିତ୍ତ ଗାନ ଗୋ । ୩ ।
 ପରା ଚରଦନ ବସନ୍ତ ରଜନ
 ଶତ୍ରୁରତ୍ନ ସହିତେଣ
 ସେବଇ ସନ୍ତତ ଯୁଗଳ ଚରଣ
 ଫୁଟାଇ ସର୍ବ ସୁମନ ଗୋ । ୪ ।
 ରତ୍ନ ବେଦିକାରେ ରତନ ଆସନେ
 ବିଜୟେ ରାଧା ମୋହନ
 ସତେ ଏଡ଼େ ଭାଗ୍ୟ ଦରବେନ ଯୋଗ୍ୟ
 ହେବ ଗଉର ଚରଣ ଗୋ । ୫ ।

[ପଞ୍ଚଷଠଃ]

ବୃନ୍ଦାବନ ବାସ ଭଜନ

(ମାନସ ରତନ ଧନ ମାନ ତେଜ ଏଣିକି—ବୃତ୍ତେ)

ରୁଲ ମନ ! ବୃନ୍ଦାବନ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ରହିବା ।
 ଏଥୁ ଥାଇଁ କାହିଁ ପାଇଁ ଏତେ ଦୁଃଖ ସହିବା । ଘୋଷା ।
 ପୂର୍ଣ୍ଣମାସଙ୍କ ଗୁମ୍ଫାରେ ମନବାଞ୍ଛି କହିବା ।
 ଦାରସୁତ ଗୃହ କର ଭାବ କପା ସହିବା । ୧ ।
 ବ୍ରଜବାସୀଙ୍କ ସେବାର ଅନୁଗତ ହୋଇବା ।
 ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗ ହୋଇଣ ତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ଶୋଇବା । ୨ ।

ତୁଣ୍ଡେ ସଧାକୃଷ୍ଣ ବୋଲି କୁଣ୍ଡେ ଅବଗାହି ବା
 କଳ୍ପକଳ୍ପର କଳ୍ପସ ଅଳ୍ପକାଳେ ଦହିବା । ୩
 ନର୍ତ୍ତନ-ନର୍ତ୍ତନ କରି ହରିନାମ ଗାଇବା ।
 ଆନନ୍ଦ ହୋଇଣ ଉଦ୍ଦେ କରତାଳି ବାଇବା । ୪
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ମାଧୁକଣ୍ଠ ମାଗି ଖାଇବା
 ନନ୍ଦସୁତ ଭଜି ପ୍ରେମାନନ୍ଦସୁଖ ପାଇବା । ୫

[ଛଣ୍ଡ]

ବୈଷୟାମ ଭଜନ

(ରାଗ କରୁଣା ଶ୍ରୀ ତାଳ ଆଠତାଳୀ)

[ନରମେ କହିଲେ ମରମେ ବାଧୁଛୁ—ବୃତ୍ତ]

ଜୀବନ ପ୍ରଦୀପ ହେଲୁ ଦପଦପ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ ଶେଷ ଯାମ
 ଶ୍ରୀବତୀବଦନ ଶ୍ରୀମଧୁସୂଦନ
 ରଟ ରେ ରେ ସେନା ! ନୋହି ତ୍ରୁମ । ଯୋଷା ।
 ବୋଲି ବୋଲି କୃଷ୍ଣ କେଶବ ମୁରରୀ
 ହୃଷୀକେଶ ଦେବରୁ ଦଇତାର
 ନୃସିଂହ ବାମନ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଧାରୀ
 ବଳଧ୍ଵଂସୀ ରାମ ଦନଶ୍ୟାମ । ୧
 ବୋଲି ବାରମ୍ବାର ମାଧବ ମୁକୁନ୍ଦ
 କେଶବ ଅରୁଣ ଶ୍ରୀପତିଦାନନ୍ଦ

ଶ୍ରୀଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭ ଆଦିକନ୍ଦ
 ବୈକୁଣ୍ଠ ଶ୍ରୀପତି ଅଭରାମ । ୨ ।
 ନିତ୍ୟ ନିରଞ୍ଜନ ସନ୍ଧ୍ୟା ସନାତନ
 ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ପାଶୁ ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ
 କାଳୀଯୁଗଞ୍ଜନ ଯାମଳାଭଞ୍ଜନ
 ବୃନ୍ଦାବନଚନ୍ଦ୍ର କୋଟିକାମ । ୩ ।
 ରସରାଜ ରସମୟ ରସିକେନ୍ଦ୍ର
 ଗୋକୁଳକୁଳ କୁମୁଦ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର
 ଦ୍ଵିଜ ଗୌରମତି ପ୍ରମତ୍ତ ମିଳିତ
 ଯୁଗ୍ମପଦେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁ କାମ । ୪ ।

[ସତସ୍ତବ]

ଶ୍ରୀଗୌରାଙ୍ଗ ଭଜନ

ଭଜ ରେ ପାଗଳ ମନ ! ଗୌରାଙ୍ଗ ମୁରତିକି
 ପତିତପାବନ ଯା ନାମରେ । ଦେଖା ।
 ଶୁକ ସନକ ଆଦି ଯେଉଁ ନାମକୁ ଭଜି
 ଲଭିଲେ ବରକୁଣ୍ଠ ଧାମ ରେ । ୧ ।
 ଧନ୍ୟ ସେ ପୁରନ୍ଦର ଶରୀ ଦେଖା ଉଦର
 ଧନ୍ୟ ସେ ନବଦ୍ଵୀପ ଗ୍ରାମ ରେ । ୨ ।
 ଧନ୍ୟ ସେ ନରନାଥ କି ତପ ଅଲେ କରି
 ଲଭିଲେ ଗୌରଭକ୍ତ ପ୍ରେମ ରେ । ୩ ।
 ସେ ଗୌର ପଦ୍ମପାଦେ ମଜ୍ଜ ମଜ୍ଜ ଆନନ୍ଦେ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ତୋ ମନସ୍କାମ ରେ । ୪ ।

ଜପି ତୁ ମାଳା ଝୁଲି ସାହୁକେ ଉଠ ଫୁଲି
ସୁଖ ଲଭିବୁ ପ୍ରତି ଯାମ ରେ । ୫ ।

ଗୌରଦ୍ବିଜ କହଇ ଯମ ଯାତନା ନାହିଁ
ଚନ୍ଦ୍ର ରେ ଗୌର ଗୁଣ ଧାମ ରେ । ୬ ।

[ଅଂଷଠି]

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜନ୍ମ

ନନ୍ଦଘରେ ଆନନ୍ଦ । ଆଜି ତେ ନନ୍ଦଘରେ ଆନନ୍ଦ ।
ସୁଶୀ ଯଶୋମତୀ କୋଳେ ମାଳମଣିରୁଦ । ଘୋଷା ।
ସାବୁ କୃଷ୍ଣାସ୍ତମୀ ତଥା ନକ୍ଷତ୍ର ସେହିଣୀ
ଜନମ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡନାଥ ଶୁଭବେଳା ଜାଣି । ୧ ।
ବସୁଦେବ ଥୋଇଗଲେ କନ୍ୟା ବଦଳାଇ
ଏ ରହସ୍ୟ ବ୍ରଜବାସୀ ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି । ୨ ।
ପୁତ୍ର ଜନ୍ମ ମହୋତ୍ସବେ ନନ୍ଦ ନାଚେ ତଳି
ଜୟ ଜୟ ହରିଧ୍ବନି ବରଜ ମଣ୍ଡଳୀ । ୩ ।
ବାଜଇ ଶଙ୍ଖ ମହୁରା ଶିଙ୍ଗା ଭେରା ତୁରୀ
ମନ୍ଦରା ମଙ୍ଗଳ ବାଜେ ଆନନ୍ଦ ସବୁର । ୪ ।
ଉପନନ୍ଦ ଅଭିନନ୍ଦ ସୁନନ୍ଦ ସହଚେ
ନାଚନ୍ତି ସବ ଗୋପାଳେ ଗଉଡ଼ିଆ ଗୀତେ । ୫ ।
ହାତେ କେନ୍ଦୁବାଡ଼ି କାନ୍ଦେ ଶୋହେ ଦୁର୍ବ୍ୟ ଭାର
ଖେଳନ୍ତି ଲଉଡ଼ିଖେଳ ବଡ଼ ତମକୁାର । ୬ ।
ବାଳ ବୃଦ୍ଧ ଯୁବା ଗୋପ ଗୋପୀଏ ସକଳେ
ବାଚନ୍ତି ଗୋରସ ମାଥେ ରହି ଦଳେ ଦଳେ । ୭ ।

ଅପୂର୍ବ ନନ୍ଦ ଉତ୍ସବଆନନ୍ଦ ବିଧାନ
ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ମହାନନ୍ଦେ ନାଚି କରେ ଗାନ ।।

[ଅଣସ୍ତର]

ଗୋପୀଙ୍କ ବାଳକୃଷ୍ଣଦର୍ଶନ

ସୁଖ ! ଆସ ଯିବା ଦେଖି

ନନ୍ଦପୁରେ ମାଳ ମାଧବଙ୍କୁ ଦେଖି ସୁଫଳ କରିବା ଆଶି । ଘୋଷା ।

କେ ବୋଲେ ସଙ୍ଗାତ ! ଅତି ବିପକ୍ଷତ

ବଚନ ତୁମେ ତ କହ

ସାତଶ ପଞ୍ଚାଶ ବରଷରେ ନନ୍ଦ

ରଜା ପାଇଛନ୍ତି ପୁଅ । ୧ ।

କରେ ଅର୍ଘ୍ୟଥାନ ଦେଖି ଗୋପବାଳୀ

ନନ୍ଦ ମନ୍ଦିରକୁ ଚଳି

କାଳିଆ କାନ୍ଥକୁ ବନ୍ଦାପନା କରି

ଉଜେ ଦେଲେ ଡୁଲଢୁଲି । ୨ ।

କେ ବୋଲଇ ଦେଖି ଅସିତମୟୁଷ

କାନ୍ତି ଆଜି ଏ କି ସୁଖ

ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ଜଣି ଭ୍ରୁଲତାର ଠାଣି

କି ସୁନ୍ଦର ଚନ୍ଦ୍ର, ମୁଖ । ୩ ।

କେ ବୋଲଇ କରିବରଶୁଣ୍ଢ ଜଣି

ଆଜି ନୁଲମିତ ବାହୁ

ଗୁଣ୍ଡିଦେଲେ ଅଶି ରହୁଅଛି ଲାଶି

ମୁରୁଛି ନୁହଇ ଆଉ । ୪ ।

ଶାଢ଼ୀ ଶୁଭକ ମାନୁଛୁ କଥାଟି
 ସରୁକଟୀ ମୃଗରାଜ
 ଚରଣ ରଙ୍ଗକୁ ଡରଣ ଅରୁଣ
 ଶରଣ ଗଲୁ କି ଆଜ । ୫ ।
 ଶୁଣ ଶୁଣ ପ୍ରାଣ ସହ ! ଗୋ କଥାଏ
 ମୋର ଶୁଣ ପ୍ରାଣସହ !
 ଗୋପ ନବବାଳୀ ଯେତେକ ଅଛନ୍ତି
 ସବୁର ସଂଖ୍ୟାଳି ଏହି । ୬ ।
 କେ ବୋଲେଇ ବାମା ସଂସାର ଉପମା
 ଏଠାକୁ ସୁନ୍ଦରୀ ନାହିଁ
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ଭଣି ଶୁଣିଥା ମିତଣି !
 ତାହାକୁ ଉପମା ସେହି । ୭ ।

[ସବୁର]

ନନ୍ଦକୋଳେ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ

(ରାଗ ଶଙ୍କରୀ ଭରଣ—ତାଳ ଆଠତାଳୀ)

ନନ୍ଦକୋଳେ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ

ବାଜେ ଶଂଖ ଭେଷ୍ଟ ତୁଷ୍ଟ ଭୁବନ ଆନନ୍ଦ । ଘୋଷା ।
 ନୀଳ ନଳିନୀ ଲପନ ଶୋଭା ସୁସମ୍ପଦ
 ଗୋପୀ ଗୋପାଳଙ୍କ ସୁଖ ପୁନଃର ଚନ୍ଦ । ୧ ।
 ଯଶୋଦା ଅଞ୍ଜଳିଧ୍ୟୁ ଶ୍ରୀ ବାଳମୁକୁନ୍ଦ
 ଲବଣ୍ୟ ଚରଣ ତଳ ରକ୍ତ ଅରବିନ୍ଦ । ୨ ।

ବଞ୍ଚିମା ଗୁହାଣୀ କି ସେ ହାସ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ
ସଂସାର ସାର ସୁଖମା ଶ୍ରେୟମାନନ୍ଦ । ୩
ପାନ କରିବାକୁ ସେ ପଦାବ୍ଜ ମକରନ୍ଦ
ଗୌର ଚରଣ ଦ୍ଵିଜର ମାନସ ଶିଳିନ୍ଦ । ୪

[ଏକପ୍ରକାର]

ଯଶୋଦା ସୌଭାଗ୍ୟ

[ଲୋ ସଜନୀ କି ଦେଖିଲ ଆଜି ନେତ୍ର — ବୃତ୍ତ]

ଗୋ ଯଶୋଦେ ! କି ତପେ ପାଇଛୁ ସୁତ
କେଉଁ ବ୍ରତେ କେଉଁ ଦିଅ ମନାଇଲ ଧନ୍ୟ ମା ! ତୁମ୍ଭ ସୁକୃତ । ଘୋଷା ।
ଗୋକୁଳ କୁଳ କୁମୁଦ କଳାକର ବିଦଗ୍ଧ ବର ଅରୁଣ
ଉଇଁଲ ଦିନୁ ଏ ବରଜ-ଅମ୍ବରେ ବର୍ଷନ୍ତ ସୁଖଅମୃତ । ୧
ଧନ ଜନ ସିଦ୍ଧି ଗୋପଲକ୍ଷ୍ମୀ ନିଧି ସବୁ ଯେ ହୁଏ ବଦ୍ଧୁତ
ଯାହାକୁ ତ ଯେତେ ପ୍ରାପତ ହୁଅଇ ଅଧ୍ୟାମ ଲବଣୀ ଦୃଢ଼ । ୨
ଗୁରୁ ବଂଶୀପାଣି ଶିଉଳିମାଠାଣି ସର୍ବଗୁଣେ ଅଲଙ୍କିତ
ଅଲଭ୍ୟ ରତନ କଳାମାଣିକ ଟି ଅବନାଶୀ ଅପ୍ରାକୃତ । ୩
ଗଛୁଛନ୍ତି ଦେଖ ସୁଖମାସୀ ଭବ ବୃଷଭାନୁ ଜେମାକୁ ତ
ଗୌରଦ୍ଵିଜ କହି ଆସ୍ଥାଦୁଥବାହିଁ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ନାମାମୃତ । ୪

(ବାସ୍ତବ)

ଯତେଶାଦା ଭାଗ୍ୟବତୀ

(ରାଗ ତମାଳ ତାଳ ଝୁଲଝୁଝା)

ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟବତୀ ଗୋ ନନ୍ଦରାଣୀ ଯଶୋଦେ
 ଏତେ କାଳେ ଯାହା କୁମର ପାଇଛ
 କେଉଁ ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ଗୋକୁଳେ ହାଦେ । ଘୋଷା ।
 କେତେ ଯୁଗ ବସି ବରଷି କେତେ ଝମେ ଥିଲୁ ଗୋ ରଚି
 ଇନ୍ଦ୍ର ମାଳମଣି ଲବଣ୍ୟ ପ୍ରତିମା
 ତୁମ୍ଭର ପାଇଁକି ମନସ୍ତୁଚ୍ଛଦେ । ୧ ।
 କେନ୍ଦୁ ବୋଲେ କଳା ମାଣିକ ରତନକୁ କେଉଁ ବଣିକ
 କେବଣ କୁନ୍ଦେ ରସାଣି ଗଢ଼ିଥିଲୁ
 ନରୁପମ ଶିଶୁଶୋଭାସମ୍ପଦେ । ୨ ।
 କେ ବୋଲେ ଏ କାଳିଆବୃନ୍ଦ ଗୋପଗୋପୀ ମୋହନ ପାଦ
 କୋଟି ପରମାୟୁ ଦେନ ବଞ୍ଚିଥାଉ
 ସବେ ହୁଲହୁଲି ଦିଅ ଆନନ୍ଦେ । ୩ ।
 ଦ୍ଵିଜ ଗୌର ଚରଣ ଭଣି ଶୁଣ ଆଗୋ ବ୍ରଜରମଣି
 ଏକାଳିଆ ହାତୀ ସବୁର ଗୋ ଥାଡ଼
 କୃତାର୍ଥ ହୋଇବା ଲଗାଇ ହୁହେ । ୪ ।

[ତେସ୍ତର]

ଜନ୍ମୋତ୍ସବ

ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ରେ ଆଜି ଲୁଗିଛୁ ଗୋପର ଦାଣ୍ଡେ
 ନାନା କୁତୁହଳେ ନାଚନ୍ତି ଗୋପାଳେ
 ହରି ହରି ବୋଲି ଭୁଣ୍ଡେ । ଘାଷା ।
 ରୂପକ ମନ୍ଦିର ତାଳ ବାଜେ ଘନ ଘନ
 ସେ ତାଳ ବାଜେ ଘନ ଘନ
 କଟୀରେ କଙ୍କିଣି ବାଜେ କିଣିକିଣି
 ସୁବଳୟ ଝଣଝଣ । ୧ ।
 କେ ହସ୍ତକ କରଇ କେ କରଇ ଉକୁଟ
 ସେ କରଇ ଉକୁଟ
 ହାଁ ହାଁ ଝନକୃତ ଥିେଗତେ ତାଥେଇ
 ତାକତା ଥେଇ ପ୍ରି ମିଶିଟ । ୨ ।
 କେ ଆଳାପ କରେ ସାସା ସାର୍ଗମ ପଦ
 ସେ ସାର୍ଗମ ପଦ
 ମଙ୍ଗଳ ଗୁଞ୍ଜରୀ ରାଗରେ ମନ୍ଦୁରୀ
 ସୁସ୍ବରେ କରଇ ନାଦ । ୩ ।
 କେ ଉଦ୍‌କୁ ହସ୍ତ ଟେକି ଗାନ କରେ ଉଜେ
 ସେ ଗାନ କରେ ଉଜେ
 କେବଣ ଗଉଡ଼ ବୁଢ଼ା ମହାଶୁଡ଼
 ନଇଁ ନଇଁ କରି ନାଚେ । ୪ ।
 କେ ଗାଏ ଗଉଡ଼ ଗୀତ କରଣ ତମାଳ ସେ
 କରଣ ତମାଳ

ଗୋବିନ୍ଦକୁ କାନ୍ଦେ ବସାଇ ଆନନ୍ଦେ
 ନନ୍ଦ ନାଚେ ଢଳି ଢଳି ।୫।
 କାମସେଣ ସୁସେଣ ଆବର ଚନ୍ଦ୍ରସେଣ
 ସେ ଆବର ଚନ୍ଦ୍ରସେଣ
 ବାହୁ ଦୋହଲାଇ ନାଚନ୍ତି ଗେଲାଇ
 କରି ଲୋକ ହରଷଣ ।୬।
 ଗଗନେ ଦେଖନ୍ତି ଦେବେ କରି ଏକ ଦୃଷ୍ଟି
 ସେ କରି ଏକ ଦୃଷ୍ଟି
 ବୋଲେ ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବ୍ରଜସୁରେ ଆଜ
 ହରି ନାମ ମୃତ ଦୃଷ୍ଟି ।୭।

[ଚଉପ୍ରଶ୍ନ]

ଆନନ୍ଦ ହାଟ

(ରାଗ ଆନନ୍ଦ ମଞ୍ଜରୀ)

ଭଲ ଭାବ ଲାଗିଛି ଖଣ୍ଡେ ।

କେ ବସି ଦେଖନ୍ତି ଉଚ୍ଚଜଗତରେ କେ ଆସି ଦେଖଇବାଣ୍ଡେ । ଘୋଷା
 ଆନନ୍ଦେ ଗୋପାଳେ ନନ୍ଦ ସିଂହଦ୍ଵାରେ ଠୁଲ
 କାହାର ମୁଣ୍ଡରେ ରଞ୍ଜିତନା କାମୁଣ୍ଡେ ମୟୁରରୁଲ । ୧।
 କାହା ଶିରେ ଗୁଞ୍ଜର ମୁଣ୍ଡ ଥୋପି ଥୋପି
 କାହାର ମୁଣ୍ଡକୁ ସୁନ୍ଦର ଦଶଇ ବାଙ୍କ ବଉଦିଆ ଟୋପି । ୨।
 କାହା କଣ୍ଠେ କୁଣ୍ଡଳ କା କଣ୍ଠେ ଫିରଫିର
 କେନ୍ଦ୍ର ବାହୁମୁଳେ ବାହୁଟି ବାନ୍ଧଣ ମାରୁଅଛି ଆଡ଼ର । ୩।

କେ ଗଳାରେ ଲମ୍ବାଇଛି ଶ୍ଵେତ ଗୁଞ୍ଜମାଳ
 କେବଣ ଗୋପାଳ ଗାଲଭୂର ବାଇ ନାହିଁ ନୟନ ତାଳି ।୪।
 କେ ପିନ୍ଧି ତଲଣା କାଛି ଭିଡ଼ିଅଛି ଜର୍ଦ୍ଦ
 କାହାର ଅଙ୍ଗକୁ ଘଟଣା ହୋଇଛି ଭଦ୍ରରଖି କରିଅଙ୍ଗ ।୫।
 କେହୁ ଡେଇଁ ଆଡ଼େ ରହି ଦିଏ ଅଙ୍ଗ ତାଳି
 ହୁଣ୍ଡୁହୁଣ୍ଡୁ ଘଣ୍ଟି ଘାଗୁଡ଼ି ବାଜଇ ଶିଙ୍ଗା ବେଣୁ କରତାଳି ।୬।
 କେ କାହାକୁ ଡାକେ ଭାଇ ଜଗିଥା ତୋ ଦେହ
 ବହୁତ ଦିନକେ ହାବୁଡ଼େ ପଡ଼ିଛି କାହିଁ ଯିବୁ ରହ ରହ ।୭।
 ଲଉଡ଼ି ଖେଳରେ ରସି ହେଲେ ଯୋଡ଼ିଯୋଡ଼ି
 ଠାଉ ଠିକି ଠୁକୁ ଶବଦ ଶୁଭଇ ବାଜିଣ ବାଡ଼ିକ ବାଡ଼ି ।୮।
 ନାନା ହାସ ରସ କଉଡ଼ୁକ ଭଙ୍ଗୀ ନାଟ
 ଅତି ସମ୍ଭବରେ ନନ୍ଦର ଦୁଆରେ ବସିଛି ଆନନ୍ଦ ହାଟ ।୯।
 ନନ୍ଦର ଦାଣ୍ଡରେ କେ କୁଳମ ନେଇ ଘଣି
 ଶୁକଳ କେଶରେ ହଳଦି ଲଗଣ ସୁନାଗୁଣା ପ୍ରାୟ ଦିଶି ।୧୦।
 ଗୋପାଳଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ନନ୍ଦ ନାଟେ ତଳି ତଳି
 ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ହରି ଶବଦକୁ ନାୟକର ହଳହଳି ।୧୧।
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ମନ ଅତି ଅନନ୍ଦରେ ଧାଇଁ
 ଅନେକ ଦିନକୁ ଆଶା କରିଅଛି ସେ ନାଟ ଦେଖିବା ପାଇଁ ।୧୨।

[ପଞ୍ଚସ୍ତବ]

ନୀଳ ହାତୀ

ହାତୀ ଝୁଲଇ ରେ ଦିଶଇ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର
 ଅପୂରୁବ ହାତୀ କାହୁଁ ଆସିଅଛି
 କିବା ଏ ଜାଲ ମନ୍ଦର । ଘୋଷା ।
 ଦେଖ ଦେଖ ସଖି ବନ୍ଦୁକ ଆଖି
 ଚାହିଁ ବସନ ଛଟା
 ମଉଁ କରିବର ହେଲୁ କାଳେ ଆଉ
 ନ କରିବ କେଉଁ ହଟା । ୧ ।
 କେମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ବେନି ରଦ ତାର
 ଅଙ୍କୁରି ଆସୁଛି ସହି !
 ନାଶି ଗଣ୍ଡ ସ୍ଥଳେ ଭେଦିବ ଏ କାଳେ
 ଏଥିରେ ସଂଶୟ ନାହିଁ । ୨ ।
 ଗଜ କପାଳକୁ ସୁନ୍ଦର ଦିଶଇ
 ଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦୁ ଆଡ଼କର
 ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ଘର ସିନ୍ଦୂର ଲାଗିଲେ
 କାଳେ ନୋହିବ କି ତୋର । ୩ ।
 ଏ ନୀଳ ବାରଣ ରଣକୁ ବରଣ
 ହେଲୁକାଳେ ଆଗ ବଢ଼ି
 ସମ୍ବର ଅଇରି ସମରରେ ହାରି
 ଯିବ ଧନୁଶର ଛାଡ଼ି । ୪ ।
 କେ ବୋଲେ ଏ ହାତୀ ମଥୁରାରେ ଥିଲୁ
 କଂସ ରାଜା ବନ୍ଦିତରେ

ଶାଙ୍ଖୁଳୀ ଛୁଣ୍ଡାଇ ପଳାଇ ଆସିଣ
 ରହିଛି ଗୋପନଗରେ ।୫।
 କେ ବୋଲେ ଏ ହାତୀ କେଉଁଠାରେ ଥିଲା
 ଗୋପକୁ ଆଣିଲା କେହୁ
 ନାନା ଖଦା ନାନା ବୋଲଣା କରିବ
 କେ ସହିବ ଏହା ଦାଉ ।୬।
 କେ ବୋଲେ ରଜାର ଅନେକ ଡଗର
 ଆସିଥିଲେ ଜଣେ ଜଣେ
 ଦୁରୁଦଣ୍ଡ ହାତୀ ଧରା ନ ପଡ଼ିଣ
 ସଉକି ମାଇଲା ପ୍ରାଣେ ।୭।
 କେ ବୋଲେ କାଳିଆ ହାତୀଟି ମେଲିଆ
 ନ ମାନଇ ଖାଲ ଝମା
 ଗୋପପୁର ଦହି ଦୁଧସର ଖାଇ
 ହୋଇଛି ଧୁସୁରୁଧୁମା ।୮।
 କେ ବୋଲେ ଗୋକୁଳ ପଦ୍ମିନୀ ବନକୁ
 ଉଜ ଡିବ ଏହୁ କାଳେ
 ଏ ହାତୀକି ନେଇ ବାନ୍ଧି ରଖିଥିବା
 କେଳିକଦମ୍ବର ମୂଳେ ।୯।
 କେ ବୋଲେ ଏ ହାତୀ କହେ କେ ବସିବ
 କାହାର ଏଡ଼ିକି ଭାଗ୍ୟ
 ଗୌର ହିଜ ବୋଲେ ରାସ ମଣ୍ଡଳରେ
 ବୃନ୍ଦାବତୀ ହେବେ ଯୋଗ୍ୟ ।୧୦।

[ଛତ୍ର]

ନନ୍ଦରଜାର ଟିକି ପିଲଟି

ବଡ଼ ବିବିଧ ଜଣେ ଲେ ନନ୍ଦ ରଜାର ଟିକି ପିଲଟି
 ଟିକି ପିଲ ବୋଲି ଯାହାକୁ ବୋଲନ୍ତି

ଚିତ୍ତ ପକାଇଲୁ ବକାର ପାଟି ।ଦୋଷା
 ଜନମ କାଳେ ଏନ୍ତୁରିଗାଲେ

ପୂଜନା ଅସୁରା ଧଇଲୁ କୋଳେ
 ଜାନୁରେ ବସାଇ ସୁନ ଦେଲବେଳେ

ଖିର ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାଣ ଶୋଷି ନେଲୁ ଟି ।୧।
 ଧାଇଁଲୁ ଦାଣ୍ଡେ ଗୋରସ ଭୁଣ୍ଡେ

ହାତ ବୋଲିଦେଲୁ ଗୋପୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡେ
 ଧୂଳି ଖେଳ ଠାରେ ମିଳିଣ ରୁଣ୍ଡେ

ଆଜକୁ ନୟନ ଯାତି ଦେଲୁଟି ।୨।
 ପାତଲ କର ମାଗିଲୁ ସର

ଆଣି ଦେଲୁକ୍ଷଣି ଧରକୁ ଧର
 ଦହ ଦୁଧ ଛେନା ଶତେକ ଭାର

ସଖି ! ତା କରକୁ ନ ଅଖିଲୁ ଟି ।୩।
 ଗିଳି ଅନଳ ଭସିଲୁ ତାଳ

ବନେ ଧେନୁଜାର ପୁରୁଲୁ କାଳ
 କାଳିନ୍ଦୀ ଜଳରୁ ବିଷ ଉଡ଼ାଇ ସେ

ପଦ୍ମ ତୋଳି କାଳୀ ଦଳ ଦେଲୁ ଟି ।୪।
 ଭକ୍ଷଲୁ ମାଟି ଶୁଷ୍କେକ ପିଟି

ଯଶୋଦା ଆସିଣ ଦେଖନ୍ତେ ପାଟି

ଉଦର ଭିତରେ ଦିସନ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ

ମାତାକୁ ସେଠାରେ ମାୟା କଲୁ ଟି । ୫ ।

ଏଡ଼ିକ ଭଲ ସେ ଟିକ ପିଲ

କେ ଜାଣେ ଗୋ କେଉଁ ରାଇଜେ ଥିଲ

ଗଉର ଚରଣ ବୋଲେ କଂସ ଆଲେ

ବଦନାଳା ଠାରେ ଜନ୍ମ ହେଲୁ ଟି । ୬ ।

[ସତସ୍ତର]

କୋକଭିତରୁ ଯାତନାଦା ବିଳାପ

(ରାଗ—ଶୋକ ମଞ୍ଜି ରା)

ଜୀବଧନରେ ! ଆହା ମୋ ନଶାନ ଘନ !

କାହିଁ ହରାଇଲି କେନ୍ଦ୍ର ନେଲୁ ମୋର ରକ୍ଷରତନ । ଘୋଷା ।

ନାଶକୁଳେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ସଂସାରେ ନ ଥିବେ କେହି

ମୋହପରି କର୍ମସ୍ଥାନ । ୧ ।

ଗୁହଁବ କାହା ମୁଖକୁ ଦେଲୁ ଦାରୁଣ ଦୁଃଖକୁ

ହେଲୁ ଦଶ ଦିଗ ଶୂନ୍ୟ । ୨ ।

କେଡ଼େ ଦାରୁଣ ବିଧାତା ଏଡ଼େ ଗୁରୁତର ଚିନ୍ତା

କଲୁ ମୋ କନ୍ଦେ ଲେଖନ । ୩ ।

ଜାଣି ତୋତେ ହରାଇଲି କୋକ ବୋଲି ଉଠାଇଲି

ସେ ହେଲୁ କାଳ ବଚନ । ୪ ।

ଆହା ମୋ ଲବଣ୍ୟନିଧି ! କରିବି ଏବେ କି ବୁଦ୍ଧ

ବାରେ ଦେଖା ତୋ ବଦନ । ୫ ।

ମାତାଙ୍କ ବଚନ କର୍ଣ୍ଣେ ନ ଶୁଣି
 ଖୁଆକୁ ଧଇଲେ ମୁରଲୀପାଣି । ୭ ।
 ହସ୍ତ ଚାଲି ଆଉ ନ ପାରେ ରାଣୀ
 ଏ ରସରେ ଦ୍ଵିଜ ଗଉର ଭଣି । ୮ ।

[ଅଶାଅଣି]

ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ କୃଷ୍ଣ

(ରାଗ ଲଳିତ ମଞ୍ଜରୀ)

ଧଇଲୁ ତ ଖୁଆଦଣ୍ଡ । ହୋଇଲୁ ତ କାହ୍ନୁ ଏଡ଼େ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ
 ଜୀବଧନ ରେ ! ଯାଅ ଏଥୁ ହୋ ନା ଲଣ୍ଡଭଣ୍ଡ । ୧ ।
 ଯେବେ ଦଧି ନ ମଢ଼ିବ । କଂସରାଜା କର କେସନେ ଦେବ ।
 ଜୀବଧନରେ ! ମୁଁ ତ ସଂସାରୁ ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହେବ । ୨ ।
 ଛୁଡ଼ ମୁଁ ମନ୍ଥକ ଦଧି । ମୋ ଦଧିବାବନ ଅଞ୍ଜଳନଧି ।
 ଜୀବଧନ ରେ ! ନୁହ ଉଝଟିଆ ବାଇବୁଧି । ୩ ।
 ନମାନ୍ତୁ କାହିଁକି କଥା । ଯାଇ ଶେଷେ ଆଉ ଟିକେ ଶୋଇଥା ।
 ଜୀବଧନ ରେ ! ଆଉ ଦିଅ ନା ମୋ ମନେ ବ୍ୟଥା । ୪ ।
 ନ ଚୁଝନ୍ତେ ଘନମଣି । କାଶରେ ସେ ଶିଖି ଧଇଲେ ରାଣୀ ।
 ଏହି କାଳେ ଯେ । ଗୌରଦ୍ଵିଜ ରସେ ଭଣି । ୫ ।

[ଅଶି]

ଅବୁଝା କାହ୍ନୁ

ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ରେ ! କହୁଛି ମୋ ବୋଲି ଯେନ
 ଯେବେଲେ ପରା ମୋତେ ଜଞ୍ଜାଳ ଲାଗିଛି ଧନ ! । ୧ ।
 ଶୀତଳ ବେଳରେ ଯେବେ ନୋହିବ ଦଧି ମନ୍ଥନ
 ଖରା ଲାଗିଲେ ପରା ଲବଣୀ ହୋଇବ ଲୁନ । ୨ ।
 ଯେ ଗୋପସୁରେ ବାଳକଙ୍କ ବଡ଼ ଅବୁଝା ଦୁର୍ଜନ
 ସୁବୁଧସୁନା ମୋ କାହ୍ନୁ ସମସ୍ତେ ବୋଲନ୍ତି ଧନ । ୩ ।
 ଶୁଦ୍ଧ ତ ନାହିଁ ଦୃଢ଼ିତ ଜନ୍ମ ଆସେ ଧନ ଧନ
 ଦୃଢ଼ିତ ଦଶୁଛି ତୋର ମଳ ନଳିନ ନୟନ । ୪ ।
 ଦେଖୁଅଛି ପରା ଉଠିନାହିଁ ଧବଳବଦନ
 ପଲଙ୍କରେ ଭାଇ ସଙ୍ଗେ କରି ଥା ଦଣ୍ଡେ ଶୟନ । ୫ ।
 ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ନ ବୁଝିଲେ ପଙ୍କଜ ବଦନ
 ମାତାଙ୍କ ପଶନ୍ତି ଧରି କରନ୍ତି ହରି ରୋଦନ । ୬ ।
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ କହେ ମାଏ ମୋ ସାନ ବଚନ ମାନ
 ଆଗ ଶିର ଦେଇ ପଛେ କରୁ ଥା ଦଧି ମନ୍ଥନ । ୭ ।

[କୋଅଶି]

ନକେଷ୍ଟ୍ର

[ନ ଡେଇଁବ ମୁଲେ ଧରା ବୃତ୍ତେ]

ନ ସୁନ୍ଦର କଳା କହାଇଁ

କେ ଦେଲା ତାକୁ ଏ ବେଶ ବନାଇଁ । ଘୋଷା ।

ଝୁଲି ଝୁଲି ନାଚେ

ଖେମଟା ତାଳରେ

କି ରଙ୍ଗେ ବାଜେ ଅନାଇଁ ଅନାଇଁ

ନୂଆ ଗୁଆଳୁଣୀ

ଛୁଆ ଢୁଆଷୁଣୀ-

ମାନଙ୍କ ମାନସ ନିଏ ମନାଇଁ । ୧ ।

କିଏ ଡାକୁଥାଇ

ଅନାଇଁ ବନାଇଁ

କେନ୍ଦ୍ର ଡାକେ ଗେଲେ ସନାଇଁ ଦନାଇଁ

ନନ୍ଦ ରାଣୀଙ୍କର

ସେରନ୍ତା ପୁଅକୁ

କେ କେତେ ମୋଲୀ ମେଲେ ଦେନାଇଁ । ୨ ।

କିଏ ଯାଚୁଥାଇ

ଶଶି ସରପୁଲୀ

ଅଧ୍ୟାମ ଗୋଟିକା ହେନା ଦନାଇଁ

କିଏ ରୁମୁଦିଏ

କଳାରୁଦ ମୁଖେ

ସେ ହଲୁହେ ନେନ ଧନଅନାଇଁ । ୩ ।

ଅଞ୍ଜଳି ପଡାଇ

ଜଞ୍ଜାଳିଆ କାନ୍ଦୁ

ନବମାତ ମାଗେ ଶନଶନାଇଁ

ଗୌରବିଜ କହି

ଧନ୍ୟ ଗୋପଗୋର !

କେଉଁ ଦିଅଁ ପୂର୍ବେ ଥିଲ ମନାଇଁ । ୪ ।

[ବୟାଆଣି]

ନାଟୁଆ କାନ୍ଦୁ

ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର ଜଣେ ନନ୍ଦରଜାର ଟିକ ପିଲଟି

ଗୋପଗୋପାଙ୍କର ମନକୁ ମୋହୁଛି

ଏ ଅଭିଳ ପିଲ କାହିଁ ଥିଲ ଟି । ଦୋଷ ।

କି ରଙ୍ଗରେ ଦେଖ ନାଟ କରୁଅଛୁ

କରି କି ରୂପାଣୀ ନାସାଫଳୁ ଟି
ଏତିକି ଦିନୁ ତ ହେଲଣି ଏସନ

ବଡ଼ ହେଲେ କି ନ କରେ ଭଲ ଟି । ୧।
ମୋ ମନେ ମଣୁଛି ପ୍ରତି ଘରେ ଘରେ

ଫିଟାଇବ କେତେ କବାଟ ତାଟି
ଏତିକି ବେଳୁ ତ ଦେଖାଇ ହେଲଣି

ମଦନଛଇକି ଆଖି ତରୁଟି । ୨।
ଏକ ବିପତ୍ତି ଦେଖିଲି ଗୋ ମିତ !

ଦେଖା ଶୁଣା ଦାହୁଁ ଯାହା କଲୁ ଟି
ଭରକ ଗୋରସ ତାର କରେ ଦେଲି

କବଳକେ ତାହା ଦେଲୁ ତ ଚୁଟି । ୩।
ଆଉ କେତେ କେଉଁ ଭେଳକି କରିବ

ରହିଥା ଦେଖିବ ନ କର ପାଟି
ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ମନପକାଇବ

କୁଞ୍ଜବନ ନିଧୁବନ କଥା ଟି । ୪।

[ତେପୁଅଣି]

ନାଟୁଆ କହୁ।

ଦେଖିବା ଆସ କହାଇ ନାଟ ଗୋ

ନନ୍ଦଘରେ ଆଜି ଆନନ୍ଦ ହାଟ ଗୋ । ଘୋଷା

ପାଟ କାଛୁ ପିନ୍ଧି ଯଶୋଦା ଚୁଟ

କଥାଡ଼ ଭଙ୍ଗିରେ ମାରେ କୁହାଟ ଗୋ । ୧।

ଚଉପାଶେ ରୁଣ୍ଡି ଆଉଁସୁଆଟ
 ମଧ୍ୟେ ବନମାଳୀ କାଳିଆ ଭାଟ ଗୋ ।୨।
 ବୁଝି ତା ମୁରୁକି ହାସ ଜମାଟ
 ଭଲ ନ ହେବ କା ମନ ଉଠୁଟ ଗୋ ।୩।
 ଗୋର ଦୁଜି ଭଣି ସେ ନଟରାଟ
 ଦର୍ଶନେ ଜଞ୍ଜାଳଦଉଡ଼ି କାଟ ଗୋ ।୪।

[ଚଉପାଶି]

ନଟବର

ଗୋପୀ ଦେଇ କରତାଳିକ । ନରୁଇଲେ ପିଲ ବନମାଳୀକ
 କରେ ବାଇ ତାଳ ନାଚନ୍ତି ଗୋପାଳ ଅନାଇଁ ମନାଇଁ ବ୍ରଜବାଳୀକି

। ଘୋଷା ।

କେ କରେ ଉକୁଟ ତାନରେ

କେନ୍ଦୁ ରସେ ଗୀତ ଗାନରେ

ବାଜେ କିଣିକିଣି କଟିର କିଙ୍କିଣି

ନାଚିବାର ତାନମାନରେ ।୧।

ରାମ ନାଚୁଛନ୍ତି ବାଦରେ

କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅନାଇଁ ଆଦରେ

ବାଜେ ଝୁମୁ ଝୁମୁ ଝୁମୁକି ନୂପୁର

ରୋହଣୀନନ୍ଦନ ପାଦରେ ।୨।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୁଖକୁ ଅନାଇଁ

କେଉଁ ଗୋପୀ କହେ ଘେନାଇଁ

ରାମଙ୍କର ନାଟ ଅଧିକ ହେଲା ତ

ତୁମ୍ଭେ କି ନାଚିଲ କହାଇ ! ।୩।

ଗୋପୀମାନେ ଛଳବାଣୀକ

କହିବାରୁ ବେଶୁପାଣିକ

ପାଦ ଛୁଇଁ ନାଟ କଲେ ନୟରୁଟ

ପ୍ରକାଶି ସି ଭଙ୍ଗି ଠାଣିକ ।୪।

କେ ବୋଲେ ରେ ଯନ୍ୟ କାଳିଆ !

ଭଲ ରେ କାର୍ଯ୍ୟମାଳିଆ

କାହିଁ ରଖିଥିଲୁ ଏ ଭଙ୍ଗି ନର୍ତ୍ତନ

ଗୋପସୁତସଙ୍ଗମେଲିଆ ।୫।

ଯାହା ଶ୍ରୀଚରଣ ଧ୍ୟାନରେ

ବୁଝା ଶିବ ସାବଧାନ ରେ

ସେ ପୁଣି ଗୋପରେ ନୃତ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି

ଗୋପୀଙ୍କର ଅବଧାନରେ ।୬।

ଗଞ୍ଜରଚରଣ ମାନକୁ

ନ କହିବ ଆଉ ଆନକୁ

ଆହେ ଫନବନ୍ଧୁ କରୁଣାନିଧାନ !

କର ଏହି ଅବଧାନକୁ ।୭।

— — —

[ପଞ୍ଚାଶତି]

ସେହାରୁର ଯଶୋଦା

(ରାଗ ମହାରତାଳ ସଂସ୍କୃତ)

ଶ୍ୟାମ ! ନ ଯା ନ ଯା ବନରେ ଶ୍ୟାମ ନ ଯା ବନ
ବାବୁ ! ତୁ ମୋ ଜୀବନଧନ ରେ । ଘୋଷା ।

ଆରେ ବାପ ବନମାଳି ! ତୁ ମୋ ନୟନପିତୁଳି
ତୋ ବିହ୍ୱଳେ ଏ ଭୁବନ ଶୂନ୍ୟ ରେ । ୧ ।

ଦଣ୍ଡେ ନ ଦେଖିଲେ ତୋତେ କୋଟି ଯୁଗ ହୁଏ ମୋତେ
ମୁହଁ ରକ୍ତ ତୁ ମୋ ରତନ ରେ । ୨ ।

ଡରୁ ଅନ୍ଧାର ଘରକୁ ମାଆ ମାଆ ବୋଲି ଡାକୁ
ଭୟେ ହେଉ ତୁ ଛନ ଛନ ରେ । ୩ ।

କାଲି ତୋତେ କୋଳେ ଘେନି ଶେଇଥିଲି ମୁଁ ରଜନୀ
ଦେଖିଲି ମୁଁ ପାପ ସପନ ରେ । ୪ ।

ଦଣ୍ଡେ ହୋଇଲେ ଡଢ଼ୁର ଶ୍ରେକେ ହେଉ ଥର ହର
। ବନେ କରିବୁ କି ଶ୍ରେଜନ ରେ । ୫ ।

ଦ୍ୱିଜ ଗୋରୁ କହେ ଦୁଷ୍ଟ ଯେବେ ଯିବୁ ବହୁ ରଖି
ତୋ ସଙ୍ଗେ ମୁଁ ଯିବି କାନନ ରେ । ୬ ।

—————

[ଛପ୍ପାଅଶି]

ପୁତ୍ରବତ୍ସଳା ଯତଶାଦା

ଜୀବଧନ ଦନଶ୍ୟାମ !

ନେତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି ମୋ କାଳିଆ ଜନ୍ମ । ମାଳ ହାତୀ ରେ
ମୋ . ହୃଦତଟଚନ୍ଦନ । ୧ ।

କାଳଠାରୁ ଶାରଦାହୁଁ
ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନ ଦଶିବ କାହୁଁ । ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ରେ
ନିଶି ଦଡ଼ିକରେ ଶୋଭୁ । ୨ ।

ବଂଶୀ ଅବା କେଡ଼େ ଗରୁ
ଧଇଲେ ଏ ହାତ ସେ ହାତ କରୁ । କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ରେ
ମୋ ପିଲାପୁଅ କଟି ସରୁ । ୩ ।

ପୋଏ ଧରିଥାନ୍ତୁ ଗିରି
ବସ ମୋ କୋଳରେ ଶ୍ରେଜନ କରି । ବେଣୁପାଣି ରେ
ପରାଣ ଯାଉଛି ଥରି । ୪ ।

ଜନନୀ ବାସନ୍ତ ବାଣୀ
ଶୁଣି ହସହସ ମୁନିଲାଗାଣି । ସେ ମାଳମଣି
ପଦାବ୍ଜେ ଗଉର ଭଣି । ୫ ।

[ସତୀକା]

ସୁତବତ୍ସଳା ଯଶୋଦା

(ରାଗ ଲଳିତ କାମୋଦୀ ତାଳ ଆଠତାଳୀ)

ରେ ଜୀବଧନ ! କାହିଁକି ତୁ ରଖିବୁ ଗୋଧନ ରେ । ଘୋଷା ।

କେଉଁ ଦୃବ୍ୟ ଅପୁତ୍ର କି ନମିଲଇ ମୋତେ ରେ
ବସ୍ତ୍ର ରଖିବାକୁ ବନେ ପଠାଇବି ତୋତେ ରେ । ୧ ।

ଲକ୍ଷେ ଲକ୍ଷେ ରଘୁଅଳ ଅଛନ୍ତି ମୋହର
ଭ୍ରତ ବରତନ ଖାଇ ହୋଇଣି ଚୁକର ରେ । ୨ ।

ବନେ ବୁଲି ବସ୍ତ୍ର ଚରାଇବା ବଡ଼ ଦୁଃଖ
ଶର ବରଷାରେ ଝିଲିଲିବେ ନାହିଁ ସୁଖ ରେ । ୩ ।

କାନନେ ବାଘ ଭଲୁଙ୍କ ଭୟଙ୍କର ବାଣୀ
ଛନ୍ଦ ହେବୁ ବାବୁ ତାଙ୍କ ରବ କଣ୍ଠେ ଶୁଣି ରେ । ୪ ।

ଭୟଙ୍କର ରୂପ ବାଡ଼େ ଚନ୍ଦ୍ର ଲେଖା ଦେଖି
ଡରି ମେ' କୋଳରେ ବସି ବୁଝୁ ପର ଆଖି ରେ । ୫ ।

ଖାଲ ଖଣା ଗୋଡ଼ି କଣ୍ଟା ଗହନ ବନସ୍ତେ
ସୁକୁମାର ପଦ ତୋର ଚାଲିବୁ କେମନ୍ତେ ରେ । ୬ ।

ହଂସୁଲୀ ତୁଳୀରେ ନିଦ୍ରା ନ ମାଡ଼ଇ ତୋତେ
ଲେଉଟିଲେ କି ଶୟନ ଆଉ ମିଳିବ ବନସ୍ତେ ରେ । ୭ ।

ତୃଷା କଲେ ତହିଁ ଜଳ ନ ମିଳେ ରେ କହ୍ନା !
କ୍ଷୟା କଲେ ଫଳ ମୂଳ ଖାଇବୁ କି ସିନା ରେ । ୮ ।

ଜାଣୁ ଜାଣୁ ଏତେ ଦୁଃଖ ପେଟେବି ବନକୁ
ସତ କି ମିଛ ମୋ ବାବୁ ! ବୁଝ ତୋ ମନକୁ ରେ । ୯ ।

ପୁଣିଯାଏ ଆଜି ତୋତେ ନ ଦେଖିଲେ ଦଣ୍ଡେ
ତୁ ଆସିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଣ ଥିବ ଓ କି ପିଣ୍ଡେ ରେ । ୧୦ ।

ବରୁ ରଖିବାରୁ ଧନ ବଡ଼ପଣ ଯେତେ
ଲେଉଟାମା ମୋର କ୍ଷମେ ନ ଗୁଡ଼ିବ ତୋତେ ରେ । ୧୧ ।

ଗୌର କହେ ଶ୍ରୀମୁଖକୁ ନିନ୍ଦୁଥିଲେ ତୋର
କୋଟି ଇନ୍ଦ୍ର ସମୂହ ମୁଁ ମଣୁଥାଇ ଛୁର ରେ । ୧୨ ।

[ଅଠାଅଶି]

ଯଶୋଦା ପ୍ରବୋଧ

(ରାଗ ମୋହନୀ ତାଳ ଅଦିତାଳ)

ମାଧବ ! କାହା ପାଇଁ ଗୋ ମନା କରୁଛ ମୋତେ
ଏକା ହୋଇ ଯିବ ବନକୁ ନ ଯିବ

ସଙ୍ଗତରେ ଯିବେ ଗୋପାଳସୁତେ । ଯୋଷା ।

ସୁଦାମ ସୁବଳ ମଧୁମଙ୍ଗଳ

ସବ ସଖା ହୋଇଥିବୁ ସୁମେଳ

ତ୍ର ମପଣେ ଥିବୁ ଦୂରକୁ ନ ଯିବୁ ।

ଦୂରକୁ ଆସିବୁ ଦିବସ ଅନ୍ତେ । ୧ ।

ଭାଇ ବଳରାମ ଥିବେ ମୋ ସଙ୍ଗେ

ତେଲ କଞ୍ଚୁକ କରୁବୁ ରଙ୍ଗେ

ସେ ଯମୁନା ଡାର ସେ ଗୋପ ନଗର

ତହିଁ କପା ଡର ହୋଇବ ଚିତ୍ତେ । ୨ ।

ସକାଳରୁ ସ୍ନାନ ଭୋଜନ ସାରି
 ନଦୀତୀରେ ରଖିଥିବୁ ବାହୁରୀ
 ଦ୍ଵିତୀୟ ଭୋଜନ ପାଇଁକ ଅଶନ-
 ସାମଗ୍ରୀ ତ ନେଇଥିବୁ ସଙ୍ଗରେ । ୩ ।
 ଜନମାଙ୍କ ଅଗ୍ରତରେ ଗୋବିନ୍ଦ
 କଲେ ଯେତେ ଯେତେ ରୂପେ ଆହ୍ୱାନ
 କେବେହେଁ ସେ ଶୁଣି ନ ବୁଝନ୍ତି ପୁଣି
 ଗଉର ତରଣ କହଇ ଗୀତେ । ୪ ।

[ଅଶନବେ]

ପ୍ରଭୃତ ଅବକାଶ

(ଶୁଣ ସାଗର ତରଙ୍ଗ ତାଳ ପଡ଼ିପଡ଼ି)

ଉଠ ଉଠ ବେଶୁ ପଣି !

ଉଠ ବାବୁ ମାଳାମ୍ବର ଡାକେ ନନ୍ଦରାଣୀ । ପଦ ।
 ରଜନୀ ହୋଇଲୁ ଶେଷ ଡାକନ୍ତି କୁକକୁଟ
 ଶମ୍ଭୁଆଳେ କମ୍ବୁଦୋଷ ହେଲୁଣି ପ୍ରକଟ । ୧ ।
 ପୂର୍ବଦିଗେ ଦିନମଣି ଉଦୟ ହେଲେଣି
 କୁମୁଦ ମୁଦ୍ରିତ ହେଲେ ପଦ୍ମ ପୁଟିଲେଣି । ୨ ।
 ଧୂର ଅଗଣାରେ ପୋଏ ପୁରୁଲେଣି ଆସି
 ନାମ ଧରି ତାକୁଛନ୍ତି ରାମ ହୁଷୀକେଣି । ୩ ।
 ଆହେ ରାମ ! ଆହେ ଶ୍ୟାମ ! ଆହେ ପଦ୍ମଆଖି !
 ଉଠ ଉଠ ବେଗେ ଯିବ ପରା ବଛା ରଖି । ୪ ।

ମାତାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ଉଠି ବେନିଭାଇ
ହେଲେ ଅପହୃତ ଜନମାଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ । ୫ ।
ନଦ୍ରାଳସ ମୋହନ ସୁନ୍ଦର ରୂପ ଦେଖି
ସଫଳ ହୋଇଲା ଦ୍ଵିଜ ଗଉରର ଆଖି । ୬ ।

[ନବ]

ସୁତବତ୍ସଳା ଜନନୀ

[ଧୀରେ ଘେନ କାନନରେ କୃଷ୍ଣ ବଳୟିତ ବୃତ୍ତ]

ଅଳି ଲଗାଇଲୁ ଧନ ! ବନେଯିବା ପାଇଁ
ମୁଁ ଯେତେ କହିଲି ନ ବୁଝିଲୁ ତୁ କହାଇଁ । ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ରେ । ୧ ।
ଗ୍ରାମପାଶେ ଥିବୁ ବାବୁ ଦୂରକୁ ନ ଯିବୁ
ଦାମ ସୁବଳ ସୁଦାମ ସଙ୍ଗେ ନ ଛାଡ଼ିବୁ । ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ରେ । ୨ ।
ଅପରାହଣ ସମୟକୁ ଚାହିଁ ବସିଥିବ
ଦଣ୍ଡେ ଉଡ଼ୁର ହୋଇଲେ ନିଶ୍ଚୟ ମରବ । ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ରେ । ୩ ।
ତୋ ବଂଶୀ ସ୍ଵରକୁ ଧନ ଡେଇଁଥାଏ କାନ
ତାହା ଶୁଣି ପିତୃ ଧରି ଥାଏ ମାତ୍ର ପ୍ରାଣ । ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ରେ । ୪ ।
ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା ବେଶ ଦେଖିବାର ଯାଏଁ
ଆହାର ପାଣି ମୋହର ପେଟକୁ ନ ଯାଏ । ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ରେ । ୫ ।
ଯାଅ ବାପ ରାମ ସଙ୍ଗେ ହୋଇ ଧରାଧର
କୁଶଳେ ଆସିବୁ କଳି ଗୋଳ ତୁ ନ କରି । ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ରେ । ୬ ।

ନିଅ ତୋ ଛତା ପାଞ୍ଚିଣି ମୁଲେ କଠାଉ ।
ର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ତୋପଛେ ମୋ ମନ ଥାଉ । ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ରେ ॥

[ଏକାନ୍ତବେ]

ପ୍ରଥମ ବନଗମନ

[ସଖି ! ଆସ ଯିବା ଦେଖି ବୃତ୍ତ]

ଆଜି କୃଷ୍ଣ ଯିବେ ବନ ଗୋ ସଖି ! କୃଷ୍ଣ ଯିବେ ବନ

ନନ୍ଦ ଯଶୋମଞ୍ଜୁ

ଆଜ୍ଞା କରିଛନ୍ତି

ରଖିବେ ବୋଲି ଗୋଧନ ଗୋ ସଖି ! [ଦୋଷା]

ବାଇ ହୋଇଲେ କି

ଆମ ରଜାରାଣୀ

ଏମନ୍ତ ବରୁର କଲେ

ସୁକୁମାର ପୁଅ

କହାଇଁକି ବନେ

ପଠାଇ ଦେବେ କା ବୋଲେ ଗୋ । ୧ ।

ପୁରେ ଥାଉଁ ଥାଉଁ

ପର ଲେ ସଜନ

ପଡ଼ୁଥାଇ କେତେ ରିଷ୍ଟ

ଏନ୍ତରି ଶାଳବେ

ଅସୁରୁଣୀ ମଲ୍ଲ

ଭାଜି ପଡ଼ିଲ ଶକଟ

ଗୋ । ୨ ।

ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲ

ସାମଳା ଅର୍ଦ୍ଧନ

ଧୁଆଁକୁ ରଖିଲ ବନ୍ଧି

ଏହି ପରି କେତେ

ବିପତ୍ତି ପଡ଼ୁଛି

ଏହା କି ମନରେ ନାହିଁ ଗୋ । ୩ ।

ସାତ ପାଞ୍ଚ ନାହିଁ ଏକଇ ନନ୍ଦନ

ସେ ପୁଣି ବାଳୁତ ବନ୍ଧୁ ।

ସେ ଯା ବନେ ଯିବେ ଗାଈ ଚରାଇବେ

ନନ୍ଦଘର କି ନ ଅଛି ଗୋ । ୮।

ଲକ୍ଷେ ରଖୁଆଳ ରଖିବା ପାଇଁକ

ନାହିଁ ଅବା କେତେ ଧନ ।

ଗୋପଗଜ ଏଡ଼େ କୃପଣ ହୋଇଲେ

ଦେବା ପାଇଁ ବରତନ ଗୋ । ୯।

ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଯେତେ ଅଳଙ୍କାର

ବରତନ କରି ଦେବା ।

କୃଷ୍ଣର ପାଲଟେ ଜଣେ ରଖୁଆଳ

ନନ୍ଦଘରେ ରଖାଇବା ଗୋ । ୧୦।

ଶୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ଏ କଥା କାହିଁକି

ଶୁଣିନାହିଁ କାହିଁ କାନେ ।

ମାଆ ଭଗବତୀ ସାହା ହେବେ ତାଙ୍କୁ

ଭୟ କାହାକୁ ଗୋ ମନେ ଗୋ । ୧୧।

[ବୟାନବେ]

ଗୋଗୁରଣ ବେଶ

(ରାଗ-ତୋଡ଼ି ପରଜ ତାଳ ଏକତାଳ)

[କି ଦେଖିଲୁ ଆଜି ନେତ୍ର ଲେ ସଜନି-ବୃତ୍ତ]

ଦେଖ ସଜନି ଗୋ ! ବନ ଗୋଗୁରଣ ବେଶ

ସଖାମେଲେ କେଡ଼େ ଶୋଭା ପାଉଛନ୍ତି ବଳରାମ ଦୁଷୀକେଶ । ଘୋଷ

ସୁଦାମା ସୁବଳ ଶ୍ରୀମଧୁମଙ୍ଗଳ କଳିଣୀ ଅର୍ଜୁନ ଦାମ
 ପ୍ରାକ ଅନୁଦାମ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଶ୍ରୀଦାମ ସୁବାହୁ ଶ୍ରୀବସୁଦାମ । ୧ ।
 ସହସ୍ର ପର ଗୋପ ଶିଶୁଗଣ ମେଲେ ଲଭନ୍ତି ଖେଳରେ ରସି
 ନରନ୍ତି ବିଜୟ ବ୍ରଜରାଜ ପୋଏ ବାଇ ଶିଖା ବେଶୁ ବଣୀ । ୨ ।
 କାହାର ଫସ୍ତକେ ପାଗ ଚଉତନା କାହା ଶିରେ ଜାମୁଡ଼ାଳୀ
 କାହା ମସ୍ତକରେ ଉଡ଼େ ପାଟ ନେତ କା ଶିରେ କାଇଥ ମାଳ । ୩ ।
 ହରେ ଗରଗଡ଼ ଗୁଞ୍ଜମାଳା ଶୋହେ ପୋହଳା ସରକ ସର
 ସମ କୃଷ୍ଣଗଳେ ରେହାସବଳ ଦୋହଲଇ କେର କେର । ୪ ।
 ହତା ପାଞ୍ଚଶି କଠାଉ ଶିକାରୁଦ ଦଉଡ଼ି ସବୁର କାଶେ
 ଶମଟା ନାଚରେ ଗୁଲୁଛନ୍ତି ପୋଏ ରାମ ଶାମ ବେନି ପାଶେ । ୫ ।
 ଚିଟି ମାଝେ ଦଣ୍ଡି ଦାଗୁଡ଼ି ବାଜଇ କି ସୁନ୍ଦର ରୁଣଝୁଣ
 ଗୀର ଦିନ ବୋଲେ ବାଜେ ତାଳେ ତାଳେ କହାଇଁ ନୂପୁର ଶୁଣ ॥

[ତେୟାନବେ]

ଚୋଟନି ବାହୁଡ଼ା

(ରାଗ-କୁମ୍ଭକେଦାର ତାଳଝୁଲ)

[ଝଗଡ଼ି ମାତ୍ର ହେଲ ହେ ଶ୍ୟାମ ବୃତ୍ତ]

ଦେଖିବ ପର ଆସ ଗୋ ମିତଣି !
 ମଦନ ମୋହନ ଲବଣ୍ୟ ଠାଣି ଗୋ । ଦୋଷା ।
 ଅନୁପମ ଗୁରୁ ମୁରଲୀପାଣି
 ବନ୍ଧୁ ଆସୁଛନ୍ତି ଗୋଧନ ଆଣି । ୧ ।

କ ମଞ୍ଜୁଳ ତାଙ୍କ ବାଙ୍କରୁହାଣି
 ବିଲେଇ ପଥର ହୋଇବ ପାଣି । ୨।
 ଖେମଟା ନାଟକୁ ତମାଳବାଣୀ
 ଭଲ ମାନୁଥାଇ ପଥରୁହାଣି । ୩।
 ହାସ ଚନ୍ଦ୍ରହାସ କରି ଉରୁଣି
 ସଙ୍ଗ ଦମ୍ଭ ତରୁ ପକାନ୍ତି ହାଣି । ୪।
 ଗୋକୁଳେ ଗୋକୁଳେ କାହାର ଆଣି
 ଛଡ଼ାଇ ନ ଦେବେ କହ ସିହାଣି ! । ୫।
 କେତେ ଶ୍ରମେ କେତେ ସୁରସ ଗୁଣି
 କେଉଁ ବିନ୍ଦୁ ଥିଲା କାହୁଁ ନିର୍ମାଣି । ୬।
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ନାହିଁ କ ଜାଣି
 ସେ ନାଗରମଣି ବିଶ୍ଵ ବିଜ୍ଞାଣି । ୭।

[ଚଉରାଶବେ]

ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା

(ହେଲୁ ଚଉପଞ୍ଚ)

ଦେଖିବ ପରା ଆସ ସଖି ! ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର । ଘୋଷ
 ମାଳ ନବଦାନ ମୁରତିସାର କଣ୍ଠେ ଯତନ ରତନହା
 କରେ ବେଶୁ ଧରି ଉରେ ବନମାଳୀ ଛନ୍ଦ ସୁନ୍ଦର ।
 ଆଗେ ଧେନୁଗଣ ପଛେ ମୁରୁର ଚଉପାଶେ ଗୋପକୁମାରେ ଦେ
 ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା କରି ଆସନ୍ତି ଶୁଭ ପୁରନ୍ଦର ।

ସେହିଣୀ ନନ୍ଦନ ସଙ୍ଗେ ବେଶୁ ଗଣା ତାଳ ବଜାଇ ରଙ୍ଗେ
 ବାଳ ମଧ୍ୟେ ନୃତ୍ୟ କରି ଗାଉଛନ୍ତି କି ହୃଦର । ୩।
 ହିଜ ଗଉର କନ୍ଦେ ଗୋ ସଖି ନିର୍ମଳ ହୋଇଲୁ ଚରମ ଆଖି
 ଗୋପ ସୁତ ସଙ୍ଗେ କିବା ସିନ୍ଧୁ ମଧ୍ୟେ କୃଷ୍ଣ ମାଳ ମନ୍ଦର । ୪।

[ପଞ୍ଚାନବେ]

ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା

ପ୍ରିୟୁଆଳ ! ଅନା ବନମାଳୀ ଆସେ ଧେନୁ ଗୁଳି ଗୋ । ଘୋଷା ।

ସୁବଳ କନ୍ଦରେ ହସ୍ତ କି ରଙ୍ଗରେ କରି ନଂସ୍ତ
 ଗାଉଛୁ ମୁରଲୀ ଗୀତ ଶୁଧେ ତୋର ଚିତ୍ତବିତ୍ତ
 ହରଣିଆ ମରକତମାଳୀ ଗୋ । ୧।

ଜାହାଣେ ବିଜୟେ ହଳୀ ଚୌଦିଗେ ସଖାମଣ୍ଡଳ
 ଗୁଲୁଛନ୍ତି ତଳି ତଳି ନୃତ୍ୟ ରସରେ କି ଭଲ
 ଗୋପପୋତ ମାରି କରତାଳ ଗୋ । ୨।

କେ ବାଏ ଶିଙ୍ଗା ବଞ୍ଚିଣୀ କେହୁ ଭେଷ୍ଟ ବାଏ ରସି
 କେ ତୁଣ୍ଡ ବାଉଛୁ ହସି କେ ମହୁଣ୍ଡ ସୁରେ ଖୁସି
 କେହୁ ବାଏ ପତରକାହାଳୀ ଗୋ । ୩।

ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା ଛର କି ମନୋହର ଦିଶଇ
 ଧବଳୀ ଶାମଳୀ ଗାଉ ପଛରେ ଶ୍ରମ କହାଇ
 ଭାଷେ ଗୌର ପ୍ରେମଅଣ୍ଡ ତଳି ଗୋ । ୪।

[ଛପ୍ପାନବେ]

ଗୋ ଗୁରଣ ବେଶ

[ପ୍ରିୟ ସହ ଛାତି ପଥର କଳିଣୀ ସନ୍ନ ସହ ବୃତ୍ତ]
 ପ୍ରିୟ ଆଳ ! ଅନା ଗୋଟିଗାଣକୁ ବିଜେ ବନମାଳୀ । ଘୋଷା ।
 ସୁବଳ ସ୍ଥଳରେ ଭୁଜଭରା ଦଉ କର ଚିତ୍ତବିତ୍ତବେଶ
 ତଳ କି ବଧୂରେ ଚାଲନ୍ତି ସଧୀରେ
 ଆଗେ ଧେନୁବଛା ବୃନ୍ଦ ଚାଲି । ୧ ।
 ମଦନ ସୁନ୍ଦର ଗୋପଶଶୀ ମଧୁର ସୁସ୍ବର ବାଇ ବଂଶୀ
 ଶିଶୁଗଣ ମେଲେ ନାଚ କୁଚୁହଲେ
 ସଙ୍ଗଧୂତି ଦେଉଛନ୍ତି ଟାଳି । ୨ ।
 ଶିରେ ବାଙ୍କରୁଳ କି ସୁନ୍ଦର ତହିଁ ରୁଞ୍ଜି ଗୁଞ୍ଜି ମୋତିଦ୍ବାର
 ଗଲେ ଦୋଳେ ପୁଷ୍ପକୁଳସୀମାକିକା
 ସୁଗନ୍ଧ ଉଡ଼ନ୍ତି ଅଳିଆଳି । ୩ ।
 କଟୀକି ଶୋଭିତ ପୀତଧଟୀ ତଥପରେ ହେମ ସୁଦ୍ର ଘଣି
 ମୃଦୁ ମଞ୍ଜୁସ୍ବରେ କର୍ଣ୍ଣ ମନ ହରେ
 ଶ୍ରୀପଦ ବାଜେଣୀ ବଳା ଚାଲି । ୪ ।
 ବନ ମାଳାମୁଜ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗଟି କେମନ୍ତ ଲବଣ୍ୟ ପରିପାଟୀ
 ହରିଚନ୍ଦନ ଆମୋଦିଆ ମୋହନେ
 କେ ନ ଦେବ ମନ ପ୍ରାଣ ଲାଳି । ୫ ।
 ଗ୍ରଜ ବଧୂ ପଦ୍ମ ମଧୁକର ନଗନ କିଶୋର ନଟବର
 ଛନ୍ଦଣି ମୟୂର ଚନ୍ଦ୍ର ନିରନ୍ତର
 ଗୌର ଦ୍ବିଜ କରେ ନିଉଁଛୁଳି । ୬ ।

[ସତ୍ୟାନବେ]

ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା

(ସର ଚୋଡ଼ିପରଜ ତାଳ ହୁଲ୍ଲ)

[ଦେଖ ସଜନୀ ଗୋ ବନ ଗୋରୁରଣ ବେଶ ବୁଝ]

ଗୋପ ଦାଣ୍ଡରେ ଗୋ ! ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବଜୟେ

ଗୁରୁ ପାରୁଣରେ ବେଡ଼ି ଗୁଲୁଛନ୍ତି ସୁକୁମାର ଗୋପ ପୋଏ ॥

ସୁଦାମ ସୁବଳ ଶ୍ରୀମଧୁଈଳ ଦାମ ଶ୍ରୀଦାମ ଅଜୁନ
 ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସୁବାହୁ ଫ୍ରୋକ ଅନୁଦାମ ଯେତେ ବ୍ରଜ ଶିଶୁଗଣ । ୧ ।
 ଶିଙ୍ଗା ଭେଷ୍ମ ଉର୍ବୀ ପତର କାହାଳୀ କା ହାତେ ବେଶୁ ବଇଂଶି
 ସୁସ୍ତରେ ବଜାଇ ତା ତା ଥେଇ ଥେଇ ନାଚନ୍ତି କ ରଙ୍ଗେ ହସି । ୨ ।
 ଆଗରେ ଗୋଧନ ପଲକୁ ଅଡ଼ାଇ ତମାଳି ଗୀତ ଗାୟନେ
 ତଳିତଳି ଚଳି ଆସୁଛନ୍ତି ଅନା କ ଶୋଭା ରାଜ ଅୟନେ । ୩ ।
 ଗୌର ଦ୍ୱିଜ ବୋଲେ ଧନ୍ୟ କହ୍ନାଇଁ ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା ବେଶ
 ନୟନ ସାର୍ଥକ ହୋଇଲା ମୋହର ଦେଖି ରାମ ହୁଷୀକେଶ । ୪ ।

[ଅଠାନବେ]

ଗୋପୀସୁବନା

ନିଶ୍ଚେ ନନ୍ଦସୁତ ଜାତି ମହତ ବୁଝାଇବ ।

ସଖାଧୃତିଧ୍ୟୁସବାନା ଜଗତେ ଉଡ଼ାଇବ । ପଦ ।

ଦିନକୁ ଦିନ ଅନେକ ପୀରତି ବଢ଼ାଇବ

ଅତନୁଶରେ ସୁତନୁତନୁକୁ ସଢ଼ାଇବ । ୧ ।

ଦେଖାଇ ନାଗର ଭଞ୍ଜୀ ଚିତ୍ତକୁ ଜଡ଼ାଇବ

ଅନୁପୁର ଅଙ୍ଗନାକୁ ଅମଡ଼ା ମଡ଼ାଇବ । ୨ ।

ବଜାଇ ମୁଲେ କୁଞ୍ଜବନକୁ କଡ଼ାଇବ

କୂସନ ଶେଷେ କପୁର ଧୂଳିରେ ଗଡ଼ାଇବ । ୩ ।

ଆବର ନାଶଙ୍କ ଦନ୍ତସ୍ଥାବର ଡ଼ାଉବ

ଗୋକଳ ନାରୀଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ଦ୍ରୁକୂଳ ଫେଡ଼ାଇବ । ୪ ।

ଗୌର ଦ୍ଵିଜ କହେ ଜାନୁପାଦପେ ଚଢ଼ାଇବ

ବିଶିଷ୍ଟବିଷ ବିରହ ମନ୍ଦିର ପଢ଼ାଇବ । ୫ ।

— ୦ —

[ଅନେଶ୍ଵର]

ଗୋପୀଙ୍କ ଭାବନା

କେ ସହସ୍ର ଆଉ ନନ୍ଦ ତନୟ ଦାଉ ଏ ଗୋ ମା । ଘୋଷା ।

କେ କାହିଁ ନ ଯିବ ଘର ଜଗିଥିବ

ବାହାର ନୋହୁବ କେଶେ

ଯେବେ ଯିବ ତେବେ ଆସିଲା ବେଳକୁ

ହୁରି ପଡ଼ିଥାଏ ଏଶେ । ୧ ।

ଲୁଚି ଲୁଚି ଯାଇ ମନ୍ଦିରେ ପଶଇ

ଗନ୍ଧି ଶାରେ ଥାଇ ବସି

କାହିଁ ଗଲା ବୋଲି ଖୋଜିଲା ବେଳକୁ

କି ଛଟକେ ଯାଏ ଖସି । ୨ ।

କେ ବୋଲଇ ଶୁଣି କାଳିଆର ଗୁଣି
କାଲି ମୋ ପୁରକୁ ଗଲ
କରେ ରଞ୍ଜୁ ଛନ୍ଦି ମୋ ପୁଅକୁ ବାନ୍ଧି
ବାଡ଼ି ବାଟେ ପଳାଇଲା ।୩।

କେନ୍ଦୁ ଆଗ ବଢ଼ି ବୋଲେ ମୋର ଶାଢ଼ୀ
ଚରିଦେଲା ନନ୍ଦପୁଅ
ମନକୁ ମନ ମୁଁ ଯେତେ ବୁଝାଇଲି
ନେହୁ ରହୁନାହିଁ ଲୁହ ।୪।

କେ ବୋଲେ ମିତଣି ! ଗଲ ପାଣି ଆଣି
କେମନ୍ତେ ଅନାଇଁ ଥିଲା
ଏଡ଼େ ଦୁରୁଦଣ୍ଡ ଶ୍ରୀ ଘୃତସ୍ନାନ
ଆସୁ ଆସୁ ପଳାଇଲା ।୫।

ଦଧି ଦୁଧ ସର ଜୀବକା ଆମ୍ବର
ସେ ଯେବେ ହୋଇବ ନାଶ
କାହାକୁ କହିବା କେମନ୍ତେ ସହିବା
ଗୋପରେ କରିବା ନାସ ।୬।

ଗାଳି ତ ନ ଦେବା ମାଡ଼ ନ ମାରିବା
ସେ ତ ବ୍ରଜ ରାଜ ସୁତ
ଏ ବଚନ ଶୁଣି କେଉଁ ଗୋପୀ ଭଣି
ଯାହା କହିଲ ଏ ସତ ।୭।

କହେ ଦ୍ଵିଜ ଗୌର କାହିଁ ପାଇଁ ଡର
ରାଣୀକ କହିବା ଆସ

ଯେବେ ନ ବୁଝିବେ ଗୁହାରି ଆମ୍ଭର
 ଯୋରୁ ଭାଙ୍ଗିବା ବାସ । ୮ ।

— — —
 [ଶବ୍ଦ]

ରୂପାନୁରାଗ

[ଭଲ ଡୁଲିଲୁ ତା ପ୍ରୀତିରେ ପ୍ରାଣସଙ୍ଗି ନ ବୁଝି]
 କି ଶୋଭା ନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ ଗୋ ଅନା ମୋ ଧନ ! । ଯେଷା ।
 ପ୍ରସନ୍ନ କାଳିଆ ଜନ୍ମ ଶ୍ରୀମୁଖ ନବ ଲବଣ୍ୟ
 କରେ ଆନନ୍ଦ ବର୍ଦ୍ଧନ ଗୋ । ୧ ।

ମଦ ଦୃଷ୍ଟିକ ନୟନ ସଜ ନଳିନ ନନ୍ଦନ
 ଅନୁପମ ଅପଘନ ଗୋ । ୨ ।

ମଉଁ କରାନ୍ତ ଗମନ ତହିଁ ମଧୁର ନର୍ତ୍ତନ
 କରଇ ବଂଶୀ ବାଦନ ଗୋ । ୩ ।

ସଖା କରେ କି ଯତନ କମଳ କରମଣ୍ଡନ
 ଆଗରେ ବସା ଗୋଧନ ଗୋ । ୪ ।

ଦାମ ସୁଦାମ ଶ୍ରୀଦାମ ଅନୁଦାମ ବସୁଦାମ
 ଶିଶୁ ବ୍ରଜ ହୁଷ୍ଟ ମନ ଗୋ । ୫ ।

ଧବଳୀ ଶ୍ୟାମଳୀ କାଳୀ ନେଉଳୀ ବଉଳୀ ବୋଲି
 ଡାକ ଅଡ଼ାନ୍ତି ମୋହନ ଗୋ । ୬ ।

ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା ବେଶ ବଳରାମ ହୃଷୀକେଶ
 ମୋହୁଛନ୍ତି ଯିଭୁବନ ଗୋ । ୭ ।

ଗୌରବ୍ଧିଜ ବୋଲେ ସହ ! ଆଜ ଧନ୍ୟ ମୁଁ ହେଲି
ନେତ୍ରେ କରି ଦରଶନ ଗୋ ।।

[ଶବ୍ଦ ଏକ]

ଗୋପୀ ଭାବନା

(କାହିଁ ଗଲେ ମୁରଲୀ ଫୁଙ୍କା ବୁଝ)

ନବଦଳ କାଳିଆ ଚନ୍ଦ୍ର ଭ୍ରୂଲତା ନୟନ ରୁହିଁଲଣି ତ
ନୟନ ବୟସୀ ନାଗରୀ ମାନଙ୍କୁ

ନବରଙ୍ଗ ବାଣୀ କହିଲଣି ତ । ଘୋଷା ।
ବାନ୍ଧିଲଣି ଯତନେ ରୁଲ ପିନ୍ଧିଲଣି ପୀତ ଦୁକୂଳ ଗୋ
ସେ ନୟନବାଳ

କୁଳବତୀ କୁଳ ବୁଝାଇବା ପାଇଁ
ତମାଳିଆ ଗୀତ ଗାଇଲଣି ତ । ୧ ।

ନ ଜାଣିଲ ପରାପେ ହେଉ ନାଶକର ପାଶେ ମିଳଇ
ସେ କଳ'କହ୍ନାଇଁ

ପରିହାସ ବାଣୀ ଶୁଣିବା ପାଇଁ
କର୍ଣ୍ଣ ଡେରି କରି ରହିଲଣି ତ । ୨ ।

ବାଳମେଲେ ଖେଳ କୌତୁକ ତହିଁ ସେହନାହିଁ ଅଧିକ
ସେ ରାସରଙ୍ଗ

ଆରମ୍ଭରେ ତାର ସଙ୍ଗେ ଥାଇ ଆନ
ଆନ ଭାବ ହୃଦେ ବଢ଼ିଲଣି ତ । ୩ ।

ଅଙ୍ଗଦେଶେ ଅନଙ୍ଗ ତାର ଜଣାଗଲ କଲ୍ଲଣି ଘର
ମନେ ବିରୁର

ଏକା ହୋଇ ତାର ପାଶକୁ ଯିବାକୁ
ଦକା ହୃଦୟରେ ରହିଲଣିତ ।୪।
ଗୌର ଦ୍ଵିଜ କହେ ଗୋ ଅ'ଲ ! ଅଳ୍ପଦିନ ଥାଅ ସମ୍ଭାଳି
ବରଜବାଳି !

କେଳି ରଚିବାକୁ କୁଞ୍ଜେ ବସିବାକୁ
ଅନୁକୂଳ ଆସି ହୋଇଲଣି ତ ।୫।

[ଶତେଦୁଇ]

ଗୋପୀ ଭବନ।

[କାଳିନ୍ଦୀ କୂଳକୁ ମୋ ସଂଖାଳି ନ ଯା ବୃତ୍ତ]

ନନ୍ଦ ସୁତ ମହତକୁ ବୁଢ଼ାଇବ ଗୋ
ସଖାଧୂଷାଧୁଂସ ବାନା ଉଡ଼ାଇବ ଗୋ । ଘୋଷା ।
ଦିନକୁ ଦିନ ଅନେକ ପୀରତି ବଢ଼ାଇବ
ଅତନୁଶରେ ତନୁକୁ ସଢ଼ାଇବ ଗୋ । ୧ ।
ଦେଖାଇ ନାଗର ଭଞ୍ଜ ଚିତ୍ତକୁ ଜଢ଼ାଇବ
ଅନ୍ତଃପୁରରୁ ଅମଡ଼ା ମଡ଼ାଇବ ଗୋ
ବଜାଇ ମୁରଲୀ କୁଞ୍ଜେ ବନକୁ କଢ଼ାଇବ
କୁସୁମ ଶେଷରେ ନିତି ଗଢ଼ାଇବ ଗୋ । ୩ ।

ଆବର ନାଶକ ଦମ୍ଭ ସ୍ଥାବର ଚଡ଼ାଇବ ।
 ଅଙ୍ଗ ଦୁର୍ଜଳ କାଞ୍ଚିଲୁ ଫେଡ଼ାଇବ ଗୋ । ୪।
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ କହେ ଜାନୁ ପାଦପେ ଚଡ଼ାଇବ
 ବିଶିଷ୍ଟ ବିଷ ମନ୍ତ୍ରର ପଡ଼ାଇବ ଗୋ । ୫।

[ଶହେ ଚିନ୍ତ]

ଗୋପୀ ଭାବନା

(ରାଗ ମାଳିନୀ ପଦ୍ମପଟ୍ଟ)

କେ ବୋଲେ ସଙ୍ଗୀତ ! ଗୁଜରାଜ ସୁତ
 ଆଜି ତ ବିଷମ ଛବି ଗୋ
 ଦେଖି ଏ ଆରମ୍ଭ ରହିବ କି ଦମ୍ଭ
 ଯବ ହେଲେ ଯିବ ଦ୍ରବି ଗୋ
 ପଶୁ ଦେଖି କି ମୁକ୍ତିବେ
 ସୁରନାଶ ସୁରତି ଇଚ୍ଛିବେ ଗୋ । ୧।
 ଚମ୍ପା ଜାତି ଯୁଗ ମାଧବୀ ମାଳତୀ
 ମିଶାଇ ବାନ୍ଧିଛୁ ଜୁଡ଼ା ଗୋ
 ତାର ଉପରକୁ ବରଦା ଚନ୍ଦ୍ରକା
 କୁଳବତୀ କୁଳବ୍ରତା ଗୋ
 କର୍ଣ୍ଣେ ମନରକୁଣ୍ଡଳ
 ମଣ୍ଡି ଦେଉଛୁ ଗଣ୍ଡ ମଣ୍ଡଳ ଗୋ । ୨।

ଲଲଟେ କପ୍ତୁର ତଳକ ଅଳକ
 ତଳକୁ ରୁଣୁ କୁନ୍ତଳ
 ମୁଖାରବନ୍ଧକୁ ବେଢ଼ି ରହିଛନ୍ତି
 କି ଅବା ଭ୍ରମର ମାଳା ଗୋ
 ବନ୍ଧ କଟାକ୍ଷ ଚୁଡ଼ାଣି
 ନାଶି ଲଜ ପକାଉଛି ହାଣି ଗୋ ॥
 ତଳ ପ୍ରସ୍ତନ ନାହିଁକା ମନୋହର
 ଗଜ ମୋତିବର ଶୋହେ ଗୋ
 ବିନ୍ଦୁଧରେ ସିନ୍ଧୁତ ହାସ ବିକଶିତ
 ଜଗଜ୍ଜନ ମନ ମୋହେ ଗୋ
 ଉରେ ହାର ସୁପଦକ
 ଦେଖି ହୁଏ ହୁଏ ଦକ ଦକ ଗୋ ॥୪
 ସୁବାହୁ ବୃଷାଳ ଜିଣି ପଦ୍ମନାଳ
 ବାହୁଟି କଙ୍କଣ ସାର ଗୋ
 କଣ୍ଠଠାରୁ ଜାନୁ ଯାଏ ଲମ୍ବିଅଛି
 ଶ୍ରୀବଲ୍ଲଭପୁନ୍ନୀ ହାର ଗୋ
 ପରିଧାନ ପୀତପଟ
 କେଳି କଦମ୍ବ ମୂଳ ଲମ୍ପଟ ଗୋ ॥୫
 ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଲକ୍ଷଣ ଅତି ବିଚକ୍ଷଣ
 ଦକ୍ଷିଣାଙ୍ଗେ ଯାଏ ଦେଖା ଗୋ
 ମାଳ ମରକତ ଶିଳର ଯେମନ୍ତ
 ବାମେ ସୁକୁନ୍ଦନ ରେଖା ଗୋ
 କଟୀ କେଶରବୃତ୍ତେ
 ଗତିକର କି ଯିବ ଉତ୍ତର ଗୋ ॥୬

ରଙ୍ଗିମା ଅରୁଣ ରଙ୍ଗିମାକୁ ପୁଣି
 କି ଉପମା ଦେବା ତହିଁ ଗୋ
 ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଶୋଭାଯାକ ରୁଣ୍ଡ
 କଲେହେଁ ନ ଅଶ୍ରେ ଯହିଁ ଗୋ
 ପାଦେ ଜଡ଼ିତ ନୁପୁର
 ନାବେ କମ୍ପିଯାଏ ଡିନି ପୁର ଗୋ ।୭।
 ବ୍ରଜ ଯୁବରାଜ ଦେଲୁପ୍ରାୟ ଆଜ
 ପ୍ରତେ ହେଉଛି ମୋ ମନେ ଗୋ
 ଛବି ଗୁମର ଅମ୍ବର କରେ ଧରି
 ନିଯୋଗିଆ ସଖାମାନେ ଗୋ
 ନିଶ୍ଚେ ପାଃ ଏ ସୁବଳ
 ସଭାପଣ୍ଡା କି ମଧୁମଙ୍ଗଳ ଗୋ ।୮।
 କେଉଁ ମଦାଳସୀ ମନେ ଭାଷେ ହସି
 କି ବା ଏ ମୀନକେତନ ଗୋ
 ବସନ୍ତ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଯାହା କରିବାକୁ
 ବିନେ କଲୁ ବୃନ୍ଦାବନ ଗୋ
 ସଙ୍ଗେ ଦେନ ସଖାକୂଳ
 ମାପ ମୂଳେ କଲୁ ଅନୁକୂଳ ଗୋ ।୯।
 ବସନ୍ତ କୋକିଳ ତାର ଅଙ୍ଗବଳ
 ବାମ ଦକ୍ଷିଣରେ ସ୍ଥିତ ଗୋ
 ବିମାନ ଆଗ୍ନେହି ଖୋଜୁଛି ବିରାଡ଼ୀ
 ନାଶ କରିବାକୁ ହତ ଗୋ
 କହେ କେବଣ ନାୟିକା
 ରତି ବିନା ସେ ଭ୍ରମୁଛି ଏକା ଗୋ ।୧୦।

କେ ଛଇଲି ଭାଷେ ମନକୁ ନ ଆସେ

ତୁ ଯାହା ଉପମା ଦେଲୁ ଗୋ

ଶ୍ୟାମ ସଙ୍ଗେ ସମ କରିବାକୁ କାମ

ନାମକୁ ସାର୍ଥକ କଲୁ ଗୋ

କାହିଁ ହେବ ସେ ସମାନ

ଯାର ନାମ ମଦନମୋହନ ଗୋ । ୧୧ ।

ଆଉଁ କେଉଁ ବାଳୀ ମନେ ମନେ ଭାଳି

ବୋଇଲୁ ଶୁଣ ମିତଣି ! ଗୋ

ଏ ରସାର ସାର କରିଣ ବାହାର

ଠୁଳ କଲୁ ଏଥୁ ଆଣି ଗୋ

ବଡ଼ କୌତୁକୀ ବିରଞ୍ଚି

ଏ କାଳକୁ ଏ ବିବାଦ ରଚି ଗୋ । ୧୨ ।

ତପନ ନନ୍ଦନୀ ଜଗତ ବନ୍ଦନୀ

ପ୍ରେମତରଙ୍ଗିଣୀ ଘାଟ ଗୋ

ଦେଖ ତାର ତଟେ କଦମ୍ବ ନିକଟେ

ବସାଇଛି ପ୍ରେମହାଟ ଗୋ

ଶୋଭା ସଂଗ୍ରହ ବଜାର

ସୁବଳାଦି ସଖା ବଣିକାର ଗୋ । ୧୩ ।

ରୂପକୁ ତୁଲାଇ ଦେବାକୁ ମୁଲାଇ

ଗ୍ରାହକ ନୋହିଲେ ଯହୁଁ ଗୋ

ଧନୀ ନାମ ଶୁଣି ବିଧାତା ବିଛାଣି

ଗୋପକୁ ଆଣିଲୁ ତହୁଁ ଗୋ

ଦଣ୍ଡି କାଠ ମାପଡ଼ାଳ

ଦୋଳ ପାସରେ କରୁଛି ତୁଲ ଗୋ । ୧୪ ।

ଗୌର ଦିନ ଭଣି ହେ ବ୍ରଜ ରମଣୀ !

ଏ ମାଳ ରତନ ମଣି ଗୋ
ତୁମ୍ଭେ ଶ୍ରୀରାମବତୀ ଯୋବନ ସମ୍ପତ୍ତି

ଦେଇ ନିଅ ବେଗେ କଣି ଗୋ

ତୁମ୍ଭେ ଉରଜ କନ୍ଦର

ସେ ଶୁଳକୁ ଏ ହେବ ସୁନ୍ଦର ଗୋ । ୧୫ ।

[ହେଉ ଚାରି]

ହୁଁ ପାନୁରା

[ସଧେ ତେହଲୁଗି ଶ୍ୟାମ କି ବଞ୍ଚିଲ ଗୋ ଜେମାଦେଇ ! ବୃତ୍ତ]

ମିତ ଅନା ! ଦଶେ କି ସୁନ୍ଦର

ଏ ନନ୍ଦର କହ୍ନା ଗୋ । ଘୋଷା ।

ମସ୍ତକେ ବରହା ବରହ ମୁକୁଟ

ନାନା ପୁଷ୍ପେ ବେଢ଼ା ସୁଗନ୍ଧ ପ୍ରକଟ

ବେଜପୁନ୍ଦ୍ରୀ ବନମାଳ ହୃଦୟଟ

ଦୋଳେ କି ରଙ୍ଗେ ସୁମନା ଗୋ । ୧ ।

କଟୀ ଦେଶରେ ତା ଚାରି ପାତପଟ

କଳାଧନେ କି ରଞ୍ଜିତା ଝଟଝଟ

କର୍ଣ୍ଣ ସୁଗେ କର୍ଣ୍ଣିକାର ସୁ ଲଲଟ —

ପଟେ ବନ୍ଧୁ ଗୋରୁଚନା ଗୋ । ୨ ।

ଶଶି ଚନ୍ଦ୍ରୋଜ୍ଜ୍ୱଳ ଶ୍ରୀଗଣ୍ଡମଣ୍ଡଳେ

ରତନ ମକର କୁଣ୍ଡଳ ଗୋ ଖେଳେ

! ମୋହନ ମୁରଲୀ ଚୁମ୍ବେ ବିମ୍ବାଧରେ
 କି ମନେ କରି ଭାବନା ଗୋ । ୩ ।
 ଚରଣେ ରୁଣିତ ବାଜେଣି ନୁପୁର
 ଝୁମୁଝୁମୁ ନାଦେ ମୋହର ଯି ପୁର
 ସତୀ ପତିବ୍ରତା ମତି କରେ ଜୂର
 ଧନ୍ୟ ସେ କାଳିଆସୁନା ଗୋ । ୪ ।
 ପୁଷ୍ପ ଚକ୍ରଦମ୍ଭ ମୂଳେ ହୋଇ ଉଭା
 ପ୍ରକାଶେ କୋଟି ଅନଙ୍ଗ ପ୍ରଭା ଆଭା
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ତୁମ୍ଭେ ତା ବଲ୍ଲଭ—
 ପଣକୁ ଦଟଣା ସିନା ଗୋ । ୫ ।

— — —

[ଶବ୍ଦ ପାଞ୍ଚ]

ରୂପାନୁରାଗ

(ସ୍ଵଗ ଚୋଡ଼ପରଜ ତାଳ ଆଡ଼ତାଳ)

ଅନା ରେ ମନାନନ୍ଦ ଛବିକ
 ରୁନା କରେ ସତୀ ମତି ପବିକ ॥
 ସେ ବକାମୁରତି ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର
 ନିତି ନିତି କରେ ନୂଆ ହୃଦର । ୧ ।
 ଅଖିଳ ବରଜ ପୁରେ ଗୋ ଏହି
 ରଖି ଦେବ ନାହିଁ ଯୁବଗା ଗୋ ୧ । ୨ ।
 ଅଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗୀ ଛଟା ହସ ରୁଦ୍ରାଣି
 ମୁଗୁନ ପଥର କରଇ ପାଣି । ୩ ।

କି ଗୁର ସେ ମାର ଶୋଭା ଗୋ ମିତ
ଏ ରୂପ ଦେଖିଲେ ହେବ ମୋହିତ । ୩
ନଗାନ ନଟନ ମୋହନ ବେଶ
ଗୁଣି କେ ନୋହିବ ଭାବେ ଆବେଶ । ୪
ତାଳୁରୁ ତଳିପା ସରକ ରାମା
ତୁଳ୍ଲ ହେବେ ପରା ସବ ଉପମା । ୫
ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ସମ ହେତୁରେ
ଖୋଜିଲେ ନ ଥିବ ଚଉଦ ପୁରେ । ୬

[ଶତେ ଛଅ]

ରୂପାନୁରାଗ

(କି ନାମ ବୋଲଲୁ ତୁହି ଗୋ ଲଳିତେ ଦୃଷ୍ଟ)

କହନ୍ତି	ଶ୍ରୀମତୀ	ଦେଖ ଆଗୋ ଦୁଇ
	କଦମ୍ବ ମୂଳେ	ଘନକୁ
ଲଳିତା	ସାରଣୀ	ଘନ ନୁହେଁ ସତ
	ଗୁଡ଼ ନନ୍ଦନନକୁ ।	ଘୋଷା ।
ରସବତୀ	କହି	ଘନ ଯେବେ ନୋହି
	ବରଷୁଛି	ତ ଜଳକୁ
ଲଳିତା ବୋଲଇ	ବାରଦ	ନୁହଇ
	କୃଷ୍ଣହାଳ	ଏ ତଳକୁ । ୧ ।

ଶ୍ରୀ ରସମୟୀ ମେଘ ଯେବେ ନୋହି
 ଶୁଣ ଅଶନ ସୁନକୁ
 ଲଳିତା ବଦନ କୃଷ୍ଣ ବଶୀଗୀତି
 ନ ଶୁଭେ କି ତୋ କର୍ଣ୍ଣକୁ । ୨ ।
 ଶ୍ରୀକଣୋରା କହି ଆରେ ପ୍ରିୟସହ
 ଦେଖ ବିଜୁଳ ମାଳକୁ
 ତହୁଁ କହେ ଆଳୀ ନୁହେଁ ସେ ବିଜୁଳ
 କୃଷ୍ଣର ମୋତିମାଳକୁ । ୩ ।
 ଶ୍ରୀକେଶ ଦନୋଦୟ ଅନା ଲୋ ମିତଣି
 ମୁଦର ଲହରୀକୁ
 ସହଚର ଭଣି କୃଷ୍ଣ ରୁଲେ ମଣି
 ଗୁଞ୍ଜର ଶିଖିପୁଛକୁ । ୪ ।
 ରାଧିକା ଭଜନ ଅନା ବକପନ୍ଥ
 ମାପତଳ ଗଗନକୁ
 ପ୍ରିୟ ସଖୀ କହେ ବକପନ୍ଥ ନୁହେଁ
 କୃଷ୍ଣ ହୀନ ବସନକୁ । ୫ ।
 ଭଣି କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ଧରୁଛ ମୋ ହିଆ
 ଦେଖି ସଖି ! ଏମାନଙ୍କ
 ଗୌର ଦିନ ଶ୍ରୀକେଶ ଶୁଲଧିବା ବାସେ
 ଶୁଦ୍ଧାନା ମାପ ମୂଳକୁ । ୬ ।

[ଶହେ ସାତ]

ରୂପାନୁରାଗ

ଏଣୀନୟନାରେ ! ବାରେ ଚୁନ୍ନା ତୁ ଶିଳି
 ଛଇଲ ନଟ ନାଗରମୁକୁଟମଣିକ । ଘୋଷା ।
 ଯେ ଦେଖିବ ଥରେ ତା କଟାକ୍ଷରଦାଶିକ
 ଅର ନ ଯାଇକ ରଖି ପାରିବ ଆଶିକ । ୧ ।
 ଶୁଣିଲେ ଥରେ ତାହାର ଇଙ୍ଗ ତ ବାଣୀକ
 ପଡ଼ିବ୍ରତା ଧନ ପିଙ୍ଗ ଦେବ ସେ ପାଣିକ । ୨ ।
 ଏ ସଂସାର ଶୋଭାସାର ସମ୍ପତ୍ତି ଗୁଣି କ
 ବରୁର ରୁଣିଆନନ ଅଛି ନିର୍ମାଣି କ । ୩ ।
 ଧନ୍ୟ ବୋଲିବା ଏ ରୁଗତା ବିରାଣିକ
 ରସେ ରସାଣି ଦେଇଛି ପ୍ରୟସ ଗୁଣି କ । ୪ ।
 ରବ ପୂଜା ସୁକୃତ ତୋ ଦଶିଲ ଏଣିକ
 ଆଣି ଉନ୍ନେ ଲମ୍ବା ମାଳ ରତନ ମଣିକ । ୫ ।
 ଗୌର ହୃଦି ଶ୍ରେଷ୍ଠେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ! ଶୁଣ ମୋ ବାଣୀକ
 ଆଉ ଦିନେ ନ ରୁଷିବୁ ମୁଲେପାଣିକ । ୬ ।

[ଶହେ ଆଠ]

ରୂପାନୁରାଗ

(ଗଗ କାରବାଣୀ ତାଳ ମିଶ୍ରଭୂପ)

[ମନେ ପଡ଼ୁଛି ମା ! ସେହି ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ ବୃତ୍ତ]

ଆଜ ମୁଁ ଦେଖିଲି ଲେ ମୋହନ ମୁଖିକ । ଘୋଷା ।
 ନାଟନେ ପଡ଼ିବରତ ଦକ୍ଷ ଯେ ଅନବରତ
 ଅଭିନବ ମରକତ ରତନ କାନ୍ତିକ । ୧ ।

ମାପମୂଳେ ନିକାଞ୍ଚନେ ଉଦ୍‌ଭବିତ୍‌ଲେ ଯତନେ
 ହୃଦୟିଆ ସୁନ୍ଦର ମୋ ନୟନ ସମ୍ପତ୍ତିକ । ୨।
 ଶୋଭା ସୃଷ୍ଟି ପୁରନ୍ଦର ରସିକ ରସ ଶେଖର
 ଗୋପୀହୃଦ ଘନସାର ନିକୁଞ୍ଜ ହାତୀକ । ୩।
 ଗଉରଚରଣ ଭଣି ଧନ୍ୟ ଗୋ କିଶୋରୀମଣି
 କେଉଁ ବ୍ରତେ ମନାଇଁଛୁ ସେ ବଂଶୀପତିକି । ୪।

[ଶବ୍ଦେ ନଅ]

ରୂପାନୁରାଗ

(ମଘାଳାମଣିକ ଦିନେ ବୃତ୍ତ)

ଅନାଇଁ ଦେଲି କିହତେ କହାଇଁ ଆଡ଼କୁ
 ରାଜ ଘାଟ କେଲି ମାପ ଲତା ଉଡ଼ାଡ଼କୁ ଲେ । ଘୋଷା ।

ଏତେ ଛନ୍ଦ ଅଛି ବୋଲି ନନ୍ଦ ପୁଅ ଠାରେ
 ଜାଣି ତ ନ ଥିଲି ମୁହିଁ ଲେ ସଜନି ! ପଡ଼ିଲି ହଟାରେ । ୧।

ପରଶ ପାଷାଣ ଜାତି ସେ କାଳିଆ ଗୁନ୍ଦ
 ମୋ ପାଇଁ ଥିଲା କି ପାତି ଲେ ସଜନି ! ତା ମୋହନ ପାଦ । ୨।

କି କୋମଳ ଗୁଟୁବାଣୀ କହି ସେ ଜାଣଇ
 ରୁମ୍ଭକ ଟାଣିଲା ପରି ଲେ ସଜନି ! ଚିତ୍ତକୁ ଟାଣଇ । ୩।

ବେଶ ହୋଇ ନଘାତଟେ ରହେ ସେ ଯେସନେ
 ତହୁଁ ବଳି ତଳିଯିବ ଲେ ସଜନି ! କେ ଅବା କେସନେ । ୪।

ତା ମୁରଲୀ ବଜା ଖଣି ସଂସାରେ କାହିଁଛି ?

କରେ ସେ ଯନ୍ତର ସତେ ଲୋ ସଜନି ! କ କର ପାଇଛି । ୩

କୋଟିଏ ସୁନ୍ଦାର ତାର ଛଇ ଚାନ୍ଦିନୀ

ଧନ୍ୟ କେ ଆସିଛି ତାକୁ ଲୋ ସଜନି ! ଗୋକୁଳସୁଗନ୍ଧ । ୪

ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ଶୁଧେ ! ମିଛେ ସିନା ମାଝି

ତୁମ୍ଭ ପ୍ରେମ ସୁଆଗିଆ ସେ ହଟିଆ ନାଗର କହାଇ । ୫

[ଶହେ ଦଶ]

ରୂପାନୁରାଗ

(ରାଗ କାମୋଦୀ ତାଳ ଏକତାଳୀ)

ଆଜ ଦେଖିଲ ବନମାଳୀକ ଗୋ

ଏ ପରା ଦଳଧିଲେ କାଳୀ କ ଗୋ । ଘୋଷା ।

ବୃଜବାଳକ ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଧୁ ଆସନ୍ତି ରଙ୍ଗେ

ବଜାର ବେଶୁ ଶିଙ୍ଗା କାହାଳୀକ ଗୋ । ୧ ।

ବନ କୁସୁମେ ବେଶ କ ଗୋଷ୍ଠୀ ପୀତବାସ

କର୍ଣ୍ଣେ କୁଣ୍ଡଳ କରତାଳକ ଗୋ । ୨ ।

ବାମେ ବାନ୍ଧିଛୁ ଜୁଡ଼ା ଶିଖିଶିଖି ବେଡ଼ା

ଖୋସିଣ ରଙ୍ଗ ଜାମୁଡ଼ାଳକ ଗୋ । ୩ ।

ଅଙ୍ଗେ ଗୋରଜ ଧୂଳ ଆସନ୍ତି ତଳ ତଳ

ଡାକନ୍ତି ଧବଳୀ ଶ୍ୟାମଳୀକ ଗୋ । ୪ ।

ସାର ଲବଣୀ ସର ଭୃଞ୍ଜିର କଳି ପ୍ରିୟ
* ମୋହନ ସେବେ ପାଦ ତଳକି ଗୋ । ୫ ।

[ଶବ୍ଦେ ଏଗାର]

ରୂପାନୁରାଗ

(ରାଗ ପଞ୍ଚମ ବରଦ୍ଧି ତାଳ ଟି ପୁଟା)

ଅର୍ଯ୍ୟମା ଜେମାର କୂଳେ କେଳି ହଳପ୍ରିୟମୂଳେ
ସଖି ! ମୁଁ ଦେଖିଲି ଯେଉଁ ରୂପ
ସେ ତ ଅତି ଚମତ୍କାର , କୋଟି ସୃଷ୍ଟି ଶୋଭାସାର
ଲବଣ୍ୟ ପ୍ରତିମା ରସକୂପ ଗୋ
ପ୍ରିୟସହ !

ନଟନଟବର ଦବ୍ୟଠାଣି

ତହିଁ କେତେ ସୁଧା ଅଛି କେ ପାରବ ଜାଣି ଗୋ । ୧ ।

ମାଳେନ୍ଦ୍ରମଣି ଦର୍ପଣ ନୟୋଗିଲେ ପଣ ପଣ
ତା କାନ୍ତି ପଣକୁ ନୋହେ ସର

* ମୋହନ ଦାସ ଏ ଗୌରଚରଣଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଶିଷ୍ୟ
ଥିଲେ । ତେଣୁ କୃପାରେ ତାଙ୍କ ନାମରେ ଭଣିତା । ଏହି
ମୋହନ ଦାସ ଅଧିକାଂଶ ବାବାଜି ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣଙ୍କ ଦକ୍ଷାଗୁରୁ ଓ
ଶ୍ରୀ ବିଚ୍ଛନ୍ନଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଅଜାଗୁରୁ ।

ନବାମୁଦ ମରକତ ଦନକଳା ଜଳଜ ତ

ଲଜ ପାଇ ଯିବେ ଅପସରି ଗୋ!

ପ୍ରାଣମିତ !

ଦଳା ଅଞ୍ଜନ କ ହେବ ଲକ୍ଷ

ଶତମାଳ ତମାଳ ତ ହାରିବେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଗୋ ।।୨।

ନେତ୍ର ମନ ବିମୋହନ ସୁଲଳିତ ଅପଦନ

ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସିନ୍ଦୁରେ ଗଲି ମଜ୍ଜି

ନ ପାଇଲି ଅଳ କୂଳ ମୋର କନ୍ଦରୁମୁଳ

ସହିତରେ କେଣେ ଗଲା ହଜି ଗୋ!

ପ୍ରାଣସଖି !

ଆଉ ପାଉନାହିଁ ଲେଡ଼ି ଲେଡ଼ି

ମୋ ଲଜ ମହତ ସେ ତ ଦେଲେ ଜାଳପୋଡ଼ି ଗୋ ।।୩।

ଚାକ୍ଷୁଷ ତଳିପା ଯାଏ ଉପମା ଦେବ କି ପ୍ରାୟେ

ତାହା ମୋତେ ଆସୁନାହିଁ କହି

ଉପାୟ କହ କି କରି ହେବ ଶ୍ରୀପଦ କିଙ୍କରୀ

ଜାତି କୁଳ ଶୀଳେ ମୁଁ ନ ରହି ଗୋ

ପ୍ରାଣଦୁତ !

ମାଗୁଅଛି ତୋତେ ମୁଁ ଏତିକି

ଭେଟାଇବୁ କି ମୋରେ ସେ ମାଳହାଣକି ଗୋ ।।୪।

[ଶତେ ବାର]

ରୂପାନୁରାଗ

(ସଖି ଗୋ ! ମୋର କୁଞ୍ଜକୁ ଆଜ ବୁଝ)

ସଜନୀ ! ଶ୍ୟାମ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗଠାଣି
ବସି ଗଢ଼ିଥିଲୁ କେଉଁ ବରାଣି । ଘୋଷା ।ଯେତେ ମାଳତୀର ସାରକୁ ଆଣି
ଏକ କରି ତନୁ ଅଛି ନିର୍ମାଣି । ୧ ।ରୁଲ ତଳକୁ ଲମ୍ବିଅଛି ବେଣୀ
କବା ଖେଳ କରେ କାଳୀୟ ପଣୀ । ୨ ।ଭାଲେ ଗୋରଚନା ରଚନା ପୁଣି
ମଧୁର ହାସକୁ ବାଜ ଚୁହାଣି । ୩ ।ପୀତବାସ ବିଦ୍ୟୁତ୍-ଝଟକ କିଣି
ଭରେ ବନମାଳ କଣ୍ଠରେ ମଣି । ୪ ।କଟୀରେ ଶୋଭନ ସୁଦ୍ର କଙ୍କିଣି
ପୟରେ ନୁପୁର ବଳା ବାଜେଣୀ । ୫ ।ଦେଖି କାହା ଦମ୍ଭ ରହିବ ପୁଣି
ସୁରତି ଇଚ୍ଛିବେ ସୁର ତରୁଣୀ । ୬ ।ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ଶୁଣ ମୋ ବାଣୀ
ଦଇବ ଦେଲଣି ତୁମ୍ଭକୁ ଆଣି । ୭ ।

[ଶହେ ଚେର]

ରୂପାନୁରାଗ

(ରାମାବର ! ଅନା ଶ୍ୟାମରୂପ ଦିଶେ କି ସୁନ୍ଦର ବୃତ୍ତ)

ପ୍ରିୟ ଆଳି !

ରୁହଁ କି ମାଧୁରୀ ଶ୍ୟାମ ଶୋଭାଶିଳା ଗୋ । ଘୋଷା ।
 ମହେନ୍ଦ୍ରମାଳରତନକାନ୍ତ ଜଣି ଅପଦନ
 ତହିଁକି ବିଚିତ୍ରବେଶ ମୋହେ ତନୁ ପୁରୀ ଗୋ । ୧ ।
 ଯଶୋଦା ନେତ୍ର ଶଙ୍ଖାଳି ରସାମୃତ ବିଚୀମାଳୀ
 ଅଭିନବ ନଟବର ଭଞ୍ଜି ମେଢ଼ାସୀ ଗୋ । ୨ ।
 ଅଖିଳ ବରଜବାସୀ ମାନଙ୍କ ଆନନ୍ଦ ଶଶୀ
 ପ୍ରମତ୍ତ କଳା କୁଞ୍ଜର ନକୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ଗୋ । ୩ ।
 ଦୁଃଖ ପାଶୋରୀ ଶ୍ରୀରଙ୍ଗ ଲବଣ୍ୟ ଠାଣି ସିରଜ
 କି ସୁନ୍ଦର କେଳି ନାପ ମୂଳରେ ଉତ୍ସର ଗୋ । ୪ ।
 ବସି କେଉଁ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ଗଢ଼ିଥିଲା ଏ ପ୍ରତିମା
 ନାଗରାଜ ଶିରଅବତଂସ ବଶୀଧାରୀ ଗୋ । ୫ ।
 ଦ୍ଵିଜ ଶୌର କହେ ଶୁଣି ଶୁଣି ଗୋ ଶୁଭ ଦୁଲ୍ଲଭ !
 ସେ କାମ ମୋହନ ଭ୍ରମ ପ୍ରେମର ଭିକାରୀ ଗୋ । ୬ ।

[ଶହେ ଚଉଦ]

ଛୁପାନୁରାଗ

(ରାଗ ଶଶିକାମୋଦୀ ତାଳ ଆଠତାଳୀ)

[ମୁଲେ ତୋରେ ଶରଣ ଗଲି ବୁଝ]

ଶ୍ୟାମ ଯିଉଛି ଛଇଁବେ ସଜିନି !!

ବାମନସୁମାଳି କରଇ ବାଇ ଲେ । ଘୋଷା ।

କଳା ଭାଲେ ଦଳାକସୁରା ଚିତା

ବଳାନୁଜକୁ ସେ କେଡ଼େ ଶୋଭିତା । ୧।

ଶିଶିପୁତ୍ର ଗୁଡ଼ ସେ ବାଙ୍କ ରୁଲେ

ଶଞ୍ଜିତୁ କେ ରଙ୍ଗେ ମାଳବକୁଲେ ଲେ । ୨।

କଣ୍ଠେ ଗନ୍ଧର୍ବଳ କଳୀର ପ୍ରସ

ଦେଖି ନ ଭୁଲିବ କେଉଁ ବଞ୍ଚିଲା ଲେ । ୩।

ହଳିପ୍ରସୂମାଳୀ ଜନ୍ମକୁ ବଳି

ଦୋଳି କେଳି କରେ ଅନା କ ଭୁଲି ଲେ । ୪।

କରେ ଧରେ ଯେଉଁ ମୋହନ ବଂଶୀ

କେ ବଞ୍ଚିବ ଦେଲେ ଅଧରେ ଦଂଶି ଲେ । ୫।

କୁହୁକ ହୃଦର ଭେଳିକି ଲଗା

କଳିଯଜାକୂଳ ସରଣୀଜଗା ଲେ । ୬।

ଭୂଦେବ ଗଉର ଚରଣ ଭାଷି

ଯେ ହେଉ ସେ ହେଉ ହେବ ତା ଦାସୀ ଲେ ॥

[ଶହେ ପଦର]

ରୂପାମୁରାଗ

ଶ୍ୟାମଶୋଭା ଠାଣି ସେ ବନ୍ଧୁର ବଦାଣି
ଅଳ୍ପକେ ନୁହଇ କଲେ କଲେ କଲ୍ପି

ଗତି ଥିଲା ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ବନ୍ଧୁଣୀ ॥

କି ସୁନ୍ଦର ଗୁରୁ ଚନ୍ଦ୍ରକ ରୁଡ଼ା

କଲବଣ କୁଳ ବରତ ଛଡ଼ା

ବକୁଳ କୁସୁମ ତହିଁରେ ସୁଷମ

କଟୀ ତଳକୁ ଲମ୍ବିଅଛି ବେଣୀ ।୧।

ବେନି ଛବଣରେ ରହୁ କୁଣ୍ଡଳ

ଦୋହଲି ଖେଳଇ ଗଣ୍ଡ ମଣ୍ଡଳ

ଗୋରୁଚନା ଚିତା କପାଳେ ଶୋଭିତା

ନାସେ ଗଜମୋତିବର ବସଣୀ ।୨।

ମୁଖେ ମନ୍ଦହାସ ଯେମନ୍ତ ଶୋଭା

ଦେଖିଲେ କେ ଅବା ନୋହୁବ ଲୋଭା

ଉରେ ସୁପଦକ ଦିଶେ ଜକ ଜକ

ଦେଖି ଦକ ଦକ ହେବେ ତରୁଣୀ ।୩।

ଶ୍ରୀକରେ ରତନ କଙ୍କଣ ସାର

ଲମ୍ବିଅଛି ବରଜସୁନ୍ଦୀ ହାର

କଟୀତଟେ ପୀତ ପଟ ଦିବ୍ଧଜିତ

କଙ୍କିଣୀ ମାନସ ନିଅଇ କଣି ।୪।

ପାଦରେ ନୁହଇ ନାଦ ଝମକ

ଶୁଣି କୁଳବଣ ଚିତ୍ତ ମେଳ

ରହ ପାଦୁକାକୁ ନୟନେ ନରେଶି
ଘନସ୍ନାନ ଜନ ଗଉର ଭଣି ।୫।

[ଶହେ ଶୋଳ]

ରୂପାନୁରୂପ

(ରାଗ ଖମ୍ବାଜ ତାଳ ପଦ୍ମପଟ୍ଟ)

ଅନା ଲେ ସହ ! କହାଇଁ ଠିଆ ଠାଣିକ
ସରି କେ ହୋଇବ ତନୁ ଭୁବନେ ବଂଶୀପାଣିକ । ଘୋଷା ।
ତା ଯେଉଁ ସିଦ୍ଧି ଛଇ ବଲେକଲେ ଆଖିଆଇ
ଏ ଗୋପରେ କେଉଁ ଗୋଇ ରଖି ପାରିବ ଆଣିକ । ୧ ।
ବୃନ୍ଦାବନ କଳାକର ନଟନାଗର ଶେଖର
ଭାଙ୍ଗିଦେବ ସଙ୍ଗଙ୍କର ବରତ ଆଅ ଜାଣି କ । ୨ ।
ମାର ମୋହନ ମୁରତି ବୁଝିଁ କେ ପଡ଼ିବରଣ
ନ ଇଚ୍ଛିବ ଅବା ପ୍ରୀତି ବଳେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ବାଣୀକ । ୩ ।
ରସେ ଗୌର ଦ୍ଵିଜ କହି ମିଛ ନୁହେଁ ଆଲୋ ସହ !
କେ ଶୁଣିବ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ବହୁ ତା ତମାଳ କାହାଣୀକ । ୪ ।

[ଶହେ ସତର]

ମୋହନ ସୁବେଶ

(ରାଗ ଶ୍ରୀଧର ତାଳ ଖମ୍ବାଜ)

ବାଳଗୋପାଳ ମଣ୍ଡଳୀ ବୃନ୍ଦାବେଶ ବନାଇଁ
ପଛ ପଟୁଆରେ ବିଜେକଲେ ଗମ୍ଭୀର ଭାଣ୍ଡ । ୧ ।

ମଧ୍ୟେ ବେନିଭାଇ ଚଉପାଶେ ଗୋପକୁମର
ଆକାଶରେ ଥାଇ ତାହା ଦେଖୁଛନ୍ତି ଅମର । ୧ ।

କେ ବଜାଏ ଶିଙ୍ଗା ବେଣୁ କେନ୍ଦ୍ର ଧରେ ତାଳକ
କେ ଖେଳେ ରଙ୍ଗେନାଚେ ଚାନ୍ଦି ବନମାଳୀକ । ୩ ।

କେନ୍ଦ୍ର ଚର ମାରେ କେନ୍ଦ୍ର କରେ ଧାଆଁ ଧାଉଡ଼ି
ବେନି କରେ ଧର କେନ୍ଦ୍ର ବୁଲୁଛନ୍ତି ଲଉଡ଼ୀ । ୪ ।

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ଅଟନ୍ତି ବଡ଼ ଭଞ୍ଜିଆ
ସବୁ ନଟକୃଷ୍ଣ କରିବାକୁ ନବରଙ୍ଗିଆ । ୫ ।

ବିଜୟ ଜଗମୋହନ ବଟୁ କର ଧରଣ
ଗୋପଦାଣ୍ଡ ମଣ୍ଡୁଛନ୍ତି ଲାଲାଗତି କରିଣ । ୬ ।

ସାବଧାନେ ବିଜେକର ବୋଲି କେ ଜଣାଉଛୁ
ଗଉରଚରଣ ଦ୍ଵିଜ ପହଣ୍ଡି ମଣାଉଛୁ । ୭ ।

[ଶବ୍ଦେ ଅଠର]

ଗିରିଚଢ଼େକା

(ରାଗ ଲଳିତ ମଞ୍ଜରୀ)

କୋମଳ କରିଣ ରାଣୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କହେ ବାଣୀ
ଶ୍ୟାମଘନ ରେ ବାପ ଜୀବଧନରେ
ମୋ ନେତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି କଳାକାନ୍ତ
ଏ ସଂସାରେ ଭାଗ୍ୟବତୀ ତୋତେ ମୁଁ ପାଇଲୁ ଦିନୁ । ୧ ।

ଦଣ୍ଡେ ହୋଇଲେ ଉତ୍ତର ଭୋକେ ହେଉ ଅରଥର
 ଶ୍ୟାମଘନ ରେ ବାପ ଜୀବଧନ ରେ
 କାଲିଠାରୁ ନାହିଁ ତ ଭୋଜନ
 କେଡ଼େ ଶୁଖିଲା ଦିଶୁଛି ତୋ ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ । ୨।
 ନିଶିଦଡ଼ ଦୁଇ ନୋହୁଁ ନିଦେ ତଳି ପଡ଼ିଯାଉ
 ଜୀବଧନ ରେ ବାପ ଶ୍ୟାମଘନ ରେ
 କାଲି ଉଜ୍ଜଗର ଧନ ଗ୍ରସ
 ଦୁମିତ ଦିଶୁଛି ନବମାଳ ଇନ୍ଦବର ନେତ୍ର । ୩।
 ବଂଶୀ ଅବା କେଡ଼େ ଗରୁ ଦଣ୍ଡେ ଯେବେ ତାକୁ ଧରୁ
 ଜୀବଧନ ରେ ବାପ ଶ୍ୟାମଘନ ରେ
 କରୁଥାଉ ଏ ହାତ ସେ ହାତ
 ବ୍ୟଥା ପାଇବଣି ଭୁଜ ଧରିବାରୁ ଏ ପବିତ୍ର । ୪।
 ପୋଏ ଧରିଥାନ୍ତୁ ଗିରି ତୁ ବାବୁ ଭୋଜନ ସାରି
 ଜୀବଧନ ରେ ବାପ ଶ୍ୟାମଘନ ରେ
 ପୁଣି ସଙ୍ଗେ ଧରିବୁ ମନ୍ଦର
 ଆସ ମୋ ରାଣ ଟି ବାପ ନଗନ ଘନ ସୁନ୍ଦର । ୫।
 ଯଶୋଦା ବଚନ ଶୁଣି ସକଳ ବାଳକେ ଭୁଣି
 ଶୁଣ ରାଣି ଗୋ ! ମାତ ଠାକୁରାଣି ଗୋ
 ବାମଭୁଜେ ସିନା ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ
 ବଡ଼ାଇ ଦିଅ ଦକ୍ଷିଣ କରେ କରନ୍ତୁ ଭୋଜନ । ୬।
 ପୁଅଙ୍କ କଟାଳ ଜାଣି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଆଳରେ ରାଣୀ
 ଦବ୍ୟ ଅନ୍ନ ସେ ଘୃତେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ ହେ
 ସଡ଼ରସ ବିବସ୍ୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନ
 ଉଦ୍ଭୋଇ ସଙ୍ଗେ କୃଷ୍ଣ କରନ୍ତି ଭୋଜନ । ୭।

ଥାଳୀ ଧରି ନନ୍ଦନାଶ୍ରୁ ଚଉପାଶେ ଫେରି ଫେରି
ପରଶନ୍ତି ସେ ମାଏ ଯଶୋବନ୍ତୀ ହେ
ସବୁ ପୋଏ ଭୋଜନ କରନ୍ତି
ଆନନ୍ଦରେ ଗୋପ ଗୋପୀମାନେ ଅନାଇ ଅଛନ୍ତି ।।
କେ ବୋଲଇ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଅମର ପୁର ରାଜନ
ଭଲ ଭଲ ସେ ଇନ୍ଦ୍ର କି ନ କଲ ଗୋ
ଏ ଶିଶୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଖାଇଲ
କେ ବୋଲଇ ଆମ୍ଭ ନେଷି କେତେ ତପ କରୁଥିଲ ।।
ସୁବାସିତ ଶିର ଆଶି ମୁଖ ଧୋଇଦେଲ ରାଣୀ
ବସ୍ତ୍ର ପୋଛି ସେ ମୁଖ ନନ୍ଦବନ୍ଧି ହେ
ଗଉର ଚରଣ ଏହା ଇଚ୍ଛା
କନକ ଥାଳୀରେ ଅବଶେଷ ଅନ୍ନ ଯେତେ ଅଛି ।୧୦।

[ଶବ୍ଦ ଉଣେଇଶ]

କୃଷ୍ଣ କରଣୀ

(ରାଗ ମୋହନା ତାଳ ଝୁଲ)

ଶୁଣ ନନ୍ଦରାଣୀ ଗୋ ! ତୁମ୍ଭ ପୁଅ କାହାଣୀ
ନଟବର ବେଶ ହୋଇ ମାପମୂଳେ
ମୋହନ ମୁରଲୀ ବଜାନ୍ତି ପୁଣି । ଘୋଷା ।
ନାନା ଜାତି ବନ କୁସୁମ ସୁଷମ
ଅତି ମନୋହର ଚକ୍ରର ବେଣୀ
ଚୁଲ ଉପରକୁ କି ଶୋଭା ଦିଶଇ
ମୟୁର ଗୁରୁ ଚନ୍ଦ୍ରକ ଶଞ୍ଜିଣୀ । ୧ ।

ମକର କୁଣ୍ଡଳ କର୍ଣ୍ଣେ ବସଜତ

ସ୍ତ୍ରାଲେ ଗୋରଚନା ନାସାରେ ମଣି

କମ୍ପୁକଣ୍ଠେ ଜମ୍ବୁନଦର ପଦକ

କଟୀରେ ଖଞ୍ଜିଛୁ ସ୍ବଦ୍ଧ କିଙ୍କିଣୀ ।୨।

ଶ୍ରୀଭୂଜେ ରତନ କଙ୍କଣ ଜଡ଼ିତ

ପୟରେ ଦୁପ୍ପର ବଳା ବାଜେଣି

ଆଭରଣ ପୀତ ବସନ ଝଟକ

ନବଦାନେ ଯେହ୍ନେ ସଉଦାମିନୀ ।୩।

ହସ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ପ୍ରକାଶି ଗୋବନ୍ଦ

ମୁରଲୀ ଉପରେ ନବେଶି ପାଣି

ଭୁରୁଭଞ୍ଜିକ ତା ଦୁରୁ ଅନାଇଲେ

ମାନ ମାନସରୁ ପକାଏ ହାଣି ।୪।

ସେ ମୁରଲୀ ସ୍ବନ ଶୁଣିଣ ତପନ—

ନନ୍ଦନା ଉଛୁଳି ବହେ ଉଜାଣି

ମୀନ ତେଜ ଜଳ କୁଳରେ ପଡ଼ନ୍ତି

ଶିଳାମାନେ ଦ୍ରବ ହୁଅନ୍ତି ପାଣି ।୫।

ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରନପାନ ତେଜଣ ମଉନ

ହୋଇ ଶୁଣନ୍ତି ତା ମୂଲେ ବାଣୀ

ଶାଫଳ କୁରଙ୍ଗ ହୁନ୍ତି ଏକସଙ୍ଗ

ନକୁଳର ସଙ୍ଗେ ଖେଳର ପଣୀ ।୬।

ଶୁଣ ଏ ଗୋ ମାଏ ଜାଣିଲୁ ନିଶ୍ଚୟ

ସେ ତୁମ୍ଭ ତନୟ ହୁଅନ୍ତି ପୁଣି

ସିଦ୍ଧବନ ସାର ମୋହନ ମୁରତି

ଏ ଗୋପେ ଦଇବ ଶୁଭିଚ୍ଛୁ ଆଣି ।୭।

ଶୁଣି କୃଷ୍ଣକାନ୍ତ ଶୁଣି ଯଶୋବନ୍ତୀ
ସନ୍ତୋଷେ ଗୋପୀଙ୍କି ଦେଲେ ମେଲଣି
ହରଷରେ ନିଶି ଦିବସରେ ବସି
ସେ ହୁଳ ଗଉର ଚରଣ ଭଣି ।।

[ଶତହ କୋଡ଼ିଏ]

ଗୋପ ବାଳକ ଅଳି

(ଝୁଲୁ ଚଉପଦ)

ଶ୍ୟାମ ଗୁଡ଼ି ନ ଦେବୁ ବାଟ
ଦେଇ ଯାଅ ନୂଆ ଗୋପାଳ ଘାଟ । ପଦ ।

ଛନ୍ଦା ଛନ୍ଦ କର ତୁ କର
ମଧ୍ୟେ ଦ୍ରୁମରାଜ କିଶୋର

ଭଳି ଭଳି ବାଳଗୋପାଳ ମଣ୍ଡଳି
ଆନନ୍ଦେ କରନ୍ତି ଗଉଡ଼ି ନାଟ । ୧ ।

ତୁମ୍ଭେ ବାଞ୍ଛାଦାନା ମୋହନ
ଆନୁ ଆଶା କରିବ ପୁଣି

ଦିଅ ରହସ୍ୟର ପଦକ କୁଣ୍ଡଳ
କାର୍ତ୍ତିକ ମୋହନ ହେଉଛ ଜାଠ । ୨ ।

ହସି କୃଷ୍ଣ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ
ଲେଉଟାଇ ଦେବା ମାଗଣ

ଶୁଣି ଗୋପସୁତ ବୋଲନ୍ତି ହେ ମିତ୍ର !
ଅନେମାନେ ଯତ୍ନ ନାହିଁ ସେ ପାଠ । ୩ ।

କୃପାନ୍ଧୁ ! କରୁଣା କର
 ଦେଇଯାଉ ଅଭୟ ବର
 କହେ ଗୌର ନଟନାଗର ପାଲଟ
 ଲୁଟ ଦେଲେ ଶିରେ ବାନ୍ଧବୁ ପାଟ । ୪ ।

[ଶହେ ଏକୋଇଶ]

ରାଧା ଭୂତାବେଶ

(ଭାଗ ଶୟାଳ ତାଳ ପଦ୍ମପଟ)

ସେ କାଳିଆଭୂତ ଲାଗିଛି ରାଧାକୁ ସହ
 କେ ଜାଣେ କେଉଁ ଗୁଣିଆ କିବା ମନ୍ତ୍ରର ପାଜିଛି ॥
 କୃକାର ଶବଦ ଶୁଣି ହୁଙ୍କାର ଗର୍ଜନେ ପୁଣି
 ଫୁଙ୍କାରରେ ହୁଏ ଗୁଣି ଲୁଙ୍କାଇ ତା ଭାବ କିଛି । ୧ ।
 ଉଡ଼ିଗଲେ କୋଇଲିଟି ବୋଲେ ମୁଁ ତୋ ପୋଇଲିଟି
 କଲା ଅରବିନ୍ଦ ଦଳ ବସେ କିପାଁ ଦିଏ ବିଷ୍ଣୁ । ୨ ।
 ମାଳ ମେଘେ ଦେଇ ଦୃଷ୍ଟି କି ଭାବ ଭାବ ବିମୋକ୍ଷୀ
 ହସୁ ହସୁ ଦରକଣୀ କଇଁ କଇଁ ତ କାନ୍ଦୁଛି । ୩ ।
 କେଶ ବାସ ଅସମ୍ଭାଳେ ଏକାଇ ତମାଳ ମାଳେ
 ବୁଲି ବୁଲି ଧରି ବଳେ ଶ୍ୟାମକର ନ ଛୁଡ଼ୁଛି । ୪ ।
 ଗଉର ଚରଣ ଭାଷେ ଏହା ମୋ ମନକୁ ଆସେ
 ନିଶ୍ଚୟ ଧନ ମନଧନ ମୋହନକୁ ସମର୍ପିଛି । ୫ ।

[ଶହେ ବାଇଶ]

ଦଧିଗୀତ

ଦଧି କେ ନେବ ଗୋ ବଳମ୍ବ ନ କରି ଆସ
ସବୁହୁଁ ସରସ ଏ ଗୋପ ଗୋରସ
ଯାର ମହ ମହ ବାସ । ଘୋଷା ।

ଏ ଦଧିର ସିଧି ନ ଜାଣନ୍ତି ବିଧି
ଆନ ବା ଜାଣିବ କହିଁ
ଗୋପପୁର ବିନ୍ଦୁ ଭିନ୍ନ ଭୁବନରେ
ଖୋଜିଲେ ମିଳିବ ନାହିଁ । ୧ ।

ନିତି ସେ ନୃତନ ନୁହେଁ ପୁରାତନ
ସବଦା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଠା

ଏମନ୍ତେ ଅନେକ ଯୁଗ ବହିଗଲେ
ତେବେହେଁ ନୋହିବ ଖଟ । ୨ ।

ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ଘୃତ ଲବଣୀ ସହୃତ
ଆବର ଅଛଇ ଛେନା

ଏହୁ ପଞ୍ଚ ଦ୍ରବ୍ୟ ସ୍ବାଦୁ ସଉରଭ
ରୁଖିଲେ ଜାଣିବ ସିନା । ୩ ।

ଏ ଦଧିକ ଆଶ କରିଣ ମହେଶ
ତେଜି କୈଳାସ ଭୁବନ

ଗୋପେଶ୍ବର ନାମ ବହି ଗୋପଗ୍ରାମ
ନିତି ଦହି ମରଦନ । ୪ ।

ଦିନେ କୁଣପାଣି ମହିମା ନ ଜାଣି
ବସ୍ତ୍ରବାଳ ହରିନେଲେ

ଜ୍ଞାନ ପାଇ ପୁଣି ସମପିଲେ ଆଣି
 ଦଧି ଅନ୍ନ ସେବାକଲେ ।୫।
 ପୁଣିହିଁ ନାରଦ କର ଶାଶା ବାଦ୍ୟ
 ଗୋପରେ ମିଳିଲେ ଆସି
 ଗୁଣିଣ ସେ ଘୋଳ - ସେ ଦିନୁଁ ଗୋ ପାଳ
 ମନ୍ତ୍ରରେ ହୋଇଲେ ରୁଷି ।୬।
 ଏ ସର ଲବଣୀ ଗୁଣି ବେଶୁପାଣି
 ଓଲିଆ ହୋଇଲେ ପରା
 କଲେ ହୁରି ଜୁରି ଏ ଗୋପ ନଗରୀ
 ଆବର ପଡ଼ିଲେ ଧରା ।୭।
 କେନ୍ଦୁ କେତେ ଗାଳି ଦେଲେ ଗୋପବାଳୀ
 ପଡ଼ିଲା ବିଷମ ଧନ୍ଦା
 ସେ ନନ୍ଦନଦନ ଯାମଳା ଅର୍ଜୁନ
 ତଳେ ହୋଇଥିଲେ ବନ୍ଧା ।୮।
 ଏ ଦଧିର ଗୁଣ କହୁଅଛି ଶୁଣ
 ଏତିକି ଲକ୍ଷଣ ଅଛି
 ଶକ୍ୟ ବଳେ ପାନ କରିଥିଲେ ଆନ
 ରସ ନ ରୁଚଇ କିଛି ।୯।
 ନ ଲଗିବ କ୍ଷୁଧା ନ ଲଗିବ ବାଧା
 ତାପ ତୃଷ୍ଣା ହେବ ଶାନ୍ତି
 ଦିନୁ ଦିନ ତନୁ ନୂତନ ଦିଶିବ
 ଫୁଟି ବିରାଜିବ କାନ୍ତି ।୧୦।
 କହିଲୁଟି ସତ ଶୁଣ ପ୍ରାଣମିତ
 ଅପ୍ରତେ ନ କର ଏଣେ

ଏ ଦହି ଖାଇଲେ ଏ ଦେହକୁ ଛୁଡ଼ି

ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ହେବ ଜଣେ । ୧୧ ।

ଆଶ ଥିଲେ ଆସ ନ ଥିଲେ ନ ଆସ

ମନ୍ଦିରକୁ ଫେରିଯାଅ

ଯାର ନାହିଁ ଧନ ଥିବ ଅବା ମନ

କାଳ ହେଲେ ନେଇଆଅ । ୧୨ ।

ଆନ ଧନ ମାନ ହେବ କି ସମାନ

ଏ ପଦାର୍ଥ କଣିବାକୁ

କଉତୁକ କରି ଆସିଅଛୁ ଫେରି

ତୁମ୍ଭ ମନ ଜଣିବାକୁ । ୧୩ ।

ନାନା ପ୍ରେମଭକ୍ତି ସେ ଗୋପ ଯୁବକ

ମଥୁରାନାଥଙ୍କ କହି

ଦ୍ଵାରେ ଦ୍ଵାରେ ଫେରି ସକଳ ଆତ୍ମା

ଆନନ୍ଦେ ବିକିଲେ ଦହି । ୧୪ ।

ସାରି କାରବାର ଯେପରି ଯାହାର

ଗୋପକୁ ଚଳିଲେ ସ୍ଵଚ୍ଛେ

ଗଉର ଚରଣ ଆଶାକରି ପୁଣି

ଧାଇଁଛୁ ଗୋପୀଙ୍କ ପଛେ । ୧୫ ।

[ଶହେ ଡେଇଶ]

କୋଳିଗୀତ

କୋଳି କେ ନେବରେ ବହନ ହୋଇଣ ଆସ
 ବୁଝାବନ କୋଳି ଅମୃତରୁ ସ୍ବାଦ
 କପୁରକୁ ଜଣି ବାସ । ଘୋଷା ।
 ଧାର ମନଧନ ଅଛି ସେ ବହନ
 ଏ ଫଳ ମୁଲ୍ଲର ନିଅ
 ଆଗ ପାନ କର କେମନ୍ତେ ମଧୁର
 ପଛନ୍ତେ କଉଡ଼ି ଦିଅ । ୧ ।
 ଦ୍ରାକ୍ଷା ବୋଲି କର ଏକ ଫଳ ଅଛି
 ତା ଠାରୁ ମଧୁର ନାହିଁ
 ଦମ୍ଭମତି ତେଜି ଦାସୀଭାବ ହେଲେ
 ସେ ଫଳର ସ୍ବାଦୁ ପାଇ । ୨ ।
 ଆବର ନାରଙ୍ଗ ଆଣିଛି ସୁରଙ୍ଗ
 ସେ ବଡ଼ ଶୀତଳ ରସ
 ନାମ ହେଜି ମଜ୍ଜି ପାନ କରୁଥିଲେ
 କ୍ଷୁଧା ଭୃଷା ଯିବ ନାଶ । ୩ ।
 ଆଣିଅଛି ଜାମୁ ଜମ୍ବିଲ ଭୃଷି
 ମହୁଲ ଲେଖନ କୋଳି
 ଖିରକୋଳି ଚୂର- କୋଳି ବରକୋଳି
 ବନରୁ ଆଣିଛି ତୋଳି । ୪ ।
 କରମଙ୍ଗା ବୋଲି ଏକ ଫଳ ଅଛି
 ସେ ଫଳର ତନୁ ଅଂଶା

ତାକୁ ଖାଇଥିଲେ ଶିତାପ ଭୂଟର

ଆବର ନ ଥାଇ ହଂସା ।୫।

ଅଛି ନରକୋଳି ସୁସଞ୍ଚ ଖଜୁର

ବେତକୋଳି ବଡ଼ ମିଠା

ଲେଖନ କୋଳର ଏତକ ଲକ୍ଷଣ

ଅଳପ ଲଗଇ ଖଟା ।୬।

କଦଳୀ ପ୍ରଭୁଣା କପିଥି କାନ୍ଦିଆ

କମଳା ଏ ପଞ୍ଚ ଫଳ

ସବୁ ରୂପ ରସ ସ୍ପର୍ଶଗନ୍ଧ ମିଶି

ପଞ୍ଚରସ ଯାକ ୁଳ ।୭।

କୁଟିଳ କପଟ ବିଷୟ ଲମ୍ପଟ

ଛୁଡ଼ି ଏ ଫଳକୁ ଭକ୍ଷ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କୃପାରୁ ଅବଶ୍ୟ ଲଭିବ

ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷ ।୮।

ଯେବେ ବ୍ୟାଧିମନ୍ତ୍ର କରିବ ବାଞ୍ଛିତ

ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇବ ତନୁ

ଦରିଦ୍ରକୁ ପମା ମୂର୍ଖକୁ ପଣ୍ଡିତ

କରିବେ କାଳିଆ କାହ୍ନୁ ।୯।

ନାଶ୍ଟମାନେ ଯେବେ ଏ ଫଳ ଗୁଣିବେ

କୃଷ୍ଣେ ହେବେ ଅନୁରାଗୀ

ଧନବତୀ ପୁତ୍ର— ବଞ୍ଚି ସୁଲକ୍ଷଣୀ

ସଦା ସ୍ଵାମୀସତ୍ତ୍ଵଗୀ ।୧୦।

ଆଗୋ ଗୋପ ଗୋପି ! ଭୁଲେ ବଡ଼ ତପୀ

ଏ ଫଳକୁ ଗୁଣିଥାଅ

ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇବ ବହନ
 କଦମ୍ବ ମୂଳକୁ ଯାଅ । ୧୧ ।
 ଶରୀର ଚରଣ ଏ ଅନୁସରଣ
 କରୁଛି ବ୍ରଜକୁ ଯିବ
 ଦ୍ଵାରେ ଦ୍ଵାରେ ଫେରି ମାଗି ମାଧୁକଣ୍ଠ
 କୁଣ୍ଡଳରେ ପଡ଼ିଥିବ । ୧୨ ।

[ଶହେ ଚବିଶ]

କଂସ ଆଜ୍ଞା

ଗୋ ଶୁଣ ଏକଥା ଅତି ବିଡ଼ମ୍ବଣ
 ଲାଗିଛି ଅଦୃଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟ ଗୋ ଶୁଣ । ପଦ ।
 ରାଜା ପେଶିଛି ଚୂର ପଦ୍ମ ସହସ୍ରେ ଶର
 ଦେବେ ଏ ଗୋପଲେକେ ପୁଣି ଗୋ । ୧ ।
 କାହା ପ୍ରାଣକୁ କାର ଆଶାନାହିଁ ବରୁର
 ଜାଣି ଲେଉଟିବ ମରଣ ଗୋ । ୨ ।
 ଏଡ଼େ ନିର୍ଦ୍ଦୟ କଂସ ମାରବ ଆମ୍ଭ ବଂଶ
 ତେଣୁ କରୁଛି ଏ ଭୟାନ ଗୋ । ୩ ।
 ସବୁଦିନେ ତାହାର ଗୋପକୁ ଅହଂକାର
 କାହିଁକି ଏଡ଼େ ଦାରୁଣ ଗୋ । ୪ ।
 କେ ବୋଲେ କି କରବ। କାହାକୁ ପରୁରବ।
 କେ ଅବା ରଖିବ ଶରଣ ଗୋ । ୫ ।

କେ ବୋଲେ କିପାଁ ତର କୃଷ୍ଣ ଛନ୍ଦ ଆମ୍ଭର
 ଅବଶ୍ୟ କରିବେ ରକ୍ଷଣ ଗୋ ।୭।
 କେତେ କେତେ ଦରକ ନ କଲେ କି ଉପାଦ
 ସମସ୍ତେ ଲଭିଲେ ମରଣ ଗୋ ।୮।
 ଅଥା ଶକଟା ବକା ତୃଣାବର୍ଣ୍ଣ ଧେନୁକା
 କ୍ଷୀର ସଙ୍ଗେ ପୂଜନା ପ୍ରାଣ ଗୋ ।୯।
 ଏ ମାନ ଶୁଣି କଂସ କୃଷ୍ଣକୁ କରି ରୋଷ
 କରିଛି ଏ କୂଟ ଭିଆଣ ଗୋ ।୧୦।
 ଗଉର ଦ୍ଵିଜ କହେ ନ କର କିଛି ଭୟେ
 ଯା ନାମ ମାନଉଦ୍ଧାରଣ ଗୋ ।୧୧।

[ଶହେ ପଚାଶି]

ଗୋପବାଳକ ବିଳାପ

(ତାଳ-ସ ପଟା)

ଆହେ ହରି ହେ ହରି ହେ
 ସାରିଦେଲ ଗୋପପୁରଣୀର ହେ । ଘୋଷା ।
 ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜୀବନ ନ ଯାଏ କାହିଁକି
 ଭେଦ ପିଣ୍ଡେ ଟି ସୁଖ ପାଇବା ପାଇଁକି ।୧।
 ଅକାଳ ଚଡ଼କ ପଡ଼ୁନାହିଁ ଆମ୍ଭ ମୁଣ୍ଡେ
 କେମନ୍ତେ ଗୁଲିବୁ ଆମ୍ଭେ ଗୋପପୁର ଦାଣ୍ଡେ ।୨।
 ନନ୍ଦଗଣୀ ଶୁଣିଲେ କି ଜୀବନ ଧରିବେ
 ଗୁଣ ଘୋଷି ବ୍ରଜବାସୀ ନିଶ୍ଚୟ ମରିବେ ।୩।

ବିଗୁଣଥିଲୁଁ ମନରେ ସମସ୍ତ ବାଳକ
 ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗ ହୋଇ ବଞ୍ଚୁ କାଳକ । ୪।
 ଏଡ଼େ ବଡ଼ ମନୋରଥ ବିଅର୍ଥରେ ଗଲୁ
 ସୁପନ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରାୟ ବହି ଭାଙ୍ଗିଦେଲୁ । ୫।
 କାହାକୁ କହିବୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କରଣ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ
 ଅହୋରାତ୍ର କାହା ଆଗେ କରିବୁ ସଙ୍ଗୀତ । ୬।
 ଏହିରୂପେ ଅନେକ ରୋଦନ କଲେ ଯୁକ୍ତେ
 କେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼େ କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼େ କେରଡ଼େ ମଞ୍ଜିତେ । ୭।
 ଗୌରଦ୍ଵିଜ କାନ୍ଦିବୋଲେ ଏହି ଆଜ୍ଞାହେଉ
 ତୁମ୍ଭ ନାମ ଧରି ମୁଖେ ଏ ଜୀବନ ଯାଉ । ୮।

[ଶହେ ଛବିଶ]

ଗୋପିକା ବଳାଫଳ

(ରାଗ ଶୋକମଞ୍ଜରୀ)

ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ହେ ! ମୋହନ ବଂଶୀ ବଦନ
 ବ୍ରଜମଣ୍ଡଳ ମଣ୍ଡନ ଯଶୋଦା ଜୀବନଧନ । ଘୋଷା ।
 ଆନୁମାନଙ୍କର ଚିତ୍ତେ ଆଶା ଥିଲା ଯେତେ ଯେତେ
 ସେ ସବୁ ବିଅର୍ଥ ଗଲୁ କାମନା ନୋହିଲୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ।
 ଆମ୍ଭେ ଅତି ନିରାଶଣୀ ସ୍ଥାନଜାତ ଗୁଆଳୁଣୀ
 ଶ୍ରୀମୁଖ ମଧୁପାନକୁ ହୁଅନ୍ତୁ କେହି ଭାଙ୍ଗନ । ୧।
 ଏହିଠାରୁ ଗୋପବିଂଶ ସରିଲା ହେ ବଂଶୀଧାର !
 ଝୁରୁ ଝୁରୁ ଗୋପନାଶ କେମନ୍ତେ ବଞ୍ଚୁ ଦିନ । ୨।

କାହାକୁ ଭଜି ବଚନ କରିବୁ ଆମ୍ଭେ ଚରନ
 କେନ୍ଦ୍ର ଭୂରୁଭଜୀ କରି ବନ୍ଦେ ଠାରିବ ନୟନ । ୪।
 କେ ସର ଲବଣୀ ଶ୍ରେର କରିବଟି ଆମ୍ଭ ପୁରୀ
 କା ନାମ ଧରି ଗୁହାଣ କରିବୁଁ ନନ୍ଦ ଭୁବନ । ୫।
 ଆଉ କାହା ପାଇଁ ମାଲ ଗୁମ୍ଫାକୁ ହେ ନନ୍ଦବାଳ
 କାହା ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ବୋଲିବୁଁ ରୁଆ କପୁର ଚନ୍ଦନ । ୬।
 କାହାକୁ ଆମ୍ଭେ ଗେଲାଇ କହିବୁ ନାସା ପଲ୍ଲଇ
 ଆଉ କି ଶୁଣିବୁଁ କର୍ଣ୍ଣ ମୁରଲୀ ଗୀତ ଗାୟନ । ୭।
 ଏ ଆମ୍ଭ ଦୃଢ଼ପଦ ଜାଣ କୁଳଶରୁ ହେଲ ଟାଣ
 ପାଟି ନ ଯାଇ ରହିଛି ଧଳା ପାପ ଜୀବନ । ୮।
 ଯଶୋଦା ଉଦର କ୍ଷୀର ସିନ୍ଧୁ ମଧୁ ସୁଧାକର
 ଉଦେହୋଇ ଏବେ କାଳୀହ୍ରଦରେ ହେଲ ପତନ । ୯।
 ଆମ୍ଭ ନେତ୍ର କର୍ଣ୍ଣ ଯାହା ଦେଖିଲ ଶୁଣିଲ ଏହା
 କି କଷ୍ଟ ବହିଲୁ ଆଖି ପାପିଷ୍ଠ ଅଶ୍ଳୁନୟନ । ୧୦।
 ଗଉରଚରଣ ଭଣି ସକଳ ଗୋପ ଚରୁଣୀ
 କାଳିନ୍ଦୀ ହ୍ରଦକୁ ଚାହିଁ କରନ୍ତି ଦୁଃଖେ ରୋଦନ । ୧୧।

[ଶହେ ସତାଇଶ]

କାଳୀୟ ଶିର ନର୍ତ୍ତନ

କାଳୀୟ ଶିରେ ନୃତ୍ୟ କରନ୍ତି ପଦ୍ମନେତ୍ର
 ନନ୍ଦସୁତ ପାଦ ଛୁଇଁ ବନ୍ଦିତ ଗଉରନାଥ । ପଦା
 ଜୟ ଜୟ ମହାଦେବ ଦେବଙ୍କ ଉପରେ ଦେବ
 ଏହି ଆଜ୍ଞା ଶୀଘ୍ର ହେଉ ଏ ଜଳ ହେଉ ଅମୃତ । ୧।

ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଥନୁ ଭିଷ ଜାତ କାଳକୃତ ବିଷ
 ତାହା ଭସି ମାଳକଣ୍ଠ ରଖିଛ ପରା ଜଗତ । ୨।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବନ୍ଦନା ଶୁଣି ତୋଷହେଲେ ଶୁଲପାଣି
 ରଚିଲେ ତାଣ୍ଡବ ନୃତ୍ୟ ବଜାଇ ଡମରୁ ଯନ୍ତ୍ର । ୩।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବକୃନ୍ଦ ସମସ୍ତେ ହେଲେ ଆନନ୍ଦ
 ସୁଧା ଦେଇ ପଠାଇଲେ ଘେନାଇ ବିନତାସୁତ । ୪।
 ମିଳିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଶେ କାଳୀକି ଅନାଇ ରେଷେ
 ପାଦପଦ୍ମ ଚନ୍ଦ୍ର ବୁଝି କଲ କୋଟି ଦଣ୍ଡବତ । ୫।
 ଶୁଭିଆନ୍ତ ପୂର୍ବ ରଣ ତୋ ଶିରେ ତ ଶ୍ରୀଚରଣ
 ଦେଖି ମୁଁ ହେଲି କାରଣ ଆତ୍ମ ତୋର ମୋର ମିତ୍ର ॥
 ଏତେ କହି ଖଗଇନ୍ଦ୍ର ହେଲା ପରମ ଆନନ୍ଦ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମସ୍ତକ ପରେ ସିଞ୍ଚିଲା ନେଇ ଅମୃତ । ୬।
 କାଳୀନ୍ଦୀ ହୃଦରେ ପଡ଼ି ବିଷ ଦୋଷ ଗଲା ଛୁଡ଼ି
 ପୂର୍ବରୁ ଯେ ମରିଥିଲେ ସବେ ହୋଇଲେ ଜୀବିତ । ୭।
 ନାଗପତ୍ନୀମାନେ ମିଳି ଗରୁଡ଼ ଗଗନେ ତଳ
 ସୁତ କଲେ ସବ ବାଳୀ ଶିରେ ଯୋଡ଼ି ବେନି ହସ୍ତ । ୮।
 ଯେ ପାଦ ଅଧଃଶୃଙ୍ଗ କାଳୀମସ୍ତକ ମଣ୍ଡନ
 ଗଉର ଚରଣ ବୋଲେ ସେ ପଦତଳେ ମୁଁ ଭୁଞ୍ଜେ ॥

[ଶହେ ଅଠାଇଶ]

ନାଗିଣୀ ସ୍ତବ

(୧୯ ଲ ଗୋପୀ)

ହେ ମୋହନ ! କର ଅବଧାନ

ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ ଶରଣ ପଶୁଛୁଁ ଦିଅ ବାରେ ପଡ଼ିଦାନ । ପଦ ।

କରେ ଯେନି ଅର୍ଥସ୍ଥାଳୀ ସବ ନାଗବାଳୀ
ନନ୍ଦନନକୁ ବନ୍ଦାପନା କରି ଉଠେ ଦେଲେ ହୁଳହୁଳି ହେ । ୧ ।

ଦୋଷ ଅନୁକ୍ରମେ ଶାସ୍ତି ପାଇଲୁଣି ସେହୁ
ଦଣ୍ଡିବା ମଣ୍ଡିବା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଉଚିତ କ୍ଷମାନୁ ଆଜ୍ଞା ହେଉ ହେ । ୨ ।

ସହଜେ ସର୍ପ ଜନମ ଅତିହିଁ ଅଜ୍ଞାନ
ସେ କାହୁଁ ଜାଣିବ ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟମ ଗରଳରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେ । ୩ ।

ସକଳ ଜନ ହୃଦରେ ଭୁବି ସିନା ଥାଉ
ଯାହାର ଯେମନ୍ତ ଭାବକୁ ତେମନ୍ତ ଭାବେ ତାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଉ ହେ । ୪ ।

ଶସ୍ତ୍ର ମିଶ୍ର ପରାପର ନାହିଁ ଯାହା ଠାରେ
ଶୁଣିଥିଲୁଁ ସିନା ଜାଣି-ତୁନିଥିଲୁଁ ଦେଖାଗଲୁ ଏହିଠାରେ ହେ । ୫ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀର ନିବାସ ଭକ୍ତ ଭାବୁଥାନ୍ତି ଯାହା
ଏ ବଡ଼ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଆତ୍ମର ବଲ୍ଲଭ ଯୁକ୍ତେ ବଢ଼ିଲେ ତାହା ହେ । ୬ ।

ନାଗ ନାଗସ୍ତ୍ର ବୋଲନ୍ତି ଯେତେ ଥିଲା ଭୟ
ସେ ସଦସଙ୍କେତ ପାଇଲୁବେଳରୁ ସଂସାରେ ଆମ୍ଭେ ଅଭୟ ହେ । ୭ ।

ରଖ କି ନ ରଖ ନାଥ ! ଶରଣ ତୋହର
ଗୌର ଦିଜ ଭଣେ ଆନ ମୁଁ ନ ଜାଣେ ଜଣେତ ଠାକୁର ହେ । ୮ ।

[ଶହେ ଅଶତ୍ତରିଶ]

ଗୋପିକା ପାତ୍ର

(ତାଳ ଝୁଲ)

ସଖି ! ଘନଶ୍ୟାମ ଯେବେ ସେ
 ମୋହନ ମୁଲେ ବଜାଇବେ ଗୋ .
 ଶୁଭ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ଚତୁରା ମାନଙ୍କ
 ଚେତା ଶୁଦ୍ଧୁଁ ଶୁଦ୍ଧୁଁ ହଜାଇବେ ଗୋ ॥
 କୁଳବଞ୍ଚମାନେ ଏଣିକି
 ବାହାରିବେ ନାହିଁ କେଣିକି
 ଯେବେ ବିହ୍ୱ ବଶେ ମିଳିବେ ତା ପାଶେ
 ଛନ୍ଦ କର ମନ ମଜାଇବେ ଗୋ । ୧ ।
 ବ୍ରଜେ ଯେତେ ନବ ଅବଳା
 ବଳକ୍ଷାରେ ସେ ନନ୍ଦବଳା
 ଶୁଭ୍ର ହୋଇ ରୁରୁନୟନମାନଙ୍କୁ
 ସୁରଶାସ୍ତ୍ର ଅର୍ଥ ବୁଝାଇବେ ଗୋ । ୨ ।
 ନାଗଙ୍କର ଲଜ ମହତ
 ଜାଣିଥାଅ ହେଲାଣି ହୃତ
 ପାଶୋରି ଥିବ ଯେ କାମକଳା ବିଦ୍ୟା
 ନିଶ୍ଚୟ କିଶୋର ହେଜାଇବେ ଗୋ । ୩ ।
 କେତେ ରଙ୍ଗେ ଭୁଲାଇବେ ଟି
 ବନେ ବନେ ବୁଲାଇବେ ଟି
 ଫୁଲଶର ପୂଜା କରିବା ପାଇଁକି
 କୁଞ୍ଜେ ଫୁଲଶେଜ ଶେଜାଇବେ ଗୋ । ୪ ।

ଦ୍ବିଜ ଗୌର ଚରଣ ଭଣି
ଜାଣିଥାଅ ପ୍ରାଣମିତଣି !
ରୁମ୍ଭ ଆଲିଙ୍ଗନ - କରବେ ପ୍ରଦାନ
ଅଧରୁ ଅମିୟ ଭୃଞ୍ଜାଇବେ ଗୋ ମାଃ ।

[ଶହେ ଚରିଣ]

କାଳିଆ କରଣୀ

(କୁଞ୍ଜବନରେ କାଳିଆ ବୃତ୍ତ)

ଭଲ ସେ କାଳିଆ କେତେ ରଙ୍ଗରେ ଭୁଲାଇବ
ମାରି ନେତ୍ରକୁ ନାଶ ମରମକୁ ଝୁଲାଇବ ॥ଦୋଷା ॥
ବଜାର କଳ ବାଂଶୀ ମଜାଇବ କୁଳନାଶ
କଞ୍ଜନଯୁଗାମାନଙ୍କୁ କୁଞ୍ଜେ କୁଞ୍ଜେ ବୁଲାଇବ ।୧।
କରି ନାନା ପରିପାଟୀ ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ଯିବ ଦୋଷି
ଦ୍ବିରଦଗମନଙ୍କର ଦମ୍ଭକୁ ଦୋହଲାଇବ ।୨।
ନାନା ରସେ ରସାଇବ ଅଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗ ମିଶାଇବ
ନାଗରାଜ ଉରଜରେ ତା କରଜ ଚଳାଇବ ।୩।
ଯେତେ ଅବୋଧ ଧୂବଣ ଶୁଣି ତା ଭଙ୍ଗି ଭାରଣ
ବଳେ ଯାତ୍ରାହୋଇ ଯଉବନକୁ ତ ମୁଲାଇବ ।୪।
ଗଉର ଚରଣ ଭାଷେ ତୋଷିବ ଦମ୍ଭଜରସେ
ଜଘନଦୋଳରେ ବିଜେ କରାଇଣ ଝୁଲାଇବ ।୫।

[ଶହେ ଏକଚରଣ]

ମୁଁ ଜାଣି ଡରୁଥାଇ

(ଝୁଲ ଚଉପଦୀ)

ମୁଁ ଜାଣି ଡରୁଥାଇ ନାମ
 ଶୁଣି ଥରୁଥାଇ ମୁଁ ଜାଣି
 ଅସହଣୀଙ୍କର ମେଳ ସହଣ
 ଲୋକଲୋକେ ମରୁଥାଇ ମୁଁ ଜାଣି ॥
 ଦିନେ ମୋତେ ଏକା ଦେଖିକରି
 ବକାରିରା ଯାତ ଦେଲା ପାନ ଗୋ
 ବୋଇଲା ଏ ମୋର ଉଧାର ରହିଲା
 ଦେବୁଟି ଅଧର ପାନ ଗୋ ମୁଁ ଜାଣି । ୧।
 ଦିନେ ଉପବନେ ଲୁଚି ବସିଥିଲା
 ମେ! ଦରଶନକୁ ଟାକି ଗୋ
 ନିଧର ହୋଇ କୁସୁମ ତୋଳୁଥିଲା
 ପଛୁ ପକାଇଲା ଯାକ ଗୋ ମୁଁ ଜାଣି । ୨।
 ଆଳୀ ଝିଗାଳି ଗାଳିଦେଲେ ଯହୁଁ ସେ
 ପଳାଇଲା ବଂଶୀଧର ଗୋ
 କହିଲେ କି ହେବ ସେହି ଦିନଠାରୁ
 ରହୁନାହିଁ ବୁକୁଥର ଗୋ ମୁଁ ଜାଣି । ୩।
 ଭଲ ମନ୍ଦ ନନ୍ଦପୁଅଠାରେ ନାହିଁ
 ମାପ ମୂଲ ତାର ଖଟୀ ଗୋ
 କଞ୍ଜନପୁମାଙ୍କି ଏକାନ୍ତେ ଦେଖିଲେ
 କୁଞ୍ଜକୁ ନିଅଇ ଗୁଡ଼ି ଗୋ ମୁଁ ଜାଣି । ୪।

ଗଉର ଚରଣ ବୋଲେ ଜାରପଣ
ମୋଠାରେ ପୁଣି ଅଧିକା ଗୋ
ଜାଣି ଏ ଭାବକୁ ମୋର ବଢ଼ିଉକୁ
କରିଥାଇ ଭାଇ ଲେଖା ଗୋ ମୁଁ ଜାଣି ।୫।

[ଶହେ ବଡ଼ଣ]

କହାଇ ଆଦ୍ୟୋଳି

[କେତେ ଛନ୍ଦ ଜାଣେ ନନ୍ଦରାଜାର ଟିକ ପିଲାଟି ଦୃଢ଼]
ସ୍ଥିତି ତ ନ ଗଲା ବେଳେ କହାଇଁ ଆଦ୍ୟୋଳି ଏ ଗୋ ମା ॥
ନନ୍ଦ ଘରେ କଥାବା ନାହିଁ
ଭାର ସେହୁ ନ ଥାଏ ତହିଁ
ଗୁଣେ ମୋ ପୁରକୁ ଧାଇଁ ଆସୁଥାଇ
ଦାଣ୍ଡେ ହୋଇ ଧୁଳି ବୋଳି ଏ ଗୋ ମା ।୧।
ଜାଣୁ କିନା ପରାଣମିତ
କାହ୍ନୁ ମୋର ହୃଦୟବିତ
ପ୍ରାଣୁ ତ ଅଧିକ କରି ମଣିଥାଏ
ଆଣୁ କୋଳେ କାଶେ ତୋଳି ଏ ଗୋ ମା ।୨।
ପୟ ଦୃତ ଶାକର ଦଧି
ତାହା ପାଇଁ ଥାଏ ସଂପାଦି
ନୟନରେ ଥରେ ଦଣ୍ଡେ ନ ଦେଖିଲେ
ହୃଦ ହୋଇଯାଏ ଗୋଳି ଏ ଗୋ ମା ।୩।

ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ଭ୍ରଷେ ଏ ରସେ
 ଗୋପୀକି ସେ ଯହିଁକି ରସେ
 ମୁଁ ତା ଅଛୁ ଜାଣି କୁଞ୍ଜବନେ ଟାଣି
 ନେବ କରି କୋଳାକୋଳି ଏ ଗୋ ମା । ୪ ।

[ଶହେ ଚେତଣ]

କାହ୍ନୁ ଗୁଣ

ଯିବୁକି ପରତେ ଲୋ ମଂ ! ତୋର ଅନ୍ତରଗତେ ଲୋ !
 ଏଡ଼ିକି ଅଛୁଲି ପିଲି ସେ କାଳିଆ ସତେ ଲୋ ॥

ନୂଆ ଗୁଆଲୁଣୀ ଛୁଆ ଭୂଆଷୁଣୀ
 ସାଥୁରୁ କି ସୁଖ ପାଏ
 ଯାଆନ୍ତେ ଗାଧୋଇ କାହିଁକି ମାଧୋଇ
 ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇ ଥାଏ ଲୋ । ୧ ।

ଅତି ସରଗରେ ଧଇଲେ କାଶରେ
 କି ନିବଡ଼େ ଧରେ ଜାକି
 ନନ୍ଦର ପୁଅକୁ ପନ୍ଦର ହୋଇଲେ
 ରଖିବ କି ଆଉ ବାକି ଲୋ । ୨ ।

ଏ କି ବଡ଼ମ୍ବନା ସେ ଛଇଲ କହ୍ନା
 ଟାକିଥାଏ ମାପମୂଳେ
 କେତେ ଅପାଟକ ତଗ ସେ ମେଲଇ
 ସରମ ନ ପାଇ ଠୁଲେ ଲୋ । ୩ ।

ଗଉର ଚରଣ ବୋଲେ ଆଚରଣ
ତାର ମୁଁ ନ ଥିଲି ଜାଣି
କି ହଟି ନଟିଆ ଯମୁନାକଟିଆ
ମୋହନ ମୁରଲୀପାଣି ଲୋ । ୪ ।

[ଶହେ ଚଉତିଶା]

ନବ ଛଇଳ ରେ !

[ଅଜ୍ଞାନ ଭମିରେ ଚଷ୍ଟାବୃତ୍ତେ]

ନବ ଛଇଳ ରେ ଗୁହଁ ଛଇଳ ଛବିକି
ଅଧର ଆଖି ନନ୍ଦର ପ୍ରସାଦ ରବିକି । ଘୋଷା ।
କଟାକ୍ଷ ଗୁହାଣି ପାଣି କରଇ ପବିକ
ଏଥିକି କେଉଁ ଉପମା ଦିଶିବ କବିକ । ୧ ।
ଯାର ବଂଶୀଘୋଷ ବଣ କରଇ ଗାଉଁକି
କବଳ ତେଜ ଅନାଇଁ ରହନ୍ତି ଭୁବିକ । ୨ ।
ଅବଳା ହୃଦୟ କେତେ ନ ଯିବ ଦ୍ରବି କ
ଯାତ ଯୋବନ ରତନ ଦେବେ ତାକୁ ବିକି । ୩ ।
ତା ଆଶାରେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ପଜଇ ଦେଖାକି
ତୁ ପରା ଭାବୁ ମୁଁ ସତେ ତା ଦାସୀ ହେବି କ । ୪ ।
ଗୌର ଦିନ ଶେଷ ରାଧେ ! ଥରେ ମୁଁ ଯିବି କ
ତୋ ପାଇଁ ତା ପାଦ ଧରି ଥରେ କହିବି କ । ୫ ।

[ଶହେ ପଞ୍ଚତରଣ]

ଗୁହଁ । କଦମ୍ବମୂଳକୁ

[କଏ ସେ କେଳିକଦମ୍ବ ଚରୁମୂଳେ ବୃତ୍ତେ]

ପ୍ରାଣ ସଜନି ରେ ! ଗୁହଁ । କଦମ୍ବ ମୂଳକୁ
 ଯୁବା ଦମ୍ବ ହସ ବାଙ୍କ ମୋହନ ରୂଳକୁ ॥

ଅନା ନେତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି କର୍ଣ୍ଣ କୁଣ୍ଡଳକୁ
 ଚର୍ଣ୍ଣ କୁନ୍ଦଳ ଆବୃତ ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ।୧।

ଛନ୍ଦ୍ର ବନମାଳୀ ପିନ୍ଧ ପୀତ ଦୁକୁଳରୁ
 ଏ ଛବି ରଖିବ ଟିକି ଯୁବଞ୍ଜକୁଳକୁ ।୨।

ସୁରନାଶ ଦେଖିଲେ ଲଭିବେ ବାତୁଳକୁ
 ଆକାଶରୁ ଖସି ନିଶ୍ଚୟ ପଡ଼ିବେ ତଳକୁ ।୩।

ଗୁହଁ । ଆଜାନୁଲମ୍ବିତ ବାହୁଯୁଗଳକୁ
 କା ବାଞ୍ଛା ନୋହିବ ବସିବାକୁ ତା କୋଳକୁ ।୪।

ତା ଶୋଭା ଶାଢ଼ୀଳ ସଙ୍ଗେବସ୍ତ୍ରଗଳକୁ
 ନିମିଷ ମାତ୍ରକେ କରି ଦେବ କବଳକୁ ।୫।

ଦନକେଶୀ ମନ କରିଛନ୍ତି ପା ତଳକୁ
 କାଶହାସୀ ଆଶ ରଖି ଥା ତା ପା' ତଳକୁ ।୬।

ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ସାସେ ବ୍ରଜ ଭୂପାଳ ବାଳକୁ
 କାଲି ଆଖି ଭେଟାଇବ ଏତିକି ବେଳକୁ ।୭।

[ଶହେ ଛତା]

ଆଉ ଦିନେ ନ ରୁଷିବୁ

[ନରେଶି ଗୁହୀରେ ବୃତ୍ତ]

ଏଶାନପୁନରେ ! ଗୁହୀ ବାରେ ତୁ ଏଣିକି
 ଛଇଲ ନଟ ନାଗର ମୁକୁଟ ମଣିକି । ଘୋଷା ।
 ଯେ ଦେଖିବ ଥରେ ତା କଟାକ୍ଷ ଗୁହୀଣି କି
 ଥରି ନ ଯାଇ କି ରଖି ପାରିବ ଆଣିକି । ୧ ।
 ଏ ସଂସାରେ କିଏ ଶୁଣି ତା ଇଚ୍ଛା ବାଣୀ କି
 ପଡ଼ିବ୍ରତ ଧର୍ମ ଫିଙ୍ଗି ଦେବ ସେ ପାଣି କି । ୨ ।
 ଏ ସଂସାର ଶୋଭାସାର ସମ୍ପତ୍ତି ଶୁଣିକି
 ବିଗୁର ଗୁର ଆନନ ଅଛି ନିର୍ମାଣିକି । ୩ ।
 ଧନ୍ୟ ବୋଲିବା ଏ ରୂପଗତା ବିକାଶି କି
 ରସେ ରସାଣି ଦେଇଛି ପ୍ରୀୟୁଷ ପାଣି କି । ୪ ।
 ରବିପୂଜା ସୁକୃତ ତୋ ଦିଶିଲୁ ଏଣିକି
 ଆଣି ଉରେ ଲମ୍ବା ମାଳ ରତନ ମଣିକି । ୫ ।
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ଭାଷେ ରାଧେ ଶୁଣ ମୋ ବାଣୀକି
 ଆଉ ଦିନେ ନ ରୁଷିବୁ ମୂରଲୀପାଣି କି । ୬ ।

[ଶହେ ସଇତିରଶ]

ମୋହନ ମାଧୁରୀ

(ରାଗ ରାମକେଶ)

କେ ବୋଲଇ ! ସଖି ଦେଖ ଗୋ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ବଦନ
 ବିମ୍ବାଧରେ ହାସ ପ୍ରକଟ କ ଏ ଶୋଭାସଦନ । ୧ ।
 ଶିରେ ଶୋହେ କେକିକଳାପ ତହିଁ ବକୁଳ ବେଡ଼ା
 ଜାତି ଯୁକ୍ତ କୁନ୍ଦ ସେବଣ ସଖା-ବରତ-ବୁଡ଼ା । ୨ ।
 କର୍ଣ୍ଣଯୁଗେ ରହ କୁଣ୍ଡଳ ଭାଲେ ଚନ୍ଦନ ବିନ୍ଦୁ
 ମାଳ ନବଦାନେ ଉଦୟ କିବା ହୋଇଛି ଇନ୍ଦୁ । ୩ ।
 ବନ୍ଧ ଭୁରୁ ଶଫିରୂପ ଗୋ ଚାନ୍ଦାଣିର ଛଟକ
 ଲୁଗି ରହେ ସଖି ! ମରମେ ମନ ମୀନ ଅଟକ । ୪ ।
 ଜମ୍ବୁନଦ ହାର ପଦକ କମ୍ବୁକଣ୍ଠେ ଶୋଭିତ
 ବୈଜୟନ୍ତୀ ବନମାଳ ଯେ ଜାନୁଯାଏ ଲମ୍ବିତ । ୫ ।
 କଟୀତଟେ ପୀତ ତସନ ହେମ କଙ୍କଣ କରେ
 ଗୋଟି ଗୋଟି ସୁଦ୍ର କଙ୍କିଣୀ ଶୋଭା ମଧ୍ୟଦେଶରେ । ୬ ।
 ଚରଣେ ଝୁମୁକ ନୁପୁର ରହ କଠାଉ ସାଜେ
 ନଟବର ବେଶ ହୋଇଣ କରି ଅଛନ୍ତି ବିଜେ । ୭ ।
 ଗର୍ଭର ଚରଣ କହେ ଗୋ କରିବା କି ବରଣ
 ଆସ ଗୋ ସମସ୍ତେ ପଶିବା କାହୁଁ ପାଦେ ଶରଣ । ୮ ।

[ଶହେ ଅଠରଶ]

ନାଗର ଛଇଳ କହ୍ନା

ପ୍ରାଣ ସ୍ବର୍ଗ ନରେ ! କହନ୍ତୁ ମୂଳକୁ ଅନା
 ସି ଭଜି ଭଜିରେ କି ଶୋଭା ଦିଶୁଛି ନାଗର ଛଇଳ କହ୍ନା ॥
 କୁଳ ମୂଳ ଛଡ଼ା ଧଇର୍ଯ୍ୟ ଉଜୁଡ଼ା ସଙ୍ଗାଙ୍କ ବରତ ଦେନା
 କଟାକ୍ଷେ ନରେଣି ଠାରୁ ଭୂରୁ ଆଖି ମଡ଼ି କରୁଅଛି ବଣା । ୧।
 କି ହୃଦର କରି ବଜାଏ ବାଂଶରୀ ଧରି ସବୁଙ୍କର ଦେନା
 କାନରେ ପଶିଣ ଜ୍ଞାନ ହଜାଏ ଏ କିସ ମା ବିଡ଼ମ୍ବନା । ୨।
 ଦେଖି ତା ଆରମ୍ଭ କାଶୁ ଶସେ କୁନ୍ଦ ଦମ୍ଭିର ହୃଦ ରୁନା
 କେଉଁ ମନ୍ତ୍ରବଳେ ଏତେ ସରି କରେ ତାକୁ ଏକା ତାହା ଜଣା । ୩।
 ଏ କି ପରମାଦ ନ ଚଳଇ ପାଦ ସେ ମରମ କହ୍ନି କିନା
 ଗୌର ଦ୍ବିଜ ଭଣି କିପାଁ । ଗୋ ଭୁଲେଣି ସେ ଆତ୍ମ ସଙ୍ଗାଳି ସିନା ॥

— — —

[ଶହେ ଅଶଳିଶ]

ନୀପମୂଳ କିଶୋର

କେ ବୋଲଇ ଦେଖ ଦେଖ ମିତ
 ତରୁ ମୂଳେ ଅଛି ଆଚମ୍ବିତ । ୧।
 କିବା ସେ କାମ ମୋହନ ଛବି
 ଦେଖି ମନ ନେଷି ଯାଏ ଦ୍ରବ । ୨।
 କେ ବୋଲଇ ଦେଖ ଦେଖ ଆଳି
 କିବା ଏ ମୂଳ ରତନ ମାଳୀ । ୩।

ଏ ବଚନ ତାର ତହୁଁ ଶୁଣି
 ବୋଲେ ଶୁଣ ପ୍ରାଣ ସଙ୍ଗାତୁଣି ! । ୩
 କମ୍ପି ଯାଏ ଉର ଗୁହଁ ଦୁରୁଁ
 ନିଶ୍ଚୟ ଏ ନବ ତମାଳ ତରୁ । ୪
 କେ କହେ ସେ ନୋହେ ସଖୀ ଶୁଣ
 ଅଞ୍ଜନ ପୁଞ୍ଜି ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣ । ୫
 କେ ବୋଲେ ସଜନି ! ନୁହ ବଣା
 ମାଳ ପବନ ଏ ଗଲ୍ଲ ଜଣା । ୬
 ଏହି କାଳେ ଏକ ଗୋପୀ କହି
 ମୋହଠାରୁ ଶୁଣ ପ୍ରାଣସହି ! । ୭
 ନିଶ୍ଚୟ ଏ କାଳିନ୍ଦୀ ଜଳଗୁଣି
 ଭ୍ରମର ଉଜାଣି ବହି ଆସି । ୮
 ସୁକିତ ହୋଇଣ ମାପମୂଳେ
 ରହିଛନ୍ତି ଦେଖ ବେନିତୋଳେ ॥
 କେ ବୋଲଇ ନ ପାରିଲି ଜାଣି
 ହେଲେ ହେବ ଇନ୍ଦିବର ଝେଣୀ ॥
 ଏହା ଶୁଣି କେଉଁ ଗୋପୀ ଭାଷି
 ମିତ ମୁଖ ଗୁହଁ କହେ ହସି । ୧୨
 ବୋଲେ ସଖୀ ବିହ୍ୱଳିତ ନୁହ
 ନିକଟକୁ ଯିବା ରହ ରହ । ୧୩
 ନିରେଖିବା ନେତ୍ରେ କି ପଦାର୍ଥ
 ତେବେ ସିନା ପ୍ରାଣ ହେବ ସାର୍ଥ ॥
 କେ କେତେ ପ୍ରକାରେ କହେ ବାଣୀ
 କେ ବୋଲଇ ଇନ୍ଦ୍ର ମାଳମଣି ॥

ଏହା ପ୍ରାୟ ସବୁ ଗୋପନୀୟ
 ନାନାଦି ଉପମା ମାନ କରି । ୧୬।
 ହୁମ୍ବରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଯାଇଁ
 ହେଲେକ୍ୟ ମୋହନ ରୂପ ଚାହିଁ ॥
 ଅପଲକ ନେତ୍ରେ ସବୁବାଳୀ
 ଆନନ୍ଦରେ ଦେଲେ ଝୁଲଝୁଲ । ୧୭।
 ଗଉର ଚରଣ ଏହି କାଳେ
 ମାନସେ ଭାବନା କରି ଭୋଲେ ॥
 ଗୋପୀଙ୍କ ପଛରେ କରଯୋଡ଼ି
 ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗେ ଚରଣ ତଳେ ପଡ଼ି । ୧୮।

[ଶହେ ଚାଳିଶ]

କାଳିଆ କଳଙ୍କ ଅଠା

(ରାଗ ମୋହନା ତାଳ କର୍ତ୍ତାଳ)

ରାଧେ ପ୍ୟାସ ! ଗୋ ! ବଂଶଧାର ।
 କପଟ ପଟଳ ପୀରତି ଜାଣେ କହାଇଁ ଦଗାଦାସ । ଘୋଷା ।
 ମୋହନ ବଚନ ମିଠା ଶକ୍ତି ସରସୁଳ ମିଠା
 ଚାଖିଲେ ଅଙ୍ଗରେ ଲାଖି ରହିବଟି
 କାଳିଆ କଳଙ୍କ ଅଠା । ୧ ।
 ପୁଣି ବୋଲେ ରହ ରହ ଗୋ ଆଜ କାହିଁ ଯିବୁ କହ ?
 ଛପି ଛପି ପର ନିତି ଯାଉ ଥାଉ
 ନ ଦେଖାଇ ମୋତେ ଦେହ । ୨ ।

ଏହା ଥିଲା କାହିଁ ଶୁଣା ଗୋ ବାଟେ ଖୋଳିଥାଇ ଖଣା
 ଖସି ପଡ଼ି ଜଳ କଳସି ଭଜଇ
 ନାଶୁକି ନ ଥାଏ ଜଣା । ୩ ।

ଫିଙ୍ଗି ପୁଣି ନିଦମାଟି ଗୋ ! ଫିଟାଏ କବାଟ ଭାଟି
 ଶୋଇବା ଠାବରୁ କେଡ଼େ ଚଞ୍ଚଳରେ
 ଅଞ୍ଚଳ ନିଅଇ କାଟି । ୪ ।

ମାରେ ପରା ଭୁରୁଛଟା ଗୋ ! ପହୁରେ ସେ ପୀତଝଟା
 ଏ ଗୋପନଗରେ ପ୍ରତି ଘରେ ଘରେ
 ନିତି ବସିଥାଏ ହଟା । ୫ ।

ଗୋପେ ସିନା କରି ଘର ଗୋ ! ନିତି ଏହି ହରବର
 ମାଧୋଇ ଲୁଗି ମା ଯମୁନା ଶାଧୋଇ
 ଯିବାକୁ ହେଲଣି ଡର । ୬ ।

ଜଗି ଥାଏ ଜଳଘାଟି ଗୋ ଜାଣେ କେତେ ପରିପାଟୀ
 କଞ୍ଚିନୟନାଙ୍କି ନିକୁଞ୍ଜ ବନରୁ
 ପଛରୁ ନିଅଇ ଛୁଟି । ୭ ।

କେ ଭଲ କହିବ ଆଉ ଗୋ ନୟନ ତନୟର ଦାଉ
 ତା କଥା ମନରେ ପଡ଼ିଯାଉଥିଲେ
 ବାହାର ପଡ଼ଇ ହାଉ । ୮ ।

ଗଉର ଚରଣ ଗାଇ ଗୋ ! ଶୁଣ ବିନୋଦିନୀ ରାଇ
 ତୋ ମୁଖ କମଳ ରୁମ୍ଭିବା ଶାଢ଼ିକ
 କଳା ମଧୁକର ବାଇ । ୯ ।

[ଶହେ ଏକବିଂଶତି]

ବାଜେ ମୋହନ ବାଂଶରୀ

ବାଜେ ମୋହନ ବାଂଶରୀ ଗୋ ରାଧେପ୍ୟର ! ॥
 କି ମନୋହର ଘୋଷଣ ଶୁଣ କର୍ଣ୍ଣଦେର
 କାଳିନ୍ଦୀ ତଟରୁ ପର ଆସୁଛି ପ୍ରସର ଗୋ । ୧ ।
 ସା ର ଗ ମ ପ ଧ ନ ସା ସ୍ଵରକୁ ଉଚ୍ଚାର
 ପତିବରତ ବଢ଼ାଇ ଦେଉଅଛି ସାର ଗୋ । ୨ ।
 ରସି ନିକଟକୁ ତାର ଗଲେଟି ବାହାର
 ଧୃତି-ସମ୍ଭାଳି ରହିବ କେଉଁ ବ୍ରଜନାରୀ ଗୋ । ୩ ।
 ସୁଗୁଣ ସୁନ୍ଦର ପଣ ଚିତ୍ତରେ ଚିରୁର
 ତା ପରିବୃତ୍ତ ନୋହିବ କେ ବା ନ ପରୁର ଗୋ । ୪ ।
 ତୁ ତ ନୂତନା ଛଇଲୀମଣି ସୁକୁମାରୀ
 କି ନୋହିବୁ ସତେ ହେଲେ ନିପ ଅଭିସାରୀ ଗୋ । ୫ ।
 ଗଉର ଚରଣ କହେ ସେ ମୁଲେଧାରୀ
 ତୋ ନାମେ ବାଉଛି ବେଶୁ ହେବାକୁ ସର୍ବରୀ ଗୋ । ୬ ।

[ଶହେ ବୟାଳିଶ]

କପଟୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣୀ ଶଠ

(ରାଗ ନଳନା ଗୌଡ଼ା ତାଳ ହମ୍ପା)

କୁଞ୍ଜରେ କି ଗୁଞ୍ଜ ସୁମନାରେ
 ଶ୍ୟାମ କଳା ମଧୁଲିଟ ବଟପୀ ବାଧାରେ । ଘୋଷା ।

ଯାଅ ଗୋ ସଜନୀ କହ କେତେ ହେଉ ରହରହ
 ସେ ମୋହନ ସ୍ବନ ଶୁଣି ମରେ ବରହରେ ।୧।
 ଜାଣେ ସେ ରମ୍ୟନ ବଧୂ ମକରନ ପାନ ସିଦ୍ଧି
 ଯେତେ ଅନୁସରେ ଫୁଲ ସରଇ ଲଜରେ ।୨।
 ସେ ମୋହନ ବଂଶୀଧାରୀ କେବେ ନୁହନ୍ତି କାହାର
 ଆମ୍ଭେ ସବୁ ସଖୀ ଝୁରି ରହୁ ଭବନରେ ।୩।
 କପଟୀ ଲମ୍ପଟୀ ଶଠ ହୃଦୟ କମଳ ପୃଷ୍ଠ-
 ଠାରୁ ଗୋ କଠିନ ଗୌର କହେ ଏ ରସରେ ।୪।

[ଶହେ ଡେଘାଳିଶ]

ଆଉ ପାରିବୁକି ତା ପାଲରୁ ବର୍ତ୍ତି

(ରାଧେ ତୋହଲଗି ଶ୍ୟାମ କି ବଞ୍ଚିବ-ବୃତ୍ତି)

ରେ ରସବତ୍ତ ! ଆଉ ପାରିବୁ କି ତା ପାଲରୁ ବର୍ତ୍ତି ॥

କାହିଁକିରେ ଚନ୍ଦ୍ରାନନା ଏକା ତୁ ଗଲୁ ଯମୁନା

ବେଳୁଁ କରୁଥିଲି ମନା ନ ଘେନିଲୁ ସୁଲେଚନା

ବାଇକଲୁ ତୋତେ ସେ ମୂରତି ।୧।

ତା ମଧୁର ବଂଶୀତାନ ଗୀତକୁ ଡେରିଲୁ କାନ

ଏବେ ତ ବ୍ୟାଧି ବସମ ଘୋଡ଼ିଗଲୁ ଅନୁପାନ

ନାହିଁ କିଛି ଏଥିକି ଶ୍ରୀମତୀ ।୨।

ବରୁଣ ପାରିଲୁ ନାହିଁ କୁଡ଼ୁହଲେ ଦେଲୁ ଗୁଣ୍ଡି

କଲୁରୁ ଉଚ୍ଛନ୍ନ ଭୂଷି ହେଲୁଟି ରେ ଜେମାଦେଇ !

ଏ ସଂସାରେ ତୋର କେଉଁ ଗତି ।୩।

ଅଖଣ୍ଡ ଗଲୁ ତ ପଡ଼ି ଘାରିହେବୁ ଶୋଳଘଡ଼ି
 ସେ ଜାଣେ ମୋହନା ଜଡ଼ି ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଯିବୁଟି ସତେ
 ଅରଜିଲୁ ଜାଣି ଅମରତ ।୪।
 ଯା ହେବାର ହେଲୁ ଧନ ଭଜ ସେ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ
 ବ୍ୟାଧି ହେବ ଉପଗମ କୁଞ୍ଜ ହୋଇଲେ ମିଳନ
 ଗୌର କଥା କର ସନମତି ।୫।

[ଟିକେ ଚଉରାଶି]

ନନ୍ଦସୁତ ମନ ବୋଲି ଜାଣି ତ ନ ଥିଲି

ସହ ! ତାକୁ ସାନ କି ବରୁରୁ
 ଶୁଣିବୁ କି ଗୁପ୍ତ କଥାଏ ମୋହଠାରୁ । ଘୋଷା ।
 କେ ଅବୁଦ୍ଧି ବୁଦ୍ଧି ମୋତେ ଦେଲା ଲେ ମିତ୍ରଣୀ !
 ବାହାର ପଡ଼ିଲି ଏକା ଘରୁ କୁହୁ ଘେନି । ୧।
 ନନ୍ଦସୁତ ମନ ବୋଲି ଜାଣି ତ ନ ଥିଲି
 ତରତର ହୋଇ ସମୁଦ୍ରକୁ ଧାଇଁଗଲି । ୨।
 ନଦୀକୁଳ ବନଗୋଟା ତାର ଶ୍ରୀଢ଼ାସ୍ଥଳୀ
 କାହିଁ ଛପିଥିଲା କହ୍ନା ପାଶେ ଗଲା ମିଳି । ୩।
 ତାକୁ ଦେଖି ମୋ ପିଣ୍ଡରୁ ଉଡ଼ିଲା ସାହସ
 ବିରୁରଲି ନିଶ୍ଚୟ ତ ଆଜି ଗଲି ନାଶ । ୪।
 ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ କାହୁଁ କି କଥାଏ ଦେଲା ମେଲି
 କହବାକୁ ଲଜ ଶୁଣି ଆଚମ୍ବିତ ହେଲି । ୫।

କି କରବି କାହିଁ ଯିବି ନ ଦିଶିଲୁ ପଥ
 ଉଦବେଗେ ପୂର୍ଣ୍ଣକଲ ତାର ମନୋରଥ । ୭
 ତଳକୁ ଲପନ ପୋତି ପୁରକୁ ଅଇଲି
 କହାକୁ ନ କହି ଭୁବି ହୋଇ ମୁଁ ରହିଲି । ୮
 ଏଡ଼ିକ ଦୁଃଖିଆ ପୀତପଟିଆ ନଟିଆ
 ଗୌର ବୋଲେ ସେ ତ ଗେ ପୀତଭଲମଟିଆ । ୯

[ଶବ୍ଦେ ପଞ୍ଚମୁକ୍ତି]

ସଙ୍ଗାତ ଗୋ କାହିଁ ଥିଲ କି

[କାହିଁଗଲେ ମୁରଲୀ ପୁଞ୍ଜା ବୃତ୍ତ]

ସଙ୍ଗାତ ଗୋ ! କାହିଁ ଥିଲ କି

ଯମୁନା ପାଣିକି ଯାଇଥିଲ କି

କଳା କହ୍ନାଇଁକି ଦେଖିବା ପାଇଁକି

ନସର ପସର ଧାଇଁ ଥିଲ କି ॥

ନିପଟ ଶୁଭୁଷ ଦେଖାଇ ଚତୁଷ୍ପ

ନାପମୂଳକୁ ଧସାଇ ଥିଲ କି

ସୁକୁଟ ଦେଖାର ଉକୁଟକୁ ଶୁଣି

ବୁକୁ ଦୁନୁଲ ଖସାଇ ଥିଲ କି ॥

କଣି କଣି ଶୁଣି ଶୁଣି ଶୁଭବାକୁ

ଅଶ୍ଵାରେ ମେଟିଲା ନାଉଥିଲ କି

ଦୁମୁ ଦୁମୁ ଶୁଣି ଝୁମୁଝୁମୁ କରି

ନୁପୁର ବାଜେଣି ବାଇଥିଲ କି ॥

ସଜ ଅଳୀ ପଛେ ଯାଉ ଅତରଙ୍ଗେ
 କେଶିକ ତେରଙ୍ଗେ ବୁଝିଥିଲ କି
 ଅନାଉଁ ଅନାଉଁ ଅବା କାହୁଁ ତହୁଁ
 ଅମ୍ଭେ ଦରବ ପାଇ ଥିଲ କି ॥
 ସେ ବନମାଳୀକ ଧନମାଳୀ ବୋଲି
 ତମାଳରୁ ପଦେ ଗାଇଥିଲ କି
 ବଳେ ଧରୁ ଧରୁ ମଧୁର ଅଧରୁ
 ଦରବେବା ପାନ ଖାଇ ଥିଲକି ॥
 ପ୍ରମତ୍ତ କୁଞ୍ଜର ରମନା ଗୋ କେଳି
 କୁଞ୍ଜ କରତୁକ ବୁଝିଥିଲ କି
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ବୋଲେ ପୁଲକ ଅନ୍ତରେ
 ପରିଚ୍ଛେଦକୁ ଉପାସୁଥିଲ କି ॥

[ଶେଷ ଛନ୍ଦାଳିଖ]

ବୃଷଭାନୁ ଜେମା ରାଧିକା

(ନନ୍ଦ ସୁତ ମୋର ଜୀବନା ବୃତ୍ତ)

ବୃଷଭାନୁ ଜେମା ରାଧିକା ! ଯମୁନା ପାଣିକ ନ ଯିବୁ ଏକା
 ନେବ ହରୁମତ ସାରିବ ମହତ
 ବାଟ ଘାଟ ଯଗା ସେ ଗିରିଟେକା ॥
 ନିତି ଯାଉ ଆସୁ ଯମୁନା ଯାହା କରେ କାଳିଆ ସୁନା
 ରଖିଥାଏ ଦୁଃଖା ଭାଙ୍ଗିକରେ ଚୁନା
 କାଶର କଳସୀ ପିଙ୍ଗିଣ ଟେକା । ୧ ।

ସେଥିରୁ ସେ କି ସୁଖ ପାଏ ଦୁଗୁଣ ଲି ସୁଅ ଗୁଆଏ
 କରି ଘେନାଘେନ କଲେହେଁ ଦୟିନି
 ନ ଘେନଇ ତିଳେ ଅଧାମରଜା । ୨।
 ନିକର ମୁଁ କହୁଛି ତୋତେ ତାକୁ ନ ଯିବୁଟି ପରତେ
 ତୋର ନେତ୍ରେରେ ତୁ ଲୋଭକ ପୋଛିବୁ
 ନିବରି ନ ପରି ଛାଡ଼ିବୁ ଦକା । ୩।
 ଦ୍ଵିଜ ଗୌର ଚରଣ ଭଣି ପାଦ ଚାଲୁଥିବୁଟି ଗଣି
 ଉଚ୍ଛ୍ଵାଳ ପଣେ କାହୁଁକୁ ରହିଲେ
 ତୋ ନାମେ ଉଡ଼ିବ ନିନ୍ଦା ପତାକା । ୪।

[ଏକଶ ସତରଂଜଣ]

ନାଗରିରେବଗଞ୍ଜନବାନା

(ନ କହେ ଏ ଗିର ହେ ବୃତ୍ତେ)

ଘେନ ମୋର ମନା ଗୋ ମଞ୍ଜରଜଗମନା !
 ଜାଣି ଥା ସୁମନା ସଞ୍ଜସଖୀ ବନା
 ଏକା ହୋଇ ନ ଯିବୁ ଟି ଯମୁନା । ଘୋଷା ।
 ପାର ନାମ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଜାଣଇ ସେ କେତେ ହୃଦର
 ହଟି ମୁଲେ ଅଗ୍ରତେ ବାନ୍ଧଥାଏ
 ନାଗରୀ ରେବ ଗଞ୍ଜନ ବାନା । ୧।
 ରଖିଥାଏ ମନ୍ଦ ଧୂଳିକି ଫିଙ୍ଗି କୁଳବତୀ ବାଳୀକି
 ଜଡ଼ଇ ମନକୁ କଡ଼ାଇ ନିଅଇ
 ନିକୁଞ୍ଜ ବନକୁ ନନ୍ଦର କହ୍ନା । ୨।

ଗୋପ ନବ ନାୟିକାଗଣ କୁଚ କୃଷ୍ଣକର ଗ୍ରହଣ
 ନୋହିଛି ବେଲି କେ କହିପାରିବ କି
 ସହି ! ସମସ୍ତେ ପଡ଼ିଲେଣି ଚନ୍ଦ୍ରା । ୩।

ଲୁଚି ଥାଇ ଲତା ତଳରେ ନଦୀ କଳ ମାପ ମୂଳରେ
 ଛପି ଛଇଲ ଲୁଚି ଅସି ମେଘର
 ଫୁଲ କୋଳ କରେ କୁଳ ଅଙ୍ଗନା । ୪।

ଦ୍ଵିଜ ଗୌର ଚରଣ ଭଣି ଜାଣିଥାଅ କିଶୋରୀମଣି !
 ତୋ ସଙ୍ଗମେଲଣ ହେବ ଯେଉଁଦିନ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ତା ମନକାମନା । ୫।

[ଶତ୍ରୁ ଅଠରୁଳିଣ]

ଇନ୍ଦ୍ରନୀଳମଣିତରା

(ରାଗ ତୋଡ଼ିପରଜ ତାଳ ଆଠତାଳୀ)
 ସଙ୍ଗୀତ ! ମୋହନ ମୁଲେ ଧର
 ସେ ଭଙ୍ଗୀ ଯା କରେ ସଂସାର ଯାକରେ
 ଶୋକିଲେ ନ ଥିବ ପରାରେ । ଘୋଷା ।
 ଜାଣେ କି ମୋହିନୀ ଗୋପକୂଳମଣି
 ଯୁବକଙ୍କ ଦମ୍ଭହର
 ନିମିଷେ ବିସ୍ମୟ ହୁଏ କିଶୋର
 ତଳକର ନେତ୍ରଠରାରେ । ୧।
 କୋଟି ସୃଷ୍ଟିସାର ଶୋଭାର ସମ୍ଭାର
 ହୋଇଛି ଯେ ଅଙ୍ଗେ ଭର

ଅଛି କ ଉପମା ଅନୁପମ ରମା

ଆଶ୍ରିତ ମୁକ୍ତିକ ଧରା ରେ ।୨।

କେଉଁ ଗଗନରୁ ଖସି ପଡ଼ିଛି ମା

ଇନ୍ଦ୍ର ମାଳମଣି ତସ

କୋଟିଏ ହୋଇଲେ କୋଟିଫଳା କାମ

ସମ ନୋହିବେ ତା ପରା ରେ ।୩।

ରସେ ଗୌର ଭଣି ବରଜରମଣୀ

ମାନଙ୍କ ମହତ ସବ

ତୋତେ ଅଛି ଟାକ ରଖିବ କବାକ

ବେଳହୁଁ ପୁରନାମସ ରେ ।୪।

[ଏକଶ ଅଶରୁଣ]

ଝୁର ଝୁର ଯିବୁଟି ସର

(ସର ମୋହନା ତାଳ ପଡ଼ପଟ)

[ଛନ୍ଦ ନ କର କୁନ୍ଦନ ଗୋର ବୃତ୍ତ]

ଝୁର ଝୁର ଭୁ ଯିବୁ ଟି ସର

ସେ ହଟିଆ କପଟିଆ ନୁହେଁ ଟି କାହାର । ଘୋଷା ।

ନାସମସା ଗିରିଧାରୀ ସଙ୍ଗ କଲୁ ନ ବରୁର

ଯାହା ଦୁଃଖେ ହେଲୁ ଘାରି ଆହାରେ କିଶୋର ! ।୧।

ମୋ ରାଗ ଟି ସୁକୁମାର ! ବୁଢ଼ାନା ନୟନୁ ବାରି

ରହ ଧନ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି କରମ ଆଦର ।୨।

ସେ ନିକୁଞ୍ଜ ବନଭୁଷା ହସଇ ଦେଲା ଭଗାଣ
 କାହିଁରେ ନୋହିଲୁ ରାଧେ ! ତାକୁ ଆଶା କରି । ୩
 ଦ୍ଵିଜ ଗୌର ବୋଲେ ପ୍ୟାସ କହୁଛି ତୋ କର ଧରି
 ବକାଶ କଥା ମନୁ ପକା ତୁ ପାଶୋରି । ୪

[ଏକଶ ପଦ୍ୟ]

ମନା କରିଥିଲ ମୁହିଁ

(ରାଜ ଚୋଡ଼ପରଜ ଆଠତାଳୀ)

ଲେ ଶ୍ରୀମତ ! ମନା କରିଥିଲ ମୁହିଁ
 ସେ ନଟକଟିଆ କହାଇଁ ଦେଖାକୁ
 ଭରସିଲୁ କାହିଁ ପାଇଁ । ଘୋଷା ।
 ସୁନା ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ ଛଅ ଘାଆ କଲୁ
 ପକାଇ ଅଘାରି ଗୁଲ
 କେଡ଼େ ଅବରୁରେ ଏକୂଟିଆଟାରେ
 ଯମୁନାକୁ ଗଲୁ ପାଇଁ । ୧
 ଜାଣିଛୁ ତ ତନୁ ଦିନ ନ ହେଉଣୁ
 ପାଇ ପ୍ରାଣ ଅଛି ଖାଇ
 ଆଣିଛୁ ତ ପୁଣି କୋଳକୁ ଆଦରି
 କେଉଁ ବିଶୁଆସ ପାଇଁ । ୨
 କାଳିଆ ନାଗର ଗର ସେ ବିଷମ
 ମନ ପରାଣ ଶୋଷଇ
 ତାଳିଆ ବର ନୟନ ଭୁରୁ ଯାହା
 କରେ ଏ ସମସ୍ତ ଖାଇ । ୩

ସୁଧାର ନୁହଇ ଉଧାର ହେବ କେ
 ତା ପାଇଲୁ ଆଲୋ ସହି !
 ତାର ଅତ୍ୟାଚାର ଆର ନାରଖାର
 କରି ଦିଏ ଦୁଧ ଦହି । ୪
 ଏଡ଼ିକ ମାରଣା ମୋ ମନେ ଧାରଣା
 ନ ଥିଲୁ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଜି
 କେଉଁ ରାଜନର କଥା ସେ ବଖାଣେ
 ଶୁଣି କେ ନୋହିବ ବାଇ ॥
 କୁଳ ଭୁଆସୁଣୀ ମହତ ଲୁଟଇ
 କେଳି ମାପମୁଲେ ଥାଇ
 ଗୌର ଝିନ ବୋଲେ ଭୁନ ହୋ ତା କଥା
 କହନା ଆଉ ଶୁଣାଇ । ୫

[ଶହେ ଏକାବନ]

ନନ୍ଦକୁଳକଳାନିଧିକ

(ନନ୍ଦସୁତ ମୋର ଜୀବକା ବୃତ୍ତ)

ନନ୍ଦକୁଳକଳାନିଧିକ

ତୋ ଚିତ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଲୁ କି ବିକି ॥

କହିଥିଲି ଆଗରୁ ମୁହିଁ

ତାହା ଚେତ ପାଇଲୁ ନାହିଁ

(ଗୋ ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁହିଁ !)

କେତେ ଅପବାଦ ହାଟ ବସିଯିବ

ଏ ବ୍ରଜ ବଜାରେ ଭରବଧିକ । ୬ ।

ଗୋପେ ଛନ୍ଦି ସେତେ ଗୁଆଳୀ

ସତୀ ପତିବରତା ବାଳୀ

ସବୁଙ୍କର ଜାତି ମନ୍ଦତ ବଟାଳି

ସାରିଲୁଣି ସେହି ଦୁଟିଆ ଟିକି । ୨ ।

କାହିଁଗା ମୋହିନୀ ଭେଳିକି

ଜାଣଇଁ ସେ ଭଲି ଭଲିକି

ଦାଉଁ ଦାଉଁ କରି ଗୁଡ଼ି ଚମକାଏ

ବାଉଁଶ ଯନ୍ତର ଖଣ୍ଡିକି ପୂଜି । ୩ ।

ପଡ଼ିଲୁ ବିଷମ ଦଶାରେ

ଆଉ କି ରହିବୁ ସଂସାରେ

ସତେଲୁ ନିଶ୍ଚୟ ତୁ ଲୋକହସାରେ

ଅରଜି ବସିଲୁ ଭଲୁ ସିଦ୍ଧି କି । ୪ ।

ରୁଡ଼ୁଗା ତୋ ଯିବ କେଣିକି

ଆଗୋ ଜେମାମଣି ଏଣିକି

ବାତୁଳୀ ହୋଇ ତା ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇବୁ

ହଜାଇ ଧୂଆନ ଜ୍ଞାନ ଗୁଢ଼ି କି । ୫ ।

ଗୌର ଦୁଜି କରନ୍ତ ମୋ କଥା

ଅକାଠାରୁ ମନେ ରଖିଥା

ତୋ ହୃଦୟ ବ୍ୟଥା ନୋହିବ ଅନ୍ୟଥା

ଅନୁଭବୁ ବିରହ-ବ୍ୟାଧିକ । ୬ ।

[ଶବ୍ଦେ ବାଉନ]

ଜାଣୁ ଜାଣୁ ଶ୍ରୀମତୀ

(ପ୍ରୀତିପଟ କପଟ ପ୍ରୀତି କରି ବୁଝେ)

ଜାଣୁ ଜାଣୁ ଶ୍ରୀମତୀ !

ମନ୍ତ୍ରରେଷାରେ ମତ ବଳାଇଲୁ ତ

ସନ୍ତାପ ସମ୍ପତ୍ତି ସମାଧିବା ପାଇଁ

କ୍ଷୀଣୋଦର ! ଖଣି ଖୋଳାଇଲୁ ତ ॥

ପଦେ ମୋତେ ଭାଲୁ ନାହିଁ

କାଳୀ ଦୃଢ଼େ ପଡ଼ିଲୁ ଡେଇଁ

ବିଷମ ବିଶିଷ୍ଟ ବିଷକୂଳା ପାଇଁ

ତା' କପଟ ଖଟେ ତୁଳାଇଲୁ ତ । ୧ ।

ଜାଣଇ ସେ ବଣିକ ବୁଝି

ଧରି ନବରଙ୍ଗ ନିକଟ

ତୁ ଚାହିଁ ଯତନେ ଯାଗହୋଇ ନବ

ଯୌବନ ରତନ ମଲାଇଲୁ ତ । ୨ ।

ଇନ୍ଦ୍ର ଜାଲ ବିଦ୍ୟାରେ ପୁଣି

ନନ୍ଦସୁତ ଅତି ନିପୁଣ

ଅନଙ୍ଗ ଭୂତ ଅନ୍ତରରେ ରଖି ତା

ବାକ୍ୟମନ୍ତ୍ର ଦେହ କଳାଇଲୁ ତ । ୩ ।

ତାର ବକ୍ତ୍ର ଉଦ୍ଭୀଷ୍ଟା

ସେ ତ ଅତି ଅନ୍ତର୍ଥ ଅଠା

ତୋ ଅସି ଶଞ୍ଜିତ ପକ୍ଷୀ ଯୁଗଳକୁ

ସାକ୍ଷାତେତା ଆଗେ ଖୋଳାଇଲୁ ତ । ୪ ।

କୀର୍ତ୍ତନର ନୟନ ! କୀର୍ତ୍ତ
 କଲୁ ବ୍ରଜ ମଣ୍ଡଳେ ଖ୍ୟାତି
 ଅଦେହ ଦେବତା ବସାଇବା ପାଇଁ
 ତୋ ଦେହ ଦେଉଳ ତୋଳାଇଲୁ ତାଣି
 ତୁ ତ ଏଡ଼େ ସୁଜାଣ ହୋଇ
 ତଳେ ତଳେ ପାରିଲୁ ନାହିଁ
 ଭୁଞ୍ଜିକାନନ କଣ୍ଠୀରବ ଅଗ୍ରତେ
 ଗତିଦ୍ୱିଦେକୁ ମିଳାଇଲୁ ତ । ୨
 ଗୌର ଦ୍ୱିଜ ଶ୍ରବେ ସଧିକା
 ଅଜିଲୁ ଏ ଲଭ ଅଧିକା
 ଧସ୍ପରଧରକରକମଳରେ
 ଘନ ପୀନସ୍ତନ ଦଳାଇଲୁ ତ । ୩

— ୦ —

[ଶହେ ଚେପନ]

ନନ୍ଦନେଶବନ୍ଧୁ

(ସୁଗ ଚୋଡ଼ପରଜ ତାଳ ଆଠତାଳୀ)
 ରେ କଣୋର ! ତୋ ଦୁଇ ବବେକ ହୃଦ
 ନନ୍ଦ ନେଷ ବନ୍ଧୁ ଶୋଭା ସିନ୍ଧୁମାରେ
 ଆଜି ତୁ ଗଲୁ କି ବୁଡ଼ି ॥
 ଏ ଅତି ସୁଲଭ ସେ ଦେବ-ଦୁଲ୍ଲଭ
 ସେ ଯେବେ ନେଲେଣି ଜାତି
 ଏଣିକି ଅନଙ୍ଗ ରଜ ମହୋତ୍ସବେ
 ପୁହାଇବୁ ସୁଖେ ରାତି । ୧ ।

ତାହାଙ୍କ ପ୍ରଣୟ ଭୁଜେ ବାନ୍ଧିହେଲେ
ଆରେ ଜୀବନ ବାନ୍ଧିବ !

ସେ କାଳେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଲେଉଟିବୁ କି ଆଉ
ମନେ ମୁଁ ହେଉଛି ଭାବ । ୨।

ପୁଣ୍ୟରେ ତୁ କେଉଁ ପୁଣ୍ୟ କରିଥିଲୁ
କେଉଁ ଦେବତା ମନାଇଁ

ଜାଣି ସେ ସୁକୃତ ହେଲେ ବଶୀଭୂତ
ନାଗରବର କହାଇଁ । ୩।

ନବ ଅନୁରାଗେ ପୁଲକିତ ଅଙ୍ଗେ
ଠାକୁ କାହାକୁ ଆଣି

ଲୁଗୁଲେ ଧନ ! ମରମ କଥାଟି
ଜଣାପଡ଼ି ନ ଯାଏ କି । ୪।

ସାହୁ କି ବିକାରେ ପ୍ରେମ ଜରଜରେ
ହେଲୁଣି ତ ବାରଆଣୀ

ତୋ ପ୍ରାଣ ସବୁ ହେଲେଣି ଅବଶ୍ୟ
ମୋହନ ମୁରଲୀତାଣି । ୫।

ଗୌର ହିଜ ଗିର ଛୁଡ଼ିନାହିଁ ତୋର
ବାଲ୍ୟଦଶା ଆଜସର

କୃଷ୍ଣଧନେ ଧନ ହୋଇ ସଜନୀ
ଦେବୁ ନାହିଁଟି ପାଶୋର । ୬।

[ଶହେ ଚଉବନ]

ଆଜନ୍ମ ସୁଖୀ

(ସମାରତନ ଆଜ ତ ଦିଶୁନାହିଁ କାଲି ଯତନ ବୃତ୍ତ)

ଆଜନ୍ମ-ସୁଖୀ !

ସୁଜ-ଦୁଃଖିଣୀ-ସଜ-ପଙ୍କଜମୁଖି ! ଗୋ । ଘୋଷା ।

ନ ବୁଝି ନ ବୁଝି ସତେ କି କଲୁ

କି ସାହସେ ଯମୁନା ପାଣିକି ଗଲୁ ଗୋ । ୧ ।

ବାମନ ହୋଇ ଧନ ! କେଉଁ ପସନ୍ଦେ

କର ବଢ଼ାଇ ଦେଲୁ ଗଗନ ଗୁମେ ଗୋ । ୨ ।

ତୁ ତ ନୁହନା ବାଳୀ ଚତୁରାମଣି

ରସ ସିନ୍ଧୁ ଲହରୀ ବସିଲୁ ଗଣି ଗୋ । ୩ ।

ଏ କି ତୋ ବାଇବୁଦ୍ଧି ଅଲ୍ୟଳାବର

ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହେଲୁ ନିଶ୍ଚେ କହେ ଗଉର ଗୋ । ୪ ।

[ଶହେ ପଞ୍ଚାବନ]

ଶିଶିରୁଳେ ଆଖି ଲୁଖିଲେ କି

ଆଜନମ ସୁଖୀ ପଙ୍କଜମୁଖି ରେ

ଶିଶିରୁଳେ ଆଖି ଲୁଖି ଲୁଖି । ଘୋଷା ।

ଚମକି ଉଠୁଛୁ ରହି ଥିକ ଥିକ

ଶୁଣି ଶୁଣି ତନ୍ତ୍ର ଯାଉଛୁ କାହିଁକି

ଦୁଃଖୀଧନ ଫେଡ଼ି କହୁଛୁ ନାହିଁକି

ଅଗ୍ନି ଲାଗିଛୁ ତୋ ଗୁଡ଼ିକି । ୧ ।

ଲୁକି ଲୁକି ଚାଲି ଆସି ଦେଖୁଲୁକି
 ଫୁଲିବା ମୂରଲୀ ଶୁଣା ଶିଖିଲୁ କି
 ମୁଁ କି ବପସ୍ତତ ଦେଖୁଛି ରେ ସଖି
 ସୁକୁ ଦେଉ କିପାଁ ଏପରି କି । ୨ ।
 କାଳିଆ ନାଗର ଅଧରାସୁତ କି
 ତୋକଦେଲୁ ତୁ କି ହୋଇ କଉତୁକ
 ଡ୍ରମ ହଳାହଳ ଶିଖିଶିଖା ଟେକି
 ବୁକୁ ଛୁଳୀ ଜାଳ ଦେଉଛି କି । ୩ ।
 ଜଡ଼ବୁଟି ଯନ୍ତ୍ରମନ୍ତ୍ର ତ ଏଥିକି
 ନାହିଁ କିଛି ଆଉ ଖୋଜିଲେ ପୋଥିକି
 ଗୌର ଦ୍ଵିଜ ଶ୍ରବେ ନାଗରସାଥିକି
 ଅଉଷଧି ଜାଣେ ମୁଁ ଏତିକି । ୪ ।

[ଶବ୍ଦ ଛପନ]

ନିଷେଧୁ ଥିଲି ପରା ପହଲୁ ରେ

(ସୁଗ କାମୋଦୀ ତାଳ ଏକତାଳୀ)

ନିଷେଧୁ ଥିଲି ପରା ପହଲୁ ରେ

କାହିଁକି ତୁ ତେଣିକି ଚାହିଁଲୁ ରେ

ସେ ଯମୁନା ଅପୁନ ଜଗୁଆଳୀ ନୟନ

କୁଳକୁ ବସି ଯା ପତାଇଲୁ ରେ ॥

ବିଷମ ବ୍ୟାଧି ଏବେ

ଘୋଟିଗଲୁଣି କେବେ

ନ ଶ୍ରେଣିବାର ଦଶା ପାଇଲୁ ରେ

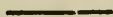
କଳା ନାଗର ବସ ଘାରିବ ଅହନିଶ
ପୀୟୂଷ ମଣି ଯାହା ଖାଇଲୁ ରେ ।୧।

କେଉଁ ସାହସେ ଧନ ସମର୍ପି ଦେଲୁ ମନ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସଂସାରେ କ ରହିଲୁ ରେ
ଏଥିକ ରସନଧି ନାହିଁ ତ ମହୋଷଧି
ଜାଣି ଦୁଃସହ ତାପ ସହିଲୁ ରେ ।୨।

ତୋର ଏ ଅଭିଳାଷ ଥିଲା ଯେବେ ବାଳୀଶ
ଆଗରୁ ମୋତେ ଯା ନ କହିଲୁ ରେ
କ ବାଇଆଣୀ ଶୁଦ୍ଧ ଆଚରିଲୁ ଶ୍ରୀମତୀ
ସ୍ତ୍ରୀ ତ ନିନ୍ଦାବୋଧ ବୋହିଲୁ ରେ ।୩।

ଅସରନ୍ତି ତୋଦିନ ହେବ ତି ଏ ନିଦାନ
କେଉଁ କୁଳରେ ହାଦେ ନୋହିଲୁ ରେ
ଗାରିମା ଗିରିଧାରୀ ସାରି ଦେଇଛୁ ଠାରି
ବରହାନଳେ ତନୁ ଦହିଲୁ ରେ ।୪।

ହୁଁ ଜ ଗଉର ବୋଲେ ଶ୍ୟାମଶୋଭା ସଲିଳେ
ନ ବିଚାରି ତ ଅବଗାହିଲୁ ରେ
ଏଣିକି ବିସ୍ମାଧର ! ରହ କର୍ମ ଆଦର
କେ କି କରିବ ଆପେ ଭ୍ୟାଇଲୁ ରେ ।୫।

[ଶହେ ସତାବନ]

କାଳିଆ ନାଗ

(ରାଗ ଦେଶମଞ୍ଜରୀ ତାଳ ଆଠତାଳୀ)

ରେ କଣେଶ୍ୱରୀ ! କୌତୁକ ରଙ୍ଗେ
 ଖେଳ ନା କାଳିଆ ନାଗର ସଙ୍ଗେ ରେ । ଘୋଷା ।
 ବଡ଼ ଅବଶ୍ୟାସୀ ଅଟଇ ସେହି
 କେବେ ତୁ ହୁଅନା ତା ଠାରେ ସ୍ୱପ୍ନ ରେ । ୧ ।
 ନିକର କରି କହୁଛି ନଗନା
 ଆଶରକୁ ସରି ଯିବୁଟି ସିନା ରେ । ୨ ।
 ବଳି ପଡ଼ିଲେ ହୃଦୟ ବେଦନା
 କଳି ନ ପାରିବୁ କୁନ୍ଦରଦନା ରେ । ୩ ।
 ଘାରି ପକାଇବ ତା ବିଷକ୍ତାଳା
 କାଳିନ୍ଦୀ ଝରକୁ ଚିତ୍ତ ନ ବଳା ରେ । ୪ ।
 ଭରସ ନା ତେଣେ ନିମିଷେ କ୍ଷଣେ
 ଭୂସୁର ଗଉର ଚରଣ ଭଣେ ରେ । ୫ ।

ଶୁଦ୍ଧି ପଦ

ଏ ଶୁଦ୍ଧି ପଦ ଅନୁସାରେ ବହିକୁ ଆଗ ସଂଶୋଧନକରି ପାଠକରିବେ

ପୃଷ୍ଠା	ଗୀତପଂକ୍ତି	ଭ୍ରମ	ସଂଶୋଧନ
୧	୨	ବେଦର ଗାର	ବେଦର ସାର
୫	୬	ଭକ୍ତପଦ୍ମରେ	ଭକ୍ତପକ୍ଷରେ
୬	୧୧	ଦାନନାଥ	ଦାନନାଥ
୧୦	୬	ଅହଂନ୍ତା	ଅହନ୍ତା
	୧୦	ଆର୍ତ୍ତୀଆର୍ତ୍ତ	ଆର୍ତ୍ତୀଆର୍ତ୍ତ
୧୧	୯	କର ତାଙ୍କ	କରତାଙ୍କ
୧୪	୧୪	ମନେହର	ମନୋହର
୧୯	୧	ପାଇବ	ପାରିବ
୨୩	୧୬	ପଦ୍ମରଣ	ପଦ୍ମରଣ
୨୭	୧୬	ଠେକାଲୋକ	ଠେକ ଲୋକ
୨୯	୧୦	ସେଜେ	ସେ ଯେ
	୧୫	ଗୁଣ୍ଡିଗୁଣ୍ଡରେ	ଗୁଣ୍ଡିଗୁଣ୍ଡରେ
୩୫	୪	ନଳୀନ	ନଳନ
୪୨	୬	ଚନ୍ଦ୍ର	ଚନ୍ଦ୍ର
୪୩	୫	ନିଶ	ନିଶି
୪୪	୬	ବାସନା	ବସନା
୪୭	୧୧	ହରିନାମେ ଗର୍ବ	ହରିନାମେ ଗର୍ବ
୫୭	୧୦	ଦୁର୍ଜର	ଦୁର୍ଜର
୫୮	୨	ଅକୈତକ	ଅକୈତବ
୬୭	୧୨	ଯୁଗଳପଦେ	ଯୁଗଳପଦ
୭୮	—	ଯଶୋଦା ଭାଗ୍ୟବତୀ	ଭାଗ୍ୟବତୀ ଯଶୋଦା
୮୭	୮	କ୍ଷିର	କ୍ଷୀର

୯୭	୧୧	କକକୁଟ	କୁକକୁଟ
୧୦୫	୫	ଉଷା	ଭୂଷା
୧୦୭	୨	ଅନ୍ତପୁର	ଅନ୍ତପୁର
	୪	କୃଷ୍ଣ	କୃଷ୍ଣ
୧୨୨	୮	ନଟନଟବର	ନବନଟବର
୧୨୫	୯	ସିରଙ୍ଗ	ସିରଙ୍ଗ
୧୨୭	୧୯	ବିଚ୍ଛେଦ	ବିଚ୍ଛେଦ
୧୪୭	୨	ସଖି ! ଦଳଶ୍ୟାମ	ସଖି ! ଶ୍ୟାମଦଳ
		ମୁରଲୀ	ମୁରଲୀ ସୁଧରେ
୧୪୮	୧୧	ନିଧର	ନିଧର
୧୫୭	୧୨	ଭ୍ରମର	ଭ୍ରମର
୧୬୭	୧୯	ଶାର	ଛଇ
୧୭୮	୨	ତାପଇଲୁ	ତାପାଇରୁ

